

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ



37'nci Birleşim 13 Aralık 2022 Salı



(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	942
II.- GELEN KÂĞITLAR	946
III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	962,1094,1119, 1122,1128

A) KANUN TEKLİFLERİ

962:1080,1094:1118,
1119:1122,1122:1127,
1128

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362)

962:1080,1094:1118,
1119:1122,1122:1127,
1128

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363)

962:1080,1094:1118,
1119:1122,1122:1127,
1128

A) CUMHURBAŞKANLIĞI

962:1080,1095:1102,
1102

1) Cumhurbaşkanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

962:1080,1095:1102,
1102

2) Cumhurbaşkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

962:1080,1095:1102,
1102

B) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI

962:1080,1095:1102,
1102:1103

1) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

962:1080,1095:1102,
1102:1103

2) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

962:1080,1095:1102,
1103

C) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ

962:1080,1095:1102,
1103

1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi 962:1080,1095:1102, 1103

2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı 963:1080,1095:1102, 1103

Ç) *DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIğI* 963:1080,1095:1102, 1104

1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi 963:1080,1095:1102, 1104

2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı 963:1080,1095:1102, 1104

D) DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI

963:1080,1095:1102,
1104:1105

1) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

963:1080,1095:1102,
1104

2) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

963:1080,1095:1102,
1104:1105

E) MİLLÎ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI

963:1080,1095:1102,
1105

1) Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

963:1080,1095:1102,
1105

2) Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

963:1080,1095:1102,
1105

F) STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI

963:1080,1095:1102,
1105:1106

1) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

963:1080,1095:1102,
1105

2) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

963:1080,1095:1102,
1106

G) İLETİŞİM BAŞKANLIĞI

963:1080,1095:1102,
1106

1) İletişim Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

963:1080,1095:1102,
1106

2) İletişim Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

963:1080,1095:1102,
1106

Ğ) SAVUNMA SANAYİ BAŞKANLIĞI

963:1080,1095:1102,

1106:1107

1) Savunma Sanayi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

963:1080,1095:1102,

1106:1107

2) Savunma Sanayi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

963:1080,1095:1102,

1107

H) GELİR BÜTÇESİ

963,1095,1108:1118,

1119:1122,1122:1128

IV.- AÇIKLAMALAR**1080,1118,1122,1128**

1.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

1080:1081

- 2.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1081:1083
- 3.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1083:1084
- 4.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1084:1086
- 5.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1087:1089
- 6.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, HDP Grubu adına konuşan hatiplerin "zebanî" kelimesini tekraren kullanmalarına, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın ağabeyinin vefatı ile Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un babasının vefatına, Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, İYİ Parti Grubunun Genel Kurul Salonu'nu terk etmesine ve İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1089:1093
- 7.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un babasının vefatı ile Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın ağabeyinin vefatına ilişkin açıklaması 1093
- 8.- Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1094
- 9.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın ağabeyinin vefatına ilişkin açıklaması 1094

- 10.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın ağabeyinin vefatı ile 16'ncı Dönem Milliyetçi Hareket Partisi Kayseri Milletvekili Mehmet Doğan'ın vefatına ilişkin açıklaması 1094
- 11.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 16'ncı Dönem Milliyetçi Hareket Partisi Kayseri Milletvekili Mehmet Doğan'ın vefatına ilişkin açıklaması 1118
- 12.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, 16'ncı Dönem Milliyetçi Hareket Partisi Kayseri Milletvekili Mehmet Doğan'ın vefatına ilişkin açıklaması 1119
- 13.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, 16'ncı Dönem Milliyetçi Hareket Partisi Kayseri Milletvekili Mehmet Doğan'ın vefatına ilişkin açıklaması 1119
- 14.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, ehliyet affına, atama bekleyen ziraat mühendislerine ve kadro bekleyen taşeron işçilere ilişkin açıklaması 1119
- 15.- Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun, Adana Aladağ Kökez Göleti ve Sulaması Projesi'ne ilişkin açıklaması 1122
- 16.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Türkiye'nin CDS puanına ve ekonomik büyüklüğünün dünyada kaçınıcı sırada olduğuna; şimdi ve iki yıl önce ücretlilerin millî gelirden aldıkları paya ilişkin açıklaması 1128



I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 11.01'de açılarak dört oturum yaptı.

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Kemal Kılıçdaroğlu'nun önderliğinde Adalet Bakanlığına yürüttüklerine, 6 yaşında elinde oyuncakıyla gelin edilmiş bir kız çocuğuna ve Cumhuriyet Halk Partisi olarak en büyük mücadelelerinin adalet, hak, hukuk mücadelesi olduğuna,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, çocuk istismarının yüreklerini yaralayan bir hadise olduğuna ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Gazeteci Timur Soykan'ın ortaya çıkardığı 6 yaşındaki bir kız çocuğuna evlilik kisvesi altında yapılan cinsel istismar olayına ve bu olayın peşini kesinlikle bırakmayacaklarına,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, 6 yaşında bir kız çocuğunun cinsel istismara tabi tutulduğu olaya ve AK PARTİ'nin suçu ve suçluyu koruyan tavırlarına,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Milliyetçi Hareket Partisi olarak çocuklara karşı işlenen bu tür suçların üzerinde hassasiyetle durduklarına ve sosyal mecralarda konunun kutuplaştırıcı bir tarzda ifade edilmesine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ile Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine;

İlişkin birer açıklamada bulundular.

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362), 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 363) görüşmelerine devam edilerek,

Hazine ve Maliye Bakanlığı,

Kamu İhale Kurumu,

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu,
Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu,
Sermaye Piyasası Kurulu,
Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu,
Gelir İdaresi Başkanlığı,
Türkiye İstatistik Kurumu,
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı,
Dışişleri Bakanlığı,
Avrupa Birliği Başkanlığı,
Türk Akreditasyon Kurumu,

2023 yılı merkezî yönetim bütçeleri ve 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesapları kabul edildi.

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin yedinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin çağrısı ve AIHM'in 18'inci madde ihlali kararıyla ilgili Dışişleri Bakanlığının bir çalışması olup olmadığı konusunda Dışişleri Bakanından bir cevap beklediklerine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Egemen Bağış ve Ozan Ceyhun'un nasıl büyükelçi yapıldıklarını Dışişleri Bakanının açıklamasını istediklerine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, konuşma sırası AK PARTİ grup konuşmacılarına geldiğinde İYİ Parti Grubunun Genel Kurul Salonu'nu terk etmesine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş, Antalya'da yaşanan sel felaketine, TÜİK'in bugün açıkladığı işsizlik verilerine, Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin asgari ücret beyanına ve Hiranur Vakfındaki meseleyle ilgili yeni bir şey öğrendiğine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Antalya'da yaşanan sel felaketine,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Antalya'da yaşanan sel felaketine ve Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Antalya'da yaşanan sel felaketine ve Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin yedinci tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerini düzelttiğine,

Antalya Milletvekili Mustafa Köse,
Antalya Milletvekili Cavit Arı,
Antalya Milletvekili Kemal Bülbül,
Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu,
Antalya Milletvekili Abdurrahman Başkan,
Antalya Milletvekili Hasan Subaşı,
Antalya'da yaşanan sel felaketine;

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, AİHM kararlarının Türkiye Büyük Millet Meclisi için neden önemli olduğuna,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin yedinci tur görüşmelerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Erzurum Milletvekili Kamil Aydın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu ile Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin yedinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir,
Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer,

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin yedinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine;

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, gün boyunca muhalefet partisindeki arkadaşlarının ekonomi ve dış politikaya ilişkin değerlendirmelerini dinlediklerine ve kendilerine teşekkür ettiklerine ancak 21 bütçeden beri tekrarlanan ifadeler olduğuna, Türkiye Yüzyılı'na ve muhalefetin dilini revize etmesi gerektiğine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç,
İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu,

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati ile Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin yedinci tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine;

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu,

Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına;

Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya, Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin yedinci tur görüşmelerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Sataşması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Alınan karar gereğince, 13 Aralık 2022 Salı günü saat 11.00'de toplanmak üzere 22.53'te birleşime son verildi.

Nimetullah ERDOĞMUŞ

Başkan Vekili

Abdurrahman TUTDERE

Adıyaman

Kâtip Üye

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 49

13 Aralık 2022 Salı

Milletvekili Teklifleri

1.-Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un; Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/4783) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.12.2022)

2.-Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin; Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4784) (Tarım, Orman ve Köyüşleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.12.2022)

Yazılı Soru Önergeleri

1.-İstanbul Milletvekili Yavuz Ağralıoğlu'nun, sahipsiz sokak köpeklerine yönelik alınacak önlemlere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/75226) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.11.2022)

2.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir savunma şirketinin aldığı ihaleye ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/75227) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2022)

3.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Geyikli Baba Türbesi'nde bulunan ziyaretçi banklarında bir grubun bağlama çalmasına izin verilmemesine ve bu nedenle yapılan şikayet başvurusuna ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/75228) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2022)

4.-Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, Kırklareli'ndeki arazi toplulaştırma uygulamasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/75229) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2022)

5.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Yusufeli Barajı'nın açılmasında yaşanan gecikme sebebiyle meydana gelen kamu zararına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/75230) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2022)

6.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 2002-2022 yılları arasında Cumhurbaşkanlığında sahte üniversite diploması ile çalıştığı tespit edilen kamu görevlilerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/75231) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

7.-İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, FETÖ ile iltisaklı olduğu gerekçesiyle basın kartı iptal edilen kişilere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/75232) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

8.-İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, Cumhurbaşkanlığı ve İletişim Başkanlığında basın kartı olan çalışan sayısına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/75233) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

9.-İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, 15 Temmuz 2016'dan sonra basın kartı iptal edilen ve şu anda basın kartı sahibi kişi sayısına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/75234) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

10.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, üniversite mezunlarının iş bulabilmeleri için yürütülen çalışmalara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/75235) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

11.-Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Keşan Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/75236) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

12.-Mersin Milletvekili Alpaz Antmen'in, 21 Ağustos 2020 tarihinde Van'da gerçekleştirilen eylemlerle ilgili yürütülen soruşturma sonucu verilen karara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75237) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2022)

13.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75238) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2022)

14.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 2002-2022 yılları arasında Bakanlıkta sahte üniversite diploması ile çalıştığı tespit edilen kamu görevlilerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75239) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

15.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen bazı hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75240) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

16.-Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Konya Ereğli Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75241) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

17.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Edirne F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan mahkumların mektup gönderme haklarının sınırlandırıldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75242) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

18.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75243) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2022)

19.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tokat T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75244) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2022)

20.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, 2014-2022 yılları arasında Cumhurbaşkanı'na hakaret suçu nedeniyle açılan dava sayısına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75245) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

21.-Batman Milletvekili Feleknaş Uca'nın, kadına yönelik şiddete dair verilere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75246) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2022)

22.-Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Şırnak'ta kadına yönelik şiddete karşı yapılan gösterilere kolluk kuvvetlerinin müdahalesine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75247) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2022)

23.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, kadına yönelik şiddete dair verilere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75248) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2022)

24.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, 2020-2022 yılları arasında İzmir'de kömür ve odun yardımı yapılan hane sayısına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75249) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

25.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 2002-2022 yılları arasında Bakanlıkta sahte üniversite diploması ile çalıştığı tespit edilen kamu görevlilerine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75250) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

26.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'de yaşayan engelli sayısına ve engellilerin sorunlarının çözümüne ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75251) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

27.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, aile sağlığı çalışanlarının haklarının iyileştirilmesine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75252) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.11.2022)

28.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, banka promosyonlarının özel sektör çalışanlarına eksik ödendiği iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75253) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

29.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, 2020-2022 yılları arasında İzmir'de işsizlik ödeneğinden yararlanan kişi sayısına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75254) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

30.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 2002-2022 yılları arasında Bakanlıkta sahte üniversite diploması ile çalıştığı tespit edilen kamu görevlilerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75255) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

31.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, emeklilikte yaşa takılanlarla ilgili yapılacak düzenlemenin kapsamının genişletilmesi talebine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75256) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

32.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, kamu kurumlarında araştırmacı kadrosunda çalışan kişiler arasındaki özlük hakkı farklılıklarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75257) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

33.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, 2000-2002 yılları arasında göreve başlayan astsubay ve polislere sivil borçlanma hakkı verilmesine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75258) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

34.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Düzce Belediyesi tarafından yaptırılan bir heykele ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75259) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2022)

35.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Mamak Belediyesine ait hayvan barınaklarının sosyal medyaya yansıyan durumuna ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75260) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.11.2022)

36.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, İzmir'de imar affından yararlanan ve yararlanamayan kişilere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75261) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

37.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 2002-2022 yılları arasında Bakanlıkta sahte üniversite diploması ile çalıştığı tespit edilen kamu görevlilerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75262) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

38.-Hatay Milletvekili Barış Atay Mengülluoğlu'nun, Düzce'nin Beyköy ilçesinde bir bölgenin imar planına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75263) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

39.-Hatay Milletvekili Barış Atay Mengülluoğlu'nun, Uludağ Milli Parkı'nda belirli bir alanın Bakanlığa devrine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75264) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

40.-Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Millî Emlak Otomasyon Projesiyle ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75265) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2022)

41.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, kentsel dönüşüme dair istatistiki verilere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75266) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2022)

42.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'de yer alan depremde yıkılma riski bulunan eski binalara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75267) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2022)

43.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Kartepe ilçesinde yürütülen altyapı ve kanalizasyon çalışmalarına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75268) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2022)

44.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Gebze ilçesinde bulunan bir fabrikaya yönelik iddialara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75269) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2022)

45.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, 2002'den bu yana kapatılan maden ocaklarına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75270) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

46.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, 2002'den bu yana kuruyan göllere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75271) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

47.-Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, bazı vatandaşların yapı kayıt belgelerinin iptal edilmesine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75272) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

48.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 2002-2022 yılları arasında Bakanlıkta sahte üniversite diploması ile çalıştığı tespit edilen kamu görevlilerine ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75273) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

49.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Yusufeli Barajı'nın açılmasında yaşanan gecikme sebebiyle meydana gelen kamu zararına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75274) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2022)

50.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, 2002 yılından bu yana maden sahalarında kesilen ağaçlara ve yapılan ağaçlandırma çalışmalarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75275) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

51.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 2002-2022 yılları arasında Bakanlıkta sahte üniversite diploması ile çalıştığı tespit edilen kamu görevlilerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75276) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

52.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, yurt ücretini ödeyemediği gerekçesiyle yurttan atılan bir kişiye ve öğrencilerin barınma sorununa ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75277) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2022)

53.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 2002-2022 yılları arasında Bakanlıkta sahte üniversite diploması ile çalıştığı tespit edilen kamu görevlilerine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75278) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

54.-Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, Ziraat Bankası tarafından personellerden bazılarına saat hediye edildiği iddiasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75279) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2022)

55.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 2002-2022 yılları arasında Bakanlıkta sahte üniversite diploması ile çalıştığı tespit edilen kamu görevlilerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75280) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

56.-İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, vergi müfettişleri hakkında istatistiki verilere ve özlük haklarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75281) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2022)

57.-İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Rize'nin Fındıklı ilçesinde bulunan kamuya ait bazı yapıların kullanım sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75282) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.11.2022)

58.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, uyuşturucuyla mücadeleye dair çeşitli verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75283) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2022)

59.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Konya ve Ankara'daki hayvan barınaklarında yaşanan olaylara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75284) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2022)

60.-İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Karacabey Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75285) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2022)

61.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 2002-2022 yılları arasında Bakanlıkta sahte üniversite diploması ile çalıştığı tespit edilen kamu görevlilerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75286) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

62.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, son 10 yılda kusuru nedeniyle ehliyetine el konulan şoförlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75287) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

63.-Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Narlıdere Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75288) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2022)

64.-Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Selçuk Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75289) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2022)

65.-Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda İzmir Su ve Kanalizasyon idaresi Genel Müdürlüğü ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75290) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2022)

66.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir'te bulunan Fethiye Caddesini yenileme çalışmalarının akıbetine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75291) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2022)

67.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75292) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2022)

68.-Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Urla Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75293) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2022)

69.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, 2023 seçimlerinde oy kullanacak sonradan Türk vatandaşlığı kazanan kişi sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75294) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

70.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, son 5 yılda yakalanan uyuşturucu satıcısı sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75295) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

71.-Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, bazı büyükelçiliklerin vatandaşlarına gönderdiği bir uyarıya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75296) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

72.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Türkiye Kızılay Derneğinin satışa çıkardığı binalarla ilgili çeşitli iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75297) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

73.-Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, şehir içi hız limitlerinin artırılması talebine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75298) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

74.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'de yaşayan engelli sayısına ve engellilerin sorunlarının çözümüne ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75299) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

75.-Diyarbakır Milletvekili İmam Taşçer'in, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda İstanbul Büyükşehir Belediyesi şirketi olan BELTUR ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75300) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

76.-Diyarbakır Milletvekili İmam Taşçer'in, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Bursa Büyükşehir Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75301) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

77.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 2002-2022 yılları arasında Bakanlıkta sahte üniversite diploması ile çalıştığı tespit edilen kamu görevlilerine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75302) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

78.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Körfez ilçesindeki Arslanlı Köyünde bulunan tarihi lahde ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75303) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2022)

79.-İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, Boğaziçi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanlığı görevini yürüten bir kişiyle ilgili iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75304) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.11.2022)

80.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 2002-2022 yılları arasında Bakanlıkta sahte üniversite diploması ile çalıştığı tespit edilen kamu görevlilerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75305) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

81.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, üniversitelerin yazılım bölümlerine ve yazılım mezunlarının istihdamına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75306) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

82.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, mesleki ve teknik öğretmenlerin atanma taleplerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75307) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

83.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin İzmit ilçesinde bulunan bir okul binasının fiziki yetersizliğine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75308) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2022)

84.-Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Muğla'ya bağlı Mumcular Mahallesi'nde depreme karşı dayanıksız olduğu gerekçesiyle yıkılan okulların yeniden inşa edileceği tarihe ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75309) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

85.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'taki okullaşma oranına ve öğretmen ihtiyacına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75310) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

86.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, 2022-2023 eğitim öğretim yılı için okullara gönderilen bütçeye ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75311) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

87.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, 2022-2023 eğitim ve öğretim yılında Zonguldak'ta ikili ve taşınmalı eğitim ve birleştirilmiş sınıf uygulamasıyla eğitim veren okullara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75312) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

88.-İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, Bakanlık bünyesinde yapılan görevde yükselme atamalarına ve görev yeri değişikliklerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75313) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

89.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, İzmir'deki okullar için hazırlanan deprem riski raporlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75314) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

90.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir savunma şirketinin aldığı ihaleye ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75315) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2022)

91.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 2002-2022 yılları arasında Bakanlıkta sahte üniversite diploması ile çalıştığı tespit edilen kamu görevlilerine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75316) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

92.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, 2000-2002 yılları arasında göreve başlayan astsubay ve polislere sivil borçlanma hakkı verilmesine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75317) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

93.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, aile sağlığı çalışanlarının haklarının iyileştirilmesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75318) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.11.2022)

94.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 2002-2022 yılları arasında Bakanlıkta sahte üniversite diploması ile çalıştığı tespit edilen kamu görevlilerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75319) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

95.-Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, Hatay'daki devlet hastanelerinin doktor ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75320) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

96.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Covid-19 aşılarının yan etkilerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75321) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2022)

97.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Darıca Farabi Eğitim ve Araştırma Hastanesine yapılacak başhekim atamasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75322) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2022)

98.-Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda şehir hastaneleri ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75323) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2022)

99.-Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda şehir hastaneleri ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75324) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2022)

100.-Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Konya Şehir Hastanesiyle ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75325) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2022)

101.-İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, sağlık yönetimi bölümü mezunlarının atamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75326) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2022)

102.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Darıca ilçesinde nöbetçi eczane sayılarının artırılması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75327) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2022)

103.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, İzmir Şehir Hastanesi inşaatının akıbetine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75328) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

104.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, son 5 yılda bağımlılık yapan madde kullanımı nedeniyle Bakanlığa ve rehabilitasyon merkezlerine başvuran kişilere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75329) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

105.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, tıp diploması sahte olan ya da diploması olmadığı halde doktorluk yapan kişilere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75330) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

106.-İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, kadro verilecek sözleşmeli sağlık personeline ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75331) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

107.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, Türkiye Uzay Ajansı için ayrılan bütçeye ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75332) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2022)

108.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, üniversitelerin yazılım bölümlerine ve yazılım mezunlarının istihdamına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75333) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

109.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 2002-2022 yılları arasında Bakanlıkta sahte üniversite diploması ile çalıştığı tespit edilen kamu görevlilerine ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75334) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

110.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Tarım Kredi Kooperatiflerinin yaptığı bir hisse satışıyla ilgili iddialara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75335) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.11.2022)

111.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Mersin'in Mezitli ilçesindeki bir ormanlık alanın 2B arazisine dönüştürülmesi ile ilgili iddialara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75336) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2022)

112.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Yusufeli Barajı'nın açılmasında yaşanan gecikme sebebiyle meydana gelen kamu zararına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75337) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2022)

113.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda iade edilen ihraç tarım ürünlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75338) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

114.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, 2002'den bu yana maden sahalarında kesilen ağaç sayısına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75339) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

115.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 2002-2022 yılları arasında Bakanlıkta sahte üniversite diploması ile çalıştığı tespit edilen kamu görevlilerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75340) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

116.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, çiftçiye gübre desteği verilmesi ile sahte gübre denetimine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75341) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

117.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, düve ithalatına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75342) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2022)

118.-Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Muğla'nın Bodrum ilçesinde yer alan Mumcular bölgesindeki tarım arazilerinin toplulaştırma programına alınmasına ve Mumcular Barajı sulama kanallarının onarımına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75343) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

119.-Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yahyasaray Barajı sulamasının kapalı sistem borulu şebekeye dönüştürülmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75344) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

120.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, thiamethoxam etken maddeli tarımsal ilaçların arıcılığa verdiği zarara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75345) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

121.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, çiftçilere verilen mazot desteğine ve mazottan alınan vergilerin kaldırılması talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75346) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

122.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 2002-2022 yılları arasında Bakanlıkta sahte üniversite diploması ile çalıştığı tespit edilen kamu görevlilerine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75347) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

123.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, gümrük işlemlerinde etkinliğin artırılması için yürütülen çalışmalara ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75348) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

124.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kaçakçılık ve uyuşturucu ile mücadelede etkinliğin artırılması için yürütülen çalışmalara ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75349) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

125.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, gümrüklü sahaların güvenlik, kontrol ve denetimine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75350) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

126.-Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, Gaziantep'teki çeşitli karayollarında yürütülen çalışmaların akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75351) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2022)

127.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Yusufeli Barajı'nın açılmasında yaşanan gecikme sebebiyle meydana gelen kamu zararına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75352) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2022)

128.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 2002-2022 yılları arasında Bakanlıkta sahte üniversite diploması ile çalıştığı tespit edilen kamu görevlilerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75353) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2022)

129.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, 13 Kasım 2022'de İstanbul'da gerçekleşen terör saldırısı sonrası BTK tarafından verilen sosyal medya erişim engeli kararına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75354) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

130.-Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Ankara-Sivas Hızlı tren hattında bulunan güvenlik tünellerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75355) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

131.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Diyarbakır-Batman Karayolundaki kavşaklarda sinyalizasyon sistemlerinin bakım ve onarımına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/75356) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2022)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)

1.-Denizli Milletvekili Gülizar Bıçer Karaca'nın, Denizli'nin Pamukkale ilçesinde bir Kuran kursunda yaşanan istismar vakasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74179)

2.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, fahri Kuran kursu öğreticilerine kadro verilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74181)

3.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, son 5 yılda Cumhurbaşkanlığı tarafından aynı ve nakdi destek verilen dernek ve vakıflara ilişkin yazılı soru önergesi (7/74183)

4.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, Kahramanmaraş'ın Dulkadiroğlu ilçesine bağlı bir köyün yol sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/74184)

5.-Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, son 10 yıldaki çocuk istismarı vakaları ve çocuk izlem merkezlerine dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/74186)

6.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bilgisayar programcılığı mezunlarının istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74187)

7.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Trabzon Büyükşehir Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/74188)

8.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, kamu kurumlarında avukat istihdamının artırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74189)

Adalet Bakanlığı

9.-Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul'da görevli bir hakimin görev yeri değişikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74190)

10.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74191)

11.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İstanbul'da görevli bir hakimın görev yeri değişikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74192)

12.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, bir parti yetkilisinin cinsel istismar sebebiyle yargılandığı dava sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74193)

13.-Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Sincan 1 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevinde görüşe gelenlere yönelik yapılan aramalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/74194)

14.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Ağrı Patnos L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/74195)

15.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Elbistan E Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bazı hükümlülere kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74196)

16.-Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Konya Ereğli Yüksek Güvenlikli Cezaevi ile ilgili hak ihlali iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74197)

17.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Bakanlık tarafından Diyarbakır'da uyuşturucu madde kullanımı ve ticaretine yönelik alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/74198)

18.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, 2021 yılında ifadeleri nedeniyle hakkında dava açılan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/74199)

19.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Konya Ereğli Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda açlık grevinde olan mahkumların çeşitli iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74200)

20.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Bolu F Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74201)

21.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Kürtçe adli sicil belgesi alınıp alınmayacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74202)

22.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ankara'da Afganistan uyruklu 5 kişinin öldürüldüğü olayın soruşturmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74203)

23.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, 28 Temmuz 2022 tarihinde İzmir'de bir kadının öldürüldüğü olayla ilgili yürütülen soruşturmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/74204)

24.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, dosyası Yargıtay aşamasında olan tutuklular hakkında düzenleme yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74205)

25.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Buca Kırıklar 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/74206)

26.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Mardin'deki bir köy korucusuyla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/74207)

27.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa'nın Suroç ilçesinde yaşanan adli bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/74208)

28.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, eşlerden ikisi de cezaevinde bulunan çocuklu çiftlerin denetimli serbestlik hükümlerinden yararlanma talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74209)

29.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Batman'da bulunan ağır hasta bir mahkumun sağlık durumuna ve tahliye edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74210)

30.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İstanbul Metris R Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/74211)

31.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Türkoğlu 2 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/74212)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

32.-İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhodđlu'nun, Darülaceze Bakımeviyle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/74215)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

33.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, bankalarla yapılan promosyon anlaşmalarında enflasyon artışının dikkate alınarak düzenleme yapılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74218)

34.-Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, kamu kurum ve kuruluşlarında şef kadrosunda görev yapmakta olan personelin sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74219)

35.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, son 5 yılda Bakanlık tarafından ayni ve nakdi destek verilen dernek ve vakıflara ilişkin yazılı soru önergesi (7/74220)

36.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, kamu kurumlarında işçi kadrosunda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74221)

37.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2020-2022 yılları arasında mesleki rehabilitasyondan yararlanan engellilerin sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74222)

38.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, son 5 ayda İş Kanunu'na aykırı şekilde yapılan işten çıkarmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/74223)

39.-Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Batman Organize Sanayi Bölgesinde faaliyet gösteren bir şirketin işçileri işten çıkardığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74224)

40.-Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Ankara Etlik Şehir Hastanesi yapımında yer alan bir firmanın işçilerinin alacaklarını eksik ödediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74225)

41.-Konya Milletvekili Esin Kara'nın, sinema sektöründe çalışan oyuncuların emeklilik sürelerinde yaşanan mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/74226)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

42.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkın'ın, Kocaeli'nin Gebze ilçesine bağlı Yenikent Mahallesi'nde bulunan halk ekmek büfesinin kapasitesinin artırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74227)

43.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, son 5 yılda Bakanlık tarafından ayni ve nakdi destek verilen dernek ve vakıflara ilişkin yazılı soru önergesi (7/74228)

44.-Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, Sinop'un Durağan ilçesindeki TOKİ projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74229)

45.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, gemi söküme yetki belgesine sahip tesislere ilişkin yazılı soru önergesi (7/74230)

Dışışleri Bakanlığı

46.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Fırat Nehri'nden Suriye'ye yeterli su akışını sağlanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74231)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

47.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, Zonguldak ilinde elektrik ve doğalgaz faturasını ödeyemeyen abone verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74233)

48.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, ülke genelinde elektrik ve doğalgaz faturasını ödeyemeyen abone verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74234)

49.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, son 5 yılda Bakanlık tarafından aynı ve nakdi destek verilen dernek ve vakıflara ilişkin yazılı soru önergesi (7/74235)

50.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, kamu kurum ve kuruluşlarında personelin kullandığı hibrit ve elektrikli araçlar için sağlanan şarj dolum imkanına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74236)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

51.-Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, Isparta'da bir öğrenci yurdunda yaşanan olaya ve yurt kapasitelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74237)

52.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Siirt'te bulunan bir KYK yurdunda verilen yemeklerle ilgili şikayetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/74238)

53.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, son 5 yılda Bakanlık tarafından aynı ve nakdi destek verilen dernek ve vakıflara ilişkin yazılı soru önergesi (7/74239)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

54.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlık bünyesinde bulunan iç denetçi kadrolarına yapılan atamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/74241)

55.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, iptal edilen yatırım teşvik belgeleri sonucu geri alınması gereken teşvik miktarlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74242)

56.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, vergi borcu nedeniyle haklarında icra takibi yapılan araç sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74243)

İçişleri Bakanlığı

57.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, çeşitli illerde bulunan mezarların tahrip edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74244)

58.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, son 20 yılda uyuşturucu üretimi ve satıcılığından gözaltına alınan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74245)

59.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, Kahramanmaraş'ın Dulkadiroğlu ilçesine bağlı bir köyün yol sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/74246)

60.-Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın, Mardin'in Artuklu ilçesindeki kapalı otopark ikmal yapım işi ihalesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74247)

61.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, 2021 yılında verilen toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin kısıtlanması kararlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74248)

62.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2021 ve 2022 yıllarında yasa dışı bahis oyunları oynadığı tespit edilen ve hakkında işlem yapılan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74249)

63.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Türkiye'nin deprem risk haritasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74250)

64.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Hatay'ın Erzin ilçesinde intihar ettiği iddia edilen bir çocuğa ilişkin yazılı soru önergesi (7/74251)

65.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Mardin'deki bir köy korucusuyla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/74252)

66.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde yaşanan adli bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/74253)

67.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl-Muş karayolu üzerinde yer alan KYK yurdunun bulunduğu yere alt geçit yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74254)

68.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Kozan Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/74255)

69.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Amasya Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/74256)

70.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Artvin Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/74257)

71.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Beyşehir Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/74258)

72.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Beyşehir Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/74259)

73.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Beyşehir Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/74260)

74.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Beyşehir Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/74261)

75.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Konya Büyükşehir Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/74262)

76.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Konya Büyükşehir Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/74263)

77.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Konya Büyükşehir Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/74264)

78.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Konya Büyükşehir Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/74265)

79.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Konya Büyükşehir Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/74266)

80.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'ün bazı köylerinin yol ve içme suyu sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/74267)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

81.-İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Boğaziçi Üniversitesi Geliştirme Vakfına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74268)

82.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, son 5 yılda Bakanlık tarafından aynı ve nakdi destek verilen dernek ve vakıflara ilişkin yazılı soru önergesi (7/74269)

83.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çalıntı ve kayıp tarihi eserlerle ilgili tespit çalışmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74270)

84.-Yozgat Milletvekili İbrahim Ethem Sedef'in, Yozgat'a bağlı Saray köyünde bulunan Saray Çapanoğlu Camii'nin restorasyonuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/74271)

Milli Eğitim Bakanlığı

85.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa'da özel eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin güvenlik soruşturması gerekçesiyle işten çıkarıldığı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74272)

86.-Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, azınlık okullarının desteklenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74273)

87.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, eğitim müfettişlerinin maaşlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74274)

88.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesine bağlı Yaygınyurt Köyünde okul servislerinin iptal edilmeleri sebebiyle öğrencilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/74275)

89.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, son 5 yılda Bakanlık tarafından aynı ve nakdi destek verilen dernek ve vakıflara ilişkin yazılı soru önergesi (7/74276)

90.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, şahsa bağlı eğitim uzmanı kadrosunda olanların özlük haklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74277)

91.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, özel okul öğrencilerinin not ortalamalarıyla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/74278)

92.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, öğretmen atamalarıyla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/74279)

93.-Yalova Milletvekili Özcan Özel'in, 2020 KPSS sınavına girenlerin öğretmen atamalarında yaşadıkları mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/74280)

94.-Konya Milletvekili Esin Kara'nın, PIKTES Projesi kapsamında çalışan öğretmenlere kadro verilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74281)

Milli Savunma Bakanlığı

95.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, son 5 yılda Bakanlık tarafından aynı ve nakdi destek verilen dernek ve vakıflara ilişkin yazılı soru önergesi (7/74282)

96.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, emekli bir amiral hakkında yapılan soruşturmanın akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74283)

Sağlık Bakanlığı

97.-Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, taşınması planlanan Antalya Atatürk Devlet Hastanesinin arazisinin kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74284)

98.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Başiskele ilçesinin tam teşekküllü devlet hastanesi ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74286)

99.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, hastane bilgi işlem personeline kadro verilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74287)

100.-Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, Kafkas Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Hastanesi ve Harakani Devlet Hastanesi'nin doktor ve tıbbi cihaz eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74289)

101.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, sağlık yönetimi bölümü mezunlarının istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74290)

102.-Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, lösemi hastası çocukların tedavisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74291)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

103.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, son 5 yılda Bakanlık tarafından aynı ve nakdi destek verilen dernek ve vakıflara ilişkin yazılı soru önergesi (7/74292)

Tarım ve Orman Bakanlığı

104.-İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, sahipsiz sokak hayvanları için bakımevi kurulması ile kısırlaştırma ve aşılama çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74293)

105.-Giresun Milletvekili Necati Tıǧlı'nın, etil alkol üretimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74294)

106.-Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, taklit ve taǧış listesinde ne zaman açıklanacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74295)

107.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2021 yılında Orman Genel Müdürlüğünün maden ocaklarına kiraladığı orman arazilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74296)

108.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, son 5 yılda Bakanlık tarafından aynı ve nakdi destek verilen dernek ve vakıflara ilişkin yazılı soru önergesi (7/74297)

109.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, ziraat mühendisi istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74298)

110.-Yozgat Milletvekili İbrahim Ethem Sedef'in, Yozgat'a bağlı Saray köyünde bulunan Baltaözü Deresi'nin ıslah edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74299)

111.-Konya Milletvekili Esin Kara'nın, Konya'nın Derbent ilçesine yapılması planlanan sulama göletinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74300)

Ticaret Bakanlığı

112.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, son 5 yılda Bakanlık tarafından aynı ve nakdi destek verilen dernek ve vakıflara ilişkin yazılı soru önergesi (7/74301)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

113.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, 7 Kasım 2022 tarihinde Ağrı'da yaşanan trafik kazasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74302)

114.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, son 5 yılda Bakanlık tarafından aynı ve nakdi destek verilen dernek ve vakıflara ilişkin yazılı soru önergesi (7/74303)

115.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, Kahramanmaraş'ın Dulkadiroğlu ilçesine bağlı bir köyün yol sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/74304)

116.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl-Muş karayolu üzerinde yer alan KYK yurduunun bulunduğu yere alt geçit yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/74305)

117.-Yozgat Milletvekili İbrahim Ethem Sedef'in, Kapadokya yolu yapım işinin 2023 yılı yatırım programına alınıp alınmayacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/74306)

118.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'ün bazı köylerinin yol ve içme suyu sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/74307)

13 Aralık 2022 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.05

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Necati TIĞLI (Giresun), Rümeyza KADAK (İstanbul)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37'nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Sayın milletvekilleri, gündemimize göre, 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi üzerinde görüşmelere devam edeceğiz.

Program uyarınca bugün sekizinci turdaki görüşmeler ile 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin ilk 2 maddesinin oylamasını, 4'üncü madde dâhil, 4'üncü maddesine kadar olan maddelerin görüşmelerini yapacağız.

Sekizinci turda bütçe ve kesin hesapları yer alan kamu idarelerini okutuyorum:

Cumhurbaşkanlığı, Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, Diyanet İşleri Başkanlığı, Devlet Arşivleri Başkanlığı, Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı, İletişim Başkanlığı, Savunma Sanayii Başkanlığı.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (*)

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363) (*)

A) CUMHURBAŞKANLIĞI

1) Cumhurbaşkanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Cumhurbaşkanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI

1) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ

1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

(*) 362, 363 S. Sayılı Basmayazılar ve Ödenek Cetvelleri 5/12/2022 tarihli 29'uncu Birleşim Tutanağı'na eklidir.

2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI

1) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) MİLLÎ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI

1) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) İLETİŞİM BAŞKANLIĞI

1) İletişim Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) İletişim Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SAVUNMA SANAYİ BAŞKANLIĞI

1) Savunma Sanayi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GELİR BÜTÇESİ

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince tur üzerindeki görüşmelerde siyasi parti gruplarına, istemi hâlinde İç Tüzük'ün 62'nci maddesi gereğince görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye yetmişer dakika söz verilecek, bu süreler birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir ve şahsı adına yapılacak konuşmaların süresi ise beşer dakika olacaktır. Ayrıca, konuşmalar tamamlanınca soru-cevap işlemi on dakika soru, on dakika cevap olarak yapılacak ve sorular gereksiz olarak yerinden sorulacaktır.

Bilgilerinize sunulur.

Sekizinci turda siyasi parti grupları, yürütme ve şahısları adına söz alanların adlarını sırasıyla okutuyorum:

Halkların Demokratik Partisi: Sezai Temelli, Şevin Coşkun, Kemal Peköz, Mahmut Toğrul, Garo Paylan, Hüda Kaya, Erol Katırcıoğlu, Dirayet Dilan Taşdemir.

Cumhuriyet Halk Partisi: Abdülatif Şener, Serkan Topal, Nazır Cihangir İslam, İbrahim Özden Kaboğlu, Ali Mahir Başarır, Burak Erbay, İlhami Özcan Aygun, Yüksel Mansur Kılınç, Kadri Enis Berberoğlu, Kadim Durmaz, Ensar Aytekin.

Adalet ve Kalkınma Partisi: Mücahit Durmuşoğlu, Halis Dalkılıç, Mehmet Altay, Adnan Günnar, Ali Cumhur Taşkın, Erol Kavuncu, Niyazi Güneş, Fatih Süleyman Denizolgun, Halil Özşavlı, Hülya Nergis, Hacı Turan, Mustafa Canbey, Refik Özen, Mehmet Sait Kirazoğlu.

İYİ Parti: Muhammet Naci Cinisli, Behiç Çelik, Aydın Adnan Sezgin, İbrahim Halil Oral, Yasin Öztürk.

Milliyetçi Hareket Partisi: İsmail Faruk Aksu, Yaşar Yıldırım, Mustafa Hidayet Vahapoğlu, Ramazan Kaşlı, Tamer Osmanağaoğlu, Mevlüt Karakaya.

Şahıslar: Lehinde, Ahmet Zenbilci; yürütme, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay; aleyhinde, Feridun Bahşi.

BAŞKAN – 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesini okutuyorum:
Gelir ve finansman

MADDE 2- (1) Gelirler: Bu Kanuna bağlı (B) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçenin gelirleri 3.762.439.808.000 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin gelirleri 37.133.891.000 Türk Lirası öz gelir, 329.737.621.000 Türk Lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 366.871.512.000 Türk Lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri 19.102.343.000 Türk Lirası öz gelir, 433.004.000 Türk Lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 19.535.347.000 Türk Lirası,

olarak tahmin edilmiştir.

(2) Finansman: Bu Kanuna bağlı (F) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin net finansmanı 372.785.000 Türk Lirası olarak tahmin edilmiştir.

BAŞKAN – Şimdi, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına yapılacak konuşmalara başlıyoruz.

Van Milletvekili Sezai Temelli... (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA SEZAI TEMELLİ (Van) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz 2023 yılı bütçesi aslında bir yönüyle AKP iktidarının yirmi yıllık özeti; uzun sürdü, nihayet sonuna geldik. İktidarın tüm bütçeleri ekonomi anlayışıyla, siyasete ve topluma yaklaşımıyla hakkını vermek gerekir ki istikrarlı bir hat izledi, çizgisini hiç bozmadı. Asla neoliberal politikalarla taviz vermediniz, kapitalizmin en vahşi döneminin liderliğini kimseye kaptırmayarak küresel sermayenin övgüsüne mazhar oldunuz. Bütçe hakkı, çalışma güvencesi, sendikal haklar başta olmak üzere her türlü hakkı gasbetme konusunda Chicago Çocuklarının Şilisi'ni aratmadınız. Bugün yaşanan durum, artık bir ekonomik kriz değil, onun da ötesinde ekonomik yıkımdır ve bu yıkım bir günde ortaya çıkmadı; bugünkü tablo yirmi yıllık birikimin sonucudur; işçilerle, kadınlarla, yoksullarla, halkla kavganızın bir sonucudur.

“Bütçe” dediğimiz yasa metni, aynı zamanda, bir siyasi metindir. Yaptığınız tüm bütçelerde siyaset anlayışımızın değişmez karakteri olan otoriterlik aslında hep vardı. Siyasi özgürlükler ve demokrasi meselesi sizin için hep bir araçtı, tıpkı bugün getirdiğiniz başörtüsü düzenlemesinde olduğu gibi yine bu meseleyi de amacınız açısından bir araca çevirme peşindediniz. Amacınız hiç değişmedi; o da faşizmin kurumsallaştırdığı bir sistemde otoriter, şefçi bir yönetimi hayata geçirmektir çünkü hayat anlayışımızı bu çoğulcu topluma dayatmanın en stratejik yolu olarak işte bu yöntemi gördünüz. Kâh Gülen cemaatiyle kâh liberallerle kâh Ergenekoncularla kâh Katar'la kâh Sisi'yle yol yürütme beceriniz takdire şayan, yol arkadaşlarınızı saymakla bitirmemiz mümkün değil. Bugün yaratmış olduğunuz,

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi denilen uydurma sistem “Türk tipi başkanlık” da diyorsunuz buna; aslında zihniyetinizin en berrak hâlidir. Sonucu ise siyasi yıkımdır. Siyasi kriz tanımını biz çoktan geçtik; yarattığımız yıkımı restorasyon bile düzeltmez.

Bütçe, Anayasa’dan sonra en önemli toplumsal mutabakat metnidir bildiğiniz gibi, her yıl düzenlenir ve bu, ona çok önemli bir üstünlük ve bir vasıf kazandırır. Bu, onun esnekliğini, toplumla olan barışıklığını, krize karşı duyarlılığını ortaya çıkarır, gücü buradan gelir. Toplumsal barış dediğimiz bir arada yaşamın harcı da bütçelerde karılır. Aradan geçen yirmi yılda toplumsal barışı dinamitleyerek âdeta ayrımcılığı normalleştirdiniz; halkların, emekçilerin, kadınların, gençlerin hakkını despotik anlayışınızla gasbettiniz. Sonuç itibarıyla yirmi yıllık serüven çoklu krizi de aşarak büyük bir yıkımı beraberinde getirmiştir. Hep ne yaptığımızı anlattınız, aslında yaptığımızdan daha önemlisi nasıl yaptığımızdır. Yaptığımız icatların yaratmış olduğu maliyetler, ortaya çıkan yıkım, yönetim anlayışımızın sakatlığını olabildiğince açık bir şekilde ortaya koymaktadır. İşin zıvanadan çıkması, buralara kadar sürüklenmesi hiçbir toplumda mümkün olamazdı. Nasıl oldu da bu sistem yirmi yıldır iktidarda kalabildi ve biz buralara sürüklendik? Yanıtı çok zor değil; yanıtı Kürt sorununda saklıdır. Bu sorunun çözümsüzlüğü, maalesef, iktidarınızın ömrünü uzattı. Siz de bu çözümsüzlükten beslenmeyi tercih ettiğiniz için ortaya işte bu yıkım çıktı. Bu meseleyi çözmeyen çözüldür, sonunda siz de çözüldünüz. Aslında, bir ara çözüme dair ortaya çıkan önemli bir tarihî fırsatı iskalamasaydınız bugün, farklı bir Türkiye’yi, farklı bir ekonomiyi, farklı bir siyaseti konuşuyor olacaktık ama sizde o feraset yoktu.

Neden Kürt sorunu, bu mesele, neden bu denli kritik? Bu mesele, Türkiye’nin demokratikleşmesinin kapısında duran zebanidir. Bu zebaniyle baş etmeksizin o demokrasi kapısını açmanız mümkün değil. Bununla nasıl baş edileceğini, aslında cumhuriyetin demokratikleştirilmesi gerektiğini söyleyerek Öcalan, tüm Türkiye’ye bu meseleyi anlattı. Büyük bir dönüşüm iradesiyle Türkiye ve Orta Doğu’nun yüzyılı aşkın yapısal, siyasi, ekonomik ve toplumsal krizine nasıl çözüm üreteceğimiz konusunda önemli bir anlatıydı. Siz ne yaptınız? Masayı devirdiniz. Zebaninin karşısına dikilmektense onun sunduğu dünyevi nimetlere tamah ettiniz.

Bu meselenin çözümünün yolu kuşkusuz demokratik cumhuriyetten geçiyor. Demokratik cumhuriyet, her şeyden önce, siyasi özgürlüklerin, ekonomik adaletin ve toplumsal barışın bir arada gerçekleşebileceği bir anlayışı ifade eder. Oysa siz, sürekli demokrasiden kaçarak, siyasi özgürlükler yerine siyasi tutsaklığı, ekonomik eşitsizliği bu ülkeye reva gördünüz. Çözüm hemen yanı başımızdayken İmralı mutlak tecridiyle istisnai bir hukuk anlayışını normalleştirdiniz, bir OHAL düzeni yarattınız.

Buraya Van’dan geldim. Bugün, Van’da hiçbir yurttaş Anayasa’dan doğan hakkını kullanamıyor. Van Valisi ya da sizin Van İl Başkanınız da diyebilirim buna, hatta kayyumunuz, net -aslında o kadar çok sıfatı var ki- Anayasa suçu işleyerek her türlü demokratik hakkı engelleyebiliyor. Van gibi, Amed’de ve birçok ilde aynı uygulamaları görmemiz mümkün. Bu, tecrit hukukunun yaygınlaşmasından başka bir şey değildir, tüm ülkeyi hukuksuzluğa mahkûm etmektir, hak arama mücadelesini idare eliyle terörize etmektir.

Sebahat Tuncel, Gültan Kışanak, Figen Yüksekdağ ve Selahattin Demirtaş Eş Başkanlarımız şahsında tüm cezaevlerindeki siyasi koşullara buradan saygılarımı iletmek istiyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Evet, o kadar çok siyasi koşul açtınız ki demokratik siyasetin en müstesna insanlarını tutsak ettiniz. Yasaları, Anayasa’yı, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ni, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarını ihlal ederek bu düzeni sürdürmek istiyorsunuz. Adalet Bakanlığı, adalet dağıtmak yerine, yeni cezaevi yapacağını müjdeliyor. Siyasi özgürlüklere tahammülünüz yok. Siyasi özgürlüğün olduğu yerde, tecritin kırıldığı yerde çok iyi biliyorsunuz ki Kürt meselesi çözüldür, tahammül edemediğiniz

işte bu. Demokratik siyaseti tasfiye etmek için baskıyı, şiddeti ve savaşı sürdürüyorsunuz. Bütçenizde militarist harcamalara baktığımızda demokrasiye karşı savaşta kararlı olduğunuz gözüküyor, hatta kurmaylarınız artık bir topun kaç para olduğunu dahi burada, bu kürsüde çok açık bir şekilde hesap edebiliyor. Kürt düşmanlığı üzerinden toplumu bu harcamalara ikna etmeye çalışıyoruz. Şoven bir siyaseti hâkim kılarak kitleleri kendi oy deponuza çevirme, yaşama karşı ölümü yüceltme peşinde koşmaya devam ediyorsunuz ama artık halkımız bu tuzağa düşmeyecek. Sosyal medyayı kısıtlasanız da dezenformasyon yöntemlerinde çığır da açsanız bu maya tutmayacak; Taksim senaryosu, işte bu nedenle tutmadı. Sadece burada İçişleri ve Savunma Bakanının çizdiği portreye bile baksanız, demokrasi güçlerinin bu mücadeleyi kazanmak üzere olduğunu zaten hissedeceksiniz; telaş, korku, saldırganlık, nefret söylemi, yalan, inkâr, ne ararsanız var. Durum o kadar absürt ki Savunma Bakanı “Kimyasal silah için bir heyet gönderip araştırma yaptırıldı.” diyor. Nerede ne kullandıklarını bilmiyor olabilirler mi? Şebnem Hoca da bunu söylemişti, bir farkla, o heyetin uluslararası olması gerektiğini dile getirmişti. Diğer taraftan, heyet gönderdiyseniz bir şey de bulamadıysanız -çünkü öyle söylüyorsunuz- o zaman uluslararası heyetin gitmesinde ne mani var? Yanıt verebilir misiniz? Sanmıyorum.

Siyasi yıkımın en önemli nedenlerinden biri de şüphesiz kayyum uygulamalarıdır. Vesayetçi bir cumhuriyetin geldiği son nokta olarak kayyumlar, aslında, sürdürülen savaş ve şiddet politikasının kapsamlı bir uygulamasıdır. Örnek vermek gerekirse, Van’ın Kolpaga köyüne mutlaka gitmelisiniz, yolunuz oradan geçmelidir. Neden? Çünkü oraya gittiğinizde “kayyum” dediğimiz meselenin yaşamda nasıl bir karşılığı olduğunu o mikro hayatın içinde görmeniz mümkün; orada mezralar satılmış, okul kapatılmış, köylüler yerinden yurdundan edilmeye yıllardır çalışıldığı gibi şimdi kayyum şiddetiyle durum daha da vahim bir hâl almış. Şimdi, oradaki o küçük yaşarda bile kayyumun olabildiğince açık şiddetini görmek, hissetmek mümkün. Bu anlayış halkın sadece varlıklarına değil aynı zamanda iradesine de ipotek koymaktadır. Halkın öz kaynaklarını yönetme hakkını gasbetmektedir. Bu yerel bütçelerin tasfiyesidir de aynı zamanda.

Değerli milletvekilleri, demokratikleşmenin önünde en önemli engellerden birinden bahsediyorum burada. Yerel demokrasi gelişmedikçe bir ülkenin demokratikleşmesi mümkün değil. Merkeziyetçi anlayış bizi her seferinde otoriter sistemlere sürüklemeye devam ediyor. Bu yetmediğinde de bildiğiniz gibi diktatör bir sistemle karşı karşıya kalıyoruz. Cumhuriyet tarihine dönüp baktığımızda aslında bu tarih Şark Islahat Planı’ndan bugüne kadar bir kayyumlar tarihidir. Bu siyasi yıkımdan çıkmanın yolu, siyasi krizleri ortadan kaldırmanın yolu seçimlerden sonra bu Meclisin tecride, siyasi tutsaklığa, savaşa, kayyumlara neden olan tüm uygulamaları ilgili yasalarıyla birlikte ortadan kaldırmasından geçmektedir. Kürt meselesinin çözümü için bu zebaniyi yenmek zorundayız.

Değerli milletvekilleri, ekonomiye gelirsek. Nasıl yaptığınızı hiç anlatmıyorsunuz dedim ya, yanıtı ekonomi alanında da çok belirgin bir biçimde görmeniz mümkün. Siz hep kendinizden önceki dönemi kötüyerek yaptıklarınızı savunageldiniz. Neredeyse sizden önce kabile devletinde yaşıyorduk. Evet, sizden öncekiler kötüydü, size katılıyorum ama bu sizin iyi olduğunuz anlamına gelmez, siz de kötüsünüz. Aslında aynı fabrikanın ısrarla ürettiği defolu ürünlere benzeyen bir siyasi anlayışı ve onun ekonomi yönetiminden bahsediyoruz. Bizden önce dediğiniz aslında sizsiniz. Yirmi yıl olmuş artık öncesi mi olur yirmi yılın? O kadar uzun ki Cumhurbaşkanı bile alzaymır emareleriyle geçmiş bize anlatıyor. Bugün ortaya çıkan bu yüksek enflasyonun, hayat pahalılığının, işsizliğin, açlığın, yoksulluğun bir nedeni de bu, iktidara geldiğiniz günden beri yaptığımız özelleştirmelerdir mesela. Mesela, bir başka örnek, borçlanma anlayışınızdır. Bu ekonomik yıkımın belki de en önemli nedeni oligarklarla olan muhabbetinizdir. Poligarklarla olan aslında, bir ekonomi yönetme anlayışınızdır. Nepotizmdir; kayırmacılık, haksız zenginleşme, yolsuzluk ne ararsanız maalesef var. Enerji, inşaat ve savunmaya yönelik yatırım tercihleri bu ülkenin ihtiyaçları doğrultusunda bir planlamaya ve

programa tabi olmadan sadece kendi çıkarlarınız uğruna hayata geçirildiği için ekonominin bu hâle gelmesi aslında şaşırtıcı değil. Küresel finans sermayesinin her dediğine boyun eğen, faiz konusunda sınır tanımayan ama içeride faizleri düşürerek yandaş sermayeyi fonlayan bir sistem hepimizi ciddi bir kopsuşa sürüklemiştir. Türkiye ekonomisinin ve emekçilerin içerisinde bulunduğu son büyük krizin esas sebebi 2018’de yürürlüğe giren Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemidir. Tek adam, her şeyi bilen adam böyle de davranınca, ekonomide tek başına aldığı kararlar toplumu, hepimizi derin bir yoksulluğa sürüklemiştir. Erdoğan tarafından dile getirilen “Faiz sebep, enflasyon sonuç.” gibi sadece Bakan Nebati’nin anladığı Neoneoheterodoks yaklaşım, enflasyonu resmî rakamlarda bile yüzde 84’e, yoksulluk sınırını 27 bine, yine, Bakanın ifadesiyle -ne acıdır ki- “fukaralık ücretlerini” yani asgari ücreti kastediyor, açıklık sınırının altına sürüklemiştir.

Değerli milletvekilleri, toplumsal yıkıma gelirsek bunun ne denli ciddi bir hâl aldığını 6 yaşında evlendirilen çocuk haberiyle, öyle sanıyorum ki, siz de bir nebze anladınız. Siz de tepki verdiniz ama hâlâ toplumsal yıkımın boyutunun farkında değilsiniz. Münferit bir olay sanıyorsunuz, öyle değil. Toplumun parçalanmışlığının neden olduğu bir gerçeklikle karşı karşıyayız. Bu parçalanmışlığın nedeni bir yönüyle de işte bu bütçede saklıdır. Bildiğiniz üzere toplumsal barış çok kapsamlı ve karmaşık ilişkileri içinde barındırır. Burada çocuk hakları ve çocuğun korunması, eğitim sistemi, çocukların gelişimi, aile içinde çocukların hakları gibi birçok konu yerel ve merkezî devletin denetimine açık olmalıdır ve bu alan titizlikle düzenlenmek zorundadır. Siz ne yaptınız? Toplumsal yıkımın en ağır yükünü çocukların sırtına yüklediniz, tarikatlar, cemaatler âdeta yaşam tarzının belirleyicisi oldu. Çocuk yaşta evlilik üzerine fetvaların ortalığı kapladığı bir yerde bu tür vakalar sistemik bir gelişim gösterir. Yaşamın belli bir zihniyete göre düzenlenmesinden aslında burada bahsediyoruz. Bu konuda bir tedbir almak yerine çocuk hakları konusunda mücadele veren, çocuğun üstün yararı için çabalayan insanları suçladınız, hedef gösterdiniz. Eğitim sisteminiz zaten başlı başına bu anlayışın değerirmesine su taşıyor, 4+4+4 sistemi aslında bir yönüyle bu sorunların kaynağıdır.

Çocuk işçiliğinde de bu sorunu bir farklı yönüyle görmekteyiz. Çocuk yoksulluğunda aynı şeyle karşılaşmamız mümkün. Eğitime kaynak ayırmakla övünüyorsunuz ama ayırdığınız kaynaklar hem yetersiz hem de sorunları çözecek niteliğe sahip değil. Aynı sorunu Diyanet İşleri Başkanlığında da görmemiz mümkün. İnanç farklılıklarının bir arada, eşit yurttaşlık temelinde temsiliyeti ve inanç kesimlerinin ihtiyaçlarının giderilmesi için yapılandırılması gereken bir kurum bugün âdeta cemaat formunda çalışıyor. Bunca vaka yaşanmışken hâlâ sorunun nedeniyle ilgilenmek ve bu konuda adım atmak yerine sorunu dile getirenleri tehdit eden bir Diyanet yaklaşımı asla kabul edilemez.

Toplumsal barış adına bütçelerin toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeler olması gerekirken hiçbir bütçenizde bu özellik söz konusu olmadı, olamadı. Erkek egemen, faşist bir zihniyetten farklı bir şey beklemek zaten mümkün değil. Ama bundan daha kötüsü olur mu? Maalesef oldu. Bütçeleriniz ve yönetim anlayışınız cins ayrımcılığını o hâle getirdi ki bugün kadın cinayetleri -hatta, dün haberlerde izlemiştinizdir, Ankara’nın ortasında bir cinayet daha bağıra bağıra işlendi- kadına yönelik şiddet ve kadın yoksulluğu çok ciddi, yıkıcı bir tabloyu karşımıza çıkarmaktadır. LGBTİ+’ların mağduriyetini bırakın konuşmayı, yaşam haklarını bile yok sayıyorsunuz. Bu kesime yönelik şiddeti âdeta meşrulaştırdınız ve bunun sonucunda da toplumsal parçalanmayı kontrol edemeyeceğiniz, hatta tahmin edemeyeceğiniz bir ölçüde derinleştirdiniz.

Değerli milletvekilleri, tüm bu gidişatı sonlandırmak mümkün. Ülkemiz için, halklarımız için artık iyi olanı yapmalıyız. Bir söz vardır, mutlaka duymuşsunuzdur: “İyi, iyidir.” İyiyi bulmak zorundayız, bu kötülüğe hep birlikte son vermek zorundayız. “Bunun için ne yapmalı?” sorusuna yanıt bulmak zorundayız. Bu yanıtı tarihte aramamız gerekiyor. Bu Parlamento 2018 yılında seçildi,

1918'in 100'üncü yılında. Tam beş yıl boyunca tarihimizin en önemli yüzyıllık dönemini aslında bir yerde karşılaştırmalı olarak yaşadık. Bakın, Amasya Tamimi'ne bakın, Erzurum ve Sivas Kongrelerini değerlendirmek gerek, 1920 Meclisini anlamak gerek 1921 Anayasası'nı yeniden düşünmek ve bugün ile geçmişi karşılaştırmak gerek inanın bu, hepimize içine düştüğümüz siyasi krizden çıkma anlamında yol gösterici olacaktır.

Türk ve Kürt halklarının ortak vatanının inşası, Kürdistan mebuslarının kurucu rolü, muhtariyet anlayışının anayasal bir çerçeveye kavuşması ve cumhuriyetin ilanı... Bu beş yıl, bu toprakların kimyasını, tarihini, kültürünü idrak etmiş bir siyasetin, ittihatçı anlayışa karşı kendisini var ettiği bir beş yıldır. Sonrasında bu çoğulcu anlayıştan vazgeçilerek tekçi bir anlayışla örülmüş uzun bir yüzyıl söz konusu. Son beş yıl ise ilk beş yılın tam zıddıdır, büyük bir yabancılaşmanın sahnesidir. Bu yüzyıl içinde Takrir-i Sükün var, umumi müfettişlikler var; Zilan var, Dersim var, Roboski var, Maraş var, Çorum var, 1960 darbesi var, 12 Mart ve 12 Eylül var, 28 Şubat var, 15-20 Temmuz 2016 var, darbeler, OHAL'ler var, asılan Başbakan, asılan çocuk var; olmayan ise barış, olmayan ise toplumsal barış. Ekonomide ve yargıda adalet yok, özgürlükler hep tahdit altına alınmış, zaman zaman kusurlu demokrasiyle ancak yetinilmiş. Şimdi durum daha da vahim, bu otoriter sistem, kalıcı olmak adına despotik bir yönelimle herkesi tehdit ediyor. Bu gidişatı sonlandırmak mümkün, bunun için önümüzde bir seçim var. Bu seçim sürecinin ülkemiz ve halklarımız için barışçıl bir ortamda geçmesini sağlayabilirsek gelecek adına umutlu olabiliriz. Seçim güvenliğinden adaletli seçime kadar bu konuda yapılması gerekenleri tüm engellemelere rağmen mutlaka başarmalıyız. Bu iktidardan, bu zihniyetten mutlaka kurtulmalıyız. Bu iktidardan kurtulmak yeterli mi? Gerekli ama yeterli değil. Yerine ne koyacağımız konusunda geçmişten gereken dersleri çıkarmak zorundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SEZAI TEMELLİ (Devamla) – Bugünün sorunlarını aşabilecek bir siyaseti, ekonomi programını ve toplumsal mutabakatı sağlayacak güzergâhı var etmeliyiz. Bizler HDP olarak bu güzergâhı biliyoruz; bu, 3'üncü yoldur. Bu yolda mesafe katetmenin bugün için en önemli buluşması da demokrasi ittifakıdır. Hedefimiz de demokratik cumhuriyettir. Bu hedefe ulaşmak adına da radikal demokrasi mücadelemizi büyütme, halklarımıza, kadınlara, emekçilere umut olmaya devam ediyoruz.

Hepinizi bir kez daha saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Muş Milletvekili Sayın Şevin Coşkun'da. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ŞEVİN COŞKUN (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı bütçesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu selamlıyorum.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte şeffaflık, hesap verebilirlik hiçe sayıldığı gibi birçok kurum doğrudan saraya bağlanmış, iktidarın talepleri ise bürokrasinin öncelikleri hâline getirilmiştir. Bu kurumlardan biri de Erdoğan'ın zamanında "sır küpüm" dediği, Hakan Fidan'ın Başkanlığını yaptığı MİT'tir. Durum böyle olunca MİT'in temel sorumluluk ve faaliyet alanlarından biri de iktidarın hedef seçtiği kesimler olmuştur; bunu, özellikle Kürtler, muhalifler söz konusu olunca görmek mümkün. Örneğin, HDP İzmir il binamızda arkadaşımız Deniz Poyraz, Onur Gencer tarafından katledildi. Katilin silahlarla sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımlar, il binamıza dair günlerce yaptığı keşif sırasında MİT ne yapıyordu? Söz konusu, Kürtler, HDP olunca MİT, kaçırma ve ajanlık dayatması konusunda da karşımıza çıkmaktadır. MİT mensubu olarak kendini tanıtan kişiler, gençleri, kadınları ve parti çalışanlarımızı kaçırıp ajanlık da yapmaktadır; bu durum, özellikle HDP Gençlik Meclisimize yönelik yapılmaktadır.

İHD'nin verilerine göre, 2021 yılının ilk on bir ayında en az 144 kişi, kaçırma, ajanlaştırma ve tehdide maruz kalmıştır. Batman'da 2022 yılının ilk üç ayında, 6 kişi İHD'ye başvurmuştur. Daha dün, Dersim'de Munzur Üniversitesi öğrencileri, İHD'de basın açıklaması yaptı. Ayrıca, Dersim'de üniversite öğrencisi Gülistan Doku, bin yetmiş dört gündür kayıp. Herkesin ayakkabı numarasına kadar bilen MİT'in Doku'nun akıbetine dair bilgisi nedir? (HDP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Irak Kürdistan Bölgesi'nde bu ülkenin yurttaşlarının uğradığı suikastlara değineceğim: Mehmet Zeki Çelebi, Türkiye'de siyasi faaliyetlerinden kaynaklı verilen ceza nedeniyle Süleymaniye'de yaşamını sürdürüyordu. Evli, 2 çocuk babası Çelebi, işlettiği restoranın önünde 17 Mayıs 2022'de katledildi. Çelebi'nin ölümünden sonra basına yansıyan ses kayıtlarında, devlet adına kendisiyle görüşme yapan kişi ısrarla bilgi verilmesi, vereceği bilgiler doğrultusunda dosyasının bozulacağı, konsoloslukta işlemlerinin hemen hallolacağı; Zeki Çelebi ise ısrarla verebileceği bir bilginin olmadığı yönünde uzun bir konuşma ortaya çıkmıştır. Bu da bize içi boş ve buna benzer birçok dosyanın konu Kürtler olduğunda şantaj olarak nasıl kullanıldığını gösteriyor.

Yine, Süleymaniye'de gazeteci, Jineoloji editörü Nagihan Akarsel, 4 Ekimde evinin önünde 11 kurşunla katledildi. Basında katilin saldırıdan dört ay önce Ankara'dan Süleymaniye'ye gittiğine dair haberler yer aldı. Türkiye Irak Büyükelçisi Ali Rıza Güney "İltisaklı odaklar hedeftir." diyerek saldırıyı sahiplenmiştir. Evet, kime göre, neye göre iltisaklı? Bu ülkede iktidardan farklı düşünen herkes bir yerlerle iltisaklandırılıyor. Listede size göre daha kaç kişi iltisaklıdır?

Ayrıca, Irak Kürdistan bölgesinde yaşayan birçok kişinin aileleri, kendilerini MİT elemanı olarak tanıtan kişiler tarafından aranıyor, tehdit ediliyor ve ajanlık dayatılıyor. MİT adına yapılan bu tehdit ve şantajlara dair Teşkilatınızın görüşü nedir?

Değerli milletvekilleri, bir diğer konu: Irak Kürdistan bölgesine yönelik operasyonlarda TSK'nin kimyasal silah kullandığı yönündeki iddialar ve 2 PKK'liye ait yayımlanan görüntüler. Bu görüntüler üzerine bağımsız bir heyetin inceleme yapması gerektiğini ifade eden bilim insanı Şebnem Korur Fincancı alelacele tutuklandı. Bu neyin telaşı? Oysaki 9 Aralıkta Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar, 24 Kasım'da bir heyetin gidip inceleme yaptığını, kimyasal silah kullanılmadığına dair ellerinde rapor olduğunu söylemiştir. Madem heyet gidecekti Şebnem Hoca neden tutuklandı? Bağımsız heyetlerin gitmesi için koşullar neden yaratılmıyor? Bakanın "Var." dediği raporun içeriği kamuoyuyla ne zaman paylaşılacak merak ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, MİT'in görevi hukuk, demokrasi, adalet, ahlak temelinde herkesin menfaatini korumaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞEVİN COŞKUN (Devamla) – Başkanım, tamamlayacağım.

BAŞKAN – Buyurun.

ŞEVİN COŞKUN (Devamla) – İktidarın bugün "güvenlik" adı altında savaşa, silaha, savunmaya ayırdığı devasa bütçeleri bertaraf edecek, halkların yararına kullanacak bir çözüm var. Bu da "Bir haftada çatışma durumu ihtimalini ortadan kaldırırım." diyen Sayın Öcalan'la müzakerelerin başlamasıdır, mutlak tecridin sona ermesidir; ailesi, avukatları ve görüşme talebinde bulunan kişilerle en yasal hakkı olan görüşmelerin sağlanmasıdır. Emin olun bununla kazanan tüm Türkiye halkları olacaktır.

Genel Kurulu selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

FETİ YILDIZ (İstanbul) – "Sayın" falan değil, bebek katilidir o!

BAŞKAN – Söz sırası Adana Milletvekili Kemal Peköz'de.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Tıpkı Seyit Rıza gibi yaşı küçültülerek, oğlu Resik gibi de yaşı büyütülerek idam edilen Erdal Eren'in idam edilşinin yıl dönümü. Erdal Eren'i saygıyla ve sevgıyla anıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Yine, siyaseten cezaevlerinde tutulan Figen Yüksekdağ, Selahattin Demirtaş, Gülten Kışanak, Selçuk Mızraklı, Sebahat Tuncel, İdris Baluken, Ayla Akat Ata, Ali Ürküt şahsında tüm arkadaşlarımızı sevgiyle selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Millî Güvenlik Kurulu bütçesi üzerinde görüşüyoruz. Savunma ve güvenlik bütçesi 2019 yılında 20,6 milyar dolar, 2020 yılında 17,4; 2021 yılında ise 15,4 milyar dolar iken 2023 yılı için 25 milyar dolar olarak öngörülüyor. Peki, bu Kurul bugüne kadar nasıl işledi? Nasıl bir aşama kaydetti?

Millî Güvenlik Kurulu, periyodik olarak toplantılar yapan ama bu toplantıların da ana konularından bir tanesi -her toplantıda gündemde olan ve değişmeyen- “kardeşim” dediğiniz ama kardeşinizin diliyle bir cümle bile kuramadığınız Kürtler güvenlik sorunu olarak işlenmeye devam ediliyorlar bu Millî Güvenlik Kurulunda.

1933 yılında bir kararnameyle kurulan ve temel görevi millî seferberlik olarak belirlenen Yüksek Müdafaa Meclisi, 1982 yılında Millî Güvenlik Kurulu adını almış, Avrupa Birliği üyelik süreci çerçevesinde gerçekleştirilen anayasal ve yasal değişikliklerle 2003 yılında bazı yetkileri ve görevleri kısıtlanmasına rağmen, 2017 yılında yapılan Anayasa değişikliğiyle bugünkü hâlini almış, en son da Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle Millî Güvenlik Kuruluna ilişkin bazı değişiklikler gerçekleştirilmiş ve 15 Temmuz 2018 tarihinde gerçekleştirilen söz konusu değişikliklerle Millî Güvenlik Kurulunun kuruluşu, görevleri ve çalışma usulleriyle ilgili yeni düzenlemeler yapılmıştır.

90'ların karanlık ve derin devlet kurumu olarak faaliyet yürüten kurum, 2015 sonrası başlayan çatışmalı ortam ve 2016'da ilan edilen, 7 defa uzatılan OHAL'le birlikte gündeme geldi ve aslında, hâlâ gündemimizin ortasında durmaya devam ediyor. 2014 yılında yapılan ancak daha sonra, ortaya çıkan Millî Güvenlik Kurulu toplantısında stratejik olarak ele alınan çöktürme planı doğrultusunda hayata geçirilen savaş politikalarıyla Kürt halkının bugüne kadar elde ettiği kazanımlarına el konuldu, kayyum siyasetiyle de Kürt halkının iradesi tamamen gasbedildi.

2013-2015 yılları arasında süren görüşmeler döneminde, 30 Ekim 2014 tarihinde Millî Güvenlik Kurulu kararıyla AKP'nin bir yandan da savaş hazırlıkları yaptığı, daha sonraki gelişmelerde ortaya çıktı. Erdoğan'ın ilk defa Başkanlık ettiği Millî Güvenlik Kurulu toplantısının sonuç bildirgesinde, isteği üzerine, kamu güvenliği gerekçesiyle savaş talebi de yer aldı.

11 Ağustos 2015 tarihinde yaptığı konuşmasında, 2014 tarihli Millî Güvenlik Kurulu bildirisini referans alarak “Silahlar bırakılıp gömülene kadar, sınırlarımız içinde tek bir terörist kalmayana kadar mücadelemize devam edeceğiz.” diyerek çözüm sürecinin buzdolabına kaldırıldığını da ilan etmiş oldu.

Bu dönem, IŞİD'in yoğun saldırılarını yürüttüğü dönemdir. Aynı zamanda, 5 Haziran 2015'te Amed'deki HDP mitingine saldırıyla süreç başlamış; yine, bu dönemde, 25 Haziranda IŞİD Kobani'ye saldırmış, yüzlerce sivil vahşice katledilmiş; 10 Ekimde Türkiye tarihinin en büyük katliamlarından biri yaşanmış; yine, 20 Temmuzda sosyalist gençler IŞİD vasıtasıyla katledilmiştir. 4 Kasım 2016'da halkın Parlamentosunun iradesine karşı bir gasp gerçekleştirilmiş, milletvekillerimiz ve Eş Genel Başkanlarımız dâhil olmak üzere, arkadaşlarımız düzenlenen bir operasyonla tutuklanmıştır.

24 Temmuz 2015'ten bu yana partimize, partimizin tabanına ve bileşenlerine yönelik gerçekleştirilen siyasi soykırım operasyonları neticesinde, yaklaşık olarak 16 bin kişi gözaltına alınmış, aralarında önceki dönem eş başkanlarımızın, milletvekillerimizin, il, ilçe başkanlarımızın, belediye başkanlarımızın da bulunduğu 5 bin kişi tutuklanmış, 2022 yılında ise 2.462 kişi gözaltına alınmış, belediyelerimiz de gasbedilmiştir.

26 Kasım 2019 tarihli Millî Güvenlik Kurulu toplantısının ardından yayınlanan bildiriye, Barış Pınarı Harekâtı'nın amacına ulaşana kadar devam edeceği ve sivillere zarar verilmeyeceği ifade edilmiş olmasına rağmen, Suriye Gözlemevi ve aynı zamanda askerî harekâta karşı açıklamalar yapan insanların Süryani stratejik araştırma merkezi ve Uluslararası Af Örgütünün raporlarına göre, sivillere karşı çokça suç işlendiği, insanların kaçırıldığı, rüşvet olarak para alındığı ve onların tekrar bir kısmının bırakıldığı, bir kısmındansa hâlâ haber alınmadığı ifade edilmiştir.

Erdoğan, 2 ay önce "PKK, 5, 10, 15 çocuk yapıyor, sizler de çocuk sayınızı artırın." demiştir. Daha önce 96 yılında yayınlanan bir rapor var, bu durumu gözümüzün önüne bir kez daha getirelim. "Çoğunlukla Kürtlerin oturduğu bölgelerde doğurganlık oranı ve nüfus artışı diğer bölgelere nazaran daha yüksektir. Araştırmalara göre, Kürt nüfusu 2010 yılında toplam nüfusun yüzde 40'ına, 2025'te yüzde 50'sinin üzerine çıkmak üzeredir. Nüfus artış hızı Kürt milliyetçiliğinin içte ve dışta canlı tutulmasıyla birlikte düşünüldüğünde Parlamente'ye yansıtacak uzun vadede Türkiye için vahim bir tehdit oluşturabilir." denmiştir. Bunun için bölge nüfusunun planlanmasının mutlaka elzem olduğu ifade edilmiş, "Az çocuğa prim, çok çocuğa vergi alınması gerektiği yönünde radikal kararlar tavsiye edilmiştir. Bölgedeki imamların yüzde 90'ı, gardiyanların yüzde 80'i, öğretmenlerin yüzde 43'ü Kürtlerden oluşmaktadır. Bunlar mutlaka azaltılmalı ve Batı bölgelerinden Kürt bölgelerine nüfus kayması ve memur tayini mutlaka sağlanmalıdır." denmiştir. Rapor 1996 yılında yazılmış olmasına rağmen hâlâ ruhu aramızda, eli ise boğazımızda olmaya devam ediyor.

Türkiye'nin çözmesi gereken en köklü sorun olan Kürt sorunu, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçişle birlikte tamamen güvenlikçi bir anlayışın şiddet yanlısı tutumuna teslim edilmiştir. Diyalog ve müzakere yöntemleri bu sorunun çözümü için kendini dayatırken Millî Güvenlik Kurulu ve MİT eliyle dizayn edilen antidemokratik siyasi anlayışlardan bir an önce vazgeçilmelidir. Millî Güvenlik Kurulunun 90'lardan bu yana çatışmacı stratejisinin yarattığı toplumsal tahribatın tamiri için bir an önce barış süreci başlatılmalıdır. Kalıcı bir toplumsal barışın inşası, Millî Güvenlik Kurulunun dayattığı stratejinin sebep olduklarının araştırılmasıyla ancak mümkün olabilecektir. Bunun için öncelikle Sayın Öcalan üzerindeki ve daha sonra bütün cezaevlerine yayılan tecridin kaldırılmasına, barış sesinin yükselmesine ve halkların birlikte yaşayacağı bir ortamın yeşermesine şans tanınmalıdır; başka bir yolu da yoktur.

İki tane de soru sormak istiyorum: Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Sayıştay raporları en son 2019 yılında yayınlanmış, ondan sonra bir daha yayınlanmamıştır. Bunun şeffaf olması ve Sayıştay raporlarının açıklanması, açıklanmıyorsa niçin açıklanmadığının ifade edilmesi gerekmektedir. Millî Güvenlik Siyaset Belgesi en son ne zaman değiştirilmiştir, düzenlenmiştir; hangi içerikle düzenlenmiştir? Bunun da kamuoyuna açıklanması zorunlu ve elzemdir.

Onun için diyorum ki: "...">(*)

Selamlar, teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'da. (HDP sıralarından alkışlar)

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

HDP GRUBU ADINA MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, ben, bugün AKP döneminde yaratılan ve hâlâ kanayan bir yara olarak devam eden KHK'lilerden bahsedeceğim ve "Olağanüstü Hâl Komisyonu" adı altında kurulan, hukukun üstünde zorla oluşturulan bir zalim Komisyondan bahsedeceğim.

Sayın Başkan, biliyorsunuz, 15 Temmuz 2016 darbe girişiminden sonra kamuda yaklaşık 130 bin insan herhangi bir adli ve idari soruşturma yapılmadan, sadece "İsimleri ekli listededir." denilerek kamudan ihraç edildiler; ihraç edilmekle kalmadılar, o kadar nefret tohumu ekildi ki "Ağaç kabuğu yesinler." diye suçlandılar. Bu insanların kamuda çalışması engellendiği gibi, özel sektörde de çalışması engellendi yani hayatlarını idame etmeleri engellendi, pasaportlarına el konuldu ve bu insanlar açlığa hatta -deyim yerindeyse- sivil ölüme mahkûm edildiler. Bu insanların bir kısmı inşaatlarda çalışırken yaşamını yitirdi, bir kısmı intihar etti, bir kısmı yurt dışına kaçak yollardan giderken Meriç'te, Ege'de çocuklarıyla boğuldular. Sadece kendileri cezalandırılmadı; eşleri, aileleri, çocukları cezalandırıldı. Peki, hukuk yolu açık mıydı? Hukuk yolu tamamen kapatıldı.

Bakın, 2017'de iki yıllığına aslında hukuksal hiçbir temeli olmayan "OHAL Komisyonu" adı altında bir komisyon oluşturuldu. Bu Komisyon tam altı yıldır -güya- durumlarını inceliyor. Altı yıldır bu Komisyon maalesef bu incelemeleri hâlâ bitirmedi; en son Mayıs 2022'de açıklama yaptı ve hâlâ durumu belli olmayan, durumu açıklanmayan 3 bin civarında insan vardı. Peki, bu Komisyon neye göre karar veriyordu? Gerçekten bir kurala oturan hiçbir yönü yoktu, söyledikleri sadece: "Kurum bilgisine göre karar veriyoruz." Peki, kurumlar zaten bu listeleri vermişti; kurumların verdiği bu bilgiler doğru muydu? Kesinlikle doğru değildi. Ama bir yandan da bu Komisyona maalesef ulaşanlar -biliyorsunuz- bir şekilde işlerini hallettiler. Bunu nereden biliyoruz, biliyor musunuz değerli arkadaşlar? Biliyorsunuz, İnternet Haber'in sahibi bir yandaş gazeteci vardı, Süleyman Özışık. Ne demişti Süleyman Özışık? "Ben, gerek Süleyman Soylu'ya gerek OHAL Komisyonuna gerek diğer mercilere bugüne kadar masum olduğuna inandığım binlerce kişinin dosyasını götürdüm ve dedim ki 'Eğer bunlar masum çıkmazsa hesabını benden sorun.' ve araştırmalar yapıldı, masum oldukları anlaşıldı, görevlerine iade edildiler." dedi. Yani Süleyman Soylu ve OHAL Komisyonu, Süleyman Özışık'ın artık yaklaşımına mı güvendiler, yoksa burada maddi, siyasi bir çıkar mı döndü, onu kamuoyunun takdirine bırakıyorum.

Değerli arkadaşlar, şu anda gelen haberler bu Komisyonun lağvedileceği, bu Komisyonun görev süresinin altı yıldan sonra bitirileceği söyleniyor ama görev kimlere veriliyor? Yine bu insanların mahkemeye, adil bir hukuka erişimleri engelleniyor. Ne yapılacak? Ankara idare mahkemelerine -önce 2 idare mahkemesi dendi, şimdi 6 olduğu söyleniyor- başvuracaklar ya da bu bilgiler kurumlarından sorulacakmış. Zaten kurumlar niyetini belli etmiş, bu insanları ihraç etmiş. Altı yıldır bu insanlara zulmediyorsunuz.

Bakın, diğer bir önemli mesele, değerli arkadaşlar, barış imzacısı akademisyenler. Bakın, barış imzacısı akademisyenler hakkında, en yüksek mahkeme, Anayasa Mahkemesi hak ihlali kararı verdi. Yerel mahkemelerde beraat ettiler ama hukukun üstünde, Anayasa Mahkemesinin üstünde hukuksuzca oluşturulmuş OHAL Komisyonu onlar hakkında, hepsi hakkında ret gerekçesi verdi, reddetti başvurularını. Bu insanlar hâlâ zulme uğruyorlar ve bu insanlar hâlâ zulüm çekiyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Sayın Başkan, bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, şimdi, bu insanlar OHAL Komisyonuna gittiler, reddedildiler; muhtemelen yerel mahkemeler de ret kararı verecekler. Peki, bu, kime gidecek? Anayasa Mahkemesine gidecek. Anayasa Mahkemesi zaten bu bildiriye imza atmanın “ifade özgürlüğü” kapsamında olduğunu söylemiş ve hak ihlali kararı vermiş. Siz bu insanlara niye zulmediyorsunuz değerli arkadaşlar, söyler misiniz?

İnanın, bakın, bugün AKP’nin çöküşünden bahsediliyorsa bunun en önemli nedeni insanlara zulmetmeniz; kul hakkı yemeniz; insanların doğmamış bebelerinin kanına, emeğine göz koymamız. Onun için çökeceksiniz, onun için kaybedeceksiniz ve elbet bir gün bunun, bu zulmün hesabı adil hukuk önünde sorulacaktır. Bu insanların çektiği acılara derhâl son verin diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Söz sırası Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan’da. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, tek adam rejiminin bir propaganda bakanlığı var. Biliyorsunuz, tek adam rejimleri tekçilik isterler, her konuda tekçilik isterler. Propaganda bakanlığı da bilgi, iletişim ve medya konusunda tekçiliği amaçlayan bir bakanlık olarak kuruldu maalesef. Propaganda bakanı olarak da Sayın Fahrettin Altun atandı, amacı tek ses yaratmak ve buna aykırı her sesi de kriminalize etmek. George Orwell “1984” romanında hakikat bakanlığının tanımını yaptı ya, işte, tam o tanıma uygun bir bakanlık kuruldu, propaganda bakanlığı.

Değerli arkadaşlar, bu gerçeğe aykırı her bilgiyi dezenformasyon olarak sayıyor ya Fahrettin Altun, işte dezenformasyon bülteni aktarıyor, bakın, her hafta dezenformasyon bülteni çıkarıyor. Bu dezenformasyon bültenlerini ben inceledim, inanın pek çok dezenformasyonla dolu. Bir, iki örnek vereceğim değerli arkadaşlar, biliyorsunuz 6 yaşındaki bir çocuğumuzun istismar edilmesi ve cinsel saldırıya maruz bırakılması hakkında bir infial var, öyle değil mi? Hepimiz infial hâlindeyiz değil mi? Bu meseleye bir çözüm arıyoruz değil mi? Peki, İletişim Başkanlığı ne yapıyor arkadaşlar? Bakın, burada Dezenformasyon Bülteni var; bununla ilgili tek bir haber var Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, tek bir haber. Ne diyor? “Aile Bakanlığı iki yıldır neredeydi?” 6 yaşında istismar edilen kadına sahip çıkılmadı.’ iddiası hakkında dezenformasyon var.” diyor İletişim Başkanlığı, tek haber bu. Değerli arkadaşlar, okuyayım mı ne diyor? “Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız İstanbul Anadolu 2. Ağır Ceza Mahkemesinde çocuğun nitelikli cinsel istismar iddiasıyla açılan davaya müdahil olmuştur, çocuğa sahip çıkmıştır.” Değerli arkadaşlar, haber bu kadar, haber burada bitiyor. Değerli arkadaşlar, bu, gerçek mi? Ya, size ulaşan bilgiler dâhilinde bile bu, gerçek mi yoksa dezenformasyon mu? Ne diyor: “Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız davaya müdahil olmuştur, gereğini yapmıştır.” Haberde başka da bir şey yok. Peki, gerçek ne arkadaşlar? Bu çocuğumuz 6 yaşında evlendiriliyor, yıllarca cinsel istismara maruz bırakılıyor. Değerli arkadaşlar, ondan sonra, 30 Kasım 2020’de ŞÖNİM’e başvuruyor yani devlete başvuruyor “Beni korumaya alın.” diyor, aynı gün savcılığa da başvuruyor bundan tam iki yıl önce Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, iki yıl önce. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına “Beni koru, bana sahip çık. Bana tecavüz edenlerle ilgili de savcılığa başvuruda bulundum. Bununla ilgili yargı sürecini takip et.” diyor. Peki, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ne zaman harekete geçiyor? Timur Soykan bu rezaleti ortaya çıkardığı zaman yani bundan yalnızca bir hafta önce harekete geçiyor, savcılığa o zaman müdahil olarak başvuruda bulunuyor. Peki, arkadaşlar, bu gerçek ile bu dezenformasyon birbiriyle uyuyor mu? Uyuşmuyor; işte, bu yüzden diyoruz: “İletişim Başkanlığı bir dezenformasyon başkanlığıdır.”

Bakın, bir örnek daha vereceğim: Değerli arkadaşlar, tek adam rejimlerinde bilgiyi tekleştirmeye çalışıyorlar ya, tek adam rejimlerinin bu propaganda bakanları bir de “öteki” tanımlarlar yani toplumu bölerler. İşte, bu anlamda, bölücü bir başkanlıktır bu. Ne yapıyor? Efendim, Cumhuriyet İttifakı’nı makbul sayacak; geri kalan her şeyi, her siyasi partiyi, her düşüncüyü bir öteki sayacak ve ötekiye ihtiyacı var; düşmana ihtiyacı var, düşman gördüklerini her gün kriminalize edecek.

Bakın, değerli arkadaşlar, işte, bu anlamda, aşırı güvenlikçi politikalarla ilgili de bir rıza aranıyor değil mi? Ne yapmanız lazım? İstibdat kurmanız için, içeride baskı politikalarını ortaya koymanız için ve sınır ötesi operasyonlar yapmanız için bir rıza üretmeniz lazım. İşte, İletişim Başkanlığı bunu yapıyor.

Bakın, Dezenformasyon Bülteni’nden bir örnek daha vereceğim: Değerli arkadaşlar, bundan kırk gün kadar önce İstiklal Caddesi’nde hain bir terör saldırısı gerçekleşti ve 6 yurttaşımızı kaybettik, onlarca yurttaşımız yaralandı, değil mi? İletişim Başkanlığı bununla ilgili Dezenformasyon Bülteni’nde ne açıklamış? Sitesine baktım, tek bilgi bu. Efendim, ne diyor, biliyor musunuz? Biz bir önerge verdik, bakın, önerge burada; ne dedik, tutanaklarda belli. “Taksim saldırısında karanlık ilişkiler var, devletin belli karanlık güçleri her zaman bu tip saldırıların içinde olmuştur.” dedik, “Gelin bu meseleyi inceleyelim.” dedik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

GARO PAYLAN (Devamla) – “O meselede, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’nun o akşam verdiği bilgiye biz güvenmiyoruz.” dedik, “Milletin Meclisi bunu araştırсын, ucu nereye kadar gidiyorsa soruştursun.” dedik ve saldırıyı yapan kişinin yani bombayı bırakan kişinin 3 kardeşinin IŞİD saflarında savaşırken öldüğünü, 1 ağabeyinin de ÖSO komutanı olduğunu söyledik “Bu işte karanlık ilişkiler var ve sınır ötesi operasyon için altlık yapılıyor.” dedik. Değerli arkadaşlar, dedik değil mi? Dedik. Ne yaptınız? AKP ve MHP bu önergeyi reddetti, “Araştırmayalım.” dedi, “Süleyman Soylu ne diyorsa odur.” dedi. Propaganda bakanlığı eksik kalır mı? Ne yaptı propaganda bakanlığı? Bakın ne diyor: “HDP’nin Meclise bu konuda önerge verdiği bilgisi yalandır, yanlışır.” diyor “Efendim, yalnızca ÖSO ve HTŞ ilişkilerinin araştırılması için önerge verdi.” diyor “Saruhan Oluç ve Meral Daniş Beştas yalan söylüyor.” diyor. Ya, değerli arkadaşlar, biz bu önergeyi burada görüştük mü? Görüştük. Sizler “hayır” dediniz mi? Dediniz ama bak, propaganda bakanlığı buna “Yalan.” diyor. Siz ne diyorsunuz değerli arkadaşlar? Bu Bakanlığa bütçe verecek misiniz? (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası İstanbul Milletvekili Hüda Kaya’da. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HÜDA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Genel Kurul, sevgili halkımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum. 2023 yılı bütçesinde Diyanet kurumuyla ilgili partim adına söz almış bulunuyorum.

Diyanetin 2023 yılı bütçesinin yüzde 117 artışla 35 milyar 910 milyon 653 bin TL’ye çıkarıldığını görüyoruz. Bu ne demek oluyor? 4 kişilik bir aileden, her aileden, bizden cebren yaklaşık 1.700 Türk lirası civarında para alınıyor demek. Tüm Türkiye vatandaşlarından, hangi inançta olursa olsun, bu haksız ödemenin alınması bir zorbalıktır. Bir Alevi kendisine hizmet etmeyen Diyanete bu parayı neden versin? Bir Hristiyan vatandaş kendini aşağılayan, yok sayan bu Diyanete eklemek parasını niye versin?

Türkiye’de 4.500 özel öğrenci yurdu var ve bu yurtların en az 3.350 tanesi çeşitli cemaatlere bağlı yurtlar. Cemaatlerin yurdunda kalmak istemeyen öğrenciler hiçbir yerde barınamıyorlar ve hâlâ sokağa terk edilmeye devam ediliyorlar. Bu kadar bütçe peki Diyanete neden veriliyor?

Yine, kız ve erkek çocuklar tecavüze uğramaktan korunamıyorlarsa bu bütçeyi Diyanet hak ediyor mu? Yeni “Enes Kara”lar daha canına kıysın, yine kız çocuklarına bu sapkın cemaatlerin elinde 6 yaşında nikah kıyılınsın, erkeklerin elinde oyuncak edilsin diye mi veriliyor bu bütçe? Arapçılık geleneği “din” diye kadınlara ve yoksullara dayatılınsın diye mi veriliyor bu bütçe Diyanete? Bu sapkın anlayışlar hâlâ “din” diye okullarda, camilerde öğretilsin diye mi veriliyor? 30 kişilik sınıflarda 60 kişi okumaya çalışıyor, 60 bin kişilik camilerde 30’u, 60’ı aşmayan cemaatler var iken acaba hangisi ihtiyaç?

Sayın Genel Kurul, hem anayasal olarak hem de evrensel ortak insani değerler olarak hem hukuk açısından hem de bizzat dinin ana kaynaklarınınca net bir şekilde olan ilkeye göre devletin dini olmaz, olamaz. Yönetimde esas olan, ortak akıl ve istişaredir yani yönetime olabildiğince tüm halkın aktif katılımıdır esas olan. Devletin dini de imanı da yasası da kutsalı da sadece ve sadece adalettir. Türkiye Cumhuriyeti devletinin Anayasası gereği devletin tüm inançlara eşit mesafede olması gerekmektedir. Devletin bir birimi olan Diyanet, halkın tüm kesiminin, Hanefi, Şafii, Caferi, Hristiyan, Yahudi, Alevi, Ezidi, inançlı inançsız tüm vatandaşların cebinden ödediği vergilerle çalışan Diyanet, herkesin malumu olduğu üzere, sadece devletin Sünni-Hanefi mezhebini... Parantez içinde şunu ilave etmek istiyorum, o da... Sarayın fetvacısı olmayı reddettiği için 80 yaşlarında zindanlarda katledilen İmam Hanefi’nin çizgisi değil; halkı saraylara, kadınları da erkeklere köle edindirmeyi esas alan bir mezhepçiliği benimseyerek faaliyet sürdürmektedir Diyanet. (HDP sıralarından alkışlar)

Diyanetin varlığı Anayasa’ya aykırı olmakla birlikte, tüm vatandaşlarımızdan alınan vergilerle var olan Diyanetin “tek bir” mezhepçi devlet görüşünü esas alarak bu bütçeyi kullanması dinen helal midir ve anayasal dayanağı nedir? İnanç, gönüllülük üzerine kurulu değil midir? Bugün, Diyanetin bütçesine parasını, vergisini vermek isteyenler için bir referandum yapılsa bu bütçenin rızasız bir şekilde zorla alındığı ortaya çıkacaktır. Peki, onlarca farklı kesimden alınıp sadece tek bir yere kanalize edilen bu bütçe hangi dine, hangi kaynağa göre caiz ve helal bir bütçedir? Saray mollaları ve Diyanet Başkanı bunun cevabını verebiliyorlar mı? Bundan da önce, varlığı ve faaliyetleri zaten anayasal olarak da dinen de sorunlu olan bir kurumdur. Farklı inançlardan ve inançsızlardan alınan vergilerin devletin tek bir görüşünü dayattığı tekçi inanç kanalına harcanması, pek çok bakanlıktan fazla dev bir bütçenin, din adına, iktidarın tekçi saray dininin kullanımına sunulması helal ve hakkaniyetli değildir; bir din istismarıdır ve suçtur.

Sevgili arkadaşlar, çocuk ve kadın tecavüzleri ve ölümleriyle uğraşadururken en son yine bir gazeteci arkadaşımızın ortaya çıkardığı, bir kız çocuğunun 6 yaşında nikâhlandırılıp ailesi tarafından nasıl istismara yollandığını ürpererek gördük, takip ettik. Olay kamuoyuna yansıdığı anda, vicdanlara ağır gelen vahametinden dolayı, doğru mudur değil midir diye elbette hepimiz gibi araştırma ihtiyacına girdim. Ülkemizde Allah’tan cesur ve iyi gazeteciler var ve gerçekleri ifşa etmeye devam ediyorlar. Timur Soykan’la görüştüm ve belgelerden de emin olduktan sonra, ilk olarak 23 Mayıs’taki duruşmada davaya müdahil olacağımı açıkladım. Derhâl Adalet Bakanına, Kültür ve Turizm Bakanına, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanına ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Fuat Oktay’a soru önergeleri verdik ve bu duruma bir cevap bekliyoruz. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Derya Yanık’ın bir sözü: “Kadına şiddet, çocuk istismarı, çocuğa yönelik ihmal ve istismar vakaları siyasetin konusu değildir.” dedi. Kendisi bir kadın ve bir Bakan olarak doğrusuyla yanlışıyla elbette bazı adımlar atmış olabilir ve farklı endişeler taşıyor olabilir ama şu çok iyi bilinsin ki bizler sadece buraya el kaldırıp el indirmek için gelmedik; tam da bu olayların takibini yapmak, çocukların çıkaramadıkları sesi olmak, kadınların çığlıkları için buraya geldik. Bu çocukların, kadınların, gençlerin hakları için, sesleri için, acıları için zaten biz buradayız, elbette ki bunu konuşacağız. Yaşamları dinciliğin, geleneğin ve modernizmin cehennemine kurban edilmesinler diye bizler buradayız. Elbette ki bu korkunç olaylar tüm partilerin,

inançların üstünde ele alınmalı ve çocuklarımızın, kadınlarımızın yaşamının güven içinde olması için politikalar üretilmeli elbette ama şu bir gerçek ki bu sapkın güruhlar ve bu anlayışlar bu iktidar eliyle güçlendirildiler, beslendiler ve itibarlı hâle getirildiler. (HDP sıralarından alkışlar)

Çocuk istismarı ve tecavüz hiçbir ideoloji ve mahalleye malzeme edilmeden, “ama”sız bir şekilde sonuna kadar üstüne gidilmesi gereken bir insanlık suçudur. Kabul edilen iddianame sonrasında ortaya çıkan vahim iddialardan bağımsız bir şekilde ifade etmek isterim ki sapıklara kılıf sunan, kirlili ve karanlık zihniyetlerden beslenen yapılarda yaşanan intiharlar, istismar ve tecavüzler asla münferit olaylar değildir, yapısal ve zihinsel bir sorundur. Organize ve seri işlenen ve maalesef tarih boyunca iktidarların çanak tuttuğu ya da göz yumduğu suçlardır bunlar ve gereken yapılmalıdır. Soruşturmalar çok yönlü ve kapsamlı yapılmalı, iddiaların titizlikle araştırılması, suç üreten, teşvik eden, yönlendiren, göz yuman tüm failerin ortaya çıkarılması gerekmektedir hem de aynı zamanda, soruşturma süreçlerinde, soruşturmanın herhangi bir mahalle baskısı altında olmadan adil ve özgür olarak işin takibini yapmaları gerekmektedir. 22 Mayıs’ta duruşmanın gerçekleşeceğini öğrendiğimiz davanın sadece takipçisi değil, davaya müdahil olarak da tüm gerçeklerin ortaya çıkması ve suçluların hak ettiği cezayı alması için elimizden geleni yapacağız. Bir konu içimizi yakarken ortalığı velveleye verenler konuşmamızı istemiyorlar ve bizleri tehdit ediyorlar. Bazı hoca kılıkçılar çıkmışlar “Bir fasık haber getirirse ona inanmayın.” diyerek olayın üstünü örtmeye çalışıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HÜDA KAYA (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bu hoca geçinen sahtekârlar yıllardır bizzat benim de adımları vererek iftiharlar attılar, hedef gösterdiler; nice değerli şahsiyetlere de aynı çirkin saldırıları yaptılar; şimdi kalkmışlar “kutsal aile” ve “din düşmanlığı” safsatalarıyla olayı örtbas etmeye çalışıyorlar.

Konuşmamı bitirirken acil olarak şunu da ifade etmek istiyorum: Elbette, madenlerde canlar yitecek, “Yok, konuşmayın.”; kadınlar katledilecek “Ses çıkarmayın.”; kurslarda erkek çocuklara tecavüz edilecek, “Din düşmanlığı yapmayın.” diyeceksiniz. Kız çocuklarını daha ağzı süt kokarken erkeklerle peşkeş çekeceksiniz, tepkimizi gösterince “Bunlar İslam’a saldırıyor.” diyeceksiniz. Size, kalkıp dinimiz şöyle, dinimiz böyle diyecek değilim; herkesin dini kendine, herkes kendine layık olan bir dini yaşıyor. Benim size diyebileceğim tek şey; sizin dininiz size, benim dinim banadır.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası İstanbul Milletvekili Erol Katircioğlu’nda.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Doğrusunu isterseniz, şöyle başlamak istiyorum: Bizim siyasi elitimiz gerçekten anlaşılması zor bir elit. Türkiye’nin sorunları var diyoruz ama bu sorunlarla ilgili olarak sorumlulukları taşıması gereken siyasi elit ise bu, sorun olarak ifade ettiğimiz meseleleri konuşmayı seçiyor bazen ama sorunları çözmekle ilgili olarak herhangi bir adım atmıyor. Bu, yüz yıldır böyle gelmiş doğrusunu isterseniz. Dolayısıyla da şimdi, son olarak tarikat ve cemaatleri tartışıyoruz; evet, tartışılması gerekiyor çünkü böyle bir sorun var gerçekten ama başka sorunlar da var; “Kürt sorunu” diye bir sorun var arkadaşlar, “Alevi sorunu” diye bir sorun var. Bu sorunlar bizim yüz yıl boyunca çözemediğimiz sorunlar ama biz siyasi elit olarak bu sorunları çözmekle mükellefiz, bunları çözmemiz lazım ama maalesef ne

yapıyoruz? İşte, lafûgüzaf yapıyoruz, konuşuyoruz geçiyor. Burada da doğrusunu isterseniz “Sahici bir konuşma oluyor mu?” dersiniz olmadığı kanaatindeyim çoğu zaman. Onun için de yani bu Meclis adına, Meclisin bir parçası olarak ben üzüntülerimi size bildirmek isterim doğrusunu isterseniz.

Şimdi, bakın, “enflasyon” diye bir şeyden bahsediyoruz ve Hükümet yetkilileri geliyorlar bize anlatıyorlar “Şöyle yapıyoruz, böyle yapıyoruz.” diye ama emin olun, o söyledikleri şeylerin herhangi bir karşılığı yok. Yok çünkü asıl meseleleri konuşamıyoruz. Değerli arkadaşlar, “enflasyon” dediğimiz meselenin dibinde yatan mesele bölüşüm meselesidir, bir toplumda yaratılan gelirin nasıl bölüşüleceğiyle ilgili olarak kurulmuş olan mekanizmalardaki karşılıklı mücadelelerin sonucu ortaya çıkan bir durumdur. Tabii ki bu durum herkes için olumsuz sonuçlar verdiği için de iktisatçılar arasında bir orta yol bulmak, bir denge aramak gibi bir öneride bulunurlar genellikle. Şimdi, biz birdenbire... Evet, kabul ediyorum, bu, özellikle yaşadığımız pandemi bağlantılı enflasyon dünya genelinde ortaya çıkan bir durumdan kaynaklandı; tedarik zincirlerinin bozulması, emtia fiyatları, petrol fiyatları falan derken ülkelerde maliyetler arttı, maliyetler artınca fiyatlar vesaire derken bütün dünya enflasyon belasıyla çalkalanmaya başladı. Şimdi, Türkiye ne yaptı? Daha doğrusu, şöyle söyleyeyim size, benim gördüğüm, benim baktığım yerden şunu söyleyebilirim: Faizleri artırmakla ilgili olan Ortodoks politikalar eninde sonunda enflasyonun maliyetini çalışanlara yükler değerli arkadaşlar. Çünkü faizleri artırarak talebi kısmak üretimin ve işsizliğin ortaya çıkmasını sağlar, işsizlik ortaya çıktığı zaman da ücretler düşer, ücretler düştüğü zaman fiyatlar da düşer, dolayısıyla da enflasyonda olumlu bir adım atmış olursunuz ama bunun maliyetini kim ödemiş olur? Çalışanlar, ücretliler ödemiş olur.

Şimdi, değerli arkadaşlar, ben, Sayın Nebati'nin ve arkadaşlarının ortaya koyduğu politikayı dikkatle izlemeye çalışıyorum. Bir diğer yol da budur yani üretimi artırmaktır. Evet, ihracat, vesaire bunlarla ilgili kararlarda belli isabetlilikler vardır belki. Ama şunu söyleyeyim değerli arkadaşlar: Geldiğimiz yer itibarıyla baktığımızda -ayrıntısına giremeyeceğim çünkü çok az vaktim var- arkadaşlar, bankalar yüzde 400 kâr etmiş vaziyette. Borsa şirketlerine bakın, aşağı yukarı -geçen seneye göre baktığımızda- yüzde 70 civarında kârlarını artırmış durumdalar. Peki, bu neye tekabül ediyor doğrusunu isterseniz? Bu politikanın bir sonucu olarak Hükümetin uyguladığı kredi politikalarının -efendime söyleyeyim- özellikle üretimi desteklemekle ilgili olarak yaptığı buna benzer harcamaların sonucu ortaya çıkan bir gerçektir ve bu gerçeğin altında, vergilerle bu kârları ödeyecek olan yine bizleriz yani çalışanlar. Dolayısıyla da esasında aldığımız tedbirler, sizin, gerçekten Türkiye'de enflasyonu önlemeye yönelik olmak üzere, çalışan ve üretim mülkiyetine sahip olan insanlar arasındaki dengeyi sağlayacağınız bir politika olmadı, olamadı. Çünkü gerçekleri konuşmuyoruz değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

EROL KATIRCIÖĞLU (Devamla) – Bazen Sayın Cumhurbaşkanının hepimizden çok daha net ve açık konuştuğunu düşünüyorum. Bunu yeteri kadar belki değerlendirmiyoruz ama benim elimde notlar var. Sayın Cumhurbaşkanı her seferinde bankalara yüklenmek zorunda kaldı, her seferinde. Neden? Çünkü Türkiye ekonomisinde sizin siyasi gücünüzden başka bir ekonomik güç var ve bu güç sizin istediğiniz yönde davranmayabiliyor. Dolayısıyla da ben mesela şaşırıyorum -Sayın Fuat Oktay burada- bu enflasyonla ilgili mücadelede neden Rekabet Kurumu devreye giremiyor? Bunu anlamakta zorlanıyorum çünkü gerçekten Türkiye'de fiyatların yükselmesinin temel sebebi iş dünyasının kâr marjlarını arttırmasıdır. Dolayısıyla da bunları önlemekle ilgili olarak yapılabilecek olan şeylerden bir tanesi Rekabet Kurumunun devreye girmesidir.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'de. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Teşekkür ederim Başkan.

Ben de bizi televizyonları başında izleyen halklarımızı ve cezaevinde takip eden herkesi, bütün arkadaşlarımızı, yoldaşlarımızı bir kez daha buradan saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Evet, 2023 bütçesi, aslında 4,5 trilyon gibi devasa bir rakamdan oluşuyor, bir büyüklüğe sahip. Bu devasa bütçenin 3,8 trilyonu halktan toplanan vergilerden oluşuyor. Peki, bu vergi kimlerden alınıyor? Elbette ki asgari ücretlilerden, dar gelirlilerden, yoksullardan ve emeklilerden; yani aslında tükettiğimiz her şeyden ekmekten, yumurtadan, süttten, etten, mazottan tutalım benzine kadar. Peki, bu halktan alınan vergi kime harcanıyor, kimlere veriliyor? Elbette ki bu toplanan vergiler halkın sorunları için kullanılmıyor; sermayeye, faize ve savaşa harcanıyor bu vergiler. Bakın, 2023 yılı bütçesini elbette üzerinde birçok boyutuyla değerlendirmeye tabi tutmak mümkün ama AKP'nin özellikle son yedi yıldır hazırladığı bütçenin bir savaş bütçesi olduğu açık, aleni ortada duruyor. Bakın, bunu tek biz söylemiyoruz, aslında, bizim bu söylediklerimizi AKP Genel Başkan Yardımcısı Nurettin Canikli bu kürsüde yaptığı konuşmada onayladı. Ne dedi Canikli? F-16'lardan atılan akıllı mühimmatın tanesinin 400 bin dolardan 1,2 milyon dolara kadar çıktığını, roketlerden atılan bir mühimmatın maliyetinin 5 milyon dolar olduğunu açıkça söyledi. Savaş bütçesi olduğunu ifade ettiğimizde kızılıyorsunuz ama geçen yıla oranla 2 katına yani neredeyse 460 milyar TL'ye çıkardığımız bu bütçe, siz kabul etseniz de etmeseniz de bir savaş bütçesidir. Bakın, Canikli bunu ifade ettiğinde halkın gerçekte yaşadığı ne peki? Milyonlarca insan 1 kilo domatese, 1 kilo bibere, 1 litre yağa muhtaç durumda. Çocuklarımız okula aç gidiyor. Çocuklarımız -bakın, kış şartlarını yaşıyoruz- montsuz ve ayakkabısız okula gitmek zorunda kalıyor.

Peki, bir ülke sadece topla, tüfikle, F-16'larla mı korunur? Güvenlik böyle mi sağlanır? Hayır, aslında bir ülkeyi korumanın, savunmanın en temel yanı demokratik değerleri büyütmektir, adaleti sağlamak, hukuku üstün kılmaktır ama siz adaleti ortadan kaldırdınız, hukukuysa muhaliflerinizi tasfiye etmek için araçsallaştırdınız. Zaten ülkede olmayan demokrasinin “d”sini bile bırakmadınız. Peki, neden bunu tercih ediyorsunuz? Çünkü siz de çok iyi biliyorsunuz ki milliyetçiliğin, savaş naralarının atıldığı ortamlarda işlenen suçlar normalleşir. Alınan rüşvetlerin, alınan ihalelerin, Man Adaları'na gönderilen paraların bu ortamda hesaplarının sorulamayacağını sizler de çok iyi biliyorsunuz. Ama bir kez daha şuradan halklarımıza sesleniyorum: Çatışmadan, savaştan yoksullar kazanmaz, halklar kazanmaz; halklara sadece ölüm, yoksulluk kalır ama savaşı çıkaran iktidarlara, savaş baronlarına ise zenginlik ve dolar kalır. Dolayısıyla bu bütçeyi, savaş bütçesini onaylayanlar, getirenler ve savaş çığırıklığını yapanlar, sadece zenginleşecek; savaşa gitmeyecek, bunun bedelini ödemeyecek.

Şimdi, tüm bu savaş naralarının, bu kutuplaştırma siyasetinin dinamiği, beslediği zemin, Kürt meselesi. Şimdi, şöyle bir şey oluşmuş: Kürtler bir hak sahibi olmasın diye yapılmayan şey kalmadı. Halkların modeli Rojava, neredeyse bir kâbusa dönüşmüş AKP iktidarı için. Gerçekten düşmanlıkta AKP'nin gözü dönmüş. Kuzey Suriye'de Kürtlere karşı envaiçeşit çete örgütü, bu ülkede bu yoksul halktan alınan vergilerden şu an besleniyor. Peki, bu envaiçeşit çete ne yapıyor? İnsanlığa karşı suç işliyor. Bakın, bunların işlediği suçlar sizin de hanenize yazılıyor, bunu da bilesiniz.

Şimdi, evet, bütün bu gerçeklikler var, ortada. Siz ne dediniz? Dediniz ki “Esad katildir, halkını katlediyor.” Sonra ne yaptınız? Görüşmek için şu an binbir tane yol deneniyor. Aynı şey Sisi için söylendi, sonra Sisi'nin elini sıkamak için kırk takla atınız; “İsrail terör devletidir.” dediniz, elçilik atadınız; Birleşik Arap Emirlikleri için “15 Temmuzun finansörüdür, grupları o besliyor, büyütüyor.” dediniz, sarayda ağırladınız, beraber pasta kestiniz. Şimdi, biz “Bunlar yanlışır, işte, diyalog, müzakere gelişmesin.” demiyoruz elbette ama hani “Her şeyi sil baştan yapıyoruz. Konuşacağız, tartışacağız, barışacağız.” dediğiniz şeylerde neden Kürtler söz konusu olunca bu siyaset izlenmiyor? Neden

İran’da, Irak’ta, Suriye’de Kürtlere düşman muamelesi yapılıyor? Hani Kürtler sizin kardeşinizdi, hani Kürtler bu ülkenin asli unsurlarıydı! Yüz yıldır yayılan, köklü hâle gelen Kürtlerin yaşadığı sorunlara çözüm neden sadece savaş, neden çatışma, neden ötekileştirme, neden kutuplaştırma? Biz bu sorunun cevabını sizden duymak istiyoruz.

Bakın, bu hamasi lafları çok duyduk; işte, kardeşir, asli unsudur, şudur, budur ama aslında ortada duran bir hakikat var, o da Kürtler dünyanın neresinde olursa olsun bir hak, hukuk talep ederse; eşitlik, adalet, özgürlük talep ederse AKP iktidarı için düşmandır, yok edilmesi gerekiyor. Savaşı tek seçenek olarak sunuyorsunuz Kürtlere ama biz savaşın tek seçenek olmadığını çok iyi biliyoruz. Çok uzun bir zaman değil, 2013’te biz buna hep birlikte, Türkiye halklarıyla birlikte, şu Meclis sıralarında oturanların da şahitlik ettiği bir dönemde tanıklık ettik. Ne oldu 2013’te? Bir müzakere süreci, bir diyalog süreci başladı, Sayın Öcalan dedi ki: “Bana bir hafta mühlet verin, ben bu sorunu çözerim.” Peki, bir haftada çözülecek bir sorun neden çözülmüyor? Neden tecrit uygulanıyor? Neden bir yüzyıl daha bu sorun, bu çatışma, bu savaş hâli devam etsin isteniyor; bunda ısrar ediliyor? Bir ciddiyetsizlik hâli var; bir varmış, bir yokmuş gibi Kürt meselesine yaklaşıyor. Evet, biz bunun cevabını elbette ki biliyoruz. Çünkü savaş üzerinden siyaset yapmak kolay, milliyetçilik hezeyanlarını büyütme kolay, kutuplaştırmak kolay. Barış ikliminin hâkim olduğu, adaletin hâkim olduğu, hukukun üstün olduğu bir zeminde AKP siyaset yapamaz; siyaset yapabilirse de, iktidara gelebilirse de ülkeyi şu an yönettiği gibi yönetemez. Onun için de bu siyaseti, bu savaşı bir yönetme biçimi, bir süreci örgütlenme biçimi olarak kullanıyor, yönetiyor.

Bakın, bu coğrafyada birçok acı, birçok vahşet yaşandı, bizler tanıklık ettik. Bu acıları, vahşetleri yaşatanlar insanlığın da halkların da vicdanında mahkûm oldu. 90’ların karanlığını hepimiz yaşadık. Evet, o dönem çocuktuk ama hatırlıyoruz; yıkılan, yıkılan köyleri biliyoruz, gözaltında kaybedilen faili meçhul cinayetleri biliyoruz, asit kuyularına atılan insanları biliyoruz ama o dönem bile, 90’ların o karanlığında bile muktedirler bu suçu aleni üstlenmiyordu; ya inkâr ediyorlardı ya da “Devlet içine çöreklenmiş kimi örgütler, yapılar, çeteler yaptı.” diyorlardı. Yani olmayan hukuka karşı bile bir mesafe vardı, kendi hukukuna bir saygı duyma hâli vardı ama şimdi aleni bir şekilde, sosyal medya hesapları üzerinden savaş çığırtkanlığı yapılıyor; ölü bedenler, sarı torbalar üzerinden propaganda yapılıyor, burada siyasetçiler sarı torbalarla tehdit ediliyor. Evet, ölüm üzerinden korku ve propaganda yapma siyasetine biz yabancı değiliz; Orta Doğu, Mezopotamya coğrafyası yabancı değil. Çok kısa bir süre önce, IŞİD barbarları kestikleri insan kafalarıyla bunun propagandasını yapıyorlardı ama hem insanlığın vicdanında hem hukuk karşısında tarihin çöp sepetine gittiler, şimdi onların ismini anan yok. Şunu da bir kez daha buradan hatırlatmak isterim: Allah kimseyi iktidarını sürdürmek için, iktidarını korumak için bu yöntemlere başvuranların, insan bedeni üzerinden, savaş çığırtkanlığı üzerinden propaganda yapanların durumuna düşürmesini; vicdandan, ahlaktan uzaklaştırmasını.

Evet, çok karanlık. Elbette, AKP karanlığının yarattığı tabloyu konuşmak insanı gerçekten moralsizleştiriyor, umutsuzlaştırıyor ama bir kez daha burada halklarımıza sesleniyorum: Asla yılmıyışa düşmesinler, asla moralsiz olmasınlar çünkü HDP var. HDP halklar açısından bir umuttur, HDP mücadele derinliğiyle, Emek ve Özgürlük İttifakı’yla birlikte yeni yaşamı kuracaktır, halklarımıza da armağan edecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Devamla) – Biz, cumhuriyetin 2’nci yüzyılında cumhuriyeti demokrasiyle buluşturacağız. Adil, eşit bir yaşam kuracağız, yoksulların olmadığı, emeğin hakkını aldığı, kadınların öldürülmediği, eşit ve özgür olduğu, 6 yaşındaki kız çocuklarının evlendirilmediği,

suçlulara hesap sorulduğu ve yine gençlerin ülkeyi terk etmediği; esnafın, çiftçinin ürettiği; yolsuzluğun, rantın ve rüşvetin olmadığı; kimsenin dininden ve inancından dolayı ötekileştirilmediği; çocuklarının okula aç gitmediği; doğanın talan edilmediği ve sermayedarlara peşkeş çekilmediği; fikrinden ve düşüncesinden dolayı kimsenin rehin alınmadığı; barış siyasetinin hâkim olduğu yeni bir Türkiye’yi HDP, HDP fikriyatı ve demokrasi güçleriyle birlikte kuracaktır, yapacaktır.

Tekrardan saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına yapılacak konuşmalara başlıyoruz.

İlk söz, Konya Milletvekili Abdüllatif Şener’in.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hükümetin bütçesi, daha önceki yıllar bütçesi gibi hem yaşayan nesillerden topladığı paralarla hem geçmişlerimizin, mezarda yatan geçmişlerimizin birikimlerini harcayarak, aynı zamanda gelecek kuşakları da borçlandırarak yürüttüğü bir bütçedir. 2023 bütçesi de aynı şekilde 660 milyar Türk lirası açık veren, 566 milyar lira faize para ödeyen bir bütçedir ve Maastricht Kriterleri açısından da bütçe açıkları son iki yıl itibarıyla sınırı aşmış vaziyettedir.

Değerli arkadaşlar, bu iktidarın bütçeleme ve ekonomi yönetimindeki en önemli taktiklerinden biri rakamları eğmesi, bükmesi, gizlemesi ve karşılaştırılmaz hâle getirmesidir. Bu -en açık delili-süreklilik olarak kamunun yani devletin ödeme garantilerini borçlar içerisinde göstermemesinden kaynaklanmaktadır. Bakın, şehir hastaneleri ödeme garantileri son sekiz yıl itibarıyla yani 2017-2025 arası dönem itibarıyla yani 2017-2025 arası dönem itibarıyla 221 milyar liradır. Otoyol ve köprü garantileri ise 248 milyar lira yani devasa bir rakam toplam 569 milyar lira sadece sekiz yıla ait ödeme garantileri için bütçeden aktarılan paradır. Allah aşkına, bu yatırımları bu parayla yapmaya kalksaydınız 10 kat fazlasını yapardınız. Üstelik de burada diğer garantilerin miktarının ne olduğu belli değil. Bu garantiler yirmi yıl sürecek, sekiz yıllık dönem sonrasındaki garantilerin toplamının ne olduğu da belli değil.

Aynı şekilde, değerli arkadaşlar, bakın, “Eylül-ekim aylarında yeni bir ekonomik modele geçiyoruz. Bu modelle ihracat patlayacak, cari açığı kapatacağız, dış ticaret fazlası vereceğiz.” diyen Hükümet maalesef ihracatı değil, ithalatı patlatmıştır ve hem dış ticaret açığı hem de cari açık tarihî rekorlar kırmıştır. İhracata bakıyorsunuz, 2022’de 255 milyar dolar, 2023’de 265 milyar dolar yani patinaj yapmış, yerinde sayıyor ya! Hani ihracatı patlatmıştınız? 10 milyar dolarlık bir fark var. İthalat rakamına bakıyoruz, 271 milyar dolar olan 2021 ithalatı, 2022’de 360 milyar dolar olmuş yani 90 milyar dolar artmış. Buraya, kürsüye çıktıkça Hükümetin “İthalatı patlattık, ihracata patinaj yaptırдық.” demesi lazım, gerçekçi olmak bunu gerektirir. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Cari açık aynı şekilde, 2021 yılı cari açığı 13 milyar dolar, 2022 yılı cari açığı 47 milyar dolar değerli arkadaşlar; bir önceki seneye göre 3,6 kat daha yüksek. Hani cari açığı kapatacaktınız siz bu politikayla, tarihî rekor kırmışsınız, bırakın kapatmayı, tarihî rekor. Demek ki sizin ekonomik modeliniz iflas etmiştir, bunun peşine takılıp gitmeniz yanlışır. (CHP sıralarından alkışlar) Gayrisafi millî hasılaya oranı ise yüzde 6 civarındadır ki gerçekten çok yüksek, tarihî rekor dönemlerinden birini ifade etmektedir; ki bunu olumsuz anlamda söylüyorum, sistemin ve politikanın iflas etmiş olduğunu göstermek için söylüyorum.

Aynı şekilde enflasyon rakamlarına bakıyoruz değerli arkadaşlar, yüzde 84,4, TÜFE. “Ya, dünyada da var.” Nerede var? Dünya ortalaması yüzde 9, Sayın Bakanın konuşma metninde var. Dünyada yüzde 9’luk enflasyon, Türkiye’de yüzde 84. 2002’yle karşılaştırmaya meraklısınız, 2002’de enflasyon -AK PARTİ gelmeden önce- yüzde 29’du, 3 kat artırmışsınız. Hatta ÜFE’de enflasyon 2022 itibarıyla yüzde

136'dır arkadaşlar, 2002'de bu rakam yüzde 30'du yani 4,5 kat artırmışsınız. "Aman, Batı'da da var." Ben merak ettim, AK PARTİ'nin iktidar yılları 2002'den 2022'ye yirmi yıl yapar, bu yirmi yıl boyunca Batı'da toplam enflasyon ne diye. Amerika'daki toplam yirmi yıllık enflasyon -sizin iktidarınız dönemi boyunca- yüzde 54, yüzde 54; sizin yıllık enflasyonunuz, yirmi yıllık ABD enflasyonunun neredeyse 2 katı, Avrupa Birliğinde daha düşük. Nerede dünyadan geliyor enflasyon? Sizin yanlış ve bozuk politikalarınız yüzünden geliyor. (CHP sıralarından alkışlar)

En fecisi de gıda enflasyonu. Bakın, OECD, G7 ülkelerinde, 40 ülkede gıda enflasyonunun olduğunu gösteriyor. En başta Türkiye var. Türkiye yüzde 100'ün üzerinde bir gıda enflasyonuna sahip, şampiyon! Türkiye'den sonra 2'nci ülke Macaristan, ondaki gıda enflasyonu yüzde 42. Türkiye'deki 2'nci ülkenin bile 2,5 katı neredeyse. Nerede başarınız var? Başarısızlık var ve uyguladığınız politikayla bir felaket var.

"Büyüme rekorları kırıyoruz." Nerede büyüme rekorları kırıyorsunuz değerli arkadaşlar? Rakamlar ortada. 2021'de gayrisafi yurt içi hasıla yani millî gelir 816 milyar dolar, 2022'de 808 milyar dolar yani 8 milyar dolar millî geliri azaltmışsınız. Sizin "büyüme" dediğiniz millî geliri azaltmak demektir. Nerede rekor kırmışsınız? (CHP sıralarından alkışlar)

"Dünya böyle şöyle..." Rakamlar ortada, sizin verdiğiniz rakamlar. Üstelik, geçmiş yıllarla bugün karşılaştırılırken salt rakamlar karşılaştırılmaz; üstel fonksiyon denilen bir şey vardır matematikte, başladığımız yıla kadar o ülkenin birikimleri vardır, ona göre bir millî gelir ortaya çıkar. Sonra "Yirmi yıl sonra millî gelir buraya geldi." diye rakamları salt, yalın karşılaştıramazsınız. Neden? Nüfus 20 milyon artmış zaten o günden bugüne. 2002'ye kadar Türkiye'nin girişimci potansiyeli, sermaye potansiyeli 2002'den sonraki döneme de ilave katkılar sağlamış ama siz bununla birlikte patinaj yapmışsınız.

Bakın, bir de dolar enflasyonu diye bir şey var. 2002'den 2022'ye kadar yirmi yıllık dolar enflasyonunu da dikkate alarak ancak kıyaslama yapabilirsiniz; bunu yaptığınız takdirde gerçekten tablo vahim. Üstelik, 2008'de, 2016'da hesap yöntemini değiştirmişsiniz, rakamlarınızı güzelleştirmek, düzeltmek için. Ekonomiyi düzeltemeyen iktidar rakamlarla oynamaya meraklıdır. Bakın, 2016 yılındaki hesap değiştirmeye -hesaplama yöntemini değiştirmeye- millî gelir ne hâle geldi? 2011-2016 yıllarında millî geliri eski hesaplama usulüne göre yüzde 110 artırdılar, yıllık ortalama olarak veya 2003-2010 yılları arasındaysa gittikçe geriye düşürmüşler, yıllık ortalama artış yeni hesaba göre yüzde 1; AK PARTİ döneminden önceki yıllar için -1998-2002 yılları için- ise büyüme oranını yıllık ortalama yüzde 1 küçültmüşler. Değerli arkadaş, kendi dönemine ait yıllık ortalama yüzde 110 büyütüyorsun da senden önceki dönemi niye yüzde 1 küçültüyorsun? Nasıl karşılaştıracamız? (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Özet olarak üstel fonksiyon, dolar enflasyonu, 2008 hesap değişikliği, 2016 hesap değişikliği dikkate alındığında millî gelirden bir artış yoktur, patinaj vardır ve de gerçekten vahim bir tabloyla karşı karşıyayız; zaten Türkiye'nin, dünya ekonomisi içindeki payına baktığınızda bunu görüyorsunuz. 2020'de dünya ekonomisi içerisindeki payı yüzde 1 bile değil, 0,84; 2022'de tahmini yıl sonu gerçekleşme daha düşük, 0,67.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Devamla) – Yani, dünya ekonomisinden aldığımız pay neredeyse yüzde yarım arkadaşlar, 1 bile değil. Türkiye dünya ekonomisinde kaçınıcı ekonomi? 2021’de 21, 2022’de tahminlere göre 22’nci sırada. Ya, değerli arkadaşlar, bu sıralama, 21’inci sıra 1980’de de vardı, hatta 2002’nin tahminine göre 1980’de daha yüksekti. 1990, 1991, 1993, 1998; o yıllarda Türkiye’nin dünya ekonomisi içerisindeki büyüklüğü sizinkinden daha yukarıda.

Kişi başı millî gelir açısından durum ve tablo çok daha vahimdir ama vakit kalmadığı için hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Hatay Milletvekili Serkan Topal’da.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinize saygılarımı sunuyorum.

Cumhurbaşkanı, devleti temsil ediyor arkadaşlar. Cumhurbaşkanının görevlerinin arasında iç güvenliği sağlamak var; asayiş, kamu düzenini sağlamak var; mahallî idarelere eşit davranmak var; ayrıca, temel hak ve özgürlükleri koruyan bir görevi de var Sayın Cumhurbaşkanının. Ya, Sayın Cumhurbaşkanı her kürsüye çıktığında kin kusuyor, nefret dolu, ayırım dolu sözler sarf ediyor. Ya, arkadaşlar, Sayın Cumhurbaşkanı burada yok, iletirler sayın muavinleri, yardımcıları. Ya, hiç mi Erbakan’ın nezaketinden ders almadı, örnek almadı? Hiç mi Bayar’ın aklından örnek almadı? Demirel’in o ince nezaketinden hiç mi örnek almadı? Ya, arkadaşlar, her kürsüye çıktığında ayrımcılık yapıyor, kendisine oy veren yüzde 50’yi milliyetçi, geri kalan yüzde 50’yi terörize ilan ediyor. Ya, böyle bir yönetim olabilir mi arkadaşlar? (CHP sıralarından alkışlar) Biz bunu Hitler’de gördük, biz bunu Mussolini’de gördük arkadaşlar; yapmayın ya.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Yanlış görmüşsün, yanlış. Bilmeden konuşuyorsun be, atıyorsun!

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Serkan, doğruyu söyle, doğruyu.

İBRAHİM HALİL FIRAT (Adıyaman) – Asıl ayrımcılığı sen yapıyorsun.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Ya, bakın arkadaşlar, şimdi, siz HDP’yle görüştüğünüzde milliyetçi oluyorsunuz; HDP’yle Oslo’da, Dolmabahçe’de görüştüğünüzde milliyetçi oluyorsunuz ama İYİ Parti, CHP görüştüğünde terörist ilan ediyorsunuz. Ya, arkadaşlar, sizler eğer gerçekten terörizmle mücadelede samimiyseniz size burada şunu söylüyoruz: Bakın, FETÖ’nün siyasi ayağı kim, FETÖ’nün siyasi ayağı kim? (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Gelin, bir araştırma önergesi verelim, hodri meydan, eğer gerçekten yüreğiniz yetiyorsa ve bu konuda samimiyseniz ve bu konuda milliyetçiysezeniz hodri meydan. (CHP sıralarından alkışlar) Gelin, terörü araştıralım ve onlara kim yardım yataklık yaptı, onlara devletin bütün kurumlarını kim teslim etti; gelin araştıralım, hodri meydan ama sizin yüreğiniz yok, neden? Çünkü siz samimi değilsiniz teröristle mücadele etmeye, siz sadece seçimi kazanmak için onu bir araç olarak kullanıyorsunuz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Yanlış bir giriş yaptın, yanlış, olmadı, giriş yanlış.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Bakın, değerli arkadaşlar... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Samimiyseniz gelin, bir araştırma komisyonu kuralım, neden araştırma komisyonu kurmuyorsunuz, neden?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Olmadı, giriş yanlış.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Yahu, samimiyseniz gelin.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Samimiyiz de sen boş ver, giriş yanlış.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Yapmayın arkadaşlar, sizi çakma milliyetçiler sizi, sizi çakma milliyetçiler sizi! (CHP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Duvara çarptın, geri dön.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Tank Palet Fabrikasına ne oldu?

Öyle bir şey yok. Ya, sanatçılar konser verecek, onları terörist ilan edeceksiniz; ya, EYT'liler eylem yapacak, haklarını isteyecek, onları terörist ilan ediyorsunuz; memur ek gösterge hakkı istiyor, onları terörist ilan ediyorsunuz; evlatlarına destek verenleri terörist ilan ediyorsunuz; bu ülkede kim demokratik bir eylem yapıyorsa onlara terörizm yaftası yapıyorsunuz.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Senin Genel Başkanın ne yaptı? Herkesi hain ilan etti.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Öyle bir şey yok. Siz benim Genel Başkanımın tırnağına gelemesiniz milliyetçilikte. Öyle bir şey yok, öyle bir şey yok! (CHP sıralarından alkışlar) Kemal Kılıçdaroğlu bu ülkenin bütün kurumlarını terör örgütlerine peşkeş çekmedi, Tank Palet Fabrikasını satmadı, satanların yanında da durmadı; onu da söyleyeyim.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Vay, vay, vay, vay!

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Diyarbakır Annelerine de gel biraz.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Şimdi, biz diyoruz ki devlet ciddiyet demektir arkadaşlar, devlet adalet demektir, güven demektir, şefkatli olması demektir; yahu, devletin şefkatli yüzünü unutturduz arkadaşlar. Ya, bütün bunları içselleştiren de devlet adamı olur. Ya, şimdi, arkadaşlar...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ya, oylar...

SERKAN TOPAL (Devamla) – Geleceğim oraya, geleceğim daha, sizin o milliyetçilik şeyinize geleceğim.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Almanya'dan onay gelmemiş, Almanya'dan; Almanya'dan onay gelmedi daha.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Şimdi, toplumda ayrım yapandan Cumhurbaşkanı olur mu arkadaşlar? Olmaz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Osman, biraz sonra sizinkiler konuşacak...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Salih Cora konuşacak.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Peki, oy devşirmek için kırmızı bültenle aranan Osman Öcalan'ı TRT'ye çıkaranlardan Cumhurbaşkanı olur mu? Ya, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, bunu çıkartırken ailelerinden, ailelerin üzüntüsünden hiç mi utanmadınız? Bunun hesabını niye sormuyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Arkadaşlar, satışmalardan sorumlu devlet bakanlığı kurulmayacak bundan sonra, merak etmeyin; Sayın Erdoğan size öyle bir bakanlık kurmayacak, onu da size ifade edeyim.

Arkadaşlar, şimdi, bir çiftçi hakkını arıyor, çiftçiye “Ananı al da git.” diyenden bir Cumhurbaşkanı olur mu? Olmaz tabii ki.

Sınırları kevgire çevirdiniz, 911 kilometre tapu gibi sağlam sınırimız vardı, delik deşik ettiniz. Sonra, açıklama yapıyorlar, diyorlar ki: “Efendim, 276 bin göçmeni yakaladık.” Ya, arkadaşlar siz teröristlerin ayak kabı numaralarını biliyordunuz, keşke ülkemize ayak basmadan onları yakalaysaydınız. (CHP sıralarından alkışlar) Bu konuda marifetlisiniz, evet; ustasınız, neyde ustasınız biliyor musunuz? Siyasi manevrada, çark etmede ustasınız, zikzakta ustasınız arkadaşlar.

Şimdi, bir gün “katil Esed” diyorsunuz, ertesi gün “kardeşim Esad” diyorsunuz, bir sonraki gün ne dediğinizi biz anlamıyoruz. Yahu “darbeci Sisi” diyorsunuz, Cumhuriyet Halk Partisi bir şey dediği zaman Cumhuriyet Halk Partisini itham ediyorsunuz, iftira atıyorsunuz ama ertesi gün var ya bir elle değil, iki elle, sımsıkı sarılıyorsunuz. Ya, bu nasıl bir devlet anlayışı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bir on dakika daha verin Başkanım.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Bitireyim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sakin sakin, bağırmadan.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Ya, arkadaşlar, Türkiye Cumhuriyeti’nde bugüne kadar hangi Başbakan, Cumhurbaşkanı sizin bu kadar zikzak çizdiğiniz kadar zikzak çizdi? Bana bir örnek verebilir misiniz, bir örnek verebilir misiniz?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Örnek yok çünkü zikzak çizmiyoruz.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Hangi Cumhurbaşkanı kürsüye her çıktığında ayrımcılık yapan bir konuşma yapar, ötekileştiren bir konuşma yapar, hangi Cumhurbaşkanı, bir örnek verebilir misiniz? Ben bu yüzden beraberimde Şeyh Edebalı’nın Osman Bey’e olan nasihatini getirdim. Sizin aracılığınızla ona hediye edelim, çerçeveletelim. Bunu biraz okusun, okusun. Yani tarih okumuyorsa en azından bunu okusun, bunu okusun. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; İYİ Parti sıralarından alkışlar)

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Kendiniz okuyun, kendiniz.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Evet, biz her halükârda milletimizi birleştireceğiz, biz her hâlükârda milletimizi sevenlerin yanında duracağız, biz her hâlükârda iktidarımızda yeniden demokrasiyi tesis edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam’da.

Buyurun... (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM HALİL FIRAT (Adıyaman) – Millet kimin ne yaptığını biliyor Serkan, boşuna konuşuyorsun.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Evet, bunu çerçeveletip ona hediye ederiz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Al Serkancığım, bize 2023’te onu bir daha verisin, asarsın.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Sayın kavasa verip bunu hediye edebiliriz Sayın Cumhurbaşkanımıza. Buyurun Sayın Grup Başkan Vekilim.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – O bize lazım değil.

BAŞKAN – Ya, götürün hediyenizi ya, götürün.

AHMET ARSLAN (Kars) – O uyguluyor, o uyguluyor, sen sadece okuyorsun, al onu da götür!

BAŞKAN – Götürün hediyenizi ya.

AHMET ARSLAN (Kars) – Sen sadece okuyorsun, o uyguluyor; aradaki fark bu!

SERKAN TOPAL (Hatay) – Uygulamak önemli, uygulamak önemli, uygulamak önemli.

BAŞKAN – Alıverin şunu Serkan Bey.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Kavas alsın efendim, kavas alsın.

BAŞKAN – Alma, alma, almayın siz!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır ya, kavas alır götürür efendim, Allah, Allah!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Alma, alma!

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Güzel bir şey, nasihatler var.

AHMET ARSLAN (Kars) – “Kavas almasın.” diyordunuz.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Alsın efendim, Sayın Başkanım...

AHMET ARSLAN (Kars) – Ne değişti? O gün kavas alırken itiraz ediyordunuz.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Nasihat var, nasihat var.

ENGİN ALTAY (Manisa) – Sayın Başkan, milletvekili...

BAŞKAN – Efendim, ona ait bir şey.

ENGİN ALTAY (Manisa) – Olmaz efendim, kavas alır, kavas alır.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Niye kavas alıyor?

AHMET ARSLAN (Kars) – Kavas geçen gün alırken siz yine itiraz ediyordunuz kavas almasın diye.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Çerçeveletebilirim.

AHMET ARSLAN (Kars) – Özgür Bey, kavas almasın diye siz itiraz ettiniz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bırakılan şeyi alır götürür.

AHMET ARSLAN (Kars) – Kavas...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Abi, bırak, kaldırın o zaman. Aldır hadi, gücün yetiyorsa alsın.

BAŞKAN – Buyurun Sayın İslam...

AHMET ARSLAN (Kars) – Dursun orada!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Durur.

CHP GRUBU ADINA NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Hocam, beni takoz olarak...

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Bak, bak, bak.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Zaten dursun istiyoruz.

BAŞKAN – Baştan başlatıyorum.

Buyurun, buyurun.

AHMET ARSLAN (Kars) – Kendi uyguladığımızı yapıyorsunuz. O gün diyordunuz ki: “Kavas alamaz.” Ya, bak ne oldu? Ertesi gün döndünüz.

BAŞKAN – Sayın milletvekili konuşamıyor arkadaşlar.

Buyurun Sayın Milletvekili.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (Devamla) – Sükûnet...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Şeyh Edebalı'nın sözünden de mi rahatsız oluyorsunuz artık ya!

NAZİR CİHANGİR İSLAM (Devamla) – Baştan alalım Sayın Başkan.

AHMET KAYA (Trabzon) – Baştan alalım baştan.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Baştan alın baştan.

BAŞKAN – Buyurun.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (Devamla) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, çok değerli arkadaşlar; 1994 yerel seçiminde, Sayın Erdoğan'ın bir cümlesi var; bugün baktım, teyit ettim. Kendisine hediye olarak gelen bir alyans yüzüğü gösteriyor, kendisine hediye olarak gelen bir alyansı ve diyor ki: “Bu aşkı, bu heyecanı holdinglerin milyarları aşabilir mi?” Evet, kendi kampanyasını bu bağışlarla yürüten bir başkan aday; aslında öyle değildi, çok ciddi yardımlar da görmüştü ama öyle diyor. Bu bir algıydı, bu bir algıydı, başarılı da bir algıydı ama bunda Fahrettin Bey'in bir günahı yoktu, o daha henüz herhâlde ergenlik döneminde filandı. Burada mı Fahrettin Bey? İletişim Başkanı burada mı Sayın Komisyon Başkanı? Sayın Komisyon Başkanı?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yok, yok.

BAŞKAN – Buyurun, buyurun, burada olmadığı belli ya, buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ekrem Bey, size soruyorum.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (Devamla) – Yok, peki. Yani bugün biz İletişimin, İletişim Başkanlığının bütçesini görüşüyoruz, kendisi burada yok, Diyanet İşleri Başkanı da yok, MİT Başkanı da yok yani biz bugün bütçelerini görüşüyoruz ama onlar yok.

Bu alyanstan sonra tabii, köprünün altından çok sular geçti.

Değerli arkadaşlar, ne yaptınız? Bugün o cümleyi siz kuramazsınız, bugün o cümleyi kurabilme altyapısına ve ameline sahip değilsiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Bugün yaptığımız şu: Bu halkın emeğine, birikimlerine el koyup holdingleşmek ya da büyük baba holdinglere arka çıkmak, kendi holdinglerinizi kurmak. Bugün artık isimleriniz -istisnalar var tabii içinizde- en zenginler arasında hatta, dünyanın en zenginleri arasında geçebiliyor fakat bu halk zenginleşmedi. Bu halkın yoksullaşması hatta sefilleşmesi ile sizin zenginleşmeniz eş anlamlı hâle geldi, işte denklemin iki tarafındaki işaretler bunlar. Bu zenginleşmenin büyük bir maliyeti oldu: Bu zenginleşmeniz, yüzde 86 -aslında yüzde 170, yüzde 86 sizin açıklamanızdı- enflasyona mal oldu. Sizin harca yıp bizim ödeyeceğimiz 450 milyar dolar borca mal oldu. Sizin bu zenginliğiniz, sizi hâlâ lüksünüzden vazgeçiremeyen 40 milyar dolar cari açığa mal oldu. Sizin bu zenginliğiniz, sizlerin 100 bin dolar üzerinde ama halkın en az yüzde 50'sinden fazlasının 3 bin doların altında yaşadığı, sizin açıkladığınız sözüm ona 8 bin dolar yıllık gelire mal oldu. Sizin bu zenginliğiniz, sizin rakamlarınıza göre 4 milyon ama aslında 8 milyon, 10 milyon işsizliğe mal oldu. Sizin bu zenginliğiniz, iş başına geldiğinizden beri inşa ettiğiniz 252 cezaevine mal oldu. Sizin bu zenginliğiniz, 60 bin kapasite fazlasıyla içeride yatırdığınız 336 bin mahkûma mal oldu. Sizin bu zenginliğiniz, 2 milyon kişinin hayatını etkileyen, 130 bini kamudan olmak üzere işten attığımız, haksızca attığımız 250 bin kişinin, KHK'linin hayatına mal oldu. Allah kötü sözün açıkça söylenmesini istemez ama zulüm görenler müstesna; Allah bu yüzden belanızı versin! (CHP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Başkanım, temiz bir dil kullanmaya davet eder misiniz. Bela okumak ne demek ya! Yani illa tepki gösterelim diye, sataşalım diye bize hakaret ediyorsun ya. Değer bulmuyoruz ya sana.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (Devamla) – İşte sizin bu zenginliğiniz, eğitim çökerken kumarın yaygınlaşmasına mal oldu. İşte sizin bu zenginliğiniz, PISA sınavlarında artık ilk 40'a bile giremememize mal oldu. İşte sizin bu zenginliğiniz, halkın en az üçte 1'inin sosyal yardımlarla ancak geçebilecek, ancak karnını doyurabilecek duruma gelmesine mal oldu. (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, değerli arkadaşlar, siz bu tabloda yoksunuz, bu saydıklarım içinde yoksunuz. Sizin yaşadığınız hayat, bu insanların, bu halkın yaşadığı hayatla herhangi bir ortak paydası olmayan bir hayat ve bakın, Fahrettin Bey -kaç maaş alıyor, 5 maaş mı- ne diyor? Diyor ki: “Bunların bir kısmını hayır hasenata

gönderiyorum, hayra yöneltiyorum.” El kesesinden hayır yapılmaz arkadaşlar, hayır ferdi bir şeydir. (CHP sıralarından alkışlar) Beytülmalden hayır yapılmaz. Emeğinle kazanacaksın, alın teri dökeceksin, zekâtını vereceksin ve ancak kalandan hayır hasenat yapabilirsen yaparsın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NAZİR CİHANGİR İSLAM (Devamla) – Bir dakikam daha var mı Değerli Başkanım?

BAŞKAN – Buyurun.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (Devamla) – Teşekkürler.

Fahrettin Bey’in yapacağı en hayırlı iş, fitne yuvası olan o İletişim Başkanlığını kapatmak için bugün dilekçesini vermektir. (CHP sıralarından alkışlar)

Gelelim KHK’ye... Az önce tekrar girdik -Fuat Oktay Bey de burada- bakın, aşağı yukarı beş seneyi üç ay geçti, cevap alamadık. “İki yıl” dediniz -ha, Numan çıktı “üç ay” dedi, onu geçin- “İki ayda iş biter.” dediniz, değil mi Özlem Hanım? 2018’de işe başladınız, bakın, altı yıl oluyor ve Sayın Oktay bana geçen gün cevap veriyor “22 Ocakta kapanacak.” diye. Nedir? 252 kişiye hâlâ cevap vermediniz. Ne bu ya? Ne bu Fuat Bey? Çıkmın, bunu bir açıklayın. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NAZİR CİHANGİR İSLAM (Devamla) – Evet, bugün bütçesini görüştüğümüz kişilerin birçoğu burada yok; onları davet edin Sayın Başkan, öyle görüşelim bütçeyi.

Hepinize saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’da. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

16 Nisan 2017 rejime kasteden Anayasa değişikliğinin öncesinde, sırasında ve sonrasındaki hukuksuzluğun, korku, endişe ve baskının, OHAL şartlarında değişen Anayasa’nın tarihidir. 16 Nisan 2017 felaketin, fakirleşmenin, hukuksuzluğun, yolsuzluğun, kirli, karanlık bir düzene geçişin, kokuşmuşluğun ve çöküşün tarihidir. 16 Nisan 2017 “Verin yetkiyi, görün etkiyi.” diyenin yarattığı felaketin tarihidir. 16 Nisan 2017 fabrikadaki güvencesizin, gübresiz tarlanın, yemsiz hayvanların, ışısız gecekonduyun, odunsuz sobanın, etsiz tencerelerin, penceredeki kimsesizlerin tarihidir. (CHP sıralarından alkışlar)

Diyordunuz ya: “Verin yetkiyi, görün etkiyi.” Arkadaşlar, 2019’da 31 milyar dolar olan dış ticaret açığı bugün 100 milyar dolar; 2019’da yüzde 11 olan enflasyon bugün yüzde 84, o da size göre; 2018’de 4,5 lira olan dolar bugün 19 lira; 2018’de 355 dolar olan asgari ücret bugün 295 dolar; gördünüz mü etkiyi? (CHP sıralarından alkışlar) Bu da kime göre? Size göre, TÜİK’e göre. TÜİK’in kısaltması neydi? Neyin baş harfleriydi? “Tayyip Bey’i üzmeden istatistik kurumu.” Evet, o üzülmek istemiyor, o kaybetmek istemiyor; hâl böyleyken o hâlâ garibanlardan bir şans, bir kez daha fırsat istiyor. Bakın, milyonlarca insan icrada, milyonlarca insan tahliye davalarıyla mahkeme kapılarının eşliğinde. Vatandaşın dertlerini dert etmeyen son bir dönem daha yetki istemesi haksızlık, hadsizliktir. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bu millet, bu düzende varlığı görmedi ama milletvekilinin rüşvet sözleşmesi yaptığını gördü.

İSHAK GAZEL (Kütahya) – Mahkemeyi basan milletvekilini de gördü, sen mahkemeyi bastın ya.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bir milletvekilinin nüfuz ticaretiyle 180 milyon dolarlık kirli bir servet yaptığını gördü. (CHP sıralarından alkışlar) Bakanların kendi şirketlerinden dezenfektan aldığını, kendi akrabalarına arsa verdiğini gördü; kendi şirketine teşvik, kendi oteline tahsis aldığını gördü; en acısı kimselere de hesap vermediğini gördü.

Siz, bu ülkenin gencine iş, yoksuluna aş yaratmadınız ama mahkemelerinde yargılanan 13 milyon şüpheli yarattınız, dünyanın en büyük cezaevlerini yaptınız. Yargıya güveni yüzde 10'a indirip “Tuz koktu, tuz.” diyen bir toplum yarattınız. (CHP sıralarından alkışlar) Memleketin övüldüğü değerleri mahkemelerde süründürdünüz. Metin Akpınar’dan Genco Erkal’a, emekli amirallerden ev hanımlarına, çevrecilerden kamyonculara, Boğaziçililerden boğaz tokluğuna çalışanlara herkesi sizden değilse hain, terörist, ajan yaptınız. (CHP sıralarından alkışlar)

6 yaşında çocuğu evlendiren sözde babaya, onu koynuna alan alçak kocaya kalkan oldunuz.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ne kalkan olması ya, kim kalkan oldu ya? Böyle bir şey yok, böyle bir iftira olamaz be!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Mafyayı tutuksuz, seçilmiş belediye başkanını hukuksuz yargıladınız.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Böyle bir şey olabilir mi ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Dili sürçenden gaf çıkarıp linç ettiniz. Mafya liderine özel af çıkarıp cezaevi önünde konvoy yaptınız. Kader mahkûmuna sırt çevirdiniz, ensesi kalınlarla iş çevirdiniz. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Kanundan korkanın sırtına bindiniz, Sezgin Baran Korkmaz’a yol verdiniz. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Bu ülkenin gençlerini yıldırınız; doktorunu, mühendisini yurt dışına kaçırdınız. Bu güzel ülkeye 8,5 milyon Suriyeli getirdiniz. Dünyanın hayal kurduğu bu ülkenin gençlerine yurt dışında hayaller kurdurdunuz. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Evet, neden bu ülkenin Cumhurbaşkanı olmadın Sayın Recep Tayyip Erdoğan?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Oldu, oldu; Cumhurbaşkanı.

İSHAK GAZEL (Kütahya) – Recep Tayyip Erdoğan bu ülkenin Cumhurbaşkanı.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Onu yirmi yıldan beri millet seçiyor.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Sen sarayında dört yılda 44 milyon TL giyim masrafı yaparken çocuğuna pantolon alamadığı için intihar eden babanın Cumhurbaşkanı olmadın. (CHP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – 10 seçim kaybettiniz, yine kaybedeceksiniz, bu tavırla kaybetmeye mahkûmsunuz! Milletle barışık olun biraz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Sen sarayında dört yılda milyonlarca liralık yakıt masrafı yaparken üşüyen çocuğuna ısınması için saç kurutma makinesini verip intihar eden annenin Cumhurbaşkanı olmadın. Sen sarayında aylık 1 milyon liralık elektrik kullanırken Fatih’te elektrik faturasını ödeyemedikleri için topluca intihar eden 4 kardeşin Cumhurbaşkanı olmadın. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Sen sarayında 57 milyon liralık zirai ilaç alırken Ziraat Bankası önünde, geçinemediği için traktörünü yakan çiftçinin Cumhurbaşkanı olmadın.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Traktöre mazot bile koyamıyordu; musluğu açıyordun, su akmıyordu.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Sen sarayında 18 milyonluk mutfak masrafı yaparken pazardan çürük meyve, sebze alan; tavuğun etinin değil, kemiğinin sırasını bekleyen işçinin, emekçinin, öğrencinin Cumhurbaşkanı olamadın. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sizin işiniz slogan atmak, başka bir numaranız yok.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Sen sarayında 490 milyon TL’lik eşya yenileme gideri ayırırken düğün eşyası alamadığı için evlenemeyen genç çiftlerin Cumhurbaşkanı olamadın. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Evet, Cumhurbaşkanı, Beyefendi, oh; 301 kişinin öldüğü Soma’da, yerde yatan madenciye tekme attran; işçisine, esnafına küfreden, kadınına “sürtük”, muhalefete “tezek”, çiftçisine “Ananı da al git.” diyen biridir.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Garibin gurebanım, fakirin, mağdurun Cumhurbaşkanıdır Recep Tayyip Erdoğan; bu böyle bilinsin. Yirmi yıldır sosyal devlet anlayışıyla her şeyi yaptık.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Partilidir ama Cumhurbaşkanı değildir. Cumhurun başındadır, cumhurun başına beladır, derttir, tasadır. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

İSHAK GAZEL (Kütahya) – Nereden bela ya, nasıl konuşuyorsun ya! Nasıl bir saygısızlıktır bu? Bu kadar saygısızlık olmaz ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bakın, o kimin Cumhurbaşkanı, biliyor musunuz? Yirmi yılda yarattığı kirli zenginlerin, vakıfların, tarikatların, saraya abone 5’li çetenin, kara para aklayıcılarının.

İSHAK GAZEL (Kütahya) – Milletin seçtiği Cumhurbaşkanı konuşuyorsun, saygısız!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hadsizsin, hadsiz!

İSHAK GAZEL (Kütahya) – Hadsiz!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ama o cumhurun başkanı değildir, cumhurun başına beladır, cumhurun başına derttir, tasadır.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hadi oradan! Bu milletin başına belasınız ya!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Cumhurbaşkanı hakaret edecek kadar hadsizsin!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bu halk ona son bir şans vermeyecek, vermeyecek, vermeyecek. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OSMAN BOYRAZ (İstanbul) – Hadi oradan!

İSHAK GAZEL (Kütahya) – Size hiç şans vermeyecek, sen hiç merak etme; size hiç şans vermeyecek!

OSMAN BOYRAZ (İstanbul) – Anca gidersin, anca!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Buyurun, burada konuşun.

İSHAK GAZEL (Kütahya) – Millet kime şans vereceğini çok iyi bilir.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Bugün 21’inci bütçeyi yapıyoruz, Allah nasip ederse en az 21 bütçe daha yapacağız.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Siz önce bir Malatya’ya gidin.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Ben her gün Malatya’dayım, sen nerede geziyorsun?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Vallahi ben senden çok gidiyorum Malatya’ya.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Hadi, hadi!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Veli Ağbaba ile ben senden çok gidiyoruz.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Bir bak bakalım kim gidiyor Malatya’ya?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Hayalet vekilliği var sana.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – He, he...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Navigasyonla buluyorsun mahalleleri, navigasyonla!

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Hadi canım! Her gün Malatya!

BAŞKAN – Söz sırası İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu’ndadır.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Divan, değerli vekiller; 2017 kurgusu ve uygulaması siyasal rejim ve sistem bakımından ne anlama gelir? Anayasa’yla belirlenen hükümet ve yönetim biçimi ülkenin siyasal rejimidir; siyasal sistem ise siyasal rejimin işleyişini etkileyen iktisadi, toplumsal, kültürel, dinsel öğeleri de kapsayacak şekilde toplumsal yapı ve siyasal yapı arasındaki ilişkiler bağlamında geniştir. 2017 kurgusu ve beş yıllık uygulamasına gelince, yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir, yürütme olarak siyaset tekeli de Cumhurbaşkanının; saraydaki 9 politika kurulunun Başkanı da Cumhurbaşkanı. Yürütme dışında tutulan bakanlıklar siyasal değil idari makamlar, bakanlar ise siyasi aktör değil atanmış bürokratlar; Türkiye Büyük Millet Meclisi de siyasal bir makam. Bakan olarak atanan vekillerin TBMM üyeliklerinin düşmesi yürütme dışı tutulmalarından. Siyasal makamlar olan yasama ve yürütmede 2017’de çifte kopuş, bakanları siyasal aktör olmaktan çıkardı; bakanlar yasama önünde siyaseten sorumlu da bulunmuyor; Cumhurbaşkanı Yardımcısının durumu da benzer, vekâlet dönemi dışında. Cezai sorumluluk dışında, bakanların tek sorumluluğu, sorumlu olduğu makam Cumhurbaşkanı. Ne var ki bu sorumluluğun niteliği belli değil çünkü ne kullanım şekli ne de ölçütü istifa sırasında bile geçerli değil; zira, kaynağını Anayasa’dan almayan “af talebi”, “af kabulü” bunlar, bakanların çekilme yetkilerinin bile bulunmadığını göstermektedir. Gerçekten, kaynağını Anayasa’dan almayan devlet yetkisi yürütme ve idareyle sınırlı değil. Diyanet İşleri Başkanlığından Millî Güvenlik Kuruluna, toplanmayan Ekonomik ve Sosyal Konseye anayasal kurumlar bütününde Anayasa dışı kurumlar da yine, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı ve MİT’te olduğu gibi, ya Anayasa’nın gereklerini yerine getirmiyorlar veyahut da hukuk dışı eylem ve işlemlerini sürdürüyorlar.

Bakanlar ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı gerek genel söylemlerinde gerek bütçe sunumlarında Anayasa, hukuk ve yasa yerine sürekli “talimat” a yollama yapmaktalar. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi olarak resmî siyasal söylem ise sanal kalmakta çünkü Anayasa’nın öngördüğü anlamda tarafsız bir devlet başkanı bulunmuyor, Cumhurbaşkanı yok. İki, Hükümet zaten kaldırıldı; örnek olarak, sistemde bakanların ne zaman görevden alınacağı, nasıl alınacağı, hangi ölçütlerde alınacağı belli olmadığından sistem bile söz konusu değil. Bu nedenle, bu kullanım da sanal bir kullanım.

Kuşkusuz, temel sorun adlandırma değil, temel sorun kurgunun ne olduğu yani kurgunun demokratik olup olmadığı, zira parlamenter rejim kaldırıldı ama onun yerine getirilen rejim Başkanlık rejimi değildir. Neden değildir? Çünkü Başkanlık rejimi yasama ve yürütme arasında karşılıklı bağımsızlık ilkesine dayanır. Her 2 organın oluşumu farklı, her 2 organın işleyişi ve işlevsel ilişkileri birbirinden kopuk, her 2 organın sona erişi birbirinden bağımsız. Bu nedenle bu bir Başkanlık rejimi değildir. (CHP sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bravo!

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – 2017 kurgusunda bunlardan hiçbiri yok. Parti başkanlığı yoluyla yasamayı, HSK yoluyla yargıyı güdümü altına almış olan yürütme hesap verebilir değildir. Anayasa'ya aykırılıkları Anayasa Mahkemesince tekrar tekrar tespit edilen toplama ve torba yasalar ile Cumhurbaşkanlığı kararnameleleri, ayrıca yargısal karar sürecine öncesi, esnası ve sonrasına teşmil olmak üzere sürekli müdahale eden yürütme ve bakanlıklar, siyasal denge ve denetim düzenekleri yokluğunu fırsata çevirmiş bulunuyor; dahası, Anayasa'nın emredici ve yasaklayıcı hükümlerinin gerekleri değil, defakto yani fiilî ağırlıklı uygulamalar baskın.

Anayasa dışına çıkışta belirleyici etken parti başkanlığıdır. Parti başkanlığı yoluyla tek kişi yönetimi, parti başkanlığı yoluyla devlet başkanlığı ve yürütmeye dönüşmüştür, bunun uygulamadaki sonucu da kişi-parti ve devlet birleşmesi olmuştur, bunu grup toplantıları göstermekte, bütçe süreci göstermekte ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve bakanların sürekli siyasal tartışma ve çekişmeler içerisinde yer almaları göstermektedir. İşte böyle bir uygulama, erkler ayrılığını fiilen kaldırmış bulunmakta, anayasal hak ve özgürlükleri kâğıt üstünde bırakmış bulunmaktadır.

Bütçe kanun teklifini Meclise sunma yükümlülüğünde olan kişi, yürütme, Meclise yılda 2 kez bile gelmeyen kişi 52 kez grup toplantılarına gelme potansiyeline sahip. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bakanlar arasında eş güdüm bulunmuyor. Bu nedenle, burada sorun esasen -başa dönecek olursak- siyasal rejim sorunu mu, siyasal sistem sorunu mu; 2017 kurgusu? Evet, 2017 Anayasa değişikliği siyasal rejimi değiştirmiştir ama beş yıllık uygulaması yeni bir siyasal sistemin inşasını göstermektedir.

Bu bakımdan, özü itibarıyla demokratik değildir, demokratik olmayan bir sistem, rejim savunulabilir, bu anlaşılabilir fakat dürüst olmak gerekir; demokratik olmayana “Demokratik değildir.” demek gerekir, diğerine “Demokratiktir.” demeli. Bu açıdan, anayasal bilgilendirme hakkı önemlidir, Anayasa andımız gereği doğru bilgiyi ortaya koymamız gerekir. Bakanlar ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı siyasal aktörler değil, zira, makrodemokrasi yasama ve yürütmeyle sınırlıdır.

Şu hâlde çağrımız: Demokratik hukuk devletini inşa için Anayasa'nın ciddiye alınması ve andımız gereği, fırsatçı, anayasal... (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Söz sırası Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BURAK ERBAY (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

2023 yılı bütçesini görüşüyoruz. Gönül isterdi ki burada gençlere, esnafa, üreticiye, turizmciye umut olalım. Onlara umut verecek bir bütçe yapmayı temenni ederdik ama ne oldu? Buradan 2023 yılı bütçesini görüşürken o kadar olumsuz görüntüler verdik ki; havada uçan yumruklar, hakaretler, belki de olmaması gereken sloganlar. Buna ne sebep oldu biliyor musunuz? Bu yarattığımız ucube sistem sebep oldu. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bravo!

BURAK ERBAY (Devamla) - Bu yarattığınız ucube sistem buna sebep oldu. Daha önce de defalarca söyledik, burada bakanlar olmalıydı, yasama ile yürütme bir arada olabilmeliydi. Onları ayırdığınız için -bu bakanlar bir sürü de pisliğe batmış; yakınlarına dezenfektan satan bakanlar, Bodrum'da ihale koşturan bakanların yakınları, uyuşturucu baronlarıyla fotoğraf çekilen bakanlar- burada bu pislikleri ortaya çıkmasını diye, bütün pisliklerini örtmek için bu olumsuz, kötü tabloları yarattılar. Ben daha önce de söylemiştim "Bu ekonomi AKP'nin sonu olacak." diyoruz ya; ekonomi olmayacak, bu yarattığınız ucube sistem AKP'nin sonu olacak. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, bu görüşmeler sırasında mesela gene Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay geldiği sırada ona bazı sorular soruldu, bir isimden bahsedildi; Veysel Filiz. "Slogan atıyorsunuz." diyorsunuz ya; biz burada niye o sloganları atıyoruz? Çünkü biz bu hırsızlıkları, yolsuzlukları gündeme getiremiyoruz; erişim yasakları geliyor, haberlere kısıtlamalar geliyor. Bu kadar bağırmadan sonra ne diyecek dedim, o gün kalktı "Ben o fotoğrafı şurada çektimişim." diye cevap verdi. Sayın Fuat Oktay'a buradan soruyoruz; biz ona "Fotoğrafı nerede, niye çektin?" demiyoruz, "Edirne'de gümrük kapısında bu kişiyle ilgili telefon ettin mi? Savcılıkta dosyalar, 'tape'ler var mı? Neden erişim engeli getirdin?" diye bunu soruyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Akşam cevablamasını bekliyoruz.

Şimdi, bu görüşmeler sırasında o kadar çok gündeme getirmek istediğimiz konu vardı ama o kadar iğrenç gündemler var, çok kötü gündemler var ki o yüzden hızlıca geçip sonunda o gündemlere değineceğim.

Bakın, Türkiye'yi karış karış dolaşıyoruz -burada Karabük vekilleri var mı bilmiyorum- geçen haftalar içerisinde Karabük'teydim; bir tabloyu size göstermek istiyorum. Burası Eskipazar Devlet Hastanesi; 2012'de ihalesi yapılmış, 2015'te hastane yerleşmiş; hastanenin durumuna bakın, hastane kayıyor, kaydığı için de hastane taşınmış, şu anda bir okulda hizmet veriyor.

Gene, aynı şekilde, Eskipazar'daki Bulduk deresinin hâli... Buraya deri fabrikalarından gelen atıklar bütün Karabük'ü kirletiyor. O yüzden, Karabüklüye söz vermişim, Karabüklünün hakkını arayacağız ve gerekirse -Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne sesleniyorum- ben bu olayla ilgili suç duyurusunda bulunacağım eğer bir ay içerisinde bu görüntüler temizlenmezse. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, orman yangınlarını konuşmak isterdik. Muğla'mız yandı, ülkemiz yandı. Savunma Sanayii Başkanı İsmail Demir burada mı bilmiyorum, kendisiyle ilgili araştırmaları da yaptık. Daha önce uçaklarla ilgili Orman Bakanlığı ihale yapıyordu, ne olduysa 2018'den sonra bu Savunma Sanayii Başkanlığı ihaleler yapmaya başlamış. Bakın, bu konuda defalarca araştırma önergesi vermişiz. Muğla'daki yangınlardan sonra hem Bodrum hem Marmaris'te savcılığa suç duyurusunda bulunduk; gelin, bunu araştıralım, etkin mücadele yapıldı mı, emniyet şartları açıldı mı bakalım dedik. Takipsizlik kararı... Araştıralım demişiz, reddedilmiş. Şimdi -özellikle bunu da soruşturduk- Orman Bakanlığından Savunma Sanayii Başkanlığına aktarılan paralar ne oldu? Ben bunu buradan bir kez daha sormak istiyorum. Çünkü önümüzdeki günlerde -bakın, bu, Birleşmiş Milletler raporu- 2030'da bu yangınlar yüzde 14 artacak, 2050'de yüzde 30 artacak. Böyle büyük tehlikeler maalesef bizi bekliyor.

AKP öyle zararlar veriyor ki ülkeye -sürekli sıkıntılı ve ülkenin geleceğine zarar veren uygulamalara devam ediyorsunuz- şimdi de gene nereden çıktıysa bu zeytin yasası, maden şirketlerinin önünü açan, bu sahaları peşkeş çekecek bir zeytin yasasıyla gündeme geldi. Ben buradan sormak istiyorum: AKP'nin bizim zeytinimizle derdi ne, AKP'nin bizim zeytinyağımızla derdi ne? (CHP sıralarından alkışlar) Artık yeter arkadaşlar! Mahkemeler defalarca iptal etti, niye bir daha bu yasayı getiriyorsunuz? Bakın, Muğla'dan bir görüntü; bu madenler neye sebep olmuş, çöl olmuş; eğer bu yasa geçerse bu zeytinler de kesilecek. Burası, Bodrum'a geçen su kaynaklarının olduğu yer; yirmi yıldır zaten bu hâle getirilmiş, çöl olmuş. Bu yasayı lütfen geri çekin arkadaşlar. Bizim ailelerimiz bu zeytinden geçiniyor;

elli yıldır geçinmişler, elli yıl daha bu zeytinden geçinecekler. Dediğim gibi, sürekli ülkeye zarar veren bir gündem ve ülkenin geleceğine zarar veriyorsunuz, çocuklara sahip çıkmıyorsunuz. Yani dedim ya, ekonomi konuşmak isterdik ama...

Geçen gün Aile Bakanının tavrını gördükten sonra, Muğla Yatağan'dan bir ablamız bana bir mesaj atmış, o mesajı okuyarak konuşmamı sonlandırmak istiyorum. O gün o Aile Bakanının, işte, buradaki kadın vekillere tavrını, olayla ilgili tavırlarını görünce, gerçekten inanamadık ama olması gereken tavır işte bu mesajda var diye düşünüyorum ve onun mesajını okumak istiyorum. "Ben bugün adliyeye gittim, başsavcı ve 2 savcıyla görüştim. Gece çok ağladım, üzüldüm. 6 yaşında evlendirilen çocuk gelin için suç duyurusunda bulundum. Savcılar haberi izlemedikleri için haberleri yok; çok ilgilendiler, 2 sayfalık dilekçe yazdım. Acımı kendi elimle kitapçıda tükenmez kalemle yazdım. Savcılar çok gençler ama nazik tavırları çok hoşuma gitti. Ağlayarak Halk TV programı, Sözcü gazetesi ve TV kanallarından dinlediğimi anlattım. Ellerim titriyordu, ağlamamı önleyemedim çünkü gözümün önünde torunum vardı; çiş yaptığında poposunu kendi silmek isteyen, annesi evdeyse kakasını bana değil, annesine sildiren, teni çok narin olduğu için poposu kızardığında pomat sürdüğüm minik kuşum, kızım, masum çocuğum gözümün önündeydi. Ben ağlamaktan konuşamadım. Yine, ayakta uğurladılar."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BURAK ERBAY (Devamla) – "Az önce kendimi toparladım, iş yapmaya başladım. İşte, böyle bir pisliliğin içinde zavallı çocuklar. Tecavüzün adını, istismarın adını imam nikahıyla kapatan sapkınlar; tutamıyorum kendimi. Altını ıslatan 7 yaşındaki çocuklara çok sarıldık, onlar ağladı, biz üzüldük; kustular, sümükleri aktı ama onlar hep bizim çocuklarımızdı." diyen bir anne işte arkadaşlar; bir anne, Yatağan'da bir teyze.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Kim o?

BURAK ERBAY (Devamla) – Bakın, işte al, merak ediyorsan WhatsApp mesajı da burada ve savcılığa verdiği dilekçe de burada.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Anlamaz, anlamaz!

BURAK ERBAY (Devamla) – Yalan mı söyleyeceğim, yalan mı söyleyeceğiz? "Kim o?" diye soruyorsun. İşte, böylesiniz, örtbas ediyorsunuz!

RECEP ÖZEL (Isparta) – Nasıl böyleyiz ya!

BURAK ERBAY (Devamla) – Bu dava niye mayısa bırakıldı? Niye bir tutuklu yok? Bakın, buradan sesleniyorum: Bu 6 yaşındaki çocukla ilgili gereğini yapmazsanız bütün vicdanlarda mahkûm olacaksınız, mahkûm olacaksınız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sen rahat ol, gereği yapıyor.

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) – Siyasal istismar yapma.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hepiniz böyle seçim bölgenizde aday olmak için burayı boyuna gerip duruyorsunuz.

BURAK ERBAY (Muğla) – Bırak aday olmayı! Gidin, o çocuğa sahip çıkın; gidin, davalara sahip çıkın!

RECEP ÖZEL (Isparta) – O zeytinyağı seni iyi aday eder ha! Böyle bir şey olabilir mi ya!

BAŞKAN – Söz sırası Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan AYGUN’a aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bu bütçe, saray bütçesi ile fakirleşen halkın bütçesi arasındaki uçurumu anlatan bütçedir. Bu bütçe, sarayın insafını anlatan bütçedir. Bu bütçe, halkın değil, zenginlerin cebini dolduran bütçedir. Bu bütçe, Türkiye’nin karnını doyuran Türk çiftçisini toprağa küstüren bütçedir; Çankaya Köşkü’nün mütevazı bütçesine karşın Türkiye’nin bütçesini yutan 1.100 odalı obur bir saray bütçesidir. Geldiğimiz noktada -çok acıdır dostlar- dünyayı doyuran ülkemiz artık Ukrayna’nın, Rusya’nın eline bakar hâle gelmiştir; kendi kendine yeten ülkemiz, maalesef, bu özelliğini kaybetmiştir. Vatandaşımız meyve ve sebzeleri taneyle almaya başlamış; eti bırakın, yumurtayı, tavuğu, bakliyatı artık yiyemez olmuştur. 1946’dan bu tarafa 12-18 Aralık, Yerli Malı Haftası olarak kutlanmaktaydı ama nerede kaldı Yerli Malı Haftası? Gitti. (CHP sıralarından alkışlar) Kimin sayesinde? Cumhur İttifakı sayesinde dostlarım. Evet, sarayın bütçesinde yüzde 62,4 oranında artış ama çiftçinin, tarımın bütçesindeyse tam yüzde 35,1 artış; işte Yerli Malı Haftası’nın bitmesinin sebebi burada, ortada.

Yine, bakın, sarayın öğünlerine baktığımız zaman yatmadan önce bir de ara öğün vardı, nereden öğrendik bunu? Cumhurbaşkanı 27 Martta Tokat’ta bir ziyarette ifade etti. Her akşam, bakraçta gelen özel manda yoğurdu, birkaç kaşık yulaf, birkaç kaşık kestane balı, 4-5 tane de Medine hurmasını karıştırıyormuş Cumhurbaşkanı, yatmadan önce bunu ara öğün olarak tüketiyormuş. Sayın Cumhurbaşkanı, çocuklar yatağa aç giriyor, anneler bayat ekmek, bayat simitleri çocuklarımızın beslenme çantasına koyuyor; siz bunun farkında mısınız? (CHP sıralarından alkışlar) Evet, Cumhurbaşkanı buradan sesleniyorum, kestane kebab, acele cevap istiyorum!

ÖZNER ÇALIK (Malatya) – Sabah ne yedin? Bu sabah kahvaltıda ne vardı? Kahvaltıda ne yedin bu sabah?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Bu menünün maliyetini Sayın Erdoğan’a soruyorum. Manda yoğurdunun kilosu 50 ile 80 lira arasında, kestane balının kilosu tam 800 lira olmuş, Medine hurmasının kilosu 200-250 lira, yulaf ezmesi de 120 lira civarında.

ÖZNER ÇALIK (Malatya) – Sabah kahvaltıda ne yedin, sabah kahvaltıda? Sabah kahvaltısında ne vardı?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Yani bu şifa reçetesinin 4 kişilik bir aileye en iyimser bütçesi 2.220 lira. Yani bir asgari ücretli bunu almak isterse, bu ara öğünü; ana öğünlerde aç kalır sayın milletvekilleri.

İşte, değerli arkadaşlar, size bir bilmecem var. Hani bir hikâye vardı, bir reklam vardı. Bir bilmecem var diyorum.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Acaba nedir, nedir?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – İşte, ben de size soruyorum: Bunun içinde ne var acaba? Evet, bu kutunun içinde ne var?

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Acaba ne var, ne var?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) - Evet, arkadaşlar, bu kutunun içinde ne var? (CHP sıralarından “Hayat var!” sesi)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yüzük, altın.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) - Evet, hayat var değil mi, hayat! Hiçbiriniz bilemediniz; bu pırlanta kutusu içerisinde pırlantadan daha değerli bir ürün var. Evet, arkadaşlar, beyaz çay; pırlantadan daha değerli, sarayda tüketilen beyaz çay. (CHP sıralarından alkışlar)

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Kim içiyor, kim içiyor?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) - Kaç para bilir misiniz bunun maliyeti? ÇAYKUR’dan aldım, 20 gramı 226 lira yani kilosu 11.300 lira değerli vekillerim, işte, 11.300 lira.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Kim içiyor?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) - Bir asgari ücretli bunu almak için en az iki ay çalışacak. 1 kilo beyaz çay 11.300 lira, siyah çay 80-85 lira. Kim tüketiyor? İşte, buradaki beyefendiler ve sarayın başındaki zat tüketiyor bunu. Fakat vatandaş ne yapıyor? Sabahları fırınların önünde bir gün önceden kalan bayat ekmeği, bayat simidi alıp onu tüketmeye çalışırken birileri de refah içinde; sefahat, şatafat, her türlü israfın olduğu yerde yaşıyorlar. (CHP sıralarından alkışlar)

İşte, geldiğimiz noktada pırlantada, biliyorsunuz, bir de KDV’yi sıfırladı bunlar, utanmazlar; KDV’yi sıfırladılar. Vatandaş markete gittiğinde gıdada, bütün temel ihtiyaçlarda KDV yüzde 18 ama pırlantada sıfır KDV; bundan da inşallah bir an evvel vazgeçerler.

Evet, şimdi bir de halkın bütçesine gelelim. Siz manda yoğurdu tüketiyorsunuz, çocuklarımız derslerine aç gidiyorlar; öğle yemeği vermiyorsunuz, “Verin.” dedik ama siz manda yoğurdu yerken çocuklarımız... Ücretsiz dağıtılan süt projesi vardı, onu da kaldırdınız; gözünüze dizinize dursun ya, çocuklarımıza bir sütü mü reva göremediniz ya!

Evet, halkımız, çocukları aç kalmasin diye bayat ekmek, bayat simit alırken birileri de ara öğünde manda yoğurdu, kestane balı, yulaf ezmesi ve Medine hurması tüketiyor; işte ülkenin durumu bu hâlde değerli arkadaşlarım ama bu, sarayın umurunda değil. Vatandaş artık kahvaltı edemiyor çünkü simidin tanesi 5 lira olmuş. Hatırlarsınız, bir zamanlar simit çay edebiyatı yapanlar şimdi o vatandaşları simit alamaz hâle getirdiler. Simitle çayla iktidara gelenleri yine simitle çayla gönderecek bu halk, merak etmeyiniz. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Bir de bizi kıskanan bir Almanya var, Almanya’ya bakalım. Bir asgari ücretli asgari ücretliye tam 8.231 tane yumurta alırken bizim asgari ücretlimiz ise 2.619 tane yumurta alıyor. Evet, bizim asgari ücretlinin maaşının yarısından çoğu beslenmeye gidiyor değerli vekiller. Ama bir de çiftçilerin bankalara olan borçları var.

HACI TURAN (Ankara) – Ev kirasını söyle.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) - Siz iktidarınızda on sekiz yılda çiftçinin borcunu yüzde 46,3 oranında artırdınız. “Kur korumalı mevduatta para çıkmayacak.” dediniz, 2022’inin sonunda bütçeye 91,6 milyar lira ek zarar getirdiniz ama 2023 bütçesinde çiftçiye verdiğiniz ise sadece 4 milyar lira kaynak. İşte tercih üretimden değil ranttan yana diyorum.

Özetle, saraya ballı yoğurt ama vatandaşa ise kuru ekmek. Saraya hurma, halkın bütçesine vurma. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Çiftçiye, memura, esnafa, öğrenciye yok; faize ve ranta çok. Bu ülkede çocuklar aç, öğle yemeği vermediğiniz gibi eğitim haklarını da vermiyorsunuz.

6 yaşındaki çocuğumuzun cinsel tacize maruz bırakıldığı olay nelerin üstünün örtüldüğünün en küçük göstergesi diyorum.

2023 sizin son bütçenizdir diyor, yüce Meclisi selamlıyorum.

Gidiyor gitmekte olan, geliyor gelmekte olan diyor, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Söz sırası İstanbul Milletvekili Yüksel Mansur Kılınç’a ait.

Buyurun Sayın Kılınç.

CHP GRUBU ADINA YÜKSEL MANSUR KILINÇ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı ve Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği bütçeleriyle ilgili Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Vatanımız uğruna hayatını kaybeden şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyor, gazilerimize şükranlarımızı sunuyorum. Görevi başındaki güvenlik güçlerimizi de başarılar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, yirmi yıllık AKP iktidarı güvenlik alanında büyük tahribatlar yarattı. Saray iktidarının önceliği ülkenin ve toplumun güvenliği olmadı. Ne pahasına olursa olsun iktidarda kalma anlayışıyla öncelik tek adamın güvenliği, sarayın güvenliği oldu. Bu yaklaşım sonucunda, ülkemiz ve bölgemiz büyük güvenlik sorunlarıyla karşı karşıya.

10 milyona yakın düzensiz göçmen, kevgire dönmüş sınırlar; caddelerinde bombaların patladığı, mafyanın çatıştığı kentler, alışveriş merkezleri; uyuşturucu gemilerinin yanaştığı limanlar, uyuşturucu girdabında kıvranan mahalleler, aileler; kara para için açılan kapılar; sahipsiz bırakılan, intihara sürüklenen polisler, terörün kör kurşununa hedef olan canlarımız, çocukların bile çocukları öldürebildiği güvensiz bir ortam; ülkemiz güvenlik açısından şairin dizelerindeki dağılmış pazar yerleri gibi. (CHP sıralarından alkışlar) Sarayda yuvalanan paramiliter yapılar, saraya teslim olmuş siyasetçiler, çürüyen bir güvenlik yönetimi, narkopolitik, oligarşik bir yapı; saray iktidarı geride böyle bir ülke bırakarak gidiyor ve ülkemizde yeni bir dönem başlıyor, milletin gür sesi duyulmaya başladı. Hazırlıklarımız tamam, halkımıza güvenimiz tam. (CHP sıralarından alkışlar)

Millet iktidarında en büyük önceliğimiz ülkemizin ve halkımızın güvenliği olacak. Millet iktidarında devletin kozmik odasına terör örgütleri giremeyecek, devletin istihbaratı, Emniyeti, Jandarması, yargısı paralel yapılara teslim edilmeyecek. (CHP sıralarından alkışlar) Sarayın avukatları FETÖ borsası kuramayacak. Devletin mahrem bilgileri organize suç örgütlerinin malzemesi olmayacak. Devlet suç örgütleriyle ortaklık kurmayacak. (CHP sıralarından alkışlar) Paramiliter yapıların mensupları Cumhurbaşkanı danışmanı olamayacak. Devlet görevlilerinin, uyuşturucu baronlarıyla, kara paracılarla, kripto vurguncularıyla fotoğraf albümü olmayacak. (CHP sıralarından alkışlar) Baronlar siyasi talimatla tahliye edilemeyecek, sınırlarımıza bile yaklaşmaya cesaret edemeyecekler. Limanlarımız, marinalarımız, koylarımız uyuşturucu baronlarının emrinde olmayacak. Kara parayla mücadele etmekle görevli devlet kurumlarımız ve yüce Meclisimiz kara paracıların aklama aracı hâline getirilemeyecek. Kara para aklanmasına kesinlikle izin verilmeyecek. (CHP sıralarından alkışlar) Ülkemiz yabancı suç örgütlerinin, yabancı istihbarat örgütlerinin hesaplaşma alanı olmayacak. Sınırlarımız, gümrük kapılarımız, yollarımız, denizlerimiz, Ağrı Dağı’mız, Van Gölü’müz insan kaçakçılarının ölüm rotası olmayacak. (CHP sıralarından alkışlar) Türkiye Cumhuriyeti, yabancı silahlı terörist savaşçılarının üslenme ve eylem alanı olmayacak. Millet iktidarında ülkemiz millî güvenlik siyaset belgesinden yoksun bırakılmayacak. Güvenlik ve istihbarat kurumlarımız siyasetten ve siyasi kadrolaşmalardan tamamen arındırılacak. İstihbarat birimlerimiz Yıldız İstihbarat Teşkilatı uygulamalarına maruz bırakılmayacak, yarattığımız partili istihbarat ağlarından, tarikatlara bağlı istihbarat ağlarından tamamen arındırılacak. (CHP sıralarından alkışlar)

Az kaldı, yeni bir dönem başlıyor, halkımız huzur ve güven istiyor. Güvenlik kurumlarımızı Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından denetlenebilen, 2’nci yüzyılın gereklerine göre yeniden yapılandıracağız. Cumhuriyetimizin 2’nci yüzyılında yeni görevler, büyük sorumluluklar bizi bekliyor.

Büyük bir yolculuğa çıkıyoruz, Türkiye güvenli bir ülke olacak; milletin evi başına yıkılmayacak, ekmeği elinden alınmayacak, süte su karışmayacak. (CHP sıralarından alkışlar) Anadolu tarihinden, Anadolu'muzun kültüründen ve halkımızdan öğreneceğiz, çok çalışacağız, mutlaka başaracağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (Devamla) – Bu yolda güç aldığımız rehberlerimiz “Birlik olmadan dirlik olmaz.” diyen halkımızın feraseti, “Adalet her işte Hakk’ı bilmektir.” diyen Hacı Bektaş Veli’nin yolu, “Bin defa mazlum olsan da bir defa zalim olma.” diyen Hazreti Ali’nin ışığı, “Millî kudret, felaketlerden ders alan ulusun kalp ve dimağından doğmuştur.” diyen Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk olacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz sırası İstanbul Milletvekili Kadri Enis Berberoğlu’na aittir.

Buyurun Sayın Berberoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA KADRİ ENİS BERBEROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; bugün 2023 bütçesinin maalesef, ismiyle müsemma olmayan, “İletişim Başkanlığı” diye anılmakla birlikte iletişimden başka her konuya musallat olan, muhatap olduğu medyayla kanlı bıçaklı, baskı kurmaya çalışan, soğuk savaş aktörlerinin bile parmak ısıracağı kadar kara propaganda üreten bir kurumun üzerine söz aldım. Ben de pişmanım aslında bu sözü aldığımı; açık, baştan söyleyeyim çünkü yıllardır kişiye özel yaratılan bu İletişim Başkanlığının icraatlarını genel anlamda, hukuk çerçevesinde, eski mesleğimle alakalı tecrübeler ışığında anlatmaya çalıştım. Misal, muhalif medyaya kesilen haksız, yersiz, hukuksuz cezalar. Misal, aralarında benim de bulunduğum keyfi basın kartı uygulamaları mağduriyetleri. Bunlara -defalarca anlatmama rağmen- gördüğüm kadarıyla, sessiz kalarak bu suçlara âdeta onay verdiniz, ortak oldunuz. Bu sefer, artık bu son veda bütçesinde başka bir konuya değinmek istiyorum; İletişim Başkanının, küçük başkanın icraatlarını anlatmayı deneyeceğim. Bakalım, bu sefer ilginizi çekebilecek miyim.

Önce görev tarifıyla başlayalım küçük başkanın. İletişim Başkanlığı bu ülkedeki Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin tanıtımını amaçlar; burada hiçbir problem yok. Yani Cumhurbaşkanının ve Kabinesinin icraatlarını, fikirlerini hiçbir ayırım gözetmeden Türkiye’nin 85 milyonuna anlatmakla mükelleftir, aydınlatmakla mükelleftir. Peki, böyle mi yapıyor? Matbuatın yarısı yasaklı. Özellikle, benim okuduğum gazetelerin, izlediğim televizyon kanallarının Cumhurbaşkanına -bırakın izlemeyi-soru sorma hakkı yok. E, bu nasıl iletişim? (CHP sıralarından alkışlar)

İkinci bir husus: Aynı şekilde, aynı İletişim Başkanlığının Cumhurbaşkanı ve Cumhurbaşkanının yönetimiyle mutabık olmayan, eleştiren insanların, yazan, çizenlerin görüşlerini de Cumhurbaşkanına -çünkü hepimizin Cumhurbaşkanı- iletmesi gerekiyor. Peki, böyle mi yapıyor? Hayır, bunu da yapmıyor; kendi çalışıyor, kendi oynuyor, propaganda yapıyor.

Hadi, buraları geçtik, gelelim mesleki ehliyetine. Yani ne diyeyim, ayinesi iştir kişinin, lafa bakılmaz. (CHP sıralarından alkışlar) Küçük başkanın tıpkı ağabeyi gibi konuşması çok süslü, belagati kuvvetli ama icraata gelince bir felaket. Bakın, bir örnekle geçeceğim çünkü malum, süre sınırlı. Elimde tuttuğum dokuz haftadır çıkan Dezenformasyon Bülteni. Çok üstüne vazifeymiş gibi bu memlekette ne kadar çok yalan yanlış haber var, aslında Dezenformasyon Yasası –“sansür yasası” diyoruz tabii biz ona- ne kadar gerekliliği bunu ispatlamak için dokuz haftadır böyle bir bülten çıkarıyor. Bültene baktığımızda şöyle bir mantık hatası var: Bu ülkede Hükûmeti destekleyen gazetelerin sayısı -herhangi

bir gazete bayiliğine gittiğinizde göreceksiniz- ve bu gazetelerin sayfaları muhalif medyanın kat kat üstünde, dolayısıyla çok daha fazla haber veriyorlar. Ekranlar da öyle, Hükûmete destek veren, Cumhurbaşkanına destek veren sürelerle dolu. Peki, bu bültene bakıyorum, “Bu medyadan bir tane yalan yanlış haber var mı?” diye bakıyorum, bulamıyorum, varsa Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı bu konuda bana yardımcı olsun. Peki, akıl var, mantık var arkadaşlar, Hükûmeti destekleyen medya hiç yalan yanlış, hatalı bir iş yapmamış mı?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Doğru yazmıyor, doğru!

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (Devamla) – Niye doğru? Katılıyorum size Sayın Ağbaba, şu sebeple doğru: Zaten Hükûmet medyasının tek bir kaynağı var, o da küçük başkan.(CHP sıralarından alkışlar) Sabah kalkıyor, o gazetelere hangi manşetin atılacağını saptıyor, akşam yayına giden sözde habercilere ne anlatacağını, nasıl saçmalayacağını fısıldıyor. Tabii ki o haberlerle ilgili hiçbir sorunu yok ama eğer bu formatın dışına çıkarsanız mukadderdir ki sizin haberler hep yalan olacak çünkü kendi bildiğinden başkasının zaten yayınlanmasına karşı kişilik olarak. (CHP sıralarından alkışlar) Ha, yalnız, -işin şakasını bir yana bırakalım- eğer bu küçük başkan bu yöntemlerle muhalif medya siner, sinmekle kalmaz, kapısında beslenenlere döner zannediyorsa maalesef çok yanılıyor. Bak, baştan söylüyorum, tekrar söylüyorum; çok yanılıyor, avucunu yalar, bu kadar açık. (CHP sıralarından alkışlar)

Son olarak -tabii, her zamanki gibi süremi tam tasarruflu kullanamadım- bakın, kıymetli Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekillerine gayet içtenlikle sesleniyorum: Bir devlet memurunun, Twitter hesabında “Türkiye devlet görevlisi” yazan bir devlet memurunun siyasete ayar vermesi yanlıştır. (CHP sıralarından alkışlar) Örnekleri getirmediğim buraya. Genel Başkanımız hakkında, muhalefet milletvekilleri hakkında kullandığı ifadeler kırıcıdır ve bu, Adalet ve Kalkınma Partisinin vesayet hakkındaki haklı bir dolu eleştirisine de aykırıdır. Bakın...

Sayın Başkan, müsaade ederseniz son cümlelerim, selamlama amaçlı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

Anadolu’da benim çok sevdiğim, güzel bir laf vardır. Anadolu’da şöyle derler efendim: “Kağnı gölgesinde yürüyenler, o merakta olanlar, gölgelerini kağnıyla karıştırırlar, kağnı gölgesi sanırlarmış.” Tek bir tavsiyem var küçük başkana: Kağnı yoldan çıktı, devriliyor, gölge de ortadan kalkıyor, eh, hesap zamanı yaklaşıyor. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Sabırla dinlediğiniz için teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Söz sırası Tokat Milletvekili Kadim Durmaz’da.

Buyurun Sayın Durmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA KADİM DURMAZ (Tokat) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri ve bizleri izleyen aziz milletimiz; hepinizi sevgi, saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

Atatürk, Kurtuluş Savaşı öncesi yüz sekiz gün kaldığı Sivas’ta kongre binasının üst katında demir bir karyolada konakladı. Sivaslı genç bir kız çeyiz sandığından çıkardığı atlas yastığı o değerli misafire armağan etti. Yastığın örtüsünün üzerinde bir beyit vardı. Gazi, oradaki heyete bu beyti okudu: “Cihanın cahına mağrur olup incitme insanı/Süleyman-ı zaman olsan bırakırsın bu eyvanı.” Yani dünyanın şaşaaıyla gururlanıp incitme insanları, zamanın Süleyman’ı da olsan bırakırsın bu dünyayı. (CHP sıralarından alkışlar) Büyük Atatürk yaşamı boyunca bu dizeleri hiç unutmadı. Ne yaptı biliyor musunuz? 11 Haziran 1937’de Trabzon’da noteri çağırıp “Mal ve mülk bende ağırlık yapıyor.

Bütün malımı mülkümü milletime bağışlamaktan ferahlık duyuyorum. İnsanın asıl zenginliği manevi mirasıdır.” diyerek tüm varlığını aziz milletimize bağışladı. (CHP sıralarından alkışlar) İşte, 57 yıllık ömründe sadece ülkesine ve halkına hizmet etti.

Atatürk, cumhuriyetin ilanı sonrası görev için sık sık İstanbul’a giderdi ama kalacak yeri yoktu, otelde ya da kardeşinde kalırdı. Etrafındakiler “Atam, İstanbul’da saraylar var, bu saraylarda kalmanız, sarayları konut olarak tahsis etmeniz uygun düşer.” derler, Atatürk şu cevabı verir: “Biz sarayda yaşayan padişah değiliz, sarayı kendimize bağlarsak millet iradesini yok saymış oluruz, bu saray, bu saraylar milletin olmalıdır.” demişti. Ve bunun üzerine saraylar 1925’te önce hazineye, daha sonra yüce Mecliste ortak bir iradeyle Türkiye Büyük Millet Meclisine bağlanmıştır yani sarayların tek ve yegâne sahibi aziz milletimiz olmuştur. (CHP sıralarından alkışlar)

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) - Şimdi?

KADİM DURMAZ (Devamla) - Millî Sarayların Meclise bağlı olması cumhuriyet iradesinin temel göstergesidir. Atatürk’ün doksan yedi yıl önce Gazi Meclise bağladığı Millî Sarayları bugün siz ne yaptınız? Cumhurbaşkanlığına bağlamak, biat ve itaat temelli AK PARTİ ve MHP gruplarının millî iradeye yapmış olduğu bir darbedir. (CHP sıralarından alkışlar) Saraylar, müzeler toplumların ortak bellek ve aidiyet mekânlarıdır, toplumların kültürünü, tarihini tanıtan, geçmişle geleceği bağlayan evrensel miraslardır; bu mirasa sahip çıkmak millî bir görevdir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanını saraylara doyurmak mümkün mü? Tabii ki hayır. Beştepe’de saray, Marmaris’te saray, senede bir gün gidilen Ahlat’ta saray, uçan saraylar, yüzen saraylar, yine, en son, bu da yetmiyor, İstanbul’da İstanbul Büyükşehir Belediyesine ait müzeleri ve en çok gelir getiren müzelerden Topkapı Sarayı’nı da Kültür Bakanlığından kendine bağladı.

2023 yılı Cumhurbaşkanlığı bütçesi 6 milyar 637 milyon yani bir günlük ayrılan bütçe 18 milyon 183 bin 561 lira. Yetmiyor, örtülü ödeneğin de kapısı sonuna kadar açık. Şimdi, müzelerin gelirlerine de göz diktiniz.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Topkapı hazineleri tehlikede!

KADİM DURMAZ (Devamla) – Sizler de, her iki siyasi parti grubu bu aymazlığa duyarsız kalmaya devam ediyorsunuz. Aklıma geldi, Anadolu’nun 7 kıymetli ozanından, benim de topraklarımda yetişmiş Kul Himmet şöyle diyor:

“Gafil gezme şaşkın bir gün ölürsün

Dünya kadar malın olsa ne fayda

Söyleyen dillerin söylemez olur

Bülbül gibi dilin olsa ne fayda

Sen söylersin, söz içinde sözün var

Çalarsın çırparsın, oğlun kızın var

Şu dünyada üç beş arşın bezin var

Tüm bedesten senin olsa ne fayda (CHP sıralarından alkışlar)

Söylersin de sen sözünden şaşmazsın

Haramını helalini seçmezsin

Tükenir kepeğin su da içemezsin

Akan çaylar senin olsa ne fayda

Kul Himmet üstadım gelse otursa

Hakkın kelamını dile getirirse

Dünya benim diye zapta geçirse

Karun kadar malın olsa ne fayda” Altı yüz yıl önce söylemiş.(CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayıştay, bu bağlanan sarayların hesaplarını ara sıra incelemeye almış ve aldığı da bakın, incelemiş hesapları, Resim Müzesi, Beykoz Cam ve Billur Müzesi, Saray Koleksiyonları Müzesi, Aynalıkavak Musikî Müzesi, Dolmabahçe Saat Müzesi ve Ankara Palas'ta sergilenen tarihî eserlerin ne acı ki yerinde olmadığını tespit etmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

KADİM DURMAZ (Devamla) – Yani siz ve Cumhurbaşkanlığı makamı kendine bağladığı saraylardaki o eserlere dahi sahip çıkamamışsınız; tarihimizi, kültürümüzü, millete ait olan bu eserleri talan ettirdiniz, sahip çıkamadınız. Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun işte şuradaki Atatürk'ün “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” sözüne olan hassasiyeti, değerli Grup Başkan Vekillerimiz ve Cumhuriyet Halk Partisi Grubu bu sarayların aziz millettten alınıp Cumhurbaşkanına bağlanmasını Anayasa Mahkemesine götürdüler ve sonuna kadar bunun takipçisiyiz, yeniden orada yazdığı gibi aziz millete vereceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Geri alacağız. Almanya'dan, İngiltere'den nasıl geri almışsak onlardan da geri alacağız.

KADİM DURMAZ (Devamla) – Artık milletin olanı yeniden millete verme günleri yaklaştı. Millet İttifakı iktidarıyla Gazi Meclisimize Atatürk'ün söylediği bu sözü yerine getirip yeniden bu sarayları aziz millete ve Türkiye Büyük Millet Meclisine bağlayacağız diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'e aittir.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ENSAR AYTEKİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bütçe muhasebe işidir; hesabının sorulacağı, verileceği yer de burasıdır. Buraya gelip yirmi yıl önceyle bugünü kıyaslayanlara bir de biz bakalım. Yirmi yıl önce halka sadece parmağındaki yüzüğü gösterenler bugün saraylarda oturuyor, halkın adını dahi bilmediği yemekleri yiyorlar. Yirmi yıl önce “bu fakir” diye söze başladılar, yirmi yıl sonra 13 uçak, 3 saray, onlarca makam aracı elde ettiler. (CHP sıralarından alkışlar) “Daha Adil Bir Dünya Mümkün” diye kitap yazdılar, kendi maaşını 100 bin lira, vatandaşı 5.500 liraya mahkûm ettiler. Yirmi yıl içinde kendi çocuklarını, torunlarını lüks içinde yaşattılar, milletin çocuklarının donarak ölmesine sessiz kaldılar. SMA'lı çocukların ilaçlarını karşılamayıp anneleri valilik kapılarında kampanya için kuyruklara soktular. Evi yangında kül olan ve sele kapılan vatandaşın kafasına çay fırlattılar. Yirmi yıl sonra günde 10 milyon TL harcayıp 2.500 lirayla geçinen emekliye “Porsiyonu küçültün.” dediler, üniversiteliyi 6 zeytine, ilkokul öğrencisini açlığa mahkûm ettiler. (CHP sıralarından alkışlar) Yirmi yıl önce öğretmenin iş derdi yokken yirmi yıl sonra atanamayan öğretmenler lüks inşaatlarda işçi olarak can verdiler. Son model araçlarla pudra şekeri çeken nesiller yarattılar. “İsraf haramdır.” diye çıktıkları yolda şemsiyeye bile Cumhurbaşkanlığı Forsu basıp “İtibardan tasarruf olmaz.” dediler. (CHP sıralarından alkışlar) Asgari ücretliye “Şükredin.” deyip zırhlı araçlarla vaaz vermeye gittiler, kılıçla minbere çıkıp 5 yıldızlı otellerde toplantılar yaptılar. 6 yaşında çocukların tarikatların güdümünde evlenmesine iki yıl sessiz

kaldılar, çocuklara tecavüz edilirken “Bir kereden bir şey olmaz.” dediler, üstünü kapattılar. (CHP sıralarından alkışlar) Geçilmeyen yol, kullanılmayan köprü, gidilmeyen hastaneler, hayalet havaalanları yaptılar; faturasını halka ödettiler. (CHP sıralarından alkışlar) 5’li çeteyi yaratıp halkı sömürdüler. “Kupon arazileri bana sormadan satamazsın.” deyip ülkeyi parsel parsel sattılar. Okuyup doktor olan gençleri hastanelerde şiddete kurban ettiler, can güvenliği olmayıp yurt dışına gitmek zorunda kalan doktorlara sıkılmadan “Giderlerse gitsinler.” dediler. (CHP sıralarından alkışlar) Ülkede milyonları işsiz bıraktılar, bir o kadar Suriyeliye asgari ücretten düşük maaş verip utanmadan sıkılmadan “Ekonomimizi onlar ayakta tutuyor.” dediler. Çocuk mamasına kilit vurdular, milleti tanzim kuyruklarına sokup yoksulluğuyla dalga geçerek “İşte, varıllık kuyruğu.” dediler. Arjantin’den hayvan, Gürcistan’dan saman, Afganistan’dan çoban ithal edip Türkiye’yi çiftlik gibi gördüler. “Cennet annelerin ayağının altındadır.” dediler, oğlunun mezarına sarılan anneyi yuhalattılar. Madencileri rant için öldürdüler, göçükleri mezar yaptılar. Zeytinlikleri maden şirketlerine 3 kuruş için peşkeş çekip Kaz Dağları’nı delik deşik ettiler. (CHP sıralarından alkışlar) Doymadılar, şimdi Meclise sundukları teklifle giderayak dünyalıklarını yapmaya çalışıyorlar. Rüşvet alanı büyükelçi atadılar, temizlik malzemesiyle devleti dolandıran Bakanı akladılar, suç örgütü liderinden ayda 10 bin dolar maaş aldılar. “Faiz sebep, enflasyon sonuç.” diyerek kendi servetlerine yükselen dövizle bol sıfırlı kazançlar yarattılar. (CHP sıralarından alkışlar) Terör örgütü FETÖ’yle kol kola yürüdüler, ne istedilerse verdiler, binlerce insanı sorgusuz sualsiz işten attılar, FETÖ borsası kurdurdular, kendilerine gelince “Allah affetsin.” dediler. İki oy alabilmek için İmralı’ya mektup yazdırıp teröristbaşının kardeşine okuttular, hendekler kazılırken kör oldular, Habur’dan bayrak indirilirken izlediler. Kendilerini devlet sanıp devletin ayarlarıyla oynadılar. Yargıyı bahçe, polisi sopa, askeri kelle diye gördüler. (CHP sıralarından alkışlar) 2 askerimizi yakan IŞİD’den hesabını soramadılar. Yirmi yıl sonunda halkı perişan, üreticiyi köle, öğrenciyi düşman, pazarcıyı terörist, emekliyi mahkûm, çalışanı mağdur ettiler. “Adalet ve kalkınma” diye çıktıkları yolda adaleti kendilerine, kalkınmayı çocuklarına miras bıraktılar. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, şimdi, karşımızdaki bu bütçe veda bütçesidir. Bir avuç saray soylusu doysun diye milyonlarca insana vergi ve ceza olarak dönenlerin bütçesidir. Tarihin her döneminde tek adam sistemi, halkla girdikleri savaşı hep kaybetmiştir. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENSAR AYTEKİN (Devamla) – Halkın öfkesi milyonlarca liradan, kasalarımızdaki paradan daha büyüktür ve yine halk kazanacaktır. Tarih hak, hukuk, adalet için direnenlerin iktidarı nasıl değiştirdiğini altı ay içinde altın harflerle demokrasi mücadelesine yazacaktır ve halkın servetini çalanlardan adalet önünde tek tek hesap sorulacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.54

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 14.09****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Necati TIĞLI (Giresun), Rümeyşa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına yapılacak konuşmalara başlıyoruz.

Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu... (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi’nin Cumhurbaşkanlığı bütçesi üzerine grubum adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizin siz değerli üyelerini ve ekranları başında bizi izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizin kalkınması ve vatandaşlarımızın refahının artırılması doğrultusunda hazırlanan 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi’miz, AK PARTİ Hükûmetlerinin 21’inci, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin 5’inci bütçesidir. Cumhuriyet olarak doğrudan milletimizin ihtiyaçlarına odaklanan ve ülkemizin hedefleri yönünde hazırlanan bütçemiz yatırım, üretim, istihdam, ihracat ve büyüme odaklı bir bütçedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dünyanın siyasi ve ekonomik gerilimlerden iç çatışmalara, savaşlardan koronavirüs salgınının yıkıcı etkilerine kadar pek çok alanda altüst olduğu bir dönemde Türkiye, istikrarlı gücünü ortaya koymuştur, küresel belirsizlikler çağında Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde tahıl koridoru anlaşması gibi uluslararası sorunların çözümünde inisiyatif aralar bölgesinde ve dünyada söz sahibi bir ülke olduğunu göstermiştir. Geçmişte en ufak sarsıntıda demokrasisiyle, ekonomisiyle, siyasi ve sosyal yapısıyla âdeta yerle yeksan olan bir Türkiye’den krizlere müdahil olan, çözüm geliştiren, savaşan tarafları dahi aynı zeminde buluşturan bir Türkiye’ye ulaşılmıştır. Türkiye, artık kararlarını kendi iradesiyle vermekte, atılımlarını kendi gücüyle gerçekleştirmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; doğrudan milletimizin iradesiyle hayata geçirilen devrim niteliğindeki tek yönetim reformu Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle birlikte, demokrasinin sacayağı olan yürütme, yasama ve yargı organlarının her birinin kendi alanında ülkeye en iyi hizmeti vermesi temin edilirken Türkiye, bölgesel ve küresel krizlere karşı daha etkin, daha hızlı ve kapsamlı refleksler verebilme imkânına da kavuşmuştur. Bir millet kazanımı olan yeni sistemle, ülkemiz çift başlılığın olduğu, yönetim krizlerin yaşandığı günleri geride bırakmış, 367 krizini, uzun zaman Cumhurbaşkanının seçilememesini, vesayet ve hantallığı ve bunların maliyetlerini ortadan kaldırmıştır. Ayrıca, yeni yönetim sisteminin getirdiği yüzde 50+1, muhalefeti bir nebze de olsa milletin değerleriyle barışmayı yöneltmiş, millet iradesinin önemini hatırlatmıştır. Kaldı ki yapılan açıklamalar, siyasi birliklikler bunun açık bir göstergesidir. Bu sistem, siyasi kavgalara ve gereksiz polemiklere heba edilecek bir konu değildir. Eski sistemin savunucuları istikrarı, güveni değil; istikrarsızlığı ve kaosu

vadetmektedirler. Eksiklikler olabilir, aksaklıklar yaşanabilir ama yine, yeni sistemin verdiği imkânlar sayesinde eksikleri hızla tamamlıyor, aksaklıkları süratle düzeltebiliyoruz. Yirmi yıldır topluma karşı sorumluluklarını yerine getiren, verdiği tüm sözleri tutan AK PARTİ olarak, bu sistemi güçlendirmek de boynumuzun borcudur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; demokrasiyi kökleştirerek, darbelere zemin hazırlayan şartları birer birer ortadan kaldıran, güvenliği sağlayarak insanımızın bugününü huzurla yaşamasını, geleceğe umutla bakmasını temin eden, ekonomiyi büyütürken refahı tabana yaymak suretiyle ülkemizi tüm fertleriyle birlikte zenginleştiren, üretimi yaygınlaştırarak sanayiden tarıma, her alanda istihdama, işe, aşa erişimi kolaylaştıran, sosyal destekleri artırarak ihtiyaç sahibi tüm vatandaşlarımızı “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” anlayışıyla kucaklayan, dış politikamıza şahsiyet kazandırarak devletimizin gücünü, bayrağımızın şanını, milletimizin itibarını yükselten, her alanda cumhuriyetimizin ikinci asrının hazırlıklarını tamamlayacak eser ve hizmetler ortaya koyan Türkiye’yi, ne yaparsanız yapın, hangi kirlî ittifakları kurarsanız kurun, durduramayacaksınız. Bizler, yıkıma, vesayete hasret, eski Türkiye’ye özlem duyanlara inat, inşa ve ihya siyasetimizi sürdürüp milletimizle birlikte Türkiye Yüzyılı’nı hep birlikte inşa edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Türkiye Yüzyılı Programı’mızla aziz milletimize, cumhuriyetimizin yeni asrına daha büyük heyecanlarla gireceği bir umut ışığı yaktık ve bu ışığı söndürmeye çalışanlara asla müsaade etmeyeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde, AK PARTİ hükümetleri olarak, eğitim, sağlık, ulaştırma, altyapı, enerji, turizm, sanayi ve birçok alanda yapmış olduğumuz atılımlar sayesinde ülkemizi dünyanın birinci ligine çıkardık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Siz de çok iyi biliyorsunuz ki tüm bu icraatları anlatmaya kalksak buna ne sürem ne de günler yeter. Bizler, cumhuriyet tarihimizin en büyük sosyal konut projesi İlk Evim, İlk İşyerim Kampanyası’nı, Togg’u, Yusufeli Barajı’nı, 1915Çanakkale Köprüsü’nü, onlarca milyarlık toplu açılışları, uluslararası zirvelerle ülkemize nice eserler kazandırıp seksen altı yıl sonra fethin sembolü, Fatih’in vasiyeti ve emaneti Ayasofya Camisi’ni aslına rücu ettirirken kendi aralarında çekişmekten başka siyaset ortaya koyamayanların takdirini aziz milletimize bırakıyoruz.

Sözlerime son verirken ilk günkü aşkımla, heyecanımızla ve milletimize olan sevdamızla inandığımız bu kutlu yolda yürümeye, hizmet etmeye devam edeceğiz diyor; 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi’nin hayırlı olmasını diliyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İkinci söz, İstanbul Milletvekili Halis Dalkılıç’a ait.

Buyurun Sayın Dalkılıç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Saygıdeğer Başkan, aziz milletimizin değerli temsilcileri, sayın milletvekilleri, bugün bütçelerini görüşmek üzere Meclisimizde misafir ettiğimiz çok kıymetli Cumhurbaşkanı Yardımcım; sizleri Gazi Meclisimizin kürsüsünden hürmetle, muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Günlerdir devam eden bütçe görüşmelerimizin bugün sekizinci turundayız. Mensubu olmaktan büyük onur duyduğum AK PARTİ Grubu adına görüşlerimi sizlerle bu kısıtlı zaman diliminde paylaşmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, günlerdir devam eden bütçe görüşmelerinde muhalefet partisi milletvekillerini büyük bir sabır ve nezaketle, dikkatle dinledik. Dinlediğimiz milletvekillerinden bazılarının asgari nezakete dikkat ederek teklifleri oldu, eleştirileri oldu; bunlara şahit olduk ancak bazı kürsüye gelen milletvekillerinin nezaketten uzak, samimiyetten uzak, doğrudan uzak, her şeyi karamsarlık, umutsuzluk ve kara propaganda şeklinde sunumlarına şahit olduk. Doğrusu, kendi karamsarlıklarını, umutsuzluklarını Meclisin gündemine, milletin gündemine taşımaya çalıştıklarına burada defalarca şahit olduk. Bir yıl önceki bütçe aklıma geliyor, muhalefet milletvekilleri her çıktığında “Gidiyorsunuz, bu son bütçe.” diyordu, yine aynı sözleri duyuyoruz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Seçim olmadı ki Halis Bey.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Az kaldı, az kaldı.

HALİS DALKILIÇ (Devamla) – Hayır, erken seçim gibi bir arzunuz vardı.

Şimdi, değerli milletvekilleri, 2002’de biz yüzde 34,5’le -bakın, bir tabloyu gözlerin önüne sermek istiyorum- iktidara geldik.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Evet, son bütçeniz bu.

HALİS DALKILIÇ (Devamla) – Ondan sonraki yaşadığımız bütün seçimlerde -genel seçim, referandum, yerel seçimde- biz 34,5’i görmedik, 50’yi gördük, 55’i gördük ama 34,5’i görmedik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Oylarını 2 puan artırdıklarında bunu başarı olarak sayıp sevinebiliyorlar.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yavaş yavaş, yavaş yavaş.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Süpüre süpüre.

HALİS DALKILIÇ (Devamla) – Biz başarıyı sadece milletimize verdiğimiz sözü tuttuğumuzda memnuniyet ve başarı olarak görüyoruz.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Olsun, o kadar da sevininler.

HALİS DALKILIÇ (Devamla) – Kıymetli milletvekilleri, benden önce bir konuşmacı arkadaşımız burada dedi ki: “Bütçe hesap işidir.” Doğru, bütçe hesap işidir ama siyaset nezaket işidir, samimiyet işidir, doğruluk işidir, fedakârlık işidir. Örneği mi merak ediyorsunuz? Örneği, Türkiye’nin de şahit olduğu, dünyanın da şahit olduğu Recep Tayyip Erdoğan, işte buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Çünkü bakın, 2002’den bu yana başarıların nasıl olduğunu merak ediyorsanız birkaç notu sizlerle paylaşmak istiyorum. Bir tanesi, bakın, dünyada eşi benzeri olmayan AK PARTİ teşkilatları, kadın kolları, gençlik kolları, ana kademesi, milletvekilleri, bakanları ve Sayın Cumhurbaşkanımızla birlikte milletimizle gönül bağımızı kurmuşuz, her şartta milletimizle kucaklaşıyoruz. Sizin ne dediğinizle ilgilensek bunları yapamazdık. Biz milletin ne dediğine bakıyoruz çünkü patronumuzu sadece millet olarak belirliyoruz, milletimiz dışında hiçbir yerden ne talimat alıyoruz ne de patron olarak görüyoruz.

Kıymetli milletvekili arkadaşlarım, işte hâl böyleyken Türkiye’de 2002’den bugüne kadar hamdolsun verdiğimiz sözün hiçbirinde mahcup olmadık, mahcubiyet yaşamadık ve Türkiye Yüzyılı diye bir vizyon belgesi açıkladık ve Türkiye Yüzyılı’nı inşa etmek üzere dün nasıl başarmışsak bugün de milletimizle, gençlerimizle, Cumhuriyet İttifakımızla birlikte 2023 seçimlerine gidiyoruz. Sizler gelip buradan, kürsüden, her platformdan “Geldik, geliyoruz.” diyorsunuz, milletimiz sizi duymadı, duymuyor çünkü seçimlerin sonunu gördük.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu sefer geliyoruz, bu sefer.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Geliyoruz, geliyoruz; gümbür gümbür geliyoruz.

HALİS DALKILIÇ (Devamla) – Daha yapacak çok işimiz var, daha bu millete verdiğimiz çok söz var, yürüyecek yolumuz var. İşte savunma sanayisinde geldiğimiz nokta, işte altyapıda geldiğimiz nokta, İşte, sağlıkta geldiğimiz nokta. Dünyanın gıptayla seyrettiği Türkiye’yle siz de gurur duyun ya, bunda bir mahzur yok, gurur duyabilirsiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Duymadığımızı kim söyledi? Duymadığımızı kim söyledi?

HALİS DALKILIÇ (Devamla) – Biraz önce milletvekili arkadaşımız neleri yapamadığımızı söylüyor, biz daha neleri yapacağımızı konuşmadık bile. 2002’den bugüne yaptıklarımızı saysak bu beş dakika değil bir ömür yetmez saymaya.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya, elektrikli traktör vardı Halis Bey. Ne oldu bu elektrikli traktör?

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Ödediğimiz faizleri ve ödeyeceğimiz borçları da saymaya vakit yetmiyor evelallah.

HALİS DALKILIÇ (Devamla) – Siz bunları fark edemiyorsunuz, fark etmenizi de beklemiyoruz. Gerçeklikten kopmuş dünya algınız. Türkiye’nin karşı karşıya olduğu tehditler: Doğu Akdeniz’de ne oluyor biliyor musunuz? Ege’de hangi tehditle karşı karşıyayız biliyor musunuz? Terörle mücadelede, sınır ötesinde yurt içindeki mücadelemizi biliyor musunuz? Küresel operasyonlarla karşı karşıya kalan ekonomimizde aldığımız tedbirleri ve milletimize en az yansısın diye yaptığımız hizmetleri biliyor musunuz? Bunlar yok, milletin gündemi yok, gelmiş gece gündüz, her platformda, burada milletin umudunu, ufkunu karartmak üzere açıklamalar yapıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Peynir kaç peynir?

BAŞKAN – Buyurun.

HALİS DALKILIÇ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın, 2023 yolunda inşallah dün nasıl başarmışsak başarmaya devam edeceğiz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Çay simitle geldiniz yine çay simitle gideceksiniz merak etme.

HALİS DALKILIÇ (Devamla) – Saygıdeğer Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, AK PARTİ teşkilatlarımızın gayretiyle hiçbir parti farkı gözetmeden milletimizin her birinin gönlüne girip kapısını çalmaya devam edeceğiz. 2023’ü dünyanın küresel ağabalarına, baronlarına, çetelerine, dünyayı zulüm altına alanlara rağmen ve kulaklarını kapatıp bizi duymayanlara rağmen büyük Türkiye’yi inşa edeceğiz, bundan en ufak endişeniz olmasın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Milletimiz müsterih olsun, sizler de müsterih olun; büyüyen, güçlenen Türkiye’yi, herkesin gurur duyduğu bir Türkiye’yi söz verdik, inşa edeceğiz. Biz bunları yaparken tabii ki “Bizi eleştirmeyin, alkışlayın.” demiyoruz ama nezaket ve samimiyet siyasetin merkezidir. Şahit olacağız birbirimize yarın, buradaki konuştuklarımızla da şahit olacağız. Sadece Meclis tutanağına girmiyor konuştuklarımız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yumurta kaç para Halis Bey, onu söyleyelim. Anne yarım yumurta kesiyor çocuklarına yediyor. Bunun hesabını verin.

BAŞKAN – Söz sırası Uşak...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Başkanım, tutanaklara geçmesi bakımından, savunma sanayisiyle ilgili...

HALİS DALKILIÇ (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Ek süre vermiyoruz.

HALİS DALKILIÇ (Devamla) – Peki, selamlıyorum.

Bütçemiz hayırlı uğurlu olsun, Allah hayırlı uğurlu etsin. Cumhurbaşkanlığı bütçesi Cumhurbaşkanımıza da bütün kurumlarımıza da sonuna kadar helal olsun. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Başkanım, tutanaklara geçsin diye söylüyorum. Hatip savunma sanayisindeki gelişmelerden gurur duyun demek suretiyle sanki savunma sanayisindeki gelişmeleri olumsuzladığımız algısı yaratmıştır. Savunma sanayisindeki olumlu gelişmeleri takdir ediyoruz, emeği geçenlerden de Allah razı olsun diyoruz.

BAŞKAN – Uşak Milletvekili Mehmet Altay. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET ALTAY (Uşak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığının 2023 yılı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, dünyada küresel ve bölgesel dinamiklerin hızla çeşitlendiği, ülkemizin jeopolitik ve jeostratejik konumu itibarıyla çok boyutlu birçok tehditle karşı karşıya kaldığı bu süreçte Millî İstihbarat Teşkilatı istihbari, teknik, fiziksel ve personel kapasitesini sürekli geliştirerek ve kurumlar arası koordinasyonu artırarak küresel konjonktürün gerektirdiği rekabet gücünü en üst düzeyde korumaya çalışmaktadır. Ülkemize yönelik tehditlerin gerek yurt içinde gerekse yurt dışında kaynağında bertaraf edilmesi ve hedef odaklı operasyonel çalışma yürütülmesi prensibi etkin ve sürekli olarak yürütülmektedir. Bu prensip çerçevesinde yürütülen çalışmalar neticesinde başta PKK/KCK/PYD/YPG, FETÖ ve DEAŞ olmak üzere terör örgütlerinin ülkemiz karşıtı faaliyetlerine darbe vurulmakta ve söz konusu örgütlerin yurt dışındaki yapılanmalarıyla etkin mücadele edilmektedir.

Değerli milletvekilleri, son yıllarda Millî İstihbarat Teşkilatı çatışma bölgelerinde ve dünyanın hemen hemen her ucunda haber ağlarıyla bilgi akışı sağlanabilir bir kapasiteye ulaşmış olup elde edilen bu bilgiler devletimizin doğru karar üretimi açısından kritik önemi haizdi. Yürütülen istihbarat diplomasisi faaliyetleriyle ülkemizin dış politikasına ilişkin hassas konuların devletler arası resmî görüşmelere zemin teşkil edecek olgunluğa getirilmesi ve diplomatik kırılmaların önüne geçilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca, bölgesel dengeler gözetilerek birbiriyle hasım ülkelerin temsilcilerinin çözüm amacıyla bir araya getirilmesinde de önemli rol oynamaktadır. Rusya-Ukrayna savaşında yaşanan gelişmeler çerçevesinde ABD ve Rusya istihbarat servislerinin Ankara’da bir araya getirilmesi bu konudaki en son örneklerden biridir. Millî İstihbarat Teşkilatı Suriye, Irak, Somali ve Libya gibi çatışma bölgelerindeki rehlin kurtarma operasyonlarıyla güçlü ve dünya çapında bir istihbarat servisi olduğunu kanıtlamaktadır. Pek çok ülkenin de kaçırılan vatandaşlarının kurtarılmasına yönelik talepleri Teşkilat tarafından başarıyla karşılanmaktadır. Millî İstihbarat Teşkilatı dönem içerisinde teknik istihbarat alanında yaptığı ciddi yatırımlarla fark yaratan kabiliyetler geliştirmiş ve dünyadaki sayılı istihbarat servisleri arasındaki yerini almıştır. İnsansız hava sistemlerinin kullanımı başta olmak üzere istihbarat gemisi ve uçaklarının temini gibi hamleler teşkilatın teknik istihbarat alanındaki kapasitesini önemli oranda artırmıştır. İnsan kaynaklı haber toplamanın güç olduğu, özellikle çatışma bölgelerinde, teşkilatın teknik istihbarat alanındaki sinyal, iletişim ve uydu istihbaratı yetenekleri sayesinde yürüttüğü faaliyetler, Libya ve Azerbaycan örneklerinde görüldüğü gibi devletimize sahada ve masada önemli kazanımlar temin etmiştir. Ayrıca, teknik istihbarat kaynakları vasıtasıyla elde ettiği bilgileri Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet birimleriyle paylaşarak güvenlik güçlerimize ve milletimize karşı gerçekleştirilmek istenen birçok eylem girişiminin engellenmesinde önemli rol oynamaktadır.

Millî İstihbarat Teşkilatının kendini geliştirdiği diğer bir alan ise siber güvenlik alanıdır. Bu alanda dünya genelinde sürekli artan ve değişen tehditler karşısında Millî İstihbarat Teşkilatı önemli devlet görevlilerimize ve kritik kurumlarımıza yönelik birçok siber saldırıyı tespit etmiş ve karşı önlem alınmasını sağlamıştır. Millî İstihbarat Teşkilatı devletimizin güvenlik politikasının şekillendirilmesinde, ön alıcı politikalar geliştirilmesinde ve stratejik kararların alınmasında önemli bir role sahiptir. Güvenlik istihbaratından dış istihbarata, istihbarata karşı koymadan teknik istihbarata kadar birbiriyle bağlantılı ve birbirini besleyen bu alanlarda sorumlu olan Millî İstihbarat Teşkilatı tüm bu görevlerini uyum içerisinde yerine getirmek amacıyla büyük bir özveriyle çalışmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET ALTAY (Devamla) – Bu bağlamda yurt içinde ve yurt dışında yürüttüğü başarılı çalışmalarla millî güvenliği ve ülke menfaatlerimizi koruma noktasında 2022 yılında önemli faaliyetler yürüten Teşkilatımız, 2023 yılında da ülkemize yönelen iç ve dış tehditleri bertaraf etmek amacıyla görev ve sorumluluklarını yerine getirirken insan kaynaklı, elektronik, teknik, askerî, psikolojik ve istihbarat kaynaklarını birlikte kullanarak faaliyetlerini aralıksız olarak sürdürecektir.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, yurt içinde ve yurt dışında ülkemizin huzur ve güvenliği için büyük bir fedakârlık ve özveriyle görev yapan Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığımızın tüm fedakâr çalışanlarını yürekten destekliyor, 2023 yılı mali bütçesinin Başkanlığımıza, devletimize, milletimize hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Trabzon Milletvekili Sayın Adnan Günnar.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ADNAN GÜNNAR (Trabzon) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Millî İstihbarat Teşkilatının 2023 bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

2022 yılı içerisinde Rusya-Ukrayna savaşı, Amerika Birleşik Devletleri, Rusya ve Çin'in küresel rekabeti, Azerbaycan-Ermenistan gerginliği, Suriye ve Libya'daki çatışmalar, Orta Doğu ve Afrika coğrafyasındaki mevcut otorite boşlukları, Doğu Akdeniz'deki anlaşmazlıklar, ekonomik manipülasyonlar ve yaptırımlar gibi ülkelerin güvenlik kaygılarını oldukça etkileyen uluslararası gelişmeler yaşanmıştır. Rusya-Ukrayna savaşı bölgesel anlamda dünya tahıl krizini de ortaya çıkarmış ve hemen akabinde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın takdire şayan girişimleriyle bu sorun çözülmüştür. Devletler küresel düzeyde terörizm; etnik, mezhepsel çatışmalar; mülteci krizi ve düzensiz göçün oluşturduğu güvenlik tehditlerinden olumsuz yönde etkilenmektedir. Ülkemiz açısından sınırlarımız mücavirinde birtakım odaklar tarafından desteklenen PKK/KCK-PYD/YPG terör örgütünün yurt içindeki eylem arayışları, FETÖ'nün yurt içi ve yurt dışındaki faaliyetlerini sürdürme çabaları, DEAŞ başta olmak üzere radikal terör örgütlerinin ülkemize yönelik faaliyetleri, yabancı servislerin casusluk faaliyetleri, siber saldırılar, basın-yayın organları ve sosyal medya üzerinden ülkemiz aleyhinde yapılan psikolojik harekât faaliyetleri, rakip ve hasım ülkeler arasında tarafımıza yönelik geliştirilen askerî ve siyasi anlaşmalar ve yeni ittifaklar başlıca tehdit alanlarını oluşturmuştur.

MİT, SİHA'larla ve sahadaki faaliyetleriyle Suriye ve Irak'ta PKK/KCK-PYD/YPG kadrolarına yönelik faaliyetlerine son yıllarda hız kesmeden devam etmektedir. Sadece 2022 yılında etkisiz hâle getirilen teröristler arasında PKK/KCK IKYY genel sorumlusu eş başkanı Hüseyin Şibli, Irak'taki sözde kadın örgütlenmesi PJAK genel sorumlusu Hatice Hezer, sözde üst düzey yöneticilerden 2013 yılı KONGRA-GEL başkanlık divan üyesi Delal Azizoğlu, sözde SDG genel sorumlu yardımcısı

Selva Yusuf, sözde HPG Mahmur-Kerkük-Süleymaniye saha genel sorumlusu Mehmet Erdoğan, sözde Kamışlı eyaleti ikinci derece sorumlusu Muhsin Yağan gibi, örgütün sözde lider kadroları yer almaktadır. MİT'in sahip olduğu güçlü kaynak ağı ve teknik imkânlarla byLock'un çözülmesi, örgütün emniyet arşivi, örgüt mahrem yapılarının deşifre edilerek ortaya çıkarılması FETÖ'yle mücadelede kırılma noktasını teşkil etmiştir. Ayrıca MİT teşkilatımızın FETÖ'nün yurt dışı yapılanmasında çok sayıda örgüt mensubunun Türkiye'ye getirilmesi, yurt dışında farklı ülkelerde örgüte ait kuruluşların kapatılması ya da devri sağlanmıştır. MİT'in özellikle Suriye'de gerçekleştirdiği operasyonlarla DEAŞ'ın çok sayıda üst düzey kadrosu etkisiz hâle getirilmiş, eylem stratejisi, irtibat ve muhabere yöntemleri deşifre edilmiştir.

Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde MİT, Suriye, Irak, Karabağ, Ukrayna, Doğu Akdeniz ve Libya'da hem sahada hem de masada yaptığı oyun değiştirici hamleler ve yürüttüğü istihbarat diplomasisi sayesinde Türkiye'nin bölgede bir oyun kurucu olduğunu bölgesel ve uluslararası aktörlere göstermiştir. MİT tarafından İran, İsrail, Çin, Rusya, Yunanistan ve Ermenistan başta olmak üzere birçok ülke servis ve taşeron kuruluşlarının ülkemiz üzerinden yürüttükleri çalışmalar ortaya çıkarılmış, ajan ağları deşifre edilmiş ve faaliyetleri akamete uğratılmıştır.

Sayın Başkan ve saygıdeğer milletvekilleri; Millî İstihbarat Teşkilatının dünya ölçeğindeki servislerle rekabet edebilmesi ve bu rekabette öne geçebilmesi için gerekli teknik altyapı ve personel yatırımlarını yapmasının ve ihtiyaç duyduğu imkânlarla sahip olmasının desteklenmesi millî güvenliğimiz açısından önem arz etmektedir. Yurt içinde ve yurt dışında ülkemizin bekası için her türlü fedakârlığı göze alarak görev yapan ve ülkemizin gizli ve özel kahramanları olan Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığımızın tüm çalışanlarını tebrik ediyor, 2023 yılı mali bütçesinin MİT Başkanlığına, devletimize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın...

Buyurun Sayın Taşkın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin 2023 yılı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her devlet, bekasına, bütünlüğüne ve refahına yönelik tehdit ve saldırılara karşı kendi güvenlik tedbirlerini alır. Bu amaçla, 1933 yılında kurulan ve en son Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle görev ve yetkileri yeniden düzenlenen Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, Millî Güvenlik Kurulunun sekreterlik hizmetlerini yürütmekte, Millî Güvenlik Kurulunca ve kanunlarla verilen görevleri yerine getirmekte; millî güvenliğin sağlanması ve millî hedeflere ulaşması amacıyla kurulan Kurulun belirlediği görüşler dâhilinde, iç, dış ve savunma harekât tarzlarına ait esasları kapsayan Millî Güvenlik Siyaseti Belgesi'nin hazırlanması çalışmalarını yürütmektedir.

Bir dönemler vesayet kurumu olarak algılanan Millî Güvenlik Kurulu, Türkiye'de son dönemde asker-sivil ilişkilerinin AK PARTİ iktidarında normalleşmesine uygun olarak asli fonksiyonunu yerine getiren anayasal bir kurumdur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; küreselleşme sürecinin etkisini artırması ve günümüzde yaşanan savaş ve çatışmaların daha genel bir alana yayılması güvenlik alanında yeni bazı değişim ve dönüşümlere neden olmuştur. Bu dönemde, ülkelerin iç ve dış güvenliğine yönelik risk ve tehditlerin yanı sıra, siber güvenlik, enerji arz güvenliği, gıda güvenliği, ekonomik güvenlik gibi tematik güvenlik

alanları da millî güvenlik kavramına dâhil olmaya başlamıştır. Bu itibarla, içinde bulunduğumuz dönemde farklı alanlarda da ülkemizin millî güvenliğinin sağlanması hususu her zamankinden daha fazla önem kazanmaya başlamıştır.

Ülkemiz, jeopolitik konumu nedeniyle yakın coğrafyamızda yaşanan kriz ve çatışmalardan her daim etkilenmektedir. Türkiye'nin güvenliğinin millî sınırlarının dışında başladığı politikasını uygulayan ülkemiz, bahse konu kriz ve çatışmaların sadece bir dış politika sorunu olmadığından hareketle, bölgesinin barış, istikrar ve refah coğrafyasına dönüşmesini hedeflemektedir. Bu durum, çok boyutlu, çok aktörlü ve hızlı değişimlere sahne olan yeni dünya düzeninde ülkemizin önceden öngörülemeyen tehdit ve risklere karşı ön alıcı politikalar geliştirmesini ve her an hazırlıklı olmasını zorunlu hâle getirmektedir. Bu çerçevede, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Millî Güvenlik Siyaseti Belgesi'ni hazırlamanın yanında, uluslararası bölgesel ve millî güvenlik ortamını yakından takip ederek inceleme ve değerlendirmeler yapmakta, millî güvenliğimize ilişkin politika önerilerini içeren stratejik değerlendirme raporları oluşturmakta, seferberlik ve savaş hâli hazırlıkları ve NATO'yla ilgili faaliyetler yürütmekte, mevzuatla verilen görevleri icra etmektedir.

Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin 2023 yılı bütçe teklifi 114 milyon 297 bin lira olarak öngörülmüştür. Cumhurbaşkanının emir ve talimatlarıyla mevzuat hükümleri doğrultusunda Millî Güvenlik Genel Sekreterliği klasik güvenlik anlayışından yeni güvenlik anlayışına doğru evrilen, uluslararası sistemdeki gelişmeler çerçevesinde farklı risk ve tehditlere karşı millî güvenlik politikası önerileri geliştirmek suretiyle devletin millî güvenlik siyasetine uygun olarak görev ve sorumluluklarını yerine getirmeye devam edecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde Türkiye yirmi bir yıllık AK PARTİ iktidarında kalkınan ve güçlenen ekonomisi, dünyada adından söz ettiren yerli ve millî savunma sanayisi, caydırıcı askerî gücü ve girişimci diplomasisiyle günümüz dünya siyaset sahnesinin en önemli aktörleri arasında yer almaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Devamla) – Millî birlik ve beraberliğimize, bekamıza yönelik her türlü tehdit ve tehlikeye karşı yurt içinde ve yurt dışında azim, kararlılık ve başarıyla operasyon icra edebilme gücüne ve iradesine sahiptir.

Bu duygu ve düşüncelerle cumhuriyetimizin 100'üncü yılı bütçesi olacak 2023 yılı merkezî bütçemizin ülkemize, aziz milletimize hayırlı, bereketli olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Çorum Milletvekili Erol Kavuncu'dadır.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA EROL KAVUNCU (Çorum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Diyanet İşleri Başkanlığımızın 2023 yılı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, Diyanet İşleri Başkanlığımız, bugün, İslam'ın rahmet yüklü mesajlarını bütün insanlığa ulaştırma bilinciyle Kur'an ve sünneti esas alarak, tarihî, ilmi birikimlerden de istifade ederek 130 bini aşkın görevlisiyle ülkemizin dört bir yanında ve dünyanın dört bir tarafında sorumluluklarını yerine getirmekte, ülkemizin iyilik sancağını iftiharla dalgalandırmaktadır. Zira,

Diyanet İşleri Başkanlığı, zorlu Millî Mücadele yıllarımızdan 1930'lu, 1940'lu yılların yokluk, kıtlık, baskı dönemlerine, 15 Temmuz FETÖ ihaneti darbe kalkışmasından zorlu Covid salgını sürecine kadar hep aziz milletimizin yanında yer almıştır.

Değerli arkadaşlar, son zamanlarda sözde insan hakları savunucusu, özde maskeli, küreselci, insanlık düşmanlarının, kadının şiddete karşı korunması maskesiyle, kadın ve erkeğin kendi biyolojik kimliklerinden kopararak ortadan kaldırılmasına yönelik küresel ölçekli bir saldırısıyla karşı karşıyayız. Bütün insani ve ahlaki değerler hiçe sayılarak toplumsal cinsiyet, cinsel yönelim, cinsiyet özgürlüğü gibi kavramlarla topluma servis edilen sapkın ve sapık ilişkiler gerçek beka meselemiz olan aile ve nesil güvenliğimizi tehdit etmektedir.

Kıymetli arkadaşlar, aile huzurdur, aile mutluluktur, aile güvendir. Aile hem kadının hem de erkeğin en güvenli kurumu ve en güvenli limanıdır. Ayrıca, ailenin nesli muhafaza etmek gibi önemli ve vazgeçilmez bir görevi de vardır. Dolayısıyla, aile ve nesil güvenliğimiz en az can ve mal güvenliğimiz kadar değerlidir ve dokunulmazdır. Bu sebepten dolayı tarih boyunca kadını ana olmaktan, erkeği baba olmaktan uzaklaştıracak sapkınlıklar fitrata, yaratılışa aykırı bir sapıklık olarak kabul edilmiş, bütün inançlar tarafından hem reddedilmiş hem de lanetlenmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dolayısıyla, her türlü hastalıklı yapılardan ailemizi ve neslimizi korumak en başta devletimiz, ilgili kurum ve kuruluşlarımız başta olmak üzere biz milletvekillerinin asli ve öncelikli görevidir. Bütün bu sebeplerden dolayı, başörtüsü ve gerçek beka meselemiz olan ailenin korunmasının, anayasal güvenceye kavuşturulması için hazırlanan ve Meclise sunulan Anayasa Değişikliği Kanun Teklifi'nin Gazi Meclisimizde kabul edilerek yasalaşması biz milletvekillerinin, hepimizin tarihî bir sorumluluğumuzdur.

Değerli arkadaşlar, Diyanet İşleri Başkanlığımızın gerçek beka meselemiz olan aile yapımızı korumaya çalışan, sapkın ve sapık akımlara karşı koruyan, özellikle minber ve kürsülerden yaptığı uyarılar ve irşat faaliyetleri her türlü takdirin üzerindedir ancak sadece görevini yapan Başkanlığın bu asil duruşu insanlıktan nasibini almamış bazı çevreleri rahatsız etmektedir. Ayrıca, gene bu malum çevreler, çağdaşlık ve ilerici maskesinin arkasına sığınarak her fırsatta imam-hatiplerimizin, vaizlerimizin hutbelerde, kürsülerde kime, ne söylemesi, ne okuması gerektiğini dikte etmeye çalışıyorlar. Şurası çok iyi bilinsin ki Diyanet İşleri Başkanlığımızın liyakatli, nitelikli, basiretli kadrosu kime, ne zaman, nerede, ne söyleyeceğini, nasıl konuşacağını çok iyi bilmektedir.

Değerli milletvekilleri, o eski Türkiye günleri artık gerilerde kalmıştır. Demokrasiyi askıya alarak millete ayar vermeye çalışan, bu milletin çocuklarına 15 yaşına kadar Kur'an öğrenmeyi yasaklayan, asil milletimize zulmeden o zihniyet ebediyen tarihin çöp sepetine atılmıştır, hamdolsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İslam dini, aziz milletimizin en kıymetli müstereği, en vazgeçilmez değeridir. Dinle problemi olanların Diyanetle de problemi olduğunu biliyoruz. Hâlbuki dini, Diyaneti, dindarları hayatın dışına itmek isteyenlerin kendileri hayatın dışına itilmekten kurtulamamışlardır. Netice olarak kıymetli arkadaşlar, biz biliyoruz ki onlar istemeseler de Allah nurunu tamamlayacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EROL KAVUNCU (Devamla) – Bu duygu ve düşüncelerle, Yüce Allah'ın Kur'an'da Müslümanlara bir sorumluluk olarak yüklediği iyiliği yaymak ve kötülükten uzaklaştırmak görevini ifa ederken mihrapları imamsız, minberleri hatipsiz, minareleri ezansız bırakmayan Diyanet İşleri Başkanımızdan, müftü, vaiz, imam, müezzin, Kur'an kursu öğreticisi, bu arada vekil imam ve fahri Kur'an kursu öğreticilerinin kadro taleplerinin bir an önce karşılanması temennisiyle Diyanet teşkilatımızın bütün

kademelerinde fedakârca görev yapan din görevlilerine şükranlarımı sunuyor, 2023 yılı bütçemizin hayırlı hizmetlere vesile olmasını diliyor, Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Karabük Milletvekili Niyazi Güneş'te.

Buyurun Sayın Güneş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA NİYAZİ GÜNEŞ (Karabük) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Diyanet İşleri Başkanlığının 2023 yılı bütçesi hakkında AK PARTİ grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi, aziz milletimizi ve kıymetli hemşehrilerimi hürmetle, saygıyla selamlıyorum.

Diyanet İşleri Başkanlığının anayasal görevi İslam dininin inanç, ibadet ve ahlak esaslarıyla ilgili işleri yürütmek, sahih dinî bilgiyle toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmektir. Başkanlık bu misyonunu yurt içinde il ve ilçe müftülüklerimizle, yurt dışında ise dış temsilciliklerimiz aracılığıyla yerine getirmektedir. Orta Asya'dan Balkanlara, Avrupa'dan Amerika'ya, Afrika'dan Avustralya'ya kadar geniş bir coğrafyada 130 bini aşkın personeliyle dinî, hayrî ve sosyal hizmet sunan uluslararası bir kurum hâline gelmiştir. Başkanlık, bütün camilerimizin yanı sıra, aile ve dinî rehberlik bürolarında, Diyanet gençlik merkezlerinde, infaz kurumlarında, hastanelerde, öğrenci yurtlarında, hayatın hemen hemen her alanında var olan ve hizmet sunan bir kurumdur. Yürüttüğü hizmetler açısından değerlendirildiğinde halkımızın Diyanet İşleri Başkanlığı ve personelinden beklentisi diğer kurum ve kuruluşlardan beklentisinden daha farklıdır çünkü Başkanlık personeli, özellikle cami görevlileri insanlarımızın doğumundan ölümüne kadar hayatın tamamını içine alan bir süreçte vatandaşlarımıza hizmet sunmaktadır. Bunun en belirgin örneği, geçtiğimiz Covid döneminde, Diyanet personeli, valilikler ve kaymakamlıklar bünyesinde oluşturulan Vefa Sosyal Destek Gruplarında büyük bir gayret ve özveriyle görev alarak halkımızın takdirini ve teveccühünü kazanmıştır. Diyanet İşleri Başkanlığının kuruluşuyla birlikte, 633 sayılı Diyanet Kanunu'nun 35'inci maddesiyle, mülkiyetine bakılmaksızın Türkiye sınırları dâhilindeki yaklaşık 7.700 cami ve mescidin idaresi Diyanet İşleri Başkanlığına devredilmiştir.

Geçen doksan dokuz yıllık süreçte, ülkemizde cami sayısı 9 bine ulaşmıştır. Buna göre Cumhuriyet Dönemi'nde yapılan 82.300 caminin hiçbiri devlet yatırım bütçesine alınarak inşa edilmemiştir. İnşa edilen bütün camiler tamamen hayırsever ve hamiyetperver halkımızın kendi öz katkılarıyla yaptırdığı eserlerdir. Bu itibarla, Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesi yatırım bütçesi değildir. Müzakere edilen Başkanlık bütçesinin yüzde 96'sı, personelin maaş ve SGK primleri gideridir. Her yıl bütçe görüşmelerinde Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesi ile çeşitli bakanlıkların bütçesi kıyaslanarak "Bütçe yine Diyanete çalıştı. Diyanetin bütçesi 7 Bakanlığın bütçesini geride bıraktı." tarzında yapılan eleştiriler insaftan yoksundur ve doğruyu yansıtmamaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; cumhuriyet tarihinde arka arkaya 21 defa bütçe yapma imkânına sahip tek siyasi parti AK PARTİ'dir. Milletimizin itimatına ve teveccühüne şükran borçluyuz. Nice yirmi bir yıllar temennisizle merkezî yönetim bütçemizin ve Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum. Yüce dinimiz İslam'ı takdim, talim ve temsil hususunda kıymetli meslektaşlarıma görevlerinde kolaylıklar ve başarılar niyaz ediyor, yüce heyetinizi hürmetle saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası İstanbul Milletvekili Fatih Süleyman Denizolgun'dadır.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA FATİH SÜLEYMAN DENİZOLGUN (İstanbul) – Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekilleri; 2023 yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi kapsamında Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyeti ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Altı yüz yirmi dört yıl hüküm süren ulu çınar, şanlı cihan imparatorluğu Osmanlı İmparatorluğu’muz döneminde kutsal din hizmetleri şeyhülislamlık makamı tarafından yürütülüyordu. Bu ulu makam sadece din ve vakıf hizmetlerini icra etmiyor, aynı zamanda adliye, eğitim ve tedrisat hizmetlerini de üstleniyordu. Tanzimat Dönemi’ne kadar bu sistem bu şekilde devamedegelmiş olup Tanzimat sonrası Adliye ve Maarif Nezaretlerinin kurulmasıyla şeyhülislamlığın yetki alanı sadece dinî konularla sınırlandırılmış idi. 1924 yılında Diyanet İşleri Reisliği kuruldu. O yıllardan günümüze kadar Diyanet İşleri Başkanlığı çok çeşitli aşamalardan, süreçlerden, imtihanlardan geçmiştir; çok ciddi değişim ve dönüşümleri kimi zaman inişlerle, kimi zaman çıkışlarla, kimi zaman gerilemelerle, kimi zaman ilerlemelerle ama her zaman çok denklemlî, çok değişkenli ve çok boyutlu bir şekilde yaşamıştır. Hatta, Türkiye’nin yakın siyasi tarihinde hükümetlerin, iktidarların durumundan, kararlarından, tercih ettiği politika ve stratejilerden en çok etkilenen, en çok şekillenerek dönüşen kurumların başında hiç şüphesiz Diyanet İşleri Başkanlığı gelir. Türkiye’nin yakın siyasi tarihini hakikati baz alarak doğru yorumlayıp sağlıklı analiz edebilmemiz için Diyanet İşleri Başkanlığının yaşadığı süreçleri de çok iyi tahlil etmemiz gerektiği kanaatindeyim. Değil beş dakika, yetmiş dakikalık konuşma süresi dahi verilse ancak konuyu birkaç vecihten aydınlatarak belli bir derinliğe inebiliriz çünkü konu derinin de çok derindedir.

Binaenaleyh, bu kısıtlı zamanda ele almak istediğim dönem özellikle 1960 ihtilali sonrasındaki dönemlerdir. Normalde, 1961 Anayasası’nın 136’ncı maddesine göre Diyanet İşleri Başkanlığının bir görevi de milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek özel kanunda gösterilen görevleri yerine getirmektir. Öncelikle şunu ifade etmek isterim ki: Devletimizin kurumlarında süreklilik esastır; tüm kurumlarımız, yaşayan, organik, dinamik, değişen, dönüşen ve gelişen kurumlardır. Bu bağlamda, tarihî olay ve ayrıntılara çok girmeden birkaç soru yöneltmek istiyorum. 1960 ihtilali sonrası, 70 ihtilali sonrası, 80 darbesi sonrası, 28 Şubat öncesi veya 1997-2002 yılları arasındaki dönem mi Diyanet İşleri Başkanlığının asli görevi olan milletimizin dayanışması ve bütünleşmesini sağlamak için birleştirici, kucaklayıcı, kuşatıcı oldu, yoksa 2002’de milletimizin ihtilal yaparak görevi Sayın Cumhurbaşkanımıza, Recep Tayyip Erdoğan’a emanet etmesinden sonra mı Diyanet İşleri Başkanlığı daha kaynaştırıcı, bütünleştirici, birleştirici ve kucaklayıcı oldu?

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Vallaha, biz öyle bir şey görmedik yani. Keşke olsa ama yok öyle bir şey.

FATİH SÜLEYMAN DENİZOLGUN (Devamla) – Veyahut 2002 öncesi eski Türkiye döneminde mi Diyanet, toplumsal huzurun mimarı oldu, nefret, ötekileştirme yerine sevgi ve barış siyasetini önceledi yoksa 2002 sonrası yeni Türkiye döneminde mi bu yönde adımlar ve tohumlar atılarak yepyeni bir telafi süreci başladı?

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Yeni Türkiye.

FATİH SÜLEYMAN DENİZOLGUN (Devamla) – Hazreti Fatih Sultan Mehmet Han’ın ve fethin sembolü olan ama diğer taraftan sembolden de çok öte manalar içeren, açılmasıyla âdeta ülkemizin maddî ve manevî zenginliklerinin üzerindeki perdenin kalkmasına vesile olan, prangalara vurulmuş manevî ve ahlakî değerlerin tekrardan esaretten kurtulmasına vesile olacak olan, milletin ve devletin bahtının tekrardan açılmasına vesile olan, İnşallahurrahman maddî ve manevî nice inkişafı ve umumi

huzurun gelmesine vesile olacak olan, hiçbir tevilin asla gölgeleme yapamayacağı çok büyük bir muvaffakiyet olan Ayasofya hangi tarihte ve kim tarafından tekrardan cami olarak ibadete açılmıştır? (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Yeni Türkiye’de.

FATİH SÜLEYMAN DENİZOLGUN (Devamla) – Bu büyük cesarete, vizyona, iradeye, azme, ferasete, kararlılığa sahip dünya lideri kim? Taksim Camisi’nin yapılmasıyla yüz elli yıllık hayali gerçekleştiren kim? Geçmişte kimi kesimlerin yaşadığı acıları dindirmeye çalışan, kanayan ruhların yaralarını sarmaya çalışan kim? Milletin manevi ve millî değerleriyle çatışmayarak bilakis bu değerleri ahlaken de üzerinde taşıyan ve ülke çatısı altında da bu değerleri muhafaza ederek milleti kaynaştıran, bütünleştiren kim?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FATİH SÜLEYMAN DENİZOLGUN (Devamla) – Birçok imtihana, badireye rağmen, e-muhtıralara, parti kapatma davalarına, Gezi olaylarına ve daha nice olaylara rağmen, her seferinde milletimizden aldığı güç ve duayla daha da güçlenerek yirmi yıl kesintisiz istikrarla, ülkemizi, hizmet, eser ve gönül siyasetinde zirveye taşıyan, hatta dünya ligine taşıyan lider başkomutan kim.

ENSAR AYTEKİN (Balıkesir) – Kızıroğlu Mustafa Bey!

FATİH SÜLEYMAN DENİZOLGUN (Devamla) – Türkiye Yüzyılı’nı huzurun, başarının, güven ve istikrarın yüzyılı, üretimin, verimliliğin yüzyılı, gücün, dijitalin, bilimin, değerlerin ve hakların yüzyılı yapacak olan lider kim?

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Recep Tayyip Erdoğan!

FATİH SÜLEYMAN DENİZOLGUN (Devamla) – Tüm bu sorularımız bizi tek bir cevaba götürüyor: Allahuzüccelal ve’l kemal hazretlerinin yardımı ve himayesiyle, milletimizin duası ve ferasetiyle bunları yapan ve yapacak olan tek lider elhamdülillah Recep Tayyip Erdoğan’dır. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri ve alkışlar)

Bu kapsamda, başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere, Cumhurbaşkanı Yardımcımız Sayın Fuat Oktay Bey’e, tüm kurumlarımıza ve tüm bakanlıklarımıza şükranlarımı sunuyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle 2023 bütçemizin hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri ve alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Şanlıurfa Milletvekili Halil Özşavlı’dadır.

Buyurun.

AK PARTİ GRUBU ADINA HALİL ÖZŞAVLI (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, Cumhurbaşkanlığımıza bağlı Devlet Arşivleri Başkanlığının bütçesi üzerinde söz almak üzere huzurlarınızda bulunuyorum. Hepinizi saygıyla tekrar selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, arşivler, bir milletin hafızası olduğu kadar mazi ile ati arasındaki en sağlam köprüdür. Türk tarihinde modern arşivcilik faaliyetleri Osmanlı dönemine denk düşmektedir. 1845’te Safveti Paşa’nın çalışmaları bu anlamdaki ilk faaliyetlerdir. Modern anlamda arşivcilik ise 1846’da Hazîne-i Evrâk Nezâretinin kurulmasıyla başlar. Daha sonra, Es-Seyyîd Hasan Muhsin Efendi Hazîne-i Evrâk Nezâretinin başına tayin oluyor ve arşivcilik resmen başlıyor. Cumhuriyet Dönemi’nde 1922 yılında Mahzen-i Evrâk, 1923’te Hazîne-i Evrâk Mümeyyizliği, 1927’de ise Hazîne-i Evrâk Müdür Muavinliği teşkil olunacaktır. 1937’de Hazîne-i Evrâkın adı Arşiv Dairesi Müdürlüğüne

dönüştürülecektir. Nihayet 1976'da Cumhuriyet arşivleri kurulacaktır. 1984 yılında bugünkü adıyla Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü kurulacak, 2018'de Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçmemizle Devlet Arşivleri Başkanlığı kurulacaktır.

Günümüzde devletimizin dış siyasetinde savunduğu savların desteklenmesinde, üzerine atılan mesnetsiz iddiaların çürütülmesinde, dünya konjonktüründe meydana gelen gelişmelerin doğru anlaşılmasında temel referansımız arşiv belgelerimizdir. Sayın milletvekilleri, arşiv demek tarih demektir, tarih ise siyaset demektir. Dimağımı tarih bilgisiyle beslemeyen siyasetçi sığ ama çok sığ bir ırmak gibidir, tarih bilgisiyle mücehhez bir siyasetçi derin bir derya gibidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Örneğin, tarih ve arşivlerin sunduğu belgeler sayesinde 1915 olaylarının gerçek yüzünü tüm dünyaya anlatabiliyorum. Örneğin, tarih ve arşiv belgeleri sayesinde 1890'lı yıllardan başlayarak 1920'li yılların sonuna kadar doğu ve güneydoğuda Ermeni çetelerince 600 binden fazla Kürt vatandaşımızın katledildiğini söyleyebiliyorum. Yine, belgeler sayesinde, geçmişte Hınçak ve Taşnak Cemiyetinin, daha sonra ASALA'nın Kürtlerin en çok yaşadığı yerde bir Ermenistan kurmak istediğini ve bunun için çalıştığını söyleyebiliyorum ve ispatlayabiliyorum. Dolayısıyla, HDP'nin bunu bildiği hâlde Ermenilerin tezlerini destekleyen politikalar izlemesini de şöyle yorumlayabiliyorum, o zaman sağlam belgeler ışığında diyebiliyorum ki; HDP ve PKK Kürtlerin temsilcisi değil, ancak ve ancak düşmandır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

PERO DUNDAR (Mardin) – Şenyaşar ailesinin katillerini öğren, o da sizin sıralarınızda.

HALİL ÖZŞAVLI (Devamla) – Yine belgeler sayesinde, örneğin, Dünya Bankasından ilk defa borç İnönü zamanında, CHP zamanında alındı diyebiliyorum ve belgesini gösterebiliyorum; 23 Ocak 1949, Ulus gazetesi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

PERO DUNDAR (Mardin) – O ırmak, Şenyaşar ailesine de uğrayacak mıdır acaba?

HALİL ÖZŞAVLI (Devamla) – Milletlerarası İmar Bankası heyeti geldi. Niçin geliyor? Vereceği borç paranın nereye harcanacağını tespit ve tanı etmek üzere geliyor.

Yine, diyebiliyorum ki; 1946'ya doğru giderken, kapatılan zaviyeler, tekkeler birdenbire açıldı İnönü döneminde. E, bir de bugünle kıyaslıyorum; bazı parti toplantılarında rozet takılan başörtülü bacılarımı gördüğüm zaman diyebiliyorum ki; CHP hiç değişmemiş, Türk siyasi tarihinde en büyük din istismarcısı parti CHP'dir çünkü bana bunu belgeler söylüyor.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Yaparlar, yaparlar.

HALİL ÖZŞAVLI (Devamla) – Sayın milletvekilleri, aynı zamanda, ülkeler ve milletler arasındaki kültürel ilişkilerde de arşivlerin son derece önemli bir rolü vardır. Geçen yıl Kuveyt Büyükelçisi Ghassan al-Zawawi'ye, Birinci Dünya Savaşı'nda -şimdiki Emir ailesi- Es-Sabah ailesinin Osmanlı Devleti'ne altınlar göndererek yaptığı maddi yardımların belgesini hediye ettiğim zaman yüzündeki mutluluğu görmeyi isterdim.

Bugün, arşivlerimize kayıtlı 175 bin yerli, 17 bin yabancı araştırmacı vardır. 90 milyon belgenin hemen hemen tamamı tasnif edilmiştir ve bunun 77 milyonu dijital ortama aktarılmıştır. Kıyas için söylüyorum, üzerinde güneş batmayan imparatorluk İngiltere'nin arşivlerinde toplamda 11 milyon belge var, Osmanlı'nın 90 milyon, günümüz Türkiye'sinin 90 milyondan fazla belge var; bunu rahatlıkla söyleyebiliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HALİL ÖZŞAVLI (Devamla) – Aynı zamanda, Arşiv Başkanlığımız tarihî olayların doğru bir şekilde tespit edilmesi için TRT’yle iş birliği yaparak çeşitli belgeseller yaptırıyor ve gençlerimizin izlemesini sağlıyor; “Hafıza Osmanlı” ve “Hafıza Cumhuriyet” belgeselleri buna örnek verilebilir. Bunun yanında, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden beri yani 2018’den beri 21 yayın, 20 protokol, 153 sergi faaliyeti Başkanlığımız tarafından gerçekleştirilmiştir. Arşiv Başkanlığımızın personeli olağanüstü bir çaba içinde ülkemizin hak ve menfaatlerini savunmak üzere hem belgeleri tasnif ediyor hem de yayınlar yapıyor. Bu minvalde, Arşiv Başkanımız Uğur Ünal Hocamıza ve ekibine şükranlarımı sunarken bütçelerinin de hayırlı olmasını temenni ediyor, sizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

UĞUR AYDEMİR (Erzurum) – Ağzına sağlık.

BAŞKAN – Söz sırası Kayseri Milletvekili Hülya Nergis’tedir.

Buyurun Sayın Nergis. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HÜLYA NERGİS (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Saygıdeğer Başkan Yardımcımız; 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi görüşmelerinde Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı bütçesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve ekranları başındaki aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı, ülkemizin kültürel mirasının gelecek nesillere aktırılmasında ve dünya çapında tanınırlığının artırılmasında, çağdaş müzecilik uygulamaları, modern restorasyon teknikleriyle tarihî mirasımızın dünyaya tanıtılmasında önemli bir görevi üstlenmektedir. 2018 yılında 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’yle Cumhurbaşkanlığı bünyesinde Millî Saraylar Başkanlığı kurulmuş ve ülkemizdeki tarihî mirasın saraylar dönemi, müstakil olarak dünyadaki benzer kurumlara örnek olacak şekilde yapılandırılmıştır. Millî kültürümüzün nişaneleri olan ecdat yadigarı eserlerin korunmasında, geleceğe aktarılmasında önemli bir işlev gören Millî Saraylar Başkanlığının bünyesinde Topkapı Sarayı başta olmak üzere 5 saray, 7 kasır, 5 müze ve 2 fabrika bulunmaktadır; ayrıca, 23 farklı koleksiyondan oluşan toplam 365 bin taşınabilir tarihî eseri bünyesinde barındırmaktadır. İslam eserleri mirasının geniş kitlelere ulaştırılabilmesi düşüncesi İslam Medeniyetleri Müzesi Projesi’nin hayata geçirilmesine sebep olmuştur. 2019 yılında İstanbul’un ve Türkiye’nin en büyük camisi olarak hizmete açılmış Büyük Çamlıca Camisi Külliyesi içerisinde kurulan İslam Medeniyetleri Müzesi, modern mimarisi ve sergilenen zengin koleksiyonlarıyla çok geniş bir tarihî mirası barındırmaktadır. Çağdaş teknikler kullanılarak dijital çalışmalarla, ziyaretçilerin sadece görerek değil, etkileşimli deneyimler yaşayarak İslam medeniyetini tanımasını hedeflenmektedir. Allah’ın “Hay” isminden ilham alarak hazırlanan abıhayat enstalasyonunda ayetlerle suyun gücü ve hayatımızdaki yeri anlatılmış, özel ses istasyonlarında ise Türk müziği makamlarının hastalıkların tedavisinde kullanımlarından örnekler sunulmuştur. Hazreti Peygamber (AS) sevgisinin tezahürü olan Osmanlı döneminde mukaddes emanetlerin korunması için yapılan muhafazaların yanı sıra, kaftanlar ve tılsımlı gömlekler bölümleriyle İslam medeniyetinin değişik örnekleri sergilenmektedir.

İslam sanatında önemli bir yere sahip olan geleneksel sanatlarımızdan hat, tezhip ve ebru alanlarındaki şaheserlerinin yer aldığı hüsnühat bölümü ile çini sanatına ilişkin bölümün ardından, beratlar ve fermanlar ile İslam dokuma sanatına ilişkin klasik koleksiyonlarla İslam Medeniyetleri Müzesi tamamlanmaktadır. Ana hatlarıyla 15 tematik başlık altında şekillendirilen İslam Medeniyetleri Müzesinde 7’nci yüzyıldan 19’uncu yüzyıla kadar uzanan 800’ü aşkın eser sergilenmektedir.

2022 yılı Kasım ayı sonu itibarıyla millî saraylarımızı ziyaret eden yerli, yabancı kişi sayısı 6,5 milyona ulaşmıştır. Millî saraylarımız yabancı ziyaretçilerin İstanbul’daki en önemli ziyaret destinasyonlarından biridir.

Türk-İslam kültürünün en özgün örnekleri olan millî saraylarımız ve tarihî varlıklarımız köklü kültürümüzün, özgün medeniyetimizin, güçlü devlet geleneğinin örnekleri olarak ilelebet korunmalı ve yaşatılmalıdır. Gençlerimize millî şuurun verilmesi, tarih bilincinin aşılması, ecdadın tanıtılması her geçen gün daha da zorlaşmaktadır. Dijital mecraları kullanan Batı medeniyeti bütün dünyada korkunç bir dezenformasyon politikası uygulamaktadır. Bu dezenformasyon kültürel ve manevi değerlerin aşılandığı aileyi hedef almış durumdadır. Ailesi olmayanın milliyeti olmaz, ailesi olmayanın devleti olmaz, ailesi olmayan asker olmaz, ailesi olmayanın geleceği de olmaz. Vahşi kapitalizmin, küreselleşmenin ve bütün sınırları yerle bir eden dijitalleşmenin sonucu olarak Batı'dan esen ve bütün değerleri tehdit eden bir kasırga vardır. Kültürel, manevi ve millî olan bütün değerler tehdit altındadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

HÜLYA NERGİS (Devamla) – Batı'dan pompalanan cinsiyetsizleştirme politikasının hedefi aile kurumu ve nüfusun azaltılmasıdır. Nitekim dünya nüfusunun azaltılması hedefi alenen ve açıkça belli çevrelerce uzun süredir zikredilmektedir. Cumhuriyet olarak başörtüsü ve ailenin korunmasıyla ilgili hazırlanmış olan Anayasa teklifi bu bağlamda oldukça hayattır. Nesillerin devamı için millet olarak aile kurumuna sahip çıkmak hepimizin boynunun borcudur.

Tarihî ve kültürel mirasımıza sahip çıkmak için bütün ebeveynlerin çocuklarıyla birlikte millî sarayları ziyaret etmelerini istirham eder, merkezî bütçemizin hayırlara vesile olmasını dilerim. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Ankara Milletvekili Hacı Turan'da.

Buyurun Sayın Turan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HACI TURAN (Ankara) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün bütçe görüşmelerinin 9'uncu günündeyiz. Bütçe görüşmelerinin ilk gününden itibaren özellikle muhalefet partisi milletvekillerimizin konuşmalarını yakinen dinledim, notlar aldım ama şunu gördüm ki her zaman olduğu gibi muhalefet partisi milletvekilleri klasik eleştiri ve söylemlerin dışına çıkmadı. Şunu çok iyi bilmemiz gerekiyor: Son yirmi yıl içerisinde, AK PARTİ hükümetleri döneminde özellikle sağlıkta, eğitimde, ticaretle, sanayide, savunma sanayisinde, ulaşımda, organize sanayi bölgelerinde çok ciddi atılımlar ve yatırımlar yapıldı. İnşallah, 2023 seçimlerinde Cumhuriyet olarak bunun karşılığını en güçlü bir şekilde biz göreceğiz. Yine, yakinen de bunu kamuoyunda da görüyoruz ki inşallah 2023 seçimlerinde 2024 bütçesini de yine Cumhuriyet'le burada hep beraber yapacağız ve bunu da müşahede edeceğiz.

Değerli arkadaşlar, tabii, zamanımızın sınırlı olması hasebiyle ben sadece 2 bakanlığımızın yatırımlarıyla ilgili sizlere bilgi arz etmek istiyorum. 2002 yılında iktidara geldiğimizde Türkiye'deki organize sanayi bölgeleri sayısı 138 idi, bugün, yüzde 180 ilaveyle 378 adet organize sanayi bölgesi kuruldu. Yine, 2002 yılında bu bölgelerde fabrika sayısı 12.800 iken yüzde 500 artışla bugün 74.200 sayısına ulaştı. Yine, bu organize sanayi bölgelerinde çalışan işçi sayısı 500 bin iken bugün, organize sanayi bölgelerinde çalışan işçi sayısı 3 milyon kişiye ulaştı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İnşallah, hedefimiz, 100 bin adet fabrikaya ulaşmak.

Değerli arkadaşlar, şu anda organize sanayi bölgelerinin, yatırım programında olan sayısı 130 adet, bunun 52 tanesinin inşaatı devam ediyor, diğerleri de proje şeklinde, inşallah, en kısa zamanda bunların da yatırımlarına devam edeceğiz.

Diğer bir konu tarımla ilgili. Ki geçen hafta cuma günü Tarım Bakanlığımızın bütçesi görüşüldüğünde ben özellikle bütün arkadaşları dinledim. Bir köylü çocuğu olarak şunu söylüyorum: Ya, arkadaşlar, sadece kastım burası değil, tabii, bu basında yazanlar var, medyada konuşanlar var. Tarımla ilgili çok şey konuşuyorlar da şunu soruyorum. Ya, arpa ile çavdarı yan yana koysak hangisinin arpa olduğunu, hangisinin çavdar olduğunu bilmez. Anadut ile tırmığı yan yana koysak hangisinin anadut, hangisinin tırmık olduğunu hiç bilmez. Hele, TC56'yı sorsam, ondan hiç anlamaz ama maşallah, "Efendim, Türkiye'de tarım bitti." Ya, Allah aşkına, nasıl bitti? Türkiye, tarım üretiminde yıllık ortalama 45 milyar dolarla Avrupa'da 1'inci sırada, dünyada 10'uncu sırada.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya, Rusya'dan, Ukrayna'dan gelen gemilere havai fişek patlattınız Sayın Turan.

BURAK ERBAY (Muğla) – Ayçiçeği yağı gemisini çok iyi alkışladınız(!)

HACI TURAN (Devamla) – 2021 yılında tarım ihracatımız 25 milyar dolar, tarım ithalatımız 17 milyar 800 milyon dolar, 7 milyar 200 milyon dolar fazlalığımız var.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Kepek getiriyorsunuz, ya, saman getirdiniz, saman, saman; bu ülkeye saman ithal ettiniz, bu ayıp bize yeter! Bak, Yerli Malı Haftası Sayın Turan. Yerli Malı Haftası'nda mercimek nereden geliyor, nohut nereden geliyor?

HACI TURAN (Devamla) – Ya, Allah aşkına yani 5 üründe dünya 1'incisiyiz; başta fındık, incir olmak üzere 12 üründe de dünya 2'ncisiyiz. Ya, nasıl oluyor da "Tarım öldü, bitti?" (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Anlamazlar, anlamazlar!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – İthalatı söylemiyorsun, ithalatı.

BURAK ERBAY (Muğla) – Dışarıdan niye alıyoruz o zaman?

HACI TURAN (Devamla) – Arkadaşlar, kısaca bir hesap yapalım: Türkiye'nin nüfusu ne kadar? 85 milyon.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Ne anlatırsan anlat, anlamazlar!

HACI TURAN (Devamla) – Peki, Türkiye'de Suriyeli, Afganistanlı ve diğer ülkelerden gelen misafirlerimizin sayısı ne kadar? 5 milyon; etti 90 milyon.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya, ayçiçeği yağı açığı vardı, gemiler geliyor diye İstanbul Boğazı'nda havai fişek attınız Sayın Turan. Bunları unutmadık biz.

HACI TURAN (Devamla) – Yıllık ortalama 50 milyon turist var, 7 milyon civarında transfer yolcular var.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Anlamazlar!

BURAK ERBAY (Muğla) – Dışarıdan alıyoruz, sen bilmiyor muydun?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Cumhurbaşkanlığı bütçesi 65,4 artmış; tarıma 35,1. Ayıptır, günahtır ya! Bunları görmüyorsunuz, gözünüze perde inmiş, perde!

HACI TURAN (Devamla) – Bunların günlük ortalamasını aldığımız zaman, 10 milyon da bu eder; etti 100 milyon. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bu ülkeyi muhtaç ettiniz, muhtaç, ele avuca muhtaç ettiniz be!

HACI TURAN (Devamla) – Soruyorum size: 100 milyon insanın gıdasını karşılayan bir ülkede hangi ürüne çok acil ihtiyacımız oldu da ithal ettik?

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Anlamazlar!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Rusya’ya, Ukrayna’ya, savaşta, bize el avuç açtırdınız. Bu ayıp size yeter!

HACI TURAN (Devamla) – Ama klasik söylemler devam ediyor: “Efendim, çiftçinin Ziraat Bankasına 250 milyar lira borcu var.” Ya, ekonomiden anlayan arkadaşlar bunu çok iyi bilir, eğer siz kredi kullanmışsanız borç hanenize yazar.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bak, peynir alabiliyor musun, süt kaç para, et ne oldu?

HACI TURAN (Devamla) – Ama burada önemli olan nedir? Kullanılan kredilerin iade edilmesidir. 2021 yılında kullanılan kredilerin dönüş oranı yüzde 99’dur.

BURAK ERBAY (Muğla) – İhtiyacı olana vermiyorsun ki kredi, ondan dolayı dönüş oluyor, ihtiyacı olan alamıyor.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bak “Gebe inekler kesime gidiyor.” dedik Sayın Turan ama dinlemediniz, şimdi peynir etin kilosunu geçti. Bu ayıp bize yeter Sayın Turan.

HACI TURAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, hep söyleniyor ya, “Efendim, çiftçinin traktörüne haciz geldi.”

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yanlış mı?

HACI TURAN (Devamla) – Doğru mu? Değil, tamamen yanlıştır. Bakınız, bununla ilgili ben ciddi bir araştırma yaptım, son dört yıl içerisinde Tarım Kredi Kooperatiflerinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURAK ERBAY (Muğla) – Tarım Krediler kredi verdi de ihtiyacı olana kredi vermiyor ki. İhtiyacı olana vermediği için dönüyor o kredi.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sen beyaz çay içmeye devam et, millet bayat ekmek yiyor, bayat ekmek, çocuklar yatağa aç giriyor.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

HACI TURAN (Devamla) – ...800 bin çiftçi yaklaşık 5 milyar kredi kullanmış, bu kredilerin dönüş oranı yüzde 95’tir, haciz oranı da binde 2’dir.

BURAK ERBAY (Muğla) – İhtiyacı olana vermediğiniz için dönüyor o kredi, ihtiyacı olana vermediğin için. Zengin olana kredi veriyorsunuz zaten.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya, borç olmuş 354 milyar lira, senin haberin var mı? 2 milyarla aldığımız borcu, 354 milyara çıkardınız, 354 milyara.

HACI TURAN (Devamla) – Traktörleri araştırdım, değerli arkadaşlar, son dört yıl içerisinde Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından 103 traktöre haciz gelmiş, 99 tanesi yedimeine iade edilmiş, 4 tane traktör kalmış.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya, çiftçinin alet ekipmanına haciz yapılamaz ama siz çiftçinin alet ekipmanına haciz yapıyorsunuz, bundan haberin var mı senin?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – İlhami Bey, doğrular burada, doğrular burada; dinle, öğren.

HACI TURAN (Devamla) – Haziran ayında, Ankara’daki bütün ziraat odası başkanlarını aradım çünkü Ankara tarım ürünlerinde Türkiye’de 2’nci sıradadır. Dedim ki: “Başkanım, kaç çiftçinin traktörüne haciz geldi?”

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bak, Sayın Turan, çiftçinin alet ekipmanına haciz yapılamaz, çiftçinin alet ekipmanına haciz yaptınız.

HACI TURAN (Devamla) – Sadece 1 ziraat odası başkanı 1 çiftçinin traktörüne haciz geldiğini söyledi ve o çiftçiyi de telefonla aradım.

BURAK ERBAY (Muğla) – Gel göstereyim, gel göstereyim ben sana, adam intihar etti Milas'ta, Milas'ta intihar etti çiftçi.

HACI TURAN (Devamla) – Bir özel bankadan 130 milyar kredi kullanmış, mahkemelik olduğu için cezaevine giriyor, krediyi kullanamıyor, ödeyemiyor fakat kendisine haciz gelmiş ve geçen ay bu traktörü de kurtardık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, söz sırası...

BURAK ERBAY (Muğla) – İşte, intihar etti ya, intihar, intihar; traktörü haczedildiği için Milas'ta intihar etti çiftçi.

HACI TURAN (Devamla) – İşte, biz icraat yaparız, siz edebiyat yaparsınız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Balıkesir Milletvekili Sayın Mustafa Canbey'in. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ziraat Bankasına bir bakın sayfasına girip, satılık tarlalara bakın, satılık tarlalara.

HACI TURAN (Ankara) – Konuşalım, istediğiniz yerde, istediğiniz ortamda konuşalım.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Satılık tarlalara bak Sayın Turan, Ziraat Bankasının sayfasına gir.

BURAK ERBAY (Muğla) – Zengin olana veriyorsunuz zaten krediyi, ihtiyacı olana vermediğin için dönüyor o kredi. İhtiyacı olana kredi vermiyorsunuz, zengine kredi veriyorsunuz.

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

BAŞKAN – Bir dakika, bir dakika Sayın Milletvekili...

Ya, laf atacağımıza, Değerli Grup Başkan Vekilimize notları verin bildiklerinizle ilgili.

Buyurun.

MUSTAFA CANBEY (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; milletimizin güçlü teveccühüyle AK PARTİ'mizin art arda hazırladığı 21'inci bütçe olan 2023 yılı bütçemizin yani milletin bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Bugün İletişim Başkanlığı bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

İletişim, bugün tüm dünyada müstakil bir politika alanı hâline gelmiştir. Dolayısıyla, ülkemizin her alanda olduğu gibi ulusal ve uluslararası stratejik iletişim alanında da güçlü bir performans sergilemesi çok büyük önem arz etmektedir.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın vizyoner bakış açısıyla ve milletimizin güçlü desteğiyle hayata geçirilen Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi bünyesinde İletişim Başkanlığı ihdas edilmiştir. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı ülkemizin tez ve iddialarını uluslararası kamuoyuna

anlatmaktadır, dünyanın dört bir yanında yumuşak güç olarak öne çıkan kamu diplomasisi alanında çok önemli çalışmalara imza atmaktadır, birçok ülkede ve yurt içinde 150'ye yakın etkinlik düzenleyerek ülkemizin tezlerini tüm dünyanın gözleri önüne sermektedir; ayrıca, İslam İşbirliği Teşkilatı, Türk Devletleri Teşkilatı ve NATO gibi uluslararası örgütlerle iş birliği yaparak ve medya platformları geliştirerek ülkemizin uluslararası arenada nitelikli temsilini sağlamaktadır; yurt içinde ve yurt dışında ülkemize ve kurumlarımıza yönelik sistematik dezenformasyonla da mücadele etmektedir; PKK, YPG, PYD'den FETÖ'ye kadar bütün terör örgütlerinin kara propagandalarına her mecrada set olmaktadır. Devlet-millet ilişkisini güçlendiren CİMER, bugün çok önemli bir kamu iletişim merkezi hâline gelmiştir.

Stratejik iletişim ve kriz iletişimine yönelik politika ve uygulamaların koordinasyonunu da yine Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı sağlamaktadır, birçok ülkeyle stratejik iletişim alanında iş birliklerine imza atmaktadır. Nasıl ki savunma sanayisinde, insani yardımda, diplomaside ve uluslararası ilişkilerde bugün bir Türkiye modelinden bahsediliyorsa iletişim alanında da Türkiye modelinden bahsedilmektedir. Özellikle, millî çıkarlarımız doğrultusunda içeride ve dışarıda ülkemizin itibarını koruyacak ve yükseltecek bir anlayışla önemli çalışmalar yapılıyor. Bu güçlü ve etkin stratejik iletişim faaliyetlerinden millî çıkarlarımızı ve itibarımızı hedef alanlar öyle rahatsız oluyorlar ki mesela, geçtiğimiz günlerde komşumuz Yunanistan'ın Ege'deki müteceviz, kışkırtıcı ve hukuk dışı girişimlerini, düzensiz göçmenlere karşı sergilediği insanlık dışı tutumunu tüm dünyaya anlatan İletişim Başkanlığımızın bu çalışmaları söz konusu olmuş, gündeme getirilmiş ve İletişim Başkanlığı gibi bir kurumun kurulması yönünde karar alınmıştır.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının çalışmalarından Yunanistan'ın terör örgütlerinin ve Türkiye düşmanlarının rahatsız olmasını anlıyoruz, ki zaten onların rahatsız olması aslında yapılan işin doğru olduğunu gösteriyor. Fakat muhalefetin özellikle İletişim Başkanlığı üzerine son dönemde odaklandığına ve haksız bir şekilde eleştiriler yaptığını da şahitlik ediyoruz. İletişim Başkanlığından Yunanistan rahatsız oluyor, bunu anlıyoruz ama Yunanistan'ın bu rahatsız olması durumuna muhalefet ne diyor? Muhalefet de bundan rahatsız oluyor.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Az önce Enis Bey'in söylediğinden siz ne anlıyorsunuz?

MUSTAFA CANBEY (Devamla) – Siz niye rahatsız oluyorsunuz İletişim Başkanlığının bu çalışmalarından? Aslında, size sorulması gereken soru şu: Siz Türkiye'nin çıkarlarından yana mısınız, yoksa yurt dışında Türkiye düşmanlarından yana mısınız? İşte, en son, bir muhalefet milletvekili İletişim Başkanlığından Anadolu Ajansına ödenek aktarılmasını yeni ve usulsüz bir uygulamaymış gibi yansıtarak büyük bir çarpıtma yaptı.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Dezenformasyon yapmış(!)

MUSTAFA CANBEY (Devamla) - Oysa Türkiye Cumhuriyeti'nin resmî haber ajansı olan Anadolu Ajansı, yüz iki yıldır devlet bütçesinden ilgili bir kurum aracılığıyla ödenek almaktadır.

Değerli arkadaşlar, yüz iki yıldır yapılan bir uygulama sanki bugün yapıyormuş gibi, sadece İletişim Başkanlığı yapıyormuş gibi eleştiri yapan bir muhalefet milletvekili var. Daha önce Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü tarafından aktarılan bu bütçe 2019 yılında İletişim Başkanlığına geçti, şu anda İletişim Başkanlığı tarafından bu aktarma gerçekleştiriliyor. Dolayısıyla bu uygulama yeni değil ve resmî haber ajansına sahip ülkelerde de dünyada birçok yerde uygulanıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURAK ERBAY (Muğla) – “Niye haksızlık yapılıyor, niye öbür taraflara aktarılmıyor?” diye onu sordu orada.

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

MUSTAFA CANBEY (Devamla) – Yüz yıllık uygulamadan, dünya örneklerinden bihaber olmanın ötesinde, burada kötü bir niyet aramak lazım. Tezviratlarla, dezenformasyonlarla siyaset sahnesini, toplumsal hayatımızı, medya mecralarını yalana boğuyorlar. Bu güzel ülkeye, bu aziz millete bu kötülüğü yapmayın. Her gün ürettiğiniz ipe sapa gelmez çarpıtmalarınızla yalan terörünü besliyorsunuz. Ne diyelim, Allah muhalefetin de hayırlısını, yerlisini ve millisini versin.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – İyi ki Halk TV varmış bak. İyi ki Timur Soykan varmış.

MUSTAFA CANBEY (Devamla) - Gerçi siz, bu Hükümet, bu millet için hangi güzel işi yaparsa yapın görevinizin bunlara karşı çıkmak olduğunu itiraf eden bir muhalefetsiniz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Alkışlamam dedim, gene söylüyorum kardeşim: Sizi niye alkışlayalım ya! Alkışlanacak bir hâliniz de yok zaten.

MUSTAFA CANBEY (Devamla) - Biz de diyoruz ki: Siz ne yaparsanız yapın, Sayın Cumhurbaşkanımızın belirttiği üzere, Türkiye Yüzyılı aynı zamanda iletişimin yüzyılı olacaktır.

Bu düşüncelerle, bu güzide kurumu ülkemize kazandıran Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’a şükranlarımı sunuyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BURAK ERBAY (Muğla) – Niye diğer ajanslara yapılmıyor, onu sordu Özgür Başkan. Niye diğer ajanslara haksızlık yapıyor, onu sordu; biliyorsun, Komisyonunda söyledi.

BAŞKAN – Söz sırası Bursa Milletvekili Refik Özen’de. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA REFİK ÖZEN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Savunma Sanayii Başkanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi’nin ülkemize, milletimize hayırlar getirmesini diliyor, aziz milletimizi ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, vatan toprağı için hayatını feda eden aziz şehitlerimizi ve kahraman gazilerimizi rahmet, minnet ve saygıyla anıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; cumhuriyetin ilk yıllarında Gazi Mustafa Kemal’in liderliğinde başlatılan kalkınma hamlesinde savunma sanayimiz özel bir yere sahiptir. Nitekim, Türkiye’nin son yirmi yılda yazdığı başarı hikâyesinin en ön safında da hiç şüphesiz savunma sanayimiz bulunmaktadır. Bilhassa insansız hava araçları teknolojisinde ulaştığımız seviye, savunma sanayisindeki kabiliyetimizin tüm dünya tarafından kabul edilen başarısının ifadesidir.

Çok değil, bundan on yıl öncesinde bize bu araçları parasıyla bile satmayanların bugün sahada oyunu değiştiren Türk İHA’larını ve onların açtığı çığırını konuşmakta olduğunu gururla görüyoruz. Elbette bu başarının gerisinde Nuri Demirağ, Nuri Killigil ve Vecihi Hürkuş gibi vatanseverlerin yarım kalmış mücadelelerini, aynı Devrim otomobilinin yarım kalan hikâyesini Togg’la tamamladığımız gibi yeniden ayağa kaldıran Türk mühendisleri, teknisyenleri ve teknikerleri bulunmaktadır. Bu başarının arkasında “Yapamazsınız, beceremezsiniz.” diyen mandacı zihniyete inat “En iyisini, en ilerisini biz yaparız.” diyen, inanmış yürekler vardır; bu yürekleri bugün burada, Gazi Meclisin kürsüsünden canıgönülden tebrik ve takdir ediyorum.

Nitekim, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde savunma sanayimiz, Savunma Sanayii Başkanlığı koordinasyonunda, ana yüklenicileri, KOBİ’leri, araştırma kuruluşları, üniversiteleri, geliştirdiği özgün ürünleri ve ihracatıyla ülkemizin en önemli sektörlerinden biri hâline

gelmiştir. Savunma ve güvenlik birimleri için, Savunma Sanayii Destekleme Fonu için ayrılan kaynak da dâhil edildiğinde 2023 yılında 468,7 milyar TL ödenek öngörülmekte olup söz konusu tutar merkezî yönetim bütçe büyüklüğünün yüzde 10,5'ünü oluşturmaktadır.

Ülkemizi İHA liginde artık dünyanın ilk 3 ülkesinden 1'i yapan Akıncı TİHA ve AKSUNGUR SİHA hizmete girmiştir. Güvenlik güçlerimiz, son yıllarda başarıyla yaptığı operasyonlarda yerli SİHA ve İHA'larımız, Bayraktar TB2 ve ANKA'larımızla hava sahasında üstünlük sağlamaktadır. Daha birçok millî araç ve teçhizatla güvenlik güçlerimiz, herhangi bir kısıtlama olmadan hedefine başarıyla ilerleyebiliyor; bütün bunlar yerli ve millî mühimmatlarımız kullanılarak gerçekleştiriliyor.

Terörle mücadelenin en önemli unsurlarından biri de ATAK helikopterleri olmuştur. ATAK, elektronik harp korumalı sistemlerle geliştirilip ATAK FAZ-2 olarak teslim edilmeye başlanmıştır. Eğitim helikopteri ve hafif sınıf genel maksat helikopteri ihtiyacını karşılamak amacıyla başlatılan GÖKBAY özgül helikopterin testleri devam etmektedir.

Ülkemizin jeopolitik konumu dolayısıyla denizlerde de yerli ve millî imkânlarla yürütülen MİLGEM projeleri kapsamında yüzde 100 yerli tasarım, ilk millî savaş gemilerimiz olan Heybeliada, Büyükkada, Burgazada ve Kınalıada Deniz Kuvvetlerimizin hizmetine sunulmuştur. Türkiye'nin ilk istihbarat gemisi olan test ve eğitim gemimiz UFUK görevine başlamış olup ülkemiz kendi savaş gemisini tasarlayan, üreten ve idame eden, dünyadaki 10 ülkeden biri hâline gelmiştir. Yakın zamanda insansız deniz araçlarımız ve çeşitli seviyede insansız kara araçlarımız güvenlik güçlerimizin hizmetine sunulmuştur. Çok maksatlı amfibi hücum gemimiz olan Anadolu da inşallah kısa zamanda Deniz Kuvvetleri Komutanlığına teslim edilecektir

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2023 yılında Millî Muharip Uçak'ımız hangardan çıkacak, HÜRJET, Muharip İnsansız Uçak Bayraktar KIZILELMA, Bayraktar TB3 ve ATAK-2 helikopteri ilk uçuşlarını gerçekleştirecektir. Denizlerdeki gücümüzü perçinleyecek olan İ sınıfı fırkateynlerimizin ilki İstanbul gemisi, Denizde İkmal Muhabere Destek Gemimiz DERYA ve yeni tip denizaltılarımızın ilki Piri Reis hizmete girecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

REFİK ÖZEN (Devamla) - Uzun Menzilli Hava Savunma Sistemi'miz SİPER, KARAOĞLU füzeleri, BOZDOĞAN ve GÖKDOĞAN'ın ilk teslimatları yapılacak, SOM ve ATMACA için geliştirilen KTJ-3200 Turbo Jet Motoru teslim edilecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Yüzyılı olarak belirlediğimiz bu dönemde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde bugüne kadar kazandırdığımız eser, hizmet ve projeler elbette önemli. Aynı azim ve kararlılıkla Türkiye'yi dünyanın en önemli ekonomilerinden biri hâline getirmek için kararlılıkla mücadelemizi sürdüreceğimizi ifade ediyorum.

Bu düşüncelerle Savunma Sanayii Başkanlığımızın 2023 yılı bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyor, Genel Kurul ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kirazoğlu'nda. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET SAİT KİRAZOĞLU (Gaziantep) – Sayın Başkan, Gazi Meclisimizin saygıdeğer milletvekilleri; Savunma Sanayii Başkanlığı bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin hassas jeopolitik konumu ile bölgesel ve küresel stratejik pozisyonu savunma ve güvenlik bakımından güçlü olmasını gerektirmektedir.

Yine, savunma sanayimizin yerli ve millî üretime dayanması gerekliliğini de yakın tarihimiz bize öğretmiştir. Birkaç örnek vermek gerekirse 1974 Kıbrıs Barış Harekâtı sonrasında da kırk yıldır süren terörle mücadelede de müttefik ülkelerin dahi uyguladığı askerî araç gereç, mühimmat ve teçhizat ambargosunu henüz unutmamak, hafızalarımızda taze. Tıpkı bugün birçok askerî araç ve teçhizatla yaşadığımız gibi, F-16 ve F-35 meselesinde yaşadığımız gibi.

1998 yılında yerli ve millî İHA projesi rafa kaldırılarak İsrail'den Heron'lar satın alındı ancak altı yıl sonra teslim edilebilen bu Heron'ların elde ettiği güvenilirliği ve kalitesi tartışmalı verilerin terörle mücadelemize destek olmadığı da apaçık ortadaydı.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; savunma sanayimizde gelişme ve büyüme, AK PARTİ iktidarıyla birlikte dönemin Başbakanı Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde 2004 yılında Savunma Sanayii İcra Komitesinde alınan kararlarla büyük bir ivme kazanmıştır. Savunma Sanayii Başkanlığının koordinasyonunda özel sektör, üniversiteler ve diğer tüm paydaşlarının birlikte geliştirdiği projeler ve ortaya koyduğu özgün ürünler sayesinde sektörde büyük bir dönüşüm başlamıştır. Bu dönüşümün somut çıktıları olarak yüksek teknoloji ürünü özgün ve yerli mühimmat, teçhizat, araç ve füzelerimizi geliştirdik; tüm hava, kara ve deniz unsurlarımızda kullanılan bu ürünlerle dostu güven, düşmana korku telkin etmekteyiz. Yerli ve millî İHA'larımız, Bayraktar 2009'da, ANKA ise 2011'de Silahlı Kuvvetler envanterine girmiş ve terörle mücadelenin seyrini değiştirmiştir. Bugün İHA, TİHA ve SİHA'larımızın tüm dünyada performans ve etkinlik anlamında en önde geldiğini herkes biliyor. Yüzde 100 yerli tasarım millî savaş gemilerimiz ve ilk istihbarat gemimiz göreve başladı. Daha birçok millî araç ve teçhizat geliştirilmiş ve her türlü operasyonda güvenlik güçlerimiz tarafından etkin ve verimli bir şekilde kullanılmaktadır. Sadece kara, hava ve denizlerimizde değil, ayrıca, sınır ötesi imkân ve kabiliyetlerle ülkemizin, milletimizin hak ve menfaatlerini Doğu Akdeniz'de de Libya'da da Karabağ'da da güvence altına almıştır. Bugün savunma sanayisinde 2023 hedefleri ile 2053 ve 2071 vizyonları ışığında Türkiye Yüzyılı için "Durmak yok, yola devam." diyoruz. 2023 yılında Millî Muharip Uçak, HÜRJET, Bayraktar TB3 ve ATAK 2 helikopteri ile asıl olarak muharip insansız uçak Bayraktar KIZILELMA'yla hava sahasındaki başarı ve üstünlüğümüzü perçinleyeceğiz. KIZILELMA, TCG Anadolu ve benzer platformlarda görev alacak şekilde tasarlanmış olması ve gelişmiş yapay zekâsıyla muharebe sahasında dengeleri değiştirecek. Yenilerini ortaya koyacağımız mühimmat ve füzelerin yanı sıra, deniz ve kara envanterimize yeni ve yerli birçok araç dâhil olacak. KILIÇSAT küp uydu ve İMECE yer gözlem uydusu uzaya gönderilecek. Geleceğin silah sistemleri olan lazer ve elektromanyetik silahlar ile insansız kara ve deniz araçları, millî denizaltı, yapay zekâ, robotik gibi çeşitli alanlardaki çalışmalara hız verilecek. Benzer şekilde, radar ve elektronik harp gibi modern muharebe sahasının önemli unsuru olan konularda gerek savunma gerekse hücum amaçlı sistemler hızla geliştirilip devreye alınmaya devam edecektir.

Bugün, kendi ihtiyaçlarının yanı sıra, NATO üyesi ülkeler dâhil 170 ülkeye ürettiğimiz yüksek teknolojiye sahip yerli ve millî 228 farklı ürünü ihraç etmekteyiz. 2002 yılında sadece 248 milyon dolar olan savunma sanayisi ihracatımız 2021 yılı sonunda 12 katını aşarak 3,24 milyar dolar rakamına ulaştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET SAİT KIRAZOĞLU (Devamla) – Bu rakamın 2022 yıl sonu itibarıyla 4 milyar dolar seviyesine ulaştığını inşallah hep beraber göreceğiz. 2002 yılında faaliyet gösteren firma sayısı 56 iken bugün 30 katlık bir artışla 1.600'ü aşmış durumdadır. Yaklaşık 80 bin çalışanın istihdam edildiği

savunma sanayimizde yürütülen savunma projesi sayısı da 62'den 750'yi aşmış durumdadır. 2002 yılında yaklaşık 5 buçuk milyar dolar olan savunma projelerinin hacmi, bugün ihalesi devam eden projelerle 15 kata varan bir büyümeyle 75 milyar dolarlık bir büyüklüğe ulaşmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; “know-how” gelişimine yaptığı katkı, sanayi ve savunma sanayisinde oluşan kapasite, bilgi, insan kaynağı ve beceriler sanayi ve teknolojinin tüm alanlarında, diğer sektörlerde ve pek çok alt ve yan sektörün gelişmesine de önemli katkılar sağlamaktadır. Bu başarının mimarı olan işçisinden teknisyenine, mühendisinden yöneticisine 80 bin kişilik savunma sanayisi çalışanlarını tebrik ediyor, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına konuşmalar tamamlanmıştır.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – En son söz vereceğiz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – En son mu? Yani bir de beşer dakika oluyor biliyorsunuz, ondan ayrı olarak mı?

BAŞKAN – Tabii, tabii. En son tüm Grup Başkan Vekillerine söz vereceğiz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, sataşmalara cevap veriliyor.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şöyle bir uygulama vardı efendim: Yani en son beşer dakika veriliyor da arada da açık sataşma...

BAŞKAN – Öyle mi? Olabilir yani sizin talebiniz...

Bu ara kısa olmak kaydıyla açıklama...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Takdir sizin tabii efendim.

BAŞKAN – Estağfurullah.

En son yaparsak daha iyi olur, derli toplu olur.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – O beş dakikalardan ayrı olarak olursa olur.

BAŞKAN – Tabii, tabii.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Önce sataşma sonra beşer dakika yerimizden.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, geçtiğimiz günlerdeki uygulama, her grubun konuşması bitince sataşma varsa kısaca cevap veriyorduk. Diğerleri en sona...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, o zaman hepimize verelim madem öyle. Ben de öyle biliyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, şunu kastediyorum: Yani hiçbir grup konuştuktan sonra bizler söz almadık; doğrusu, mesela, HDP Grubu konuştuğunda da söyleyeceklerimiz vardı, CHP Grubu için de hakeza öyle. Gruplar tamamlandıktan sonra, benim de daha evvelki tecrübem, her gruba kısaca söz vermiştiniz.

BAŞKAN – Öyle yapalım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Öyleydi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Efendim, uygulama birliği benim hep şikâyet ettiğim bir konudur.

ERHAN USTA (Samsun) – Farklı farklı uygulama yapıldı.

BAŞKAN – Grup Başkan Vekillerimizden gelen taleplere her zaman saygılıyım ben.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sağ olun.

BAŞKAN – Ama sonuçta güzel bir değerlendirme olursa, arkadaşlarımızdan da öyle bir talep var.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Öyle mi, son mu?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Neye karar verdiniz?

ERHAN USTA (Samsun) – En sonda da olabilir.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Takdir sizin efendim.

BAŞKAN – Oldu, çok teşekkür ederim.

İYİ Parti Grubu adına yapılacak konuşmalara başlıyoruz.

Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli...

Buyurun Sayın Cinisli. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, öncesinde bir cümle söyleyebilir miyim acaba, uygulamayla ilgili olarak bir cümle?

BAŞKAN – Pardon?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – İYİ Partiyle ilgili olarak bir şey söylemem lazım, sonrasında anlamı kalmıyor.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hatip kürsüde efendim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Tamam, hatipten sonra; tamam, Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, kurumlarımızın değerli temsilcileri, kıymetli bürokratlar; sizleri ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun 6 Aralık 2022 tarihli Oturumunda, AK PARTİ Bursa Milletvekili Zafer Işık tarafından gerçekleştirilen değerli kardeşim, Trabzon Milletvekilimiz Hüseyin Örs'e yönelik şiddet eylemi demokrasimize, yüce Meclisimizin mehabetine yakışmayan bir olay olarak parlamento tarihine geçmiştir. Bu elim olayı şiddetle kınıyoruz; ancak konuşamayanlar saldırr; hiçbir ahlaksız, alçak yumruk bizi hakkın ve hakikatin yolundan ayıramayacaktır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Konuyla ilgili bir sözüm de Meclis Başkanı Sayın Şentop'a. Bu vahim hadise üzerine tekrar gördük ki Sayın Şentop Meclis Başkanlığı makamına oturmuş ama Meclisin Başkanı, milletin, milletvekillerinin Başkanı olamamış. Atanmış Bakanların Genel Kurulda bütçeleri üzerine konuşmaları beklenirken seçilmiş milletvekillerine yönelik seviyesizliklerine sessiz kalması da işte bunun diğer bir örneği. Biz partili Cumhurbaşkanı makamından şikâyet ederken, Meclisin itibarından bahsederken, meğerse, başımızda kendini bir parti grup başkanı gibi hisseden Meclis Başkanı varmış. Emir almadan hareket edememesinden dolayı kendisini kınıyorum. Anlaşıyor ki sistemin parti merkezli ana fikri AK PARTİ'lilerin özüne işlemiş.

Yaklaşık iki aydır üzerinde çalıştığımız 2023 yılı bütçesi ve 2021 yılı kesin hesap görüşmelerini bu hafta tamamlıyoruz. Cumhuriyetimizin 100'üncü yılına hiç yakışmayan AK PARTİ'nin son bütçesinin hayırlara vesile olmasını dilerim. Erzurumlu İbrahim Hakkı hazretlerinin dediği gibi: "Hak şerleri hayreyler/Neylerse güzel eyler." Her şerde bir hayır vardır diyelim, bizler iyi günler için çalışmaya devam edelim.

“Her şeyi de görmeyin.” baskılarına maruz kalan Sayıştay Başkanlığımızın denetim raporlarından, sayın milletvekillerinin kıymetli fikirlerinden faydalanıyoruz ama emir komutayla gelen bütçede maalesef virgül bile değişmiyor. Tevafuka bakın ki 3 milyar 710 milyon liralık 2021 yılı Cumhurbaşkanlığı bütçesinde Sayıştay herhangi bir bulguya rastlayamamış.

Seçimlere az bir süre kalmışken, AK PARTİ iktidarının yapılanan eleştirileri, ikazları değerlendirmesini ümit ederdim. Ülke hepimizin fakat kuru inatta ısrar edilerek en kıymetli girdi olan zaman da kötüye kullanılıyor, ülkemiz vakit kaybediyor. Fuzuli “Söylesem tesiri yok, sussam gönül razı değil.” diyor ama biz İYİ Parti milletvekilleri Gazi Meclisimizin manevi şahsiyetine, milletimizin tarihi şanına uygun şekilde, ille de demokrasi diyerek görüşlerimizi ifade ediyoruz. İktidarımızda icraat yapmamıza da az kaldı inşallah. Cenab-ı Hakk’ın takdiri, milletimizin teveccühüyle işbaşına geldiğimizde kötü kullanılan zamanların maliyetlerini de içeren uygulamalarımızı kalkınmaya ve ekonomiye kazandırmak için var gücümüzle çalışacağız. Bunun için öncelikle, ülkemiz insanına, potansiyeline inanan, saygı gösteren, demokrat ruh sahibi bir yönetim anlayışını yerleştireceğiz. İktidarımızda, kendine güvenen, muhataplarına güven veren, iç ve dış rekabete açık bir iktidar ve yönetim anlayışını etkin kılacağız. Bugün iktidarda bulunanlar siyaseti milletimiz için mi yoksa kendi zümreleri için mi yapıyorlar? Eğer milletimiz için yapılıysaydı ülkemiz bu hâlde olur muydu?

2023 yılı bütçesinde 661 milyar liralık bütçe açığı, 566 milyar liralık faiz ödemesi bulunuyor. 103 milyar lira kamu-özel iş birliği ödemelerine ayrılmış fakat yıl içerisinde yapılan cari transferlerle bu rakamın daha da artacağı anlaşılıyor. Diğer yandan, 2022 yılı Ocak-Kasım aylarında 100 milyar dolarlık dış ticaret açığı verilmiş durumda. Saygın ekonomistlerin hesaplarına göre, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 20 lirayı zorlayan dolar kurunu 18 liralarda tutabilmek için 98 milyar dolarlık döviz satışı gerçekleştirdi. Bu rakamlar aslında 2023 bütçesi üzerinde fikir edinmemizi de sağlıyor. İYİ Parti olarak milletimizin helal paralarıyla toplanan vergilerin nasıl paylaştırıldığını görmek için bütçe teklifini incelediğimizde iktidarın niyeti açık şekilde ortaya çıkıyor. AK PARTİ iktidarı için veda bütçesi olduğu anlaşılan 2023 bütçe teklifine bakıldığında, milletin cebindeki üç kuruşun peşine düşüldüğü görülüyor. Enflasyonla şişirilmiş, gelirleri acımasızca faizcilere aktarılan bir seçim finansmanı bütçesini Genel Kurulumuzda görüşüyoruz.

Geçtiğimiz haziran ayında ek bütçe teklifi görüşülürken de enflasyon vergisini AK PARTİ iktidarının sevdiğini ifade etmiştim. Enflasyon sayesinde oluşan dolaylı yüksek vergilerle gerek 2023 bütçesinin gerekse de önümüzdeki seçimin finanse edileceği çok net. Hâlbuki 2018 seçimleri öncesinde âdeta bir slogan gibi 2023 hedefleri konuşuluyordu. Neydi bu 2023 hedefleri? Toplam millî gelirimiz 2 trilyon olacaktı, 692 milyarda kaldık. Kişi başına düşen millî gelirimiz 25 bin dolar olacaktı, 8 bin dolar civarındayız. 500 milyar dolarlık bir ihracat hedefi vardı, bugün 265 milyar doları ancak konuşabiliyoruz. Yüzde 4,6 olarak hedeflenen işsizlik oranı sipariş TÜİK rakamlarında bile yüzde 20,9. 2023 hedefleri... 2023 geldi, çattı, maalesef 2023 hedefleri çöp oldu, yırtılabiliriz.

Tutturulan tek hedef, emekli AK PARTİ’lilere istihdam alanı olarak açılan 250 adet dış temsilcilik. 2023 yılı gelip çattığında bu hedefleri unutup “Türkiye Yüzyılı” sloganı atmak iki türlü sorun oluşturuyor değerli milletvekilleri: Birincisi, beceriksizlikle bu rakamlara ulaşamamış olunma ihtimali; ikincisi ise böylesi hayalî rakamların gerçekleşmeyeceği bilinmesine rağmen milletimizin kasten aldatılmış olma ihtimali; her iki sonuç da sorumluluk sahibi iktidar için onurlu birer istifa sebebidir. Liyakat olmadan devlet yönetmeye cüret etmek de, devlet yönetirken milleti kasten aldatmak da hesap sorulması gereken büyük veballerdir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Diğer yandan, Merkez Bankasının net hata noksan hesabında, kaynağı bilinmeyen ve şimdilik 28 milyar dolar olarak gözükten bir meblağ bulunuyor. Bu yirmi 28 milyar dolar kara paranın kime ait olduğunu Komisyon görüşmelerinde sordum, yanıt alamadım. Türkiye Cumhuriyeti devleti ne idiği belirsiz, çalıp çırpılan, nereden kazanıldığı belli olmayan bir kara parayla mı fonlanıyor? Son derece onur kırıcı, kabul edilemez, izaha muhtaç bir durumdur.

Hazine ve Maliye Bakanlığının verilerinde, iç borç faiz ödeme yükümlülüğünün anaparayı geçmiş durumda olduğu görülüyor. Anapara borcundan fazla bir faiz ödemesi mevzubahisken Türkiye’de ekonominin iyi olduğunu iddia etmek abesle işigaldir. Şöyle bir ekonomi düşünabiliyor musunuz: Emir komuta zinciriyle politika faizi TL bazında yüzde 9 yapılırken, yurt dışından dolar bazında en iyi ihtimalle yüzde 10 faizle borçlanılıyor. Bu akıl dışı, inanılmaz çelişkiye rağmen AK PARTİ yönetimindeki ekonominin sağlıklı olduğunu lütfen kimse iddia etmesin. Bir millî güvenlik sorunu hâline gelen ekonomik yapı, Allah esirgesin, siyasi tavizler verilme ihtimalini de beraberinde getiriyor. Cumhurbaşkanımız merhum Süleyman Demirel “Bir sonraki finansal kriz Türkiye’de siyasi taviz verdirir, aman dikkat!” demişti. Bugün belki de olabileceği tahmin edilen finansal ve ekonomik krizin çok daha ötesinde bir kriz yaşıyoruz. Allah esirgesin, ülkemiz siyasi taviz verme mecburiyetinde bırakılır diye endişe ediyorum. Buradan, Millî Güvenlik Kurulunun Türk ekonomisini ve müsebbiplerini acilen gündemine almasını talep ediyorum. Merhum Süleyman Demirel demişken “70 sente muhtacız.” sözü akla geliyor. Bugün 70 sente muhtaç hâle gelebilmemiz için Merkez Bankası rezervinde artı 56 milyar dolara ihtiyacımız var.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay Beyefendi, Plan ve Bütçe Komisyonunda 2023 yılı bütçe teklifi görüşülürken Sayın Cumhurbaşkanına arz etmeniz için bir ricada bulunmuştum. Garipsememize rağmen bütçe tekliflerinin tarafınızdan sunulduğunu, ek bütçe teklifinde ise sizin tenezzül etmeyip veya -inşallah- belki de mahcubiyetinizden Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Nebati’yi Genel Kurulumuza bilgi vermeye gönderdiğinizizi kaydetmiştim. Biz İYİ Parti olarak bütçe teklifi sunumu ve savunmasının seçilmemiş Cumhurbaşkanı Yardımcısı düzeyinde yapılmasını yadırgıyoruz, bunu geçtiğimiz yıl bütçe görüşmeleri sırasında da belirtmiştim. Bütçenin tek bir siyasi sorumlusu bulunuyor, o da Anayasa’da belirtildiği üzere yürütmenin başı ve tek siyasi yetkilisi olan Sayın Cumhurbaşkanı. Bütçe teklifini hazırlama ve Türkiye Büyük Millet Meclisine sunma görevlerinde Anayasa Sayın Cumhurbaşkanını sorumlu tutuyor, milletin verdiği harcama yetkisini de iktidar adına yürütmenin başı olarak Sayın Cumhurbaşkanı üstleniyor. Bu nedenlerle, bütçeyi sunması ve özellikle de savunması gereken, Anayasa maddelerini göz önünde bulundurursak, Sayın Cumhurbaşkanıdır. Sayın Cumhurbaşkanının devlet teamüllerimize uyarak bütçesini, millettten aldığı emaneti nasıl harcayacağını Genel Kurulda açıklaması şarttır. Bugüne kadar gelmiş geçmiş pek çok karizmatik lider bütçelerini saatlerce Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda savunmuşlardır. Onlar da insandı, onlar da siyasetçiydi. Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’ne eklenen “Yürütmenin temsili” başlıklı “Bütçe sunuş konuşmasını Yürütme adına Cumhurbaşkanı yardımcısı veya bir bakan yapar.” maddesine atıf yaparak bir fili kavak ağacının arkasına saklamaya gerek yok. Yürütmenin başı olarak Sayın Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna gelip hazırladığı bütçe teklifini Anayasa’da yazdığı gibi çekinmeden açıklamalıdır.

Bilgilerinize tekrar sunmak isterim, anayasa hukukçusu merhum Profesör Ali Fuat Başgil şöyle diyor: “Başbakanlık düzeninde bakanlar sekreter konumundadırlar, onlar siyasi değillerdir, atanmış görevlilerdir.” Kitaplarında da bunu yazar. Aynı şekilde, seçilmemiş Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı da siyasi değil, görevlidir. Kabine görevlilerinin bu kürsüde usulen yemin etmeleri, kişileri millet nazarında seçilmiş siyasi yapmaz. Partili Cumhurbaşkanlığı sisteminde Sayın Cumhurbaşkanı seçilmemiş bir paratonere, koruyucu bir kalkana ihtiyaç duymamalı. Mesela, sürekli artan bütçe

açığının neden önlenemediği yürütmenin başı tarafından yüce Meclise anlatılabilir. Mesela, milletten alınan emanelerle oluşturulan bütçede faiz ödemelerine neden tarıma ayrılan paydan 10 kat fazla pay ayrıldığı ilk elden açıklanmalı. Mesela, enerjide, yüksek teknolojide dışarıya bağımlılığımıza yönelik endişelerimize yanıtlar verilmeli. Mesela, bir senede 10 katına çıkan enflasyonun, 3 katına çıkan dolar kurunun sebepleri açıklanmalı, hesabı verilmeli. Hesabı verilemeyen 28 milyar dolarlık kara paranın kaynağı, kaşla göz arasında buharlaştırılan 128 milyar doların akıbeti gibi konular, başka hangi siyasi sorumluyla nerede görüşülecek? Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulundan daha uygun bir yer yoktur. Bu konularda siyasi sorumlu tarafından verilen bilgilerle biz milletvekilleri ikna edilebilir, siyasi sorumlu hesap verebilir, korkmamalı; milletin bütçe hakkının üzerine hanel getirilmemeli.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; partili Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi denilen bu garip, keyfi sistem tanıtılırken Başbakanlık makamının kaldırıldığı sıklıkla kaydedilmişti. Ben ise kontrol dışına çıkmış bir Başbakanlığın devam ettiğini düşünüyorum. Önceki Başbakanlık görev ve yetkileri üzerine eklenen ilave güçlerle donatılmış yeni makama “partili Cumhurbaşkanlığı” ismi verildi. Bu nedenle, partili Cumhurbaşkanlığı sisteminin asıl lağvettiği Başbakanlık değil, aksine Cumhurbaşkanlığı makamıdır. Tarafsızlık bırakılmış, devlet işlerine partililik gölgesi düşürülmüştür. Şu anda hakiki manada Cumhurbaşkanlığı makamı lağvedilmiştir, boştur, eksikliğini fazlasıyla hissediyoruz. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Aslında, son dört yıldır, partilerüstü ve tarafsız olması gereken önemli bir kurumun eksikliğinde inanılmaz yetkilerle donatılmış bir yarı Orta Asya sistemini yaşıyoruz. Son derece fazla yetkilerle donatılıp, ismi değiştirilip atadığı bakanlarla ülkeyi idare eden, adına da “partili Cumhurbaşkanı” denilen bu makam hem parti başkanı hem yürütmenin başı hem de devlet başkanı statüsünde ve ülkenin yüce Meclisine gelip bütçesini açıklayamıyor, ne yaman bir çelişkidir. Nesiller boyu eleştirdiğimiz, özellikle sizin eleştirdiğiniz Millî Şef İsmet İnönü Meclisimize hesap veriyordu, tutanaklarda sabittir, bakabilirsiniz. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Madem 1950 öncesinden daha beter bir sisteme geri dönecektik, bu uğurda şehit olan merhum Adnan Menderes, merhum Fatin Rüştü Zorlu, merhum Hasan Polatkan ve zindanlarda çile çekmiş büyüklerimizin ne günahları vardı? (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Gerek ekonomide gerek siyasette gerek sosyal hayatta gerek eğitimde AK PARTİ'nin en büyük mahareti, geleceğe gider gibi yapıp ülkeyi geri götürmektir. Keyfi partili Cumhurbaşkanlığıyla ilgili merhum Profesör Ali Fuat Başgil'i tekrar referans göstermek isterim. Merhum Başgil'in, devlet başkanının aktif bir siyasetçi olmasıyla ilgili, 1959 senesinde “Esas Teşkilat Hukuku” kitabında yazdıklarını dikkatlerinize sunarım: “Devlet reisinden beklenen birleştirici ve ihtirasları yatıştırıcı rol partili cumhurbaşkanında bulunmaz, bilakis efkârı parçalayıcı ve parlamentoyu hırçınlaştırıcı bir rol oynar. Aktif politika devlet reisinin değil, başbakanın ve bakanların rolüdür. Devlet reisine düşen, politika dışında, çarpışan siyasi fikir gruplarının üstünde kalmaktır. Bu şartı yerine getirmeyen ve siyasi ihtiraslar çarpışmasında taraf tutan bir devlet reisi, bu rejimde faydalı olmak şöyle dursun, milletin selameti için tehlikeli olur.” Merhum hocamıza Allah'tan rahmet dilerim, makamı cennet olsun.

Değerli milletvekilleri, Parlamentonun yasama ve denetim faaliyetlerinde bulunmak gibi iki farklı görevi bulunuyor fakat partili Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde yasamanın saraydan siparişle uygulanması bir yana, denetim faaliyetleri maalesef son derece zayıf bırakılıyor. Ben beş yıldır her Genel Kurul açılışında şu cümleyi duyuyorum: “Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin ‘Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler’ kısmına geçiyoruz.” Bu cümle milletvekillerinin Anayasa gereğince yapması gereken denetim görevlerini bloke ediyor, âdeta milletvekilleri denetim yapmamaya ikna edilmeye çalışılıyor, “Denetimi unutun.” deniyor. Hâlbuki o kadar çok denetlenmesi gereken konu var ki. Son zamanlarda AK PARTİ kaynaklı müthiş yolsuzluk hikâyeleri duyuyoruz ve görüyoruz. Bu yolsuzluklara bazı Meclis üyelerinin de adı karışmış durumda

maalesef. İnşallah bu olaylara karışmamışlardır ümidimi ben saklı tutuyorum fakat bu iddiaların soruşturulmaması onlarla ilgili şüpheleri daha da çok artırıyor. Bu durum daha da üzücü. Meclisin denetim faaliyetlerini, özellikle kendi üyeleriyle ilgili olanları muhakkak yerine getirmesi lazım.

Sayın milletvekilleri, devlet yönetmeye talip olanlar Parlamenteoya bazı temel bilgilere sahip olarak gelmeleri fakat bazı temel konularda eksikliklerin olduğunu gözlemliyorum. Devlet yönetiminde bulunan bir siyasi heyetin liyakat ve bilgi birikimiyle ülkeyi idare etmiş olmalarını umardım. AK PARTİ’li siyasilerin biri siyasi, biri ekonomik iki temel konudan habersiz olduklarını üzülerek tespit ettim. Siyaseten “devlet” ile “iktidar”ın farkını, ekonomik olarak ise “büyüme” ile “kalkınma”nın farkını AK PARTİ mensupları bilmiyorlar. Hem ekonomik hem de siyasi temel bilgi eksiklikleri son derece sakıncalı. Devlet ne demek, iktidar ne demek, büyüme ne demek, kalkınma ne demek; istisnalar dışında bilen yok.

Kendilerinden “devlet” diye bahsederken aslında devleti kalkan olarak kullanıp yaptıkları vahim hatalardan dolayı kendilerini korumaya çalıştıklarını anlamadığımızı zannediyorlar. 2002 öncesi devleti yok sayıyorlar, korkarım ki 2023 sonrasını yok sayıp yıkıcı muhalefet yapacaklar. Kendi dönemlerindeki devleti yüceltir gibi konuşurken bizim anladığımız manadaki topyekûn devlet, AK PARTİ yetkilileri tarafından bir 28 Şubat mağduriyeti hıncıyla sinsice yerden yere vuruluyor. Çok net olarak ifade etmeliyim ki devletimiz ve milletimiz yücedir. Ülkemizde gadre uğramamış kesim aşağı yukarı yoktur. Bu ülkede gadre uğramış olan kesimlerin kimisi şikâyet eder, kimisi devletine olan inanç ve sadakatten dolayı şikâyet etmez. Cumhuriyetin ilk yılları çok mu rahat geçti zannediyorsunuz? Siz, cumhuriyetin ilk yıllarında ülkesine, devletine hizmet etmiş olmasına rağmen haksızlığa uğradığımı düşünen ailelerin devletin aleyhinde tek bir kelime ettiğini duydunuz mu? AK PARTİ tarafından sıklıkla örnek verilen 27 Mayıs mağduru Demokrat ailelerden devlet aleyhine tek bir kelime duydunuz mu bugüne kadar? Duyamazsınız çünkü anlatmazlar, anlatmadılar, bu bir prensiptir, bu bir devlet terbiyesidir. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Siyasi çıkarınız için ağzınıza pelesenk ettiğiniz merhum Adnan Menderes’in oğulları Mutlu Bey’in, Yüksel Bey’in, Aydın Bey’in, babalarının mağduriyeti üzerinden siyaset yaptığını hiç duyanınız, okuyanız var mı? Gülmeyin Recep Bey, hiç gülmeyin. Hiçbir siyasi ilginiz olmamasına rağmen devamlı arkasına sığındığımız Yassıda mağduru Demokrat Partililer Cumhuriyet Halk Partisini kıyasıya eleştirirlerdi fakat çektikleriyle ilgili, devletle ilgili en ufak bir bağlantı kurmazlardı.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Ne alaka ya!

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hayır, farklı bir dünyada mı yaşıyor acaba?

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Ağır cezaevi şartları yaşanırken bile onlar orada şu sözü vermişlerdi. Şunu dinleyin de bakın, neler varmış, ne devlet insanları varmış?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ya, işine bak be! İşine bak!

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Hadi! Ne devlet insanları varmış.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Bağırma oradan! Çıkar konuşursun!

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Saçma sapan konuşma! Hayret bir şey ya! Allah Allah!

BAŞKAN – Bir dakika...

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Şu sözü vermişlerdi: “Yassıda’da yaşananlar burada kalacak, burada yaşananları gelecek nesillere anlatarak devlet düşmanları tohumları ekmeyeceğiz.” demişlerdi. Diyebiliyor musunuz bunu siz?

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Deriz, her zaman diyoruz.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Yaşadıklarını çocukları da bilmez, torunları da bilmez. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bazı cezaevlerinin hikâyeleri bilinir, bazılarının bilinmez. Aynı sadakat ve ahlak Mamak mağdurları için de geçerlidir fakat 28 Şubat üzerinden dönemin sorumlu aktörlerini hiç dillendirmeyip direkt devleti hedef almak ve siyasi çıkar elde etmek erdemli bir davranış değildir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Doğru, 28 Şubat çok hatalıdır. Kendi ailemde de olmak üzere 28 Şubat mağdurları hakiki mağdurlardır, mağduriyet yaşamışlardır ama o mağduriyet üzerinden devlete, hele ki devlet idare ederken dil uzatmak, gözden düşürmeye çalışmak devlet terbiyesine uymaz, vatan sevgisine sığmaz, ucuz siyasettir. Bu AK PARTİ tavrı İYİ Parti olarak temsilcisi olduğumuz milliyetçi demokrat geleneğin kabul edebileceği bir tavır değildir.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Ucuz siyaset yapıyorsun.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Bizim tavrımız dönemlik değil aziz milletimiz için ebet müddet devlet tavrıdır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) İktidarda yirmi sene geçirmiş bir partinin mensuplarının olgunlaşmış olmasını umardık. Cumhuriyet tarihinin en kritik seçimine giderken seçimin konusunun aziz milletimiz için şefkatli, vakarlı, güven veren bir parlamenter sistem mi, yoksa birtakım ailelerin ve zümrenin saadetini ön plana çıkarmış, yolsuzluklara batmış sistemsizlik mi olacağını belirtir, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Ucuz siyaset yapmana gerek yok, Recep Bey’e saldırman gerekmez.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İkinci söz, Mersin Milletvekili Behiç Çelik’in.

Buyurun Sayın Çelik. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı bünyesinde faaliyetlerini sürdüren Devlet Arşivleri Başkanlığı ile Millî Saraylar İdaresi Başkanlığının bütçeleri üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun 6 Aralık tarihli birleşiminde, Milletvekilimiz Sayın Hüseyin Örs’e yönelik gerçekleşen şiddet eylemi demokrasimize ve yüce Meclisimizin saygınlığına gölge düşürmüştü, Parlamento tarihine kara bir leke olarak kaydolmuştur. Bu elim olayı şiddetle kınıyoruz; hiçbir ahlaksız yumruk bizi Hakk’ın ve hakikatin yolundan ayıramayacaktır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle tarumar edilen birçok kurum; işlev, yetki ve yeterlilik bakımından asgarinin bile altında performans göstermektedir. Devlet yönetme motivasyonu olarak daha fazla güç ve daha fazla keyfi idari yetkisini hedefleyen bu anlayış, bütün kurumlarda olduğu gibi Devlet Arşivlerinde ve Millî Saraylarda da büyük çözümlere ve zafiyetlere yol açmıştır. Millî arşivler konusunda rahmetli Özal’ın Başbakanlığı ve rahmetli Hasan Celal Güzel’in Müsteşarlığı döneminde hem Ermeni iddialarına cevap hem de ecdat yadigarı Osmanlı arşivinin ortaya çıkarılması için büyük bir hamle başlatılmış ve 3056 sayılı Kanun’un 35’inci maddesine göre çok sayıda uzman işe alınmıştır. Bu personelin yıllar süren ve sağlıklarını hiçe sayan fedakârlıkları

sayesinde belgeler terk edildikleri yerden hak ettikleri yere konulmaya başlanmıştır. Tarihin sessiz tanığı olan milyonlarca belge taşınmış, tasnif edilmiş, özetlenmiş ve nihayet katalogları çıkarılarak ilim âleminin istifadesine sunulmuştur.

Peki, AKP döneminde Osmanlı Arşivinde ne yapıldı? Ne yapılmak isteniyor? Bilindiği üzere, Osmanlı Arşivi Sultanahmet'teki özel idare binasında hizmet vermekteydi, Yerebatan Sarnıcı üzerinde yapılan bu bina, alan ve imkân bakımından ihtiyacı karşılamadığı için yeni bir arşiv binasına ihtiyaç vardı. AKP'den önce Topkapı Sarayı'nın yanı başındaki Cankurtaran'da eski Mekteb-i Tıbbiye binasının yeri düşünülmüştü çünkü burası hem Osmanlı Devleti'nin kadim arşiv geleneği gereği sur içindeydi hem de Osmanlı tarihinin bulunduğu muhteşem Topkapı Sarayı'nın yanı başındaydı. AKP ise tarihteki gelmiş geçmiş en büyük Türk ve İslam devletinin arşiv belgelerini sur içinden sürüp çıkarmaya ve Kâğıthane bataklığına taşımaya karar vermiştir. Osmanlı Arşivinin binası yandaş müteahhitlere -hatta "mutemet müteahhit" dedikleri- o statüde ihale edilmiş ve arkadaşlar, 2013 yılı rakamlarıyla 350 milyon TL gibi bir rakam harcadığı ifade edilmiştir. Ancak bataklığa 1.500 "fore" kazık çakılarak yapılan ve her gün temelinden 100 ton su çekilen bir arşiv binasının dünya üzerinde de örneği yoktur. Kâğıthane yamaçlarına sonradan kazılan trilyonluk derin kuyular ve iklimlendirme için her ay ödenen milyonluk elektrik faturaları dahi arşiv binasının ne kadar yanlış bir yerde yapıldığını göstermektedir.

Bütün bunlara ilave olarak "Osmanlı Arşivi" ismi yazışmalardan da kaldırılmıştır. Evet, AKP bu arşivleri tanımlarken "Osmanlı Arşivi" demekten bizzat imtina etmiştir. Kendilerini Osmanlıcı ilan eden ve rantını toplayan AKP kurmaylarının "Osmanlı Arşivi" isminden niye bu kadar rahatsız oldukları ve ne yapmak istedikleri de çok düşündürücüdür. Şimdi, soruyorum: "Osmanlı" isminin yazışmalardan kaldırılması gaffet mi dalalet mi hıyanet mi?

Osmanlı arşiv belgeleri yüzyıllarca doğal ortamlarda saklanmış ve günümüze kadar intikal etmişken şimdi, maazallah Kâğıthane'deki Osmanlı Arşiv binasının elektriği bir hafta kesilse işte, böyle hamur hâline geliyor; bütün belgeler nemden, rutubetten hamura dönüyor. Binanın altından çıkan su elektrik motorlarıyla çekilmediği takdirde nereye gider? 1987 tarihinden beri Osmanlı Arşivinde çalışan ve Osmanlı Arşivini yeniden kuran 250 uzmanı Devlet Tiyatroları başta olmak üzere alakasız kurumlara sürgün etme teşebbüsünün altında yatan gerekçe nedir? 2018 yılında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameyi uyarınca verilmesi gereken kariyer uzmanlıklar emektar ve liyakat sahibi uzmanlardan neden esirgenmiştir? Bu uzmanlıklar, yandaş belediyelerden getirilen uzman yardımcılara kararname hilafına peşkeş çekilmekte midir? Devlet kurumlarının cemaat yapılanmalarından ve siyasetten uzak durmaları gerekirken Devlet Arşivleri Başkanlığı cemaat ve siyasetle iç içe midir, değil midir; değilse elifi görse mertek sanan alakasız kişilere niçin uzmanlık dağıtılmıştır? (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Devlet Arşivleri Başkanı Türkiye Denizcilik İşletmeleri ve diğer kurumlardan neden maaş almaktadır? Bu şekilde kötü idare edilen Devlet Arşivleri Başkanlığının millî arşiv politikasını yürütmesi ve diğer kurumlara arşivcilik konusunda katkı sağlaması, denetlemesi mümkün müdür arkadaşlar?

Değerli arkadaşlarım, cumhuriyet arşivinin darmadağın edilmesi maalesef AKP'ye nasip olmuştur. Bilhassa Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçişle birlikte tüm arşivlerimiz hercümerç olmuş, devletin hafızası tahrip edilmiştir. Bu, mazimize ve aziz hatıralarımıza yapılan büyük bir saldırıdır.

Millî Saraylar İdaresi Başkanlığına gelince; bir başka yıkımı, bir başka çürümeyi ve yozlaşmayı maalesef burada da görüyoruz. Daha önce Türkiye Büyük Millet Meclisinin uhdesinde olan bu kurum 2018 yılında anlamsızca Cumhurbaşkanlığına bağlanmıştır. Hangi amaçla, gerekçeyle, bahaneyle belli değil. Oldu olacak Meclisi de saraya bağlayın, olsun bitsin(!) (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Peki, sonrasında ne oluyor? Göze kestirilen alanlar Millî Saraylara devrediliyor, Millî Saraylara ait alanlar ranta, yağmaya, talana kurban ediliyor. Mesela, İstanbul Beşiktaş'taki lojmanların bulunduğu arazi

arkadaşlar, TOKİ tarafından ihaleye çıkarılmış ne hikmetse AKP'li bir milletvekilinin şirketi bu ihaleyi almıştır. Mesela, Edirne'de belediyeye ait parseller birilerinin saray sevdası uğruna Millî Saraylara devredilmiştir. Bakıyorsunuz, nerede bir rant kokusu var, arkeolojik sit alanları dâhil AKP'nin dozerleri, kepçeleri oraya ulaşıyor.

Diğer taraftan, 29 Mart 2022'de çıkarılan Cumhurbaşkanı kararnamesiyle tüm kamu kurum ve kuruluşlarındaki müzelerin devrine imkân sağlanmıştır yani belediye müzelerinin devredilmesinin önü açılmıştır arkadaşlar. Ülke âdeta yangın yerine dönmüş ve AKP müze peşinde, neyin derdine düşmüş belli değil.

Ayrıca, Sayıştay raporlarına baktığımızda on binlerce tarihî eser ve objenin, arkadaşlar, 2021 mali yılı tablolarında yer almadığı da tespit edilmiştir. Bunların kaydı niçin düzgün tutulmuyor? Amaç nedir, sebep nedir, gerekçe nedir? Biz biliyoruz da böyle sormak zorundayım; yıllık bütçeyi sekiz ayda eritmek kolay da ecdadın emanetlerini kaydetmek size zor mu geliyor? (CHP sıralarından alkışlar)

Son olarak, Topkapı Sarayı'nın devrinden sonra buradaki personelin iş barışı ve huzurlu çalışma ortamının bozulduğuna da işitiyoruz; bunlar kabul edilemez arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Sözün özü, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin yorgun ve bitap düşürdüğü halkımız bunların hesabını elbet soracaktır. Devlet aklını, ciddiyetini, geleceğini, kültürünü hiçe sayanlar, milletin mirasına, emanetine sahip çıkamayanlar tarihe kara bir leke olarak kaydolacaklar. Biz İYİ Parti olarak bütün yanlışların hesabını sormaya, milletimize hak ettiği huzuru ve refahı sunmaya, ülkemizi emin adımlarla ileri taşımaya geliyoruz.

Bu duygu ve düşüncelerle 2023 yılı bütçesinin ve 2021 yılı kesin hesabının hayırlı olmasını diliyorum, hepimize ayrı ayrı teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'de.

Buyurun Sayın Sezgin. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulun 6 Aralık 2022 tarihli oturumunda AK PARTİ Bursa Milletvekili Zafer Işık'ın milletvekilimiz Sayın Hüseyin Örs'e yumruklu saldırısı büyük suçtur, fevkalade ayıptır. Bu peşpaye fiil, Parlamentomuzun itibarına zarar vermiştir; esefle kınıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, millî güvenlik bir devletin içeride ve dışarıda tehditlerden arınmasına ilişkin bir kavram ve hâldir. Bu tehditler devletin vatandaşlarına, toprağına, ülkenin egemenliğine yönelik olabilir. Tehditlerle mücadele devletlerin asli görevidir, hatta varlık sebebidir. Bu tanım doğrusu AK PARTİ iktidarı yirmi yıldan beri millî güvenlik alanında çok başarısız olmuş demektir. İktidarın tutumunun ve politikalarının ülkede ve bölgede istikrar üretme, öngörme ve önleyici olma yeteneklerinin zayıflamasıyla birlikte millî güvenliğimiz çok tahrip olmuştur. Millî güvenlik, millî savunmayı aşan bir alanı kapsamaktadır. Millî savunmanın ötesinde, sivil savunma, ekonomik ve sosyal kalkınma, ulusal ekonomi politikaları, hukuk, demokrasi ve bunları taşıyan kurumlar, uluslararası itibar ve imaj, çevre, enerji gibi millî güvenlikle doğrudan irtibatlı millî güvenliği etkileyen ve ondan etkilenen alanları kapsar maalesef bu fasılların birçoğu perişan durumdadır.

Ekonomi berbat hâldedir, iktidarın 2008-2018 arasındaki büyüme oranı sadece yüzde 3,8 olmuştur. Bundan sonraki dönem daha da kötüdür ve nedeni pandemiden ziyade tek adam rejimi ve ekonomi politikalarıdır. Gelir ve servet eşitsizliği korkutucu boyutlara varmıştır. Ülkenin içinde bulunduğu ekonomik ve sosyal durum millî güvenliğimizi örselemektedir. Cumhuriyetin değerleri, hukukun üstünlüğü, demokrasi, vatandaşlarımızın hak ve özgürlükleri; bunlar da millî güvenlik anlayışı içinde büyük duyarlılıkla korunması gereken varlıklardır. Keza, bunları taşıyan kurumlar da özenle korunmalıdır. Bu, toplumun huzuru, vatandaşın erinci açısından gereklidir, Türkiye'nin itibarı açısından elzemdir. Maalesef, bu fasıllarda da çok geriledik. Sultanvari bir rejim içinde totaliterliğe doğru kayıyoruz. Millî güvenliği bahane ederek millî güvenlik kavramını ve yarattığı hissiyatı iç siyaset saikiyle istismar edip demokrasiyi iğdiş etmek dejenere bir anlayıştır. Cumhuriyetin değerleri ve demokrasi tahrip edildikçe, despotluk öne çıktıkça sistemik bir millî güvenlik sorunu yaratılmış olur.

İtibar boyutuna gelince; Türkiye'nin uluslararası itibarının ciddi şekilde zedelendiğini söylemeye dilim varmıyor ama uluslararası ilişkilerindeki savrulmalarının, bedava hoyratlığının, ekonomimizdeki çöküşün, sultanvari rejimin, insan hakları ve temel özgürlüklerdeki ağır ihlallerin, kara para aklama olayının, yerel ve yabancı mafyaların görünürlüğünün artmasının iktidarın itibarını alaşağı ettiğini, bunun Türkiye'nin imajını ve güvenilirliğini sarstığını üzümlere gözlemliyoruz.

Son dönemde Türkiye'nin jeopolitik konumunun önemine ilişkin farkındalık doğal olarak arttı. AK PARTİ'li bazı arkadaşlar bunu "İktidarın itibarı, Sayın Cumhurbaşkanının itibarı yükseldi." diye takdim ediyorlar. Macron'un bir "tweet"iyle, Stoltenberg'in okşayıcı açıklamalarıyla avunuyorlar. Yapmayın, aldanmayın, aldatmayın!

Enerji alanında bir ülkenin başka bir ülkeye aşırı bağımlılığı tek başına bir millî güvenlik sorunudur; hele bu bağımlılık enerjinin farklı kaynaklarına da yayılıyorsa. Son dönemdeki gelişmeler bunu daha bariz biçimde ortaya koymuştur. Oysa Sayın Cumhurbaşkanı enerjide Rusya'ya bağımlılığa doymuyor. Doğal gazda Rusya'ya malum mecburiyetimize ilaveten Akkuyu Nükleer Santrali devreye girecek. Şimdi bir de 2'nci nükleer santral Sinop'u da "Ruslara veririz." diyor. Akkuyu projesine mahsuben Ruslardan alınan 5 milyar doların kader kurtaran meblağ olarak mütalaa edilmesi de bir millî güvenlik sorunudur.

Bir husus daha var: Rus gazını almak için akıllı davranıp süresi biten sözleşmelerimizi 2021 sonunda yenileseydik gaza 3.500 dolar ödemekten kurtulurduk. Bir hayal ve tuzak olan Rus gazının "hub"ı olma konusuna hiç girmiyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi, iktidarın uluslararası ilişkiler alanında hiç pahasına Türkiye açısından yarattığı risk ve tehditlere zamanının el verdiği ölçüde değineceğim. Millî güvenliğimizi aşındıran hatalar yapılmasının arkasında iktidarın dünyaya yanlış bakışı yatmaktadır. İktidar ideolojisiyle, hezeyanla, İhvan hayalleriyle yaklaşmıştır; zaman zaman "millet" kavramını unuttu, "ümme" kavramı üzerinden hesap yapmıştır, millî çıkar ilkesinden uzaklaşmıştır. Şimdi ise sadece iktidarı kurtarma arayışı vardır.

Dünya önemli değişimler yaşamaktadır. Türkiye elbette bu sürece intibak etmelidir, bu koşullara uygun olarak konumunu güçlendirmeli, çıkarlarını azamileştirmeye çalışmalı, millî güvenliğini tahkim etmelidir ama maalesef bu değişime çok kötü bir dönemde yakalandık. İktidar yeni döneme Türkiye'nin yükselen ülke olduğu iddiasıyla, yanlış vizyonuyla ve beceriksizliğiyle, sil baştan tutkusuyla uyum sağlamaya çalışıyor.

İktidarın çok belirgin bir yanlış, total bir tür Avrasyacılığı öne çıkarıyor olmasıdır. Arap Baharı'nda İhvancı tutum doğrultusunda yanlış adımlar atılmıştır. Değişen dünya gerçekleri karşısında da iktidar, Türkiye'nin geleneksel ilişkilerini ve ittifaklarını; ekonomik, askerî, siyasi, kültürel, objektif

verilerini hiçe sayıyor ve abes bir Batı karşıtlığı modeli kurgulamaya çalışıyor. Asya'yı elbette dikkate alalım ama bunun ülkemize en uygun bir stratejik tercih olarak belirlenmesi, aidiyet coğrafyası olarak görülmesi, ŞİÖ tutkusu çok yanlıştır. Ayrıca, Avrasya fikrinin taşıyıcı sütunları Rusya, Çin ve İran gerileme aşamasındadırlar. Rusya ve İran gerçek krizler yaşamaktadırlar ve bu krizleri yapısaldır. Çin'i de ciddi sorunlar beklemektedir. Totaliter rejimler ebet müddet sürmez.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin en önemli millî güvenlik sorunlarından biri, uluslararası ilişkilere dair kararların âdeta sistematik şekilde iç politikaya endekslilik olarak alınmasıdır. Seçim hesaplarıyla ülkenin sadece bugününe zarar verilmiyor, geleceği de tehlikeye atılıyor. Tek adam rejimi bir millî güvenlik meselesidir. İktidarın uluslararası ilişkilerdeki yanlışlarının ülkemize, millî güvenliğimize önemli maliyetleri, ağır ekonomik sonuçları olmuştur, birçok ülkeyle ilişkilerimiz bozulmuştur. Türkiye hem Orta Doğu'da hem de Doğu Akdeniz'de köşeye sıkışmıştır. Yunanistan'la sorunlarımızın bugünkü durumu, yıllardır, bilhassa Doğu Akdeniz'de ulusal çıkarlarımızı gözetmeyen yaklaşımın bir sonucudur. Yirmi yıllık iktidar Doğu Akdeniz'de uluslararası hukuk bağlamındaki egemen haklarımızın hukuki güvence altına alınmasında gecikmiştir. Diğer bir büyük hata, yanlış tavırlar sonucu bölgede Türkiye'ye karşı birliktelikler oluşmasına zemin hazırlanmış olmasıdır. Yanlış politikalar neticesinde Yunanistan Doğu Akdeniz'de mevzi edindi, Ege'de haddini aşan tutum içine girme cesareti kazandı.

Bugün iktidar, Mısır ve İsrail'le ilişkileri onarmaya çalışmaktadır; buna karşı değil ama zaman alacaktır ve tam bir normalleşme hayli şüphelidir.

Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri'yle ilişkileri normalleştirilelim ama kabul edin, son yaşananlar hepimiz açısından çok incitici ve sanmayın ki bu ülkelerden 3-5 milyar dolar bahşişvari katkı almak ilişkiler düzeldi anlamına gelecektir.

Ya, iktidarın başından itibaren, a'dan z'ye yanlışla saplandığı Suriye konusu? Neler kaybetmedik ki! Ne vahim risk ve tehditleri kendimize karşı büyüttük. Suriyeli sığınmacı meselesi; ağır bir insani, toplumsal ve parasal maliyet ve geleceğe dönük risk yumağıdır. Suriye'nin kuzeyi Peşaver oldu, PKK-PYD/YPG başta olmak üzere terör örgütlerinin melcesi hâline geldi. Oraya binlerce kilometre uzaktan başka güçler gelerek yerleşti ve attığımız, atacağımız adımlarda onlara tabi olduk. İran da o topraklardan bize meydan okuyor. IŞİD, bambaşka bir sorun.

Bugün iktidarın tek amacı, Suriye'de savaş öncesi koşullara dönmek. Maalesef bu, gerçekleşmeyecek bir hedeftir. Suriye'yle normalleşmeyi tabii ki isteriz ama bu çok çok zor olacak bir süreçtir. Şimdiden, el sıkıştıktan sonra karşılaşılabilecek büyük güçlüklerin dürüst ve nesnel bir envanterinin çıkartılması gerekmektedir. Suriye'de birlikte hareket ettiğimiz Suriye Millî Ordusu'nun ne çabuk yozlaşıp Türkiye'ye karşı bir risk hâline geldiğini görüyoruz, keza HTŞ. Bunlarla kurulan ayrıcalıklı ilişki, İdlib'de ve sınır hattımızda her an patlamaya hazır bir tehditler bütünüdür.

Değerli arkadaşlar, defalarca sorduk ama cevap alamadık. ABD Yunanistan'da birçok üs kurmuş, mevcutları güçlendirmiştir. ABD, üslerin Rus tehdidiyle bağlantılı olduğunu söylemektedir ancak Sayın Cumhurbaşkanı "'Rusya'ya karşı kurduk.' diyorlar, yemeyiz.'" ifadelerini kullanmıştır, bunu da sıkça tekrarlıyor. Girit'ten Dedeoğaç'a kadar kurulan veya tahkim edilen üslerin, tesislerin varlık sebebi gerçekten ABD'nin Türkiye'ye karşı bir hamlesi midir? Eğer gerçekten öyleyse iktidarın bugün izlediği ABD politikası çok yanlıştır.

Başta Yunanistan olmak üzere bölgemizdeki tüm ülkelerin yeni nesil muharip uçaklar temin ettiği bir dönemde Türkiye, F-35 projesinden dışlanmıştır. Bu durum, Türk Hava Kuvvetlerinin modernizasyon planlarını sekteye uğratmış ve yeni riskler yaratmıştır. Ege'de üstünlüğümüzü koruyoruz ama şu an itibarıyla denge Yunanistan lehine kırırdamaktadır. Bu da sadece füzelerle önlenemez. ABD'den

F-16V talep edilmiştir, birçok ülke bu uçağı edinirken Türkiye incitici şekilde lobi faaliyetinden lobi faaliyetine koşmaktadır. Bütün bunların sebebi, Rusya Federasyonu'ndan S-400 hava savunma sisteminin alınmasıdır. Yine yanlış hesap; S-400'ler şimdi atıl vaziyette bekletiliyor. Oysa o dönemde başka imkânlar vardı. "O ülkeler bize hava savunma sistemi vermedi." diyenler gerçeğı çarpıtıyorlar.

Savunma sanayisinde iftihar ettiğimiz gelişmeler de yaşanıyor. SİHA'lar alanında varılan aşama, insansız savaş uçağı KIZILELMA'nın test safhasına gelmiş olması, TCG Anadolu'nun devreye girecek olması övündüğümüz adımlardır; motor temini için İngilizlerle anlaşmaya varılıp varılmadığını henüz tam bilmemekle birlikte Millî Muharip Uçak Projesi de öyle. Kaydedilen son gelişmelerde yirmi yıllık AK PARTİ döneminin etkisi elbette ki var fakat biz bunu nasıl takdir ediyorsak, iktidar, AK PARTİ de Türk savunma sanayisinin kendinden önceki tarihsel birikimini takdir edip dile getirebilmelidir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Eleştirilerimiz de olacak. ALTAY muharebe tankı olayı iktidarın kendi elleriyle yarattığı büyük bir fiyaskodur. Bu skandal yaşanmamış olsaydı bugün muhtemelen proje tamamlanmıştı ve Rus tanklarının Ukrayna savaşındaki zafiyetinin ortaya çıkmasıyla ALTAY muharebe tanklarımız "ağır muharebe tankı" olarak geniş bir uluslararası piyasaya hitap edebilecekti. Ayrıca, yurt dışına giden savunma sanayisi mühendislerimizin sayısının üzücü derecede yüksek olduğunu da vurgulamak istiyorum. İyi yetişmiş gençlerimizin Batılı ülkelere gitme eğilimi vahim bir millî güvenlik sorunu olarak görülmelidir.

Rusya'nın Ukrayna'ya karşı başlattığı savaş da gösterdi ki dünyanın bir bölümü ABD'ye, Batı'ya karşı tepkilidir; Rusya'dan taraf değildir ama Batı'ya da tepkilidir. Bizim de Batılı ülkelere karşı haklı eleştirilerimiz ve itirazlarımız var ancak bunu husumete, sürekli didişmeye dönüştürmek yanlıştır. İçinde bulunduğumuz ittifakları, birliktelikleri, ait olmamız gereken demokrasi coğrafyasını terk etmeden ilgili ülkelerin hatalarını izah edebiliriz ve yeniden oluşması gereken küresel sistemin şekillenmesinde yeni bir vizyonla öncü ülkelerden biri olabiliriz; Türkiye'nin büyüklüğüne böyle bir misyon yakışır. Türkiye'de bunu gerçekleştirecek kapasite de fazlasıyla mevcuttur ama bu, bugünkü iktidarla olmaz.

Evet, Rusya'nın Ukrayna'ya karşı açtığı savaşta dengeli bir tutum izlenmelidir fakat Rusya'nın bu dengeyi bozacak talepleri var. Bunların, yaşadığımız ekonomik kriz nedeniyle tedricen yerine getiriliyor olması da ekonomiyi berbat etmenin Türkiye'yi bağımsız tercihlerde bulunmaktan nasıl alıkoyabildiğini göstermektedir. Rusya Federasyonu'na karşı uygulanan ekonomik yaptırımların bazı iş insanlarının ihlal edilmesinin sakıncaları konusunda daha önce ikazda bulunmuştuk, bu konuda kaygı verici duyular artıyor.

Değerli milletvekilleri, 21'inci yüzyılın Türkiye Yüzyılı olması iddiası, mevcut iktidarla boş bir vaattir. Seçimden sonra iç ve dış politikalarımızda atacağımız adımlarla ülkemizin itibarını yeniden yükseltecek ve millî güvenliğimizi ulusal çıkarlarımız doğrultusunda yeniden güçlendireceğiz, çok az kaldı.

Son olarak, partimizin 27'nci Dönemin başından beri yaptığı gibi, Millî İstihbarat Başkanlığı bütçesine "evet" oyu kullanacağımızı belirtmek istiyorum.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'da.

Buyurun Sayın Oral. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, iki hafta önce Haymana Kongremizden Ankara'ya gelirken bir köy camimizde cuma namazı için durmuştum. İmam kardeşimiz o kadar güzel bir vaaz verdi ki gerçekten mutlu oldum, gurur duydum. Kendisi imam-hatiplerde okuyan 2 evladı olduğunu ve imam-hatiplerde dahi ateizmin, deizmin arttığını, toplumda bu eğilimlerin yoğunlaştığını yüreği sızlayarak vurguladı. “Evlatlarımıza İslam’ı doğru anlatamıyoruz, herkes bunu kendisine dert edinmelidir.” dedi, kendisinden Allah razı olsun. Diyanet İşleri Başkanlığımız bünyesinde böyle hocalarımızın olması bizi umutlandırmaktadır. Ben, bu ifadeleri beş yıldır neredeyse her bütçede, her fırsat doğduğunda söylemekteyim ama Diyanet de Cumhurbaşkanlığı da bana ısrarla “Böyle bir şey yok.” demektedirler çünkü gerek politikaları gerekse de önünü açtıkları yapılar yüzünden bu toplumun dinî değerlerden uzaklaştığını kendi adları kadar iyi bilmektedirler.

Kıymetli arkadaşlar, “Bunların kalpleri vardır ama onlarla kavrayamazlar; gözleri vardır ama onlarla göremezler; kulakları vardır ama onlarla işitemezler.” ayetikerimesinin muhatabı olmamak için topyekûn bir hamle başlatmalıyız. Hem yüce Meclisimize hem de Diyanet İşleri Başkanlığına çağrıda bulunuyorum: Sivil toplum temsilcileri, ilahiyat fakülteleri, diğer bilimsel kuruluşlar ve Meclis toplumdaki olumsuz dinî değişimlerin ve dönüşümlerin sosyolojik araştırmasını bütün siyasi mülhazalardan uzak olarak yapmalıdır. Bu, milletimize ve neslimize karşı öncelikli vazifemizdir, tarihe karşı sorumluluğumuzdur. Yoksa, Sayın Erbaş’ın “Her mahallemizde bir cami olsun.” niyeti gerçekleşecek, güzel ama bir tarafı eksik kalacaktır. Biz “Camisiz mahalle kalmamasın.” hedefine değil, “Cemaatsiz cami kalmamasın.” hedefine odaklanmalıyız; bir safın bile dolmadığı camiler inşa etmek yerine gönüllerde inancı, sevgiyi ve ahlaki inşa etmeliyiz; İslam’ı asrın idrakine sunacak bir fikir, inanç, tasavvuf ve ahlak yolunu açmalıyız. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Kıymetli milletvekilleri, biz, bugün, âdeta bin yıl öncesinde dondurulmuş ve durağan bir din anlayışının hâkimiyetini yaşıyoruz. Bu anlayış, yüzlerce yıl önce yazılmış fıkıh kitaplarını bugünün dünyasında değiştirilemez hükümler gibi uygulamaya çalışmaktadır. Bu iktidar, dinde akılcılığı, gelişmeyi, içtihadı öne çıkaran İmamı Azam Ebu Hanife’ye, İmam Mâtürîdî’ye; dinde ahlakı, aşkı ve marifeti öne çıkaran Hoca Ahmet Yesevi’ye, Hacı Bayram Veli’ye, Hacı Bektaş Veli’ye kulaklarını tıkamış durumdadır maalesef. Maalesef, kulaklarını açtıkları, Afganistan’daki Taliban rejiminin ortaklarıdır; iradelerini teslim ettikleri, 6 yaşında kız çocuklarının “din” adı altında istismar edilmesine ses çıkarmak için icazet bekleyen zavallılardır; kulaklarını açtıkları, Müslüman Kardeşler’in, Selefilerin akıl hocalarıdır.

Buradan Diyanet İşleri Başkanına sormak istiyorum: 6 yaşındaki bir evladımızın evlendirildiğini duyduğunuzda neden hemen olaya müdahale etmediniz? Neden hemen “ama”sız, “fakat”sız, “lakin”siz bir açıklama yapmadınız? Yoksa Diyanet Akademisinden tutun pek çok daire başkanlığına kadar parsellettiğiniz cemaatin hışmından mı korktunuz? Buradan açıkça sormak istiyorum: Bugün Diyanet İşleri Başkanlığının üst düzey kadrolarında cemaat ve tarikatlara kontenjan tanınmış mıdır, yoksa tanınmamış mıdır? Bu dinî yapılara samimiyetle dâhil olmuş kardeşlerimizin kalplerini kırmamak için dahasını konuşmak istemiyorum ama ortada büyük bir sorun vardır; AK PARTİ iktidarıyla dinî yapı ve tarikatların holdingleşmesi hızlanmış ve hatta FETÖ gibi örgütler ortaya çıkmıştır. İslam tarihi boyunca marifet ve hikmet kapısı olan dinî yapıların bir kısmı AK PARTİ iktidarı eliyle rant kapısına dönüşmüştür. Oysa, geçmişte, Anadolu topraklarındaki tarikatlar böyle miydi? Bugün Anadolu’da Türklükten ve İslam’dan bahsediyorsak bu, başta Hoca Ahmet Yesevi dergâhından “Bir hırka, bir lokma.” diyerek yola çıkan dervişler, alperenler sayesinde. Hacı Bektaş Veli’nin postnişin olduğu, Mevlâna hazretlerinin erkânının konuşulduğu, meslek erbabı tekkelerin toplumu güçlendirdiği günlerden nerelere geldik!

Bugün toplumun büyük bir kısmı “tarikat ve tasavvufi yapılar” deyince 6 yaşındaki bir kızı evlenmesine rıza gösterip ses çıkarmayanları, “Bir kereden bir şey olmaz.” diyen şuarsuzları, tek derdi kadının bedeni ve giyimi olmuş sözde hocaları tahayyül etmektedirler. Ondandır “Müslümanların itham edilmesinden rahatsız.” diye açıklama yapıyorsunuz. Emin olun, vallahi, biz daha çok rahatsız ve bundan rahatsızlık duyuyoruz. Sizin yüzünüzden evlatlarımızın camilerden, Kur’an’dan, sünnetten ve İslam’ın evrensel mesajlarından uzaklaşmasından rahatsızız.

Kıymetli milletvekilleri, tasavvufi hayatı ve tarikatları yok etmek, onların faaliyetlerine izin vermemek çağımız için asla doğru bir çözüm değildir, bu zaten din ve vicdan özgürlüğüne de aykırıdır. Allah’ın rızasını arayarak tasavvuf yoluna baş koymuş insanların üzerine bir asalak gibi yapılmış zihniyetler samimi dinî yapıları tahrip etmiştir. Bu zihniyetlere karşı topyekûn bir mücadele gerekmektedir. İslam tarihinde ne zaman tarikatlar siyasetle, ticaretle asli meseleler olarak ilgilenmeye başlamıştır, o zaman fitne ortaya çıkmış ve zirve yapmıştır. Toplumumuz bu işten artık bıkmıştır. Merhum Muhammed İkbal “Kaçtım Müslümanlardan, sığındım İslam’a demiştir.” İşte bugün Türk toplumu da Müslüman otorite diye karşımıza getirilen pek çok insandan kaçmaktadır. Bu hayasız duvar yıkılmalı ve gerçek tasavvuf yolu samimi gönüllülerle, toplumla kucaklaştırılmalıdır.

Saygıdeğer milletvekilleri, Diyanet bugün boğazına kadar siyasete bulaşmıştır, bir çift dudağın arasındaki atamalarla sadece iktidara itaat eden ortalama bir devlet dairesi hâline gelmiştir. Dinî hayattaki çarpıklıklara, İslam üzerinden dönen kavgalara cevap verememesinin sebebi de işte budur.

Diyanet uzun yıllar Türk toplumunun en güvendiği kurumlarından, gönül dünyamızın mimarlarından biriiken bugün tam tersi hâle gelmiştir. Bir anket şirketinin geçtiğimiz ağustos ayındaki çalışmasına göre katılımcıların yüzde 70,4’ü Diyanete maalesef güvenmemektedir. Bu rakam utanç vericidir, samimi Müslümanların içini yaktmaktadır. Diyanet krizinin tek çözümü vardır, Diyanet siyasetten tamamen bağımsız, çok daha özerk, gerçek manada İslam’ı temsil eden bir kurum hâline getirilmelidir.

Buradan bir tartışma açmak istiyorum. Diyanet İşleri Başkanı ve Din İşleri Yüksek Kurulu üyelerinin ilahiyat fakültelerinin ve Diyanet kadrolarının içinde olabileceği bir seçimle göreve getirilmesi tartışılmalıdır. Diyanet siyasetin tesirinden kurtulmalı; Gazi Meclisin denetiminde, laiklik ilkesine tam olarak uyan bir şekilde bağımsız ve özerk hâle dönüştürülmelidir.

Sayın milletvekilleri, 6 bakanlıktan büyük bütçesi olan Diyanet İşleri Başkanlığında hâlâ pek çok personelin güvencesiz olması yanlıştır. İmamın vekili olmaz, Kur’an kursu öğreticisinin fahrısı hiç olmaz. Bu personel, görevde olma şartı aranmadan, SGK primleri baz alınarak acil bir şekilde kadroya alınmalıdır. Kur’an kursu öğreticisi ihtiyacı varsa bu, kadrolu bir şekilde istihdam edilmelidir yoksa bugünkü durum açıkça kul hakkı yenmesidir. Bu hususta sözleşmeli personele verilecek kadrolarla birlikte bir adım atılması şarttır.

Kıymetli milletvekilleri, sözlerimi Nisa suresinin 58’inci ayetiyle bitirmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – “Allah size mutlaka emanetleri ehil olanlara vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emreder.” Siz emanetleri ehline vermedikçe bu ülkede en çok yüce dinimiz İslam zarar gördü. Siz adaletle hükmetmedikçe en çok samimi Müslümanlar ve dinî kurumlar zarar gördü. Siz hakkıyla idare etmedikçe İslam düşmanları

mutlu oldu, İslam düşmanları yüce dinimizi hedef aldı. Nizamülmülk'ün dediği gibi "Küfr ile belki ama zulm ile abat olmaz devlet." Az kaldı, Diyaneti de samimi Müslümanları da Türkiye'yi de sizden kurtaracağız.

Bu düşüncelerle Diyanet İşleri Başkanlığı bütçemizin hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'te.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASIN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı bütçesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Farkında mısınız, uzun süredir Hükûmete yakın basın organlarında benzer başlıklarla haberler çıkıyor. Doğal olarak merak ediyoruz: Gazetelerin patronajı ayrı, genel yayın yönetmenleri ayrı, editörleri ayrı, basın çalışanı kadrosu ayrı ama her nedense, her ne hikmetse bilinmez, başlıklar aynı. Tesadüftür diyeceğim ama neredeyse her gün aynı konuyu seçip benzer hatta tıpatıp başlıklarla manşet atmak tesadüf olamaz. O hâlde bir yerlerden "Yarın şunu büyütün.", "Şu açıdan görün.", "Şu manşeti atın." telkinleri mi geliyor diye düşünmek pek de yanlış olmaz. İşte, o telkinlerin adresi belli: Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı. Adı İletişim Başkanlığı, faaliyeti ise propaganda, hedefi biraz daraltmak gerekirse Sayın Başkan Fahrettin Altun. Bu Başkanlık, Goebbels, Salazar tarzı halkı uyutmak için her türlü yöntemi denemektedir. Salazar'ın dediği gibi "Bana on binlerce insanı uyutabileceğim bir beşik yapın." görevini Fahrettin Altun üstlenmektedir. Aynı Goebbels gibi medyayı, sanatı, iletişimi kendi hedefleri doğrultusunda kontrol altına almakta, radyo ve filmleri propaganda amaçlı olarak kullanmaktadır.

Evet, İletişim Daire Başkanlığının resmî misyonunda medya ve düşünce dünyasını yakından izlemek, basınla ilişkileri düzenlemek, geliştirmek, basın mensuplarının çalışanları için kolaylaştırıcı adımlar atmak ve basının gelişimine katkıda bulunmak gibi görevler var. Evet, kamu kuruluşunda basın büroları bu işi yapar ancak İletişim Başkanlığının uygulamada görev, yetki ve sorumluluk sınırları belirlenmiş olsa da bu yetkilerin sınırı çoktan aşılmış durumda. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, görev tanımında olmamasına rağmen savunma, gizlilik ve istihbarat konularında neredeyse bir numaralı yetkili kuruluş olmuş. İletişim Başkanı Fahrettin Altun, âdeta bir trol ordusu komutanı; İletişim Başkanı Fahrettin Altun, âdeta Millî İstihbarat Teşkilatına paralel, Cumhurbaşkanlığı istihbarat teşkilat başkanı; İletişim Başkanı Fahrettin Altun, âdeta bir propaganda bakanı. Düşmanı Fahrettin Altun belirliyor, kimin makbul gazeteci olduğunun takdiri Fahrettin Altun'da. Doğal olarak, kimin medyadan ilelebet uzaklaştırılması kararı da kimin terörist olduğuna ilişkin karar da kimin düşman olduğu kararı da İletişim Başkanlığında. Yapılanlar, bugüne kadar devlet mekanizmasında görülen, bilinen, yaşanan, yapılan temayüllerin hiçbirine benzemese de uymasa da yasa, yönetmelik ve benzeri kurallardan destek almasa da paralel bir anlayışın sessiz tezahürleri olarak vücut bulmaktadır. Gerçi iktidarınız paralel yapılara alışkindir. Türkiye Cumhuriyeti devletinin her bir vatandaşının her türlü kişisel bilgisine erişme ve kullanma hakkı, İletişim Başkanlığında. Evet, sadece CİMER'e yapılan şikâyetler de bunun çözümü noktasında kullanılsa evvallah. Geçmişte de Başbakanlık Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü vardı ama asli görevini yapardı. 2018'de sistem değişince son bir kez daha başkan olmak isteyen tek adamın tek adamına bu yetki ve görev yetmemiştir. Cumhurbaşkanlığı devletin tepe noktasıdır, İletişim Başkanlığı Cumhurbaşkanlığına tabii ki bilgi verebilir, istihbarat kuruluşlarımızın görevi de budur ama Fahrettin Altun sayesinde görevler ve kurumlar çatışır hâle gelmiştir. Millî İstihbarat Teşkilatının dezenformasyonu önlemek gibi bir görevi var mı? Var. Emniyet

teşkilatının, İstihbarat ve Siber Suçlar Daire Başkanlığının böyle bir görevi var mı? Var. İletişim Başkanlığı da ülkemize karşı içeriden ve dışarıdan yapılan her türlü algı operasyonlarına, yalan ve dezenformasyonlara karşı mücadele ediyor. Yetki ve görev karmaşası bu kadar bariz bir hâle dönüşünce, çatışan kurumlar gibi kurumların yöneticisi durumundaki yetkilileri de alan kapma mücadelesine girmek zorunda kalmaktadırlar.

Değerli milletvekilleri, İletişim Başkanlığı için 2023 yılında ayrılan ödenek toplamı 1 milyar 631 milyon lira, küsuratı da var. Bu ödeneğin 1 milyar 253 milyon lirası mal ve hizmet alımı giderlerine ayrılacaktı. Bu ödeneğin yaklaşık 265 milyonu personel giderlerine ayrılmış. Bir de temsil ve tanıtma bütçesi var ki lakin bu bütçe Cumhurbaşkanının temsil ve tanıtma bütçesinin de üzerinde, 327 milyon 913 bin lira. Bir de kâr amacı gütmeyen kuruluşlara -1 milyon 440 bin lira gibi- transfer edebilmesi için bütçe ayrılmış. Kâr amacı gütmeyen kuruluşlarda adres belli, malum TÜRGEV'in Başkanı aileden. Merak ediyoruz, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının kadrolu, kadrosuz kaç personeli var ve bu personellerden kaç lisans, yüksek lisans ve doktorasını iletişim alanında yapmış?

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı bünyesinde bir merkez var; adı, Dezenformasyonla Mücadele Merkezi. Zaman zaman Dezenformasyon Bülteni yayınlıyor. Fahrettin Altun'a göre bu bültenler hakikat mücadelelerinin güçlü aygıtı. Bu merkezin başında kim var? İdris Kardeş. Kim bu İdris Kardeş? Cumhurbaşkanına yakın "pelikancılar" olarak bilinen Boğaziçi Küresel İlişkiler Merkezinin Genel Koordinatörü. Bir diğer daire başkanı önemli şahsiyet kim? Gökhan Yücel, İletişim Başkanlığı Stratejik İletişim ve Kriz Yönetimi Daire Başkanı ve aynı zamanda AK PARTİ'sinin Yeni Türkiye Dijital Ofisinin başında olup sosyal medyadaki malum trol ordusunu yönetmekle görevli arkadaş. Sorum şu: Hem İletişim Başkanlığında hem de AK PARTİ'sinin Yeni Türkiye Dijital Ofisinde çalışan sizin gibi kaç kişi var? Bu kişilere devlet kesesinden ödeme yapılmakta mıdır? Bu kişiler devlet adına mı yoksa AK PARTİ'si adına mı çalışmaktadırlar? Bu kişiler arasında devlet memuru olan var mıdır?

Değerli milletvekilleri, Dezenformasyon Bültenleri haftalık yayınlıyor. Bugün de bir bülten yayımlandı ancak bu bülteni hazırlayanlar anlaşılın ülkemizin gerçek gündeminden bihaber. 6 yaşında mağdure bir kız çocuğunun istismarına ilişkin tek bir kelime yok. Oysaki devletimizin banisi "Cumhuriyet bilhassa kimsesizlerin kimsesidir." demiş olmasına rağmen. İletişim Başkanlığı bültenlerini hazırlayanların bu konudan haberleri mi yok yoksa bu konunun önemini farkında mı değiller ya da yapılacak herhangi bir beyan veya olay hakkındaki görüşün oy kaybına sebep olacağı düşüncesiyle unutturmaya mı, yumuşatmaya mı çalışıyorlar?

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığına tek bina yetmiyor, 7 bölgede 18 kuruluşu var, ne iş yaparlar bilinmez. Dikkatinizi çekmek için tekrar ediyorum, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, görev tanımında olmamasına rağmen savunma, gizlilik ve istihbarat konularında neredeyse bir numaralı yetkili kuruluş. Başkanlığın Ankara'da Konya yolu üzerinde ileri teknoloji içeren malzemelerle donatılmış bir binası var. Ankara'da bu binanın neye hizmet ettiğini bilmeyen yok ama yine de soruyoruz, bu binadaki personel söz konusu teknik donanımları kullanarak ne iş yapar? Tahminlerinizi alalım.

Değerli milletvekilleri, tek adamın tek adamı olmak o kadar yetkili ki uluslararası anlaşmalarda imzası olmazsa olmaz. Söz konusu Katar olunca akan sular duruyor. Geçtiğimiz günlerde Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Katar Emiri Şeyh Temim Dolmabahçe'de çeşitli alanlarda 11 iş birliği anlaşması imzaladılar. Bu anlaşmalardan Fahrettin Altun'u ilgilendiren kısım, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Katar Devleti Hükûmeti Arasında Medya ve İletişim Alanlarında İş Birliği Protokolü. Anlaşılın, ülkemizde seçim döneminde daha fazla medya organına ihtiyaç olacak, demek ki medyamıza katar katar destek yağacak.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına yapılacak konuşmalara başlıyoruz.

İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı ile İletişim Başkanlığı, Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı ve Devlet Arşivleri Başkanlığının 2023 yılı bütçeleri hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Gazi Meclisi ve muhterem vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Cumhurbaşkanlığı bütçesini görüştüğümüz bugün, cumhuriyetimizin kurucusu, ilk Cumhurbaşkanımız Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ü, Millî Mücadele’mizin kahramanlarını, terörlü mücadelede vatan ve millet savunmasında toprağa düşmüş aziz şehitlerimizi rahmet ve saygıyla anarak sözlerime başlamak istiyorum.

“Milletin istiklalini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.” diyerek milletle birlikte yol yürüme kararlılığını ortaya koyan Atatürk, millî iradeye dayalı bir hükümetin milletin kaderine hâkim olacağına işaret etmiştir.

Bilindiği gibi, milletimizin iradesiyle 16 Nisan 2017’de yapılan halk oylaması sonucu yönetim sistemimiz kapsamlı bir reforma tabi tutulmuş, gayesi güçlü devlet, güçlü yönetim ve demokratik istikrar olan, millî iradenin doğrudan tecelli ettiği bir yönetim yapısı olan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilmiştir. Anayasa’mızla güvence altına alınan cumhuriyetin temel nitelikleri, millî ve üniter devlet yapımız, Türk millî kimliği, demokratik rejim ve temel insan hakları gibi değerler sistemin kırmızı çizgileri olmuştur. Anayasa değişikliği, milletimizin ayağında pranga olan parlamenter sistemin sıkıntılarını fark eden, ileriye gören, demokrasiyi güçlendirmeyi ve Türkiye’yi küresel bir güç hâline getirmeyi hedef alan millî aklın ürünü, aziz Türk milletinin iradesidir. Devlet yapısı, teşkilatlanma, insan gücü ve diğer tüm unsurlarıyla yeni sisteme uygun hâle getirilerek kamu yönetiminde önemli yapısal dönüşümler gerçekleştirilmiştir. Önümüzdeki hedef ise Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini kurumsallaştıracak yeni bir anayasanın yapılmasıdır. Bu doğrultuda, Milliyetçi Hareket Partisi olarak hazırladığımız “Cumhuriyetin 100’üncü Yılında 100 Maddelik Yeni Anayasa” çalışması Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli tarafından 4 Mayıs 2021 tarihinde kamuoyuna duyurulmuştur.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin fiilen uygulamaya girdiği 9 Temmuz 2018 tarihinden itibaren Türkiye bölgesel ve küresel gelişmelere daha hızlı reaksiyon gösterme kabiliyeti kazanmış, başta millî güvenliğimiz ve terörlü mücadele olmak üzere etkin kararların alınması kolaylaşmıştır. Yakalanan demokratik, siyasi istikrar sayesinde Türkiye ekonomisinin yatırımı, üretimi, istihdamı ve ihracatı önceleyen daha sağlıklı bir yapıya kavuşması mümkün hâle gelmiştir. Geçmişteki kısa ömürlü hükümetler, koalisyon partileri arasındaki kutuplaşmalar, hükümet kurma aşamalarındaki anlaşmazlıklar milletimizi sürekli hayal kırıklığına uğratmış, yeni umutlarla yapılan seçimler ve kurulan istikrarsız hükümetler ülkemizi maalesef ileriye taşıyamamıştır. Hatırlatmak isterim ki Türkiye’de ilk çok partili seçimlerin yapıldığı 21 Temmuz 1946’dan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine fiilen geçildiği tarihe kadar olan yetmiş iki yıllık zaman diliminde 51 hükümet görev yapmıştır. Bu süre boyunca 17 koalisyon, 6 azınlık, 3 darbe hükümeti, 2 de geçici hükümet kurulmuştur. Azınlık ve koalisyon hükümetlerinin ortalama görev süresi sadece bir yıl on gün olmuştur. Yaşanan sistemsel sıkıntılar rejim krizlerine dönüşmüş, darbelerin acı ve ağır faturası milletimizi demokrasi ve kalkınma hedeflerinden uzaklaştırmıştır. Artık parlamenter sistem günahıyla sevabıyla ömrünü tamamlamıştır. Türkiye, muhtıra ve darbe dönemlerine, yönetimde çift başlılığa, milletvekili transferleriyle hükümetlerin tehdit edildiği

dönemlere çok uzaktır ve o antidemokratik süreçlere tekrar geri dönmeyecektir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde yürütmeyi de yasamayı da bütünüyle millet seçmekte, güvenoyunu aziz milletimiz kime isterse ona vermektedir.

Kamuoyuna açıklanan “Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem Anayasa Değişikliği Önerisi” metninde “Geçmişe geri dönüşmüyor.” vurgusu yapılmakla birlikte Türkiye’nin uzun yıllar denediği parlamenter sistemin tipik ve temel özellikleri yeni bir sistem önerisi olarak sunulmaktadır. Öneriler, yürütmeye yeniden çift başlılık oluşmasına, karar alma süreçlerinde ve hükümet-Cumhurbaşkanı ilişkilerinde krizler yaşanmasına, kısa ömürlü ve zayıf hükümetlere, yürütmeyi elinde bulunduran siyasi gücün Meclise de mutlak anlamda hâkim olmasına ve Meclisin etkinliğinin azalmasına yol açacaktır. Sistemsel bir kafa karışıklığını da gösteren önerilerin temel gayesi, anayasal düzeni iyileştirmekten ziyade, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini değiştirme anlayışına dayanmaktadır. Cumhurbaşkanının 1 defa seçilecek olması, görevi sona erdikten sonra hiçbir siyasi faaliyet yürütememesi, yüzde 50’den fazla oy alarak seçildiği hâlde muhtemelen daha az bir oy oranıyla seçilen Başbakan karşısında sembolik kalması çifte meşruiyet sorunu çıkaracak; demokratik siyaset anlayışına, teorik ve pratik gerçeklere, aynı zamanda da temel hakların kullanılmasına aykırı olacaktır. Önerilen “yapıcı güvensizlik oyu” modeli istikrarlı hükümetleri mümkün kılmayacak, hükümetin düşürülmesinin zorlaştırılması istikrar için yeterli olamayacaktır. Düşürülememiş hükümetlerin sürekli tehdit altında nasıl icraat yapacağı, nasıl kanun çıkarabileceği, milletvekili transferleri ve pazarlıkların önüne ne şekilde geçilebileceği belirsizdir ve önerilen yapı bunları önlemeye yetmeyeceği gibi pazarlık süreçlerini tetikleyecek bir nitelik de taşımaktadır. Yürütmeye Meclisin yasama yetkisini devreden kanun hükmünde kararname çıkarma imkânı verilmesi yasa gücünde olmayan Cumhurbaşkanlığı kararnamelerini bu yönde eleştirenlerin çelişkinsini de ortaya koymaktadır. Siyasi bir tutumun sonucu olarak gerçekler ifade edilmese de atılan birçok demokratik adım, kriz ve kaos önleyici düzenlemeler ve yönetimde sağlanan istikrar Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle mümkün olmuştur. Bu nedenle kim ne derse desin millî stratejik gücümüz olan Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden geri dönüş olmayacak, Türkiye, parlamenter sistemin karanlık dehlizlerine tekrar mahkûm edilmeyecek, Cumhurbaşkanlığı birliğinde millî hedefler doğrultusunda kararlılıkla yoluna devam edecektir.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı yeni yapısına uygun olarak kurumsal kapasitesini süratle artırmıştır. Bu doğrultuda Cumhurbaşkanlığı çatısı altında oluşturulan İdari İşler Başkanlığıyla birlikte 4 ofis, 9 politika kurulu ve 10 bağlı kuruluş Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin etkin politika tasarlama ve uygulama mekanizmaları için önemli hizmetlere imza atmaktadır. Küresel teknolojik gelişmelere bağlı olarak hayatın her alanında faaliyetlerin biçimini kökten değiştiren dijital dönüşüm süreci ülkelerin ekonomik, siyasi ve demografik birçok politikasını yeniden şekillendirmesine neden olmuş, bu gidişata ayak uydurmak için gerekli altyapının hazırlanması da önemli hâle gelmiştir. Bugüne kadar kamu hizmetlerinin elektronik ortamda sunulması ve kullanımının artırılmasına yönelik çalışmalarda önemli mesafe alınmış, kamu hizmetlerinin birçoğu E-Devlet Kapısı’na dâhil edilerek dijital erişime açılmıştır. Bu süreçte, Dijital Dönüşüm Ofisinin kurulması çağrı doğru okumanın ve vizyoner bir bakışın sonucu olmuştur.

Yatırım Ofisi, ülkemize yönelen uluslararası yatırımların artırılması, ekonomik büyüme ve kalkınma hedeflerine yönelik olarak yatırımların özendirilmesi çalışmalarını ve aktif tanıtım faaliyetlerini kararlılıkla sürdürmektedir. Nitekim, Türkiye, oluşturduğu öngörülebilir ve güven duyulan yatırım iklimi sayesinde doğrudan yabancı yatırımlar için cazip bir ülke durumundadır. Diğer yandan, yenilikçi, kapsayıcı ve dinamik bir Türk finans ekosistemi için çalışan Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi, İstanbul Finans Merkezi Projesi başta olmak üzere, ülkemizin dünyada önemli bir finans merkezi hâline gelmesi ve finansal ihracatımızın artırılması hedefiyle önemli adımlar atmaktadır. Türkiye’nin

bölgesel ve küresel düzeyde artan etkinliği, meydan okumalara verdiği cevap ve millî menfaatlerimizi koruma kararlılığı Türkiye'ye yönelik hasmane kampanyaların bizzat devletler eliyle yürütüldüğü bir süreçle karşılaşmamıza yol açmaktadır. Hemen her gün medya ve sosyal medya platformlarında Türk devletine yönelik algı operasyonları, itibar suikastları ve sinsî tuzaklarla karşılanmaktadır. Devletimize ve milletimize yönelik dezenformasyon faaliyetleri, haksız itham ve iftiralar karşısında iç ve dış kamuoyunu zamanında ve doğru bir şekilde bilgilendirmek millî menfaatlerimiz bakımından hayati önem taşımaktadır. Bu durum, İletişim Başkanlığı teşkilatının teşekkülünün önemini ortaya koyarken Türkiye'nin tanıtımında, hak ve menfaatlerinin takibinde önemli sorumluluklar da yüklemektedir. Kamu diplomasisi kapsamında iç ve dış kamuoyunda Türkiye'nin tezlerini anlatmak, özellikle, Türkiye'nin meşru terör mücadelesine kara çalmak isteyenlere, Türk Silahlı Kuvvetlerine iftira atanlara, dezenformasyon faaliyetleriyle Türkiye aleyhine algı oluşturmaya çalışanlara fırsat vermemek bunlardan bazılarıdır. Bu kapsamda, İletişim Başkanlığı, Türkiye'nin haklarının ve politikalarının doğru anlatılmasına, yürütülen dezenformasyon ve kara propagandayla mücadele edilmesine, devlet-vatandaş ilişkisinin daha da güçlendirilmesine yönelik olarak iletişim boyutuyla ortaya koyduğu ciddi faaliyetleriyle önemli katkı sağlamaktadır.

Kamu hizmetlerinin geliştirilmesi ve etkin şekilde sunulması, yeterli nicelik ve niteliğe sahip insan gücüyle yakından ilişkilidir. Sistemin kalitesiyle birlikte insan gücü kalitesinin sürdürülebilirliği de bu nedenle büyük önem taşımaktadır. Yıllık programda vurgulanan eğitim-istihdam ilişkisinin kurulması, kamuda liyakat esaslı, veriye dayalı, yenilikçi bir insan kaynakları sisteminin yaygınlaştırılması hedeflerinin gerçekleştirilmesi doğrultusunda, kamu personel rejiminin teşkilatlanma, istihdam, statü, mali ve sosyal haklar boyutlarıyla işe girişten emekliliğe kadar olan süreçleri kapsayan bütüncül bir yapıda ele alınması, ilgili birimlerin mevzuat, kurumsal ve işlevsel kapasitesinin buna göre güçlendirilmesi yerinde olacaktır.

Kültürel mirasın, Türk İslam medeniyetinin bin yıllık birikiminin yaşanması ve yaşatılması adına önemli bir işleve sahip olan Millî Saraylar Başkanlığı "tarihî mirasımızı çekim merkezi hâline getirmek" vizyonu ile hareket etmekte, bunların gelecek nesillere aktarılmasında ve dünya çapında tanınırlığının artırılmasında önemli bir rol oynamaktadır.

Arşivlerimiz Türk ve dünya açısından aynı zamanda milletimize yönelilmeye çalışılan mesnetsiz iddiaları çürütmek ve ülkemizin dış politikada öne sürmüş olduğu tezleri bilgi ve belge temelinde desteklemek adına büyük öneme sahiptir. Atatürk'ün "Tarih yazmak, tarih yapmak kadar mühimdir. Yazan yapana sadık kalmazsa değişmeyen hakikat insanlığı şaşırtacak bir mahiyet alır." veciz sözü doğrultusunda hareket edilerek ceddimize yönelik asılsız iddiaların, iç ve dış siyasete konu olan hususların tarihî ve bilimsel çerçevede ele alınması ve gerçeklerin gün yüzüne çıkarılması son derece önemli olacaktır.

Sonuç olarak, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle devletimiz tüm fonksiyonlarını kapsayan bir anlayış ile teşkilatlanmayla Cumhurbaşkanlığı, bakanlıklar ve diğer kuruluşlarla birlikte milletimizin her ferdine erişilebilir, kaliteli hizmet sunma gayretiyle etkin bir icra kabiliyeti kazanmıştır. Geleceğimiz Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, geleceğimizin mimarı da Cumhuriyet İttifakı'dır. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu düşüncelerle Cumhurbaşkanlığı ve bağlı kuruluşları bütçelerinin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum, sizleri saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Ankara Milletvekili Yaşar Yıldırım'ındır. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA YAŞAR YILDIRIM (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesiyle ilgili Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Kıymetli milletvekilleri, Cenab-ı Allah insanı kendisi için yaratmıştır, dünyayı da insan için yaratmıştır. İnsanın yaratılışında bir ibadet duygusu vardır yani insanın nasıl yemeye, içmeye, gezmeye ihtiyacı var ise ibadet yapmaya da ihtiyacı vardır, yaratılışında, fitratında tapınma duygusu vardır. Bu, her insanın ruhunda söz konusudur ama zaman zaman insanlar taşa tapmıştır, suya tapmıştır, ateşe tapmıştır; kendi put yapmış, helva yapmış, önce tapmış, sonra da -Hazreti Ömer'in rivayetiyle birlikte- yolda helvayı yemiştir. Bu tür beşerî dinler olmuştur, semavi dinler olmuştur. Beşerî dinlerin içerisinde puta tapmalar, Zerdüştlük, Budizm ve benzeri dinler hâlâ hayatta vardır, geçmişte de çok olmuştur. Semavi dinler içerisinde 3 tane semavi din vardır şu anda hayatımızda devam eden. Bunların, diğer dinlerin bütün hükmünü ortadan kaldıran, en önemlisi İslam'dır. Allah indinde İslam hak dindir, en son dindir. İslam, İncil'i kabul eder, Tevrat'ı kabul eder, Hazreti İsa'yı ve Hazreti Musa'yı peygamber olarak kabul eder ama onların hükmünü Peygamber Efendimiz'le birlikte kaldırmıştır.

Tabii, burada, dinler arası da bir mücadele vardır. Peygamber Efendimiz Mekke'de dinini açtığı andan itibaren putperestler tarafından hedef olmuştur, memleketinden sürülmüştür, Medine'ye geçmiştir, Medine'de anlaşma yaptığı Museviler de hayatına kastetmiştir. Arkasından, meşhur Haçlı Seferleri başlamıştır. Yani Medine'de bir dinin çıktığını, başında Muhammed Mustafa (SAV) diye bir peygamberin olduğunu duyan Hristiyan alimleri, bir Haçlı Seferi düzenlemişlerdir. Hristiyanlar, gerek İncil'de gerek Tevrat'ta kendi çocukları gibi, Peygamber Efendimizin ne olduğunu bilmekteler ama bunu bile bile İslam'ın –daha- dünyada herhangi bir şekilde yayılmasını engellemek için, binlerce kilometre ilerden, 50 bin kişilik bir orduyla Heraklius Şam'a gelmiştir. Peygamber Efendimiz Medine'de Tebuk'e sefer düzenlemiş, veba hastalığından dolayı iki ordu karşılaşmamış. O gün bu gün, İslam'ın düşmanı dünyada bitmemiş ve devam etmektedir. Günümüzde de dünyada birçok Ümmetimuhammed, birçok Müslüman katledilmekte, eziyet görmekte, dinlerinden dolayı da yurdundan çıkarılmaktadır.

Anadolu'nun en büyük özelliği de şudur: Her kim ki dünyada dininden, diyanetinden dolayı yurdundan çıkarıldıysa geldiği coğrafya da burası olmuştur. Bin dört yüz küsur yıldır İslam dini hayatta vardır, bunun son bin yılında da İslam dini Türklerle, Türkler İslam'la müşerref olmuştur. Hatırlanacağı üzere, Selçuklu Sultanı Sultan Tuğrul, bin yıl evvel Bağdat'ta bulunan Abbasi Halifesinin emrine girmiş ve Abbasi Halifesinin emriyle birlikte bugünkü İstanbul'da bulunan Arap Camisi'ne kadar İslam Halifesinin fetvaları ve hutbeleri okunmaya başlanmıştır.

Bin yıldır Türk ordusu İslam'ın ordusudur, bin yıldır Türk milleti Müslümanların ağabeyidir, önderidir, lideridir. Bu, Cenab-ı Allah'ın Türk milletine, Türk insanına, bizlere verdiği bir lütuftur, bir ihsandır; elhamdülillah, Allah bizi Müslüman Türk evlatları olarak yaratmıştır.

Şimdi, günümüzde de sıkıntılarımız var mıdır? Vardır ama İslam öyle bir din ki Türkler İslam'dan evvel Musevilikle tanışmışlardır, Hazar Türklerinin bir kısmı kaybolup gitmiş; daha sonra Macarlar, Hunlar, Kıpçaklar, Peçenekler Avrupa'da Hristiyanlıkla tanışmışlar, orada da Hristiyanlığın içinde erimişlerdir ama İslam'la tanıştıktan sonra, Müslüman olduktan sonra dinlerinde, dillerinde, hayat tarzlarında İslam'a uymuş ama kimlikleri kaybolmamıştır. Yine, Müslüman olduktan sonra kurdukları devletler daha büyük ve daha kalıcıdır. İslam'ın düşmanı biter mi? Bitmez. Hâlihazırda algı operasyonlarıyla, beşinci kol faaliyetleriyle ve benzer propagandalarla İslam düşmanlığı bütün dünyada ve ülkemizde devam etmektedir. Ülkemizde dinden sorumlu Başkanlık, din işlerini düzenleyen Başkanlık Diyanet İşleri Başkanlığıdır, kurumsal olarak muhatabımız orasıdır. Şimdi, bütçe yanaştıkça ve zaman zaman “Diyanet kapansın, camiler kapansın, imamlar fabrikaya gitsin. Müezzinler

ne geziyor?” diye bir kampanya başlar; şuurlu, sistemli, kendine göre akılcı bir kampanya. Buradaki kampanyanın amacı Diyanet İşleri değil, imamlar değil, İslam dinidir, hedef İslam dinidir. Her kim ki bilerek veya bilmeyerek, şu veya bu gerekçeyle Diyanete, camiye, imama, müezzine, müftüye laf söylüyor ise, saldırıyor ise bunun hedefi İslam dinidir, başka izahı yoktur. Ama hiç duydunuz mu diğer ülkelerde de papaza laf söyleyen, zangoca laf söyleyen, Papaya laf söyleyen? Türkiye’de dinsizlik yoktur, din düşmanlığı da yoktur; Türkiye’de İslam düşmanlığı vardır, tek hedef odur. Niye? İslam birleştiricidir, İslam bütünleştiricidir, İslam herkesi kapsar, İslam tevhit dinidir. Hedef onun için İslam’dır.

Şimdi, günümüzde zaman zaman her hadise, her vukuat İslam’a mal edilmekte. Maalesef son günlerde de hep beraber yaşadığımız çok olumsuz bir durum var; çocuk evlilikleri. Her hafta sonu polis bir düğün salonunu basar. Niye? Çocuk evliliğinden dolayı basar. Bu, maalesef ki maalesef toplumumuzun kanayan bir yarasıdır. Şimdi bu cümleden olarak ve bu hadiseden olarak görüyoruz ki Meclisimiz dâhil olmak üzere, herkes Diyanete saldırıyor. Ağzını açan diyor ki Diyanet şöyle yaptı; ağzını açan Diyanet böyle yaptı... Maksat, Diyanet değil; maksat, İslam’ı karalama, kötüleme, itibarsızlaştırmadır. Bilerek yapın, bilmeyerek yapın; sonuç orasıdır.

Şimdi Diyanetin bu hususlarla ilgili yaptığı bir şey var mı? Elbette ki var. Yani Diyanet, burada, üç ayrı zamanda, üç ayrı toplantı yapmış ve ben bu üç ayrı toplantının maddelerini okuyacağım size: “Kur’an-ı Kerim, evlenme akdini sorumlulukları ağır bir sözleşme olarak kabul etmiş, evliliği eşlerin karşılıklı sorumluluklarını yerine getirdikleri ve kendilerine düşen ödevleri yapmayı taahhüt ettikleri bir güven sözleşmesi olarak değerlendirmiştir. Tarafların hür iradesi olmaksızın böyle bir sözleşmeden söz edilemez. Ne var ki, çok az da olsa bazı yörelerimizde genç kızlarımızın çocuk sayılabilecek kadar erken yaşlarda zorla evlendirildiğini ve bu uygulamanın dine dayandırılmaya çalışıldığını esefle müşahade edilmektedir”. Çocuk evliliklerine karşı çıkmak, İslam dininin genel ilke ve Hazreti Peygamber’in sünnetlerinin gösterdiği bir duyarlılığının da gereğidir. Bu, İl Müftüleri Semineri Sonuç Bildirgesi, 25-27 Mayıs 2008, Van.

Bir başka madde: “Hayat hakkını, insanın onuruna uygun bir şekilde hayatını sürdürmesi hakkını gasbetmek ve özellikle çocukları istismar konusu yapmak asla kabul edilemez. Kamuoyunda çocuk gelinler olarak bilinen kız çocuklarını anne olma ve aile kurma sorumluluğuna sahip olmadan, rızası dışında evliliğe zorlamak ve söz konusu uygulamaları nikâhta rıza, irade hüriyetini şart koşan İslam dininden hareketle meşrulaştırmaya çalışmak büyük bir yanlışlıktır.” İl Müftüleri Semineri Sonuç Bildirgesi, 7 Haziran 2012 Sapanca Sakarya.

Bir başka madde: “Kamuoyuna ‘çocuk gelinler vakası’ olarak yansıyan ve gerçekte çocuk istismarı olarak değerlendirilecek her türlü suistimalin İslam açısından hiçbir meşruiyeti yoktur. Çocukları istismar eden anlayışların dayandığı yanlış bilinç, kültürel yozlaşma, eksik ve çarpık dinî yorumlar mutlaka tahfif edilmelidir. Hiçbir Diyanet görevlisinin resmî nikâh olmaksızın evlilik akdine ilişkin bir işlem yapamayacağı açıktır.” Burada Diyanetin tavrı açık ve nettir. Yıllardır da müftülerin, imamların ve müezzinlerin toplantılarında 1’inci madde bu olmuştur; maalesef, önüne geçilememektedir. Bunu İslam’a yansıtmak, bunu İslam’ı karalamak, itibarsızlaştırmak için fırsat sahibi yakaladığı zaman bütün dünyayı ayağa kaldırmakta. Diyanetin ve İslam’ın bu husustaki açık ve net tavrı ortadadır ama her kim ki eline bir fırsat geçerse ilk fırsatta İslam’a saldırmaktadır.

Diyanet bununla birlikte, dünyada 51 dilde eser yazmıştır, milyonlarca eseri bütün dünyaya dağıtmıştır. Diyanet TV, 3 radyosuyla birlikte her gün irşat görevi yapmaktadır, insanlarımıza Müslümanlığı, İslam’ı doğru dürüst anlatmaktadır.

Şimdi, bir taraftan da -vakit dar- buraya her çıkan veya zaman zaman gazetelerde, dijital medyada ve benzeri yerlerde şu var: “Cami yapılmasın. Niye cami yapıyorsunuz?” Cami bir beldenin ruhudur, bir beldenin kimliğidir, bir beldenin her şeydir.(MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Cami bizim için her şeydir; cami, ibadethanedir, okuldur, mekteptir, medresedir. Camiyi Diyanet İşleri Başkanlığı yaptırmaz, Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesinin yüzde 93’ü personel gideridir. Camiyi cemaat yaptırır, vatandaş yaptırır, hayır sahibi, hasenat sahibi yaptırır, yalnız cami organizasyonları Türkiye Diyanet Vakfının da organizasyonunun içerisinde.

Şimdi, birer birer bütün camilerde cumadan sonra para toplanır. 1’er lira toplanır, 5’er lira toplanır. O 1’er liralır, o 5’er liralır o kadar kıymetlidir ki o kadar bereketlidir ki her yerde minareler dikilmeye başlar, minareler fişkirir. Şimdi, bu fişkiran, bu dikilen minareler birilerini rahatsız ediyor mu? Ediyor, etmeye devam edecek. Biz, yeni yeni minareler diyeceğiz, yeni yeni camiler yapacağız, şehirlerimizi, beldelerimizi süsleyeceğiz, beldelerimize kimlik kazandıracacağız. Bundan hiç kimsenin endişesi olmasın, bundan rahatsız olanlar da rahatsızlıklarına devam etsin.(MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Tabii ki -vakit dar- bizim de Diyanet personelinden isteğimiz var. Din adamlığı zordur, imamlık Peygamber mesleğidir. Her Diyanet mensubunun, her din adamının attığı adıma, yürüdüğü yola, giydiği elbiseye, hâline, tavrına dikkat etmesi gerekir; o, temsil makamındadır. İnsanların temsil makamında olduğu zaman daha dikkatli davranmaktadır. Yapacağı en ufak bir hareket İslam’a mal olur ve düşmanı çoktur, hepsi de kenarda, pusuda beklemektedir.

Bununla birlikte, Diyanetten ikinci arzumuz ve isteğimiz -her zaman söylüyoruz- merdiven altında ne idiği belirsiz, kimin kurduğu belli olmayan Kur’an kursları ve benzeri yapıları kontrol altına almasıdır. Bunlar kime hizmet ettiği belli olmayan yapılarıdır, bu çok önemlidir, her zaman İslam’ın ayağına dolanmaktadır. Bununla birlikte, önümüzdeki günlerde ve şu anda da yapılan çalışmalar var; işte, taşeronlara kadro var, sözleşmeli personelin kadroya geçmesi var. Diyanet personelinden vekil imamlar var, her zaman, ta başta, geçen sene de söyledik, imamın aslı, vekili olmaz; imam kulağımıza ezanı okur, en son da imam gelir, mezarlıkta bize talkin verir, doğduğumuz gün imamla öldüğümüz gün imamla. Bunun aslı, vekili olmaz ve bütün vekil imamlara da kadronun verilmesi gerekir

Sayın Başkanım, vakit bitiyor ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Hacı hak etti bir dakikayı.

BAŞKAN – Hacım, toparla hacım.

YAŞAR YILDIRIM (Ankara) – Artı, bununla birlikte, efendim, fahri Kur’an kursu öğreticilerine de verilmesi gerekir, o problemi de çözmeliyiz, eğer o problem çözülmezse sıkıntı olur. Bunlar bizim insanlarımızdır. Biz dinimize ne kadar sahip çıkarsak, dini ne kadar hayata geçirir, ne kadar doğru yaşarsak Cenab-ı Allah da o kadar bizim arkamızda ve yanımızda olacaktır.

Biz, burada, Diyanet İşleri bütçesini görüşürken Diyanet İşlerinin Hac ve Umre Genel Müdürlüğünü söylemeden geçemeyeceğim. Vakit de az ama dünyanın en güzel organizasyonunu bizim Diyanet Mekke’de, Medine’de hacda ve umrede yapar. Sayın Diyanetin bütün personeline de bundan dolayı çok teşekkür ediyorum.

Bütçemizin hepimize hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum. (MHP, AK PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Söz sırası Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu’nun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2023 yılı Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı ve Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği bütçeleri hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve bizleri izleyen vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Her devlet millî varlığına, bekasına ve güvenliğine yönelik tehditleri takip etmek, bunlarla ilgili bilgi ve belgeleri zamanında temin etmek, değerlendirmek ve karşı tedbirleri üreterek uygulamak zorundadır. Devletler, jeopolitik konumlarının gerektirdiği şartlar ile bölgesel ve küresel ortamı, gelişmeleri sürekli olarak izlemek, risk, tehdit ve fırsatları tespit ederek bu konulara yönelik siyaset belirlemek ve en uygun politikaları uygulamak zorundadır. Günümüzde bazı güç merkezlerinin hedef hâline getirdiği devletlere karşı uyguladığı kurlsız, ahlaksız ve acımasız, asimetrik, hibrit, melez saldırılar zirve yapmış durumdadır. Çoğu, kurulu olduğu ülkelerin yönetimleriyle doğrudan bağlantılı olan ancak, sivil, mesleki, siyasi, dinî, kültürel, sanatsal vesaire olarak sunulan kuruluşlar hedef ülke ve toplumlarda telafisi çok zor, hatta imkânsız olan kurlsız, ahlaksız operasyonlar yapmaktadırlar. Bu operasyonlarda hedef ülkedeki demokratik, illegal imkânlar ve yandaşlar ile sanal mecraları da lehlerine kullanıyor olmaları etkilerini daha da artırmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dünyayı yeniden dizayn etme gayreti içindeki bazı devletler yakın ve çevre coğrafyamızdaki ülkeleri hedef almakta, muhtelif senaryolarla müdahalelerine kılıf uydurmakta, ülke ve liderleri suçlayarak askerî müdahalelerde bulunmakta, hatta işgal etmekte, darbe girişimlerini planlayıp desteklemekte, bazı ülkeleri hedef alarak yönetimdekilerin değiştirilmesi gerektiği alenen gündeme getirilebilmekte ve bunu destekleyen ahlak dışı uygulamaları yapmakta, demokrasi ve insan hakları söylemleriyle oynadıkları iyilik meleği soytarlılığına karşılık müdahale ettikleri ülkelerin yönetim ve insanlarına karşı kurlsız, ahlaksız ve insanlık dışı muameleleri reva görmektedirler. Sözde demokrasi götürdükleri ülkelerde kimsenin can, mal, ırz ve namus güvencesinin kalmadığı, tüm insani değerlerin ayaklar altına alındığı, insanlığa karşı sürekli suç işledikleri, arkalarında on binlerce ölü, milyonlarca göç eden insan, yok olan devlet otoriteleri, çöken ekonomiler, özetle, büyük bir insanlık dramı bıraktıkları tarihî bir gerçekliktir. Afganistan'ı Muhammed Davud Han, Irak'ı Saddam, Libya'yı Kaddafi döneminden daha kötü hâle getirmek, kan gölüne çevirmek büyük bir beceri isterdi. Ancak sözde demokrasi havarisi geçinen devletler ve koalisyon oluşturdukları diğer ülkelerle birlikte bunu başarmışlardır. Kutuplaşan dünyada İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana yaşanan gelişmeleri gözden geçirdiğimizde; özgürlük, bağımsızlık, demokrasi ve insan hakları, halkların eşitliği gibi sahte söylemlerini dillerinden düşürmeyen ancak kendi çıkarlarından başka hiçbir şey düşünmeyen, yayılmacılığı varoluş gerekçeleri olarak gören bu ülkelerin girdikleri her yeri öncekinden daha kötü hâle getirdikleri tartışılmaz bir gerçek olarak karşımızda durmaktadır. Bu ülkelerden geriye yıkılmış bir ülke, mahvedilmiş insanlar, biri diğerine düşman hâline getirilmiş bireyler ve gruplar ile bu sonucu doğuran otoritenin iş birlikçisi durumundaki yönetimler kalmaktadır. Afganistan, Irak, Libya ve diğerlerinin durumu da ortadadır. Tüm bu gelişmelere karşılık, şu hususa özellikle dikkatlerinizi çekmek isterim: Elindeki askerî, diplomatik, ekonomik vesaire güce dayanarak bir ülkenin başka bir ülkeyi işgal edebileceği ancak o ülkede tutunmasının işgal etmesinden daha güç, hatta imkânsız olduğu ortaya çıkmıştır. Bunu Kurtuluş Savaşı'mızla biz dünyaya kabul ettirmiş durumdayız. Rusya'nın Afganistan'da uğradığı mağlubiyetinden sonra Ukrayna'da da benzer akıbete uğraması kaçınılmazdır. ABD'nin Vietnam'da, Irak'ta, Libya'da ve Afganistan'da yaşadığı akıbet bunlara örnektir. Bu gerçeğin farkında olan ülkeler, insan kaybetmeden ve minimum maliyetle başkalarının çocuklarının öleceği, başka ülke ekonomilerinin ve sosyal yapısının dinamiklerinin yerle bir edileceği yöntemleri tercih

etmekte, onların adına vekâlet savaşı yapacak yerli kiralık güçleri piyasaya sürmektedirler, yıllardır ülkemizde de bu yapılmaktadır. Şükürler olsun ki ülkemiz üzerinde ideolojik, etnisite, din, mezhep ve meşrep oyunu oynayanlar hedeflerine ulaşamamış ve binlerce yıllık kardeşliğimizi bozamamışlardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dört bir tarafı alevlerle sarılı olan bölgemizde devletimiz binlerce yıla dayalı devlet tecrübesi ve geleneğinden aldığı güç ve köklü kurumlarıyla dimdik ayakta durmakta, bu kurumlardan ilk ikisi ülkemizin ihtiyaç duyduğu stratejik istihbaratı sağlayan ve ayrıca kendisine yasalarla verilmiş tamamlayıcı mahiyetteki diğer görevleri yerine getiren MİT Başkanlığı ile ülkemizin güvenlik ihtiyaçlarının en üst seviyede görüşülüp analiz edildiği ve ona uygun stratejileri uygulanmak üzere tavsiye eden Millî Güvenlik Kurulu ile bu Kurulun emrindeki Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğidir. MİT Başkanlığının ana görevi, ülkemize içten ve dıştan yöneltilen tehditler karşısında millî güvenlik istihbaratını devlet çapında oluşturmaktır. Tüm teşkilatların ve dolayısıyla devletlerin başarısında karar vericilerin sağlıklı karar oluşturabilmesi için yanlışa “yanlış” diyebilen; dolayısıyla, doğruyu konuşan, cesaretli kadrolara ve doğruluğu teyit edilmiş, uzman personel tarafından analizi yapılmış bilgiye ihtiyaçları vardır. Özellikle Türkiye gibi bir ülkenin hedeflerinin kılcal damarlarına kadar sızması, doğruluğu teyit edilmiş bilgi alınması ve karar ve emir verme pozisyonundaki yöneticilerin isabetli karar vermelerini sağlamak önemlidir. MİT Başkanlığının bu konuda fevkalade başarılı olduğu ve her geçen gün ideale doğru yürüdüğünü görmekteyiz. Özellikle 2014-2018 yıllarında MİT Yasası’nda yapılan sağlam gerekçelere dayalı değişikliklerle bu güzide kurumumuz daha güçlü hâle getirilmiştir. Diğer ülkelerin istihbarat servisleriyle yarışabilen yeterlilik ve donanımda, yurt içi ve yurt dışında ülkemizin ihtiyaç duyduğu tüm konularda bilgi temin edebilen ve bu bilgiyi işleyerek yöneticilerin karar mekanizmasına sunan bir teşkilatımız bulunmaktadır. Millî Güvenlik Kurulu ve Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin geçmişi 1933 yılında kurulan Yüksek Müdafaa Meclisi Umumi Kâtipliğine dayanmaktadır. Millî Güvenlik Kurulunun muadilleri tüm Batı devletlerinde değişik isimler altında bulunmaktadır. Millî Güvenlik Kurulu ve MGK Genel Sekreterliği Türkiye üzerinde vesayet oluşturmak isteyen ülke ve güç odaklarının, nüfuz edemedikleri için hedef tahtasına oturttukları bir kurumdur. Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği milletimizin, ülkemizin ve devletimizin bekasına hizmette doksan yıla yakın bir süredir görev yapmaktadır; Millî Güvenlik Siyaseti Belgesi’nin hazırlanmasından ülkemizin seferberlik hazırlıklarının koordinasyonu ve hibrit tehditlerle mücadele eden dünyadaki güvenlik ortamının sürekli takibine kadar önemli görevleri üstlenmiş bir kurumdur.

Günümüz dünyasında evrensel düşünülmesi ve hareket edilmesi, kurum ve kuruluşların günün şartlarına uygun olarak kendilerini yenilemesi gerekmektedir. Küresel ve bölgesel politikaları etkileyebilecek şekilde güç ve söz sahibi olmak zorundayız. Türk olmak, İslam dünyasının kontrol edilemeyen tarihî gücü olmak ve Anadolu coğrafyasını vatanlaştırmış olmamız bunu gerektirmektedir.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilmesiyle birlikte MİT Başkanlığı ve Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin etkinliği daha da artmıştır. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde hükümet başkanı ile kurul başkanının aynı olması alınan kararların icrasını, takibini ve koordinasyonunu, dolayısıyla iki yönlü kurumumuzun başarısını artırmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi olarak Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı ve Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği bütçesinin hayırlı olmasını diliyoruz.

Sözlerimi tamamlarken Gazi Meclisimizi ve bizleri izleyen vatandaşlarımızı bir kere daha saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Aksaray Milletvekili Ramazan Kaşlı’da.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA RAMAZAN KAŞLI (Aksaray) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi Cumhurbaşkanlığı, Savunma Sanayii Başkanlığı bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türk milleti kültür ve medeniyetiyle tarihten günümüze güçlü, köklü bir devlet olarak adalet ve hoşgörüye dayalı yönetim anlayışıyla her zaman örnek ve önder olmuş, soylu ve yüce bir millettir. Türkiye, yüzyıllardır Türk İslam dünyasının öncülüğünü ve koruyuculuğunu üstlenmiş, günümüzde de öncülük ve koruyuculuk görevini ve hizmetini Müslümanların ve soydaşlarımızın yaşadığı her coğrafyada başarıyla devam ettirmektedir. Ülkemizin yüklenildiği bu misyonun eksiksiz yerine getirilmesinde ve 2023 Türkiye Yüzyılı hedefine ulaşmasındaki en önemli paylardan biri hiç şüphesiz yerli ve millî üretimleriyle, devrim niteliğindeki atılımlarıyla savunma sanayisine aittir. Ülkemiz artık dost ve müttefik ülkelerin ihtiyaçlarını karşılayan, dünyada kendi savaş gemisini inşa eden 10 ülke arasında; İHA, SİHA ve TİHA üretiminde ise dünyanın ilk 5 ülkesi içerisinde yer almaktadır. Daha birkaç yıl önce hayal gibi görülen BORA, BOZDOĞAN ve ATMACA; Cumhurbaşkanlığı'nın güçlü iradesiyle yapılmıştır. ATMACA'yla; ülkemiz, dünyada gemi savar füzesi üretebilen 5 ülke arasına girmiştir. Yine, füze sistemimiz HİSAR, uzun menzilli millî hava savunma sistemimiz SİPER ise 2024 yılında ordumuzun envanterine girecek ve ülkemiz havadan gelecek bütün tehditleri en güçlü şekilde bertaraf edecektir. Harp sahasının değişen konseptlerine uygun üretilen akıllı mühimmat sistemi ALPAGUT ile LAÇIN güdüm kiti, SUNGUR silah sistemi ile Türkiye'nin ilk millî ağır sınıf torpidosu AKYA, hafif sınıf torpidosu ORKA'yla Türkiye tüm savunma alanlarında söz sahibi olmuştur. Küresel tedarikçilerin geçmişte çıkardığı tüm zorluklara ve ambargolara rağmen insansız hava aracı, füze, mühimmat talepleri yurt dışından karşılanmaz hâle gelmişken, bugün, ülkemiz F-35'le ilgili yaptırımlarla karşı karşıyayken daha üstün teknolojiyle donatılmış beşinci nesil Türk savaş uçağımız 2028'de inşallah semalarda olacaktır. Baykarın üreticisi olduğu Türkiye'nin ilk insansız savaş uçağı KIZILELMA, Türk havacılık tarihinin dönüm noktası olacaktır. Önceleri sadece, Kırıkkale'de tabanca ve mermi üretebilen ülkemiz, Ayasofya'nın açılmasıyla son bulan küresel vesayet kamburundan kurtularak bugün, millî ve yerli malzeme kullanım oranında yüzde 85 seviyesini yakalamış, neredeyse tam bağımsız hâle gelmiştir.

Türkiye, Karadeniz'deki doğal gazı karaya çıkarmak için denizin dibine 140 kilometre boru döşeyebilen teknolojiyi kullanarak insansız deniz araçları ULAQ, SALVO, ALBATROS, MİR ve SANCAR'dan insansız denizaltına, uzayın sınırı olarak kabul edilen 100 kilometre çizgisini de aşarak bu rekabeti uzay ligine taşımıştır.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi ve Cumhurbaşkanlığı'yla her alanda istikrar yakalanmıştır. Başlatılan bu değişim ve atılımları daha ileriye taşımak için geleceğimize hep birlikte sahip çıkacağız. Liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Bey'in ifadesiyle "Cumhurbaşkanlığı, milletimizin hizmetkârı, büyük Türkiye'nin mimarındır." Siyasetimizdeki samimiyet ülkümüzün uğruna, ülkemizin hayrındır. Her şey lider ülke Türkiye içindir. (MHP sıralarından alkışlar)

Sözlerime son verirken ülkemizin geleceği için özgün, güvenilir ve çığır açan nitelikte ürünlerin envanterimize kazandırılmasında emeği geçen ve bu ekosisteme katkısı olan herkese ayrı ayrı teşekkür ediyor, ülkemizin küresel ve bölgesel konumunu güçlendiren millî gücümüz Türk Savunma Sanayi Başkanlığının 2023 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nda. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Strateji ve Bütçe Başkanlığı kurumu bütçesi üzerine konuşmak üzere Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce Türk milletini ve Gazi Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Türkiye Cumhuriyeti'nin asırlık hikâyesi, bir devin yeniden ayağa kalkışı, bir milletin küllerinden doğuşudur. Bu ülke savaş meydanında kahramanlık, siyaset meydanında kararlılık üzerine inşa edilmiştir. Gazi Mustafa Kemal Atatürk memleketi adım adım dolaşıp bir direniş cephesi oluştururken iki şeye güvenmişti. Birincisi, Atatürk'ün deyimiyle milletin kendisine yani cevheriaslisine; ikincisi ise Anadolu'nun ve ülkenin dört bir yanında çoban ateşi gibi kendiliğinden tutuşan Kuvayımilliye teşkilatlanmasına güvenmiştir. Güven, inanç ve mensubiyet şuuruyla yüz yıl önce bu topraklarda verilen bağımsızlık savaşı bütün mazlum milletlere de umut ışığı olmuştur. Sömürgecilerin boyunduruğunu kırıp dağıtan Türk milleti ezilen bir dünyanın âdeta kahramanı hâline gelmiştir. Biliyoruz ki bugün de vaziyet aynıdır. Türk devleti kendisine çizilen psikolojik sınırları tanımamakta, küresel güç odakları tarafından hizaya getirilmeyi reddetmektedir ve bu duruş yüz yıl önce olduğu gibi karanlığı aydınlatmakta, mazlum milletlerin de ışığı olmaktadır. Bu yüzden cumhuriyetimizin 100'üncü yılına güçlenerek ulaşması yalnızca milletimiz için değil, bütün insanlık için önemlidir. Bu yüzden cumhuriyetimizin 100'üncü yılının bütçesi psikolojik sınırları aşan bir ülkünün bütçesidir. Dolayısıyla bu bütçe Türk asrı vizyonunun ürünü, Türk asrının habercisi, 100'üncü yılını coşkuyla kutlayacağımız cumhuriyetimizin bütçesi olması sebebiyle de tarihi bir bütçedir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin özellikle dış dünyada gelişmelere karşı takınacağı tavır, harici tehditlere karşı göstereceği duruş ve mücadele azminin temelini oluşturacak stratejiler hiç olmadığı kadar önem arz eder hâle gelmiştir. Elbette bu stratejik aklın millî ve yerli olması, geliştirilen politikaların siyasi, sosyal ve ekonomik kelimeleri de içine alacak şekilde olgunlaştırılması, olayların başkent Ankara'dan Türk milletinin gözüyle değerlendirilmesi hayati önem taşımaktadır. Küresel siyasetin belirleyicisi olma iddiasıyla kardeşi kardeşe kırdıran, oğlu babaya isyankâr, babayı ise oğula hasım yapan sistemin ekonomik alanda da ahlakını kaybetmiş, ilkelerini terk etmiş bir hâle bürünmüştür. “Bize ne, biz kendi işimize bakalım.” gibi şuarsuz cümle kuranlar elbette vardır, elbette olacaktır. Ancak boğazından geçecek sıcak bir lokmaya dahi muhtaç kalan Afrika'daki bir çocuğun derdiyle dertlenmenin Türk milletine tarihin yüklediği reddedilemez sorumluluğun gereği olduğu da unutulmamalıdır. Adalar Denizi'ndeki Yunan küstahlığına geçit vermeyen ruhun Doğu Akdeniz'de enerji çalışmalarını tüm engellemelere rağmen sürdüren kararlılığın ve Türk ordusuna Akdeniz'i hedef gösteren Büyük Gazi'nin mirasına sahip çıkan inancın ilk günkü dirliğiyle ayakta olduğu görmezden gelinmemelidir. “Azerbaycan'ın sevinci sevincimiz, kederi kederimizdir.” diyen Atatürk'ün yarım kalmış hayallerinin istiklale kavuşmuş Karabağ'la tamamlandığı unutulmamalıdır. Çocuk katillerinin yuvalandığı, mazlum kaniyla beslenen, uyuşturucu ve insan ticaretiyle nefes alan, organ kaçakçısı, çocuk istismarcısı PKK-PYD/YPG gibi terör örgütleriyle sonuna kadar mücadele etmenin, şehitlerimizin kanını yerde bırakmamanın boynumuzun borcu olduğu hatırlardan çıkmamalıdır. Bu yüzden bağımsız ve demokratik Türkiye Yüzyılı sadece bizim için şanlı bir zafer değildir. Bu yüzden Türk asrı vizyonuna koşar adım yaklaşılması işgalci zihniyet için utanç verici bir hezimetdir. Tam bu sebeple “Bize ne?” diyemeyiz. Tam da bu gerekçelerle “İnsanlığın derdiyle dertlenmek bize mi düştü?” diyemeyiz. Tam da bu yüzden “Biz kendi işimize bakalım, onlar kendi işine baksın.” hiç diyemeyiz. Biliyoruz ki insanı yakan ateşi değil, gafletidir. İnanıyoruz ki sevdiğe sevecek, arslanlar ile ceylanlar kucağımızda dost olacaktır. Bu bilinç ve inançtır ki Türk milletini yeryüzünde siyaset ve fikirler üstü bir konuma haiz etmiş, tarifi zor bir sorumluluğu da sahip kılmıştır. Açık yüreklilikle söylemek isterim, bir asır önce Ankara bozkırında dikilen fidan artık asırlık bir çınar olmuştur. Anadolu'nun yiğit evlatları bu

topraklarda hür olarak yaşayacaklarını dosta düşmana ispat etmişlerdir. Türk demokrasisi güçlendikçe cumhuriyetimiz de kuvvetlenmektedir. Bilinmelidir ki Türk milletine yozlaşmayı dayatan kafalarla dün sorunumuz vardı, bugün de vardır. Türk milletine karamsarlık servis edenlere karşı dün hasımdık, bugün de hasımız. Türk milletine yabancı başkentlerde çizilen sınırları kabul ettirmeye çalışanlara karşı dün düşmandık, bugün de düşmanız. (MHP ve AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Türk devletinin istiklaline göz dikenlerle, istikbaline kastedenlerle hesabımız dün vardı, bugün de var. Hatırlatmak isterim, millete kıymet vermek ve ona inanmak, ülkesi uğruna çarpışmayı göze alan her vatanperverin temel refleksidir. Cumhuriyeti kuran ruh, işte bu millet de vatan sevasından beslenmiştir. Millete inananlar kararı millete bırakan bir sistem inşa etmiştir. Devletin idaresi milletin idaresine teslim edilmiştir. Türk milletinin son yüzyılını şekillendiren iki temel unsur, güçlü bir cumhuriyet inşası ve kararlı bir demokrasi yolculuğu bugün de Cumhuriyet İttifakı’yla sürdürülmektedir. Türk milleti bu duruşu sahiplenmiştir, Türk dünyası bu kararlılığı kucaklamıştır, insanlık bu duyarlı tavra dört elle sarılmıştır.

Değerli Başkan, kıymetli milletvekilleri; hem strateji hem de bütçe konularının konuşulduğu bir oturumda gerçekleştirilen iktisat kongresiyle Türk milletinin ufkunu açacak kararların alındığı, Türk girişimcisine ve yatırımcısına çağrı yakalayan vizyonun armağan edildiği, Türkiye Cumhuriyeti’ni tüm alanlarda kalkındıracak ve ekonomik bağımsızlığa kavuşturacak beyanatların ilk defa ilan edildiği İzmir’den de bahsetmek isterim. Adalar denizine bakan, hürriyet meşalesinin bütün ihtişamıyla yanmaya devam ettiği, gözümüzün nuru, Ege’imizin incisi İzmir, hiç şüphe yok ki Türk asrı vizyonunun da parlayan yıldızlarından biri olacaktır. Üstünde gezinen işgalci postalları denize dökülmeden istiklal mücadelesinin bitmediği İzmir, bugün de varlığı ve kapasitesiyle Türk milletinin istikbalinin mihenk taşlarından biri olarak varlığını devam ettirmektedir. Tarım, sanayi, turizm sektörlerinin hepsinin bir arada sürdürülebileceğini ve geliştirilebileceğini gösteren örneklerle sahip liman kenti olmasıyla da sadece bölge için değil, ülkemiz için de önemli ticaret merkezlerinden biri olan İzmir’in sorunlarının gün geçtikçe çoğaldığı sugötürmez bir gerçektir. Bütün bunlara rağmen İzmir’in en kötü gününde dahi bütün gücüyle hem de tam bir koordinasyon içinde devletimizin İzmirlinin yanında olduğu, İzmir’imizin yaralarının sarılmasında hiçbir gecikmeye mahal vermeden, felaket simsarlarına alan açmadan sorumluluğunu yerine getirdiği de inkâr edilemeyecektir. Bu manada, hem İzmir hem de bölge için büyük önem arz ettiğine inandığım Ege Turizm Merkezi Çeşme Projesi’ne ciddiyetle ve ilgiyle yaklaştığımızı bir kez daha ifade etmek isterim. Bölge turizmi ve Türk turizmi için örnek teşkil edecek bu büyük projenin nihayete erdirilmesi adına atılan adımları İzmir için, İzmirli için ve tüm Ege Bölgesi için samimiyetle desteklediğimiz bilinmelidir.

Saygıdeğer milletvekilleri, burada kıymetli konuşmalarıyla bütçe görüşmelerine katkı sunan arkadaşlarımızın birçoğu ifade ettiler. Aynı rakamlardan bahsetmek niyetinde değilim çünkü bu, Türkiye Cumhuriyeti’nin 100’üncü yılının bütçesidir. Ancak özellikle karamsarlık aşılayarak, ekonomik mücadelede devletin zaafa uğramasını arzu ederek ellerini ovuşturanlara başka başkentlerde kendi ülkesini kötüyerek yol alabileceklerini sananlara hatırlatmak isterim: Salgına rağmen 2020 yılında 20 ülke arasında en çok büyüyen ikinci ülkenin adı Türkiye’dir. (MHP ve AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) 2021 yılında küresel ekonomi yüzde 6 oranında büyürken küresel ortalamanın üstünde bir performans sergileyerek yüzde 11,4’lük bir büyüme rakamı yakalayan ülkenin adı Türkiye’dir. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Gelişmiş ülkelerde sanayi üretimi durmuşken, vaatler yerine getirilmezken tedarikçisi olduğu ülkeleri mağdur etmeyen sanayi ve ticaret stratejisinin sahibi Türkiye’dir. Yanı başındaki ülkeleri ateş almışken her türlü küresel oyuna millî bir akılla cevap veren ve üzerine oynanan oyunları bozan, masa başlarında çizilen planları elinin tersiyle reddeden, millî stratejik

akılla Türk asrına hazır olduğunu gösteren ülkenin adı Türkiye'dir. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Türk Devletleri Teşkilatı çatısı altında tüm dünyaya ilan ettiği ortak iradeyle Türk asrına hazır olduğunu gösteren milletin adı Türk milletidir. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Birileri görmek istemese de gökyüzünde ışığını saçan o yıldız Türkiye için, Türk milleti için parlamaktadır. Duymak istemeyenler olsa da hilal yıldıza hasretini kollarını açmış dile getirmektedir. İnsanlık adalete susamış, sevgiye aç türkü çağırmakta, Türk'ün medeniyetinden kana kana içmek için gün saymaktadır. Milliyetçi Hareket Partisi Türk milletinin, insanlığın ve dahi tarihin kendisine yüklediği sorumluluğun da sonuna kadar farkındadır. İnsanımıza ve milletimize ait değerlere karşı tanımlanmış her türlü tehdidi, temel hak ve özgürlüklere zarar vermeden yok etmeye de kararlıyız. Liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Bey'in ifade buyurdıkları gibi: "Türk milletinin gözü açıktır, muhayyilesi faaldir, baldırı çıplakların, ederi 1 dolar olan canilerin tezgâhlarına da hazırlıklıdır." diyerek konuşmamı sonlandırıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

TANER OSMANAĞAOĞLU (Devamla) – Bütçemizin milletimize hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisinden son söz Ankara Milletvekili Mevlüt Karakaya'ya aittir.

Buyurun Sayın Karakaya. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin gelir bütçesiyle ilgili kısmında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almiş bulunuyorum. Yüce Türk milletini ve Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, devlet, işlevlerini yerine getirmek, ekonomik çarkları döndürmek, toplumun istek ve ihtiyaçlarına cevap vermek için harcama, gider yapmak zorundadır. Devletin yapacağı bu harcama ve giderler ile bunların nerelerden ve nasıl karşılanacağını gösteren cetvele "bütçe" diyoruz. Bir bütçenin kaynağı iki türdür; gelir ve borçlanma. Bütçe aslında iki kefeli bir terazi şeklindedir; kefenin biri gider, diğeri gelir bütçesidir. Arzu edilen, bu kefelerin birbirine denk olmasıdır; buna "denk bütçe" deriz. Gelir tarafı ağır basarsa bütçe fazlası, gider tarafı ağır basarsa bütçe açığından bahsederiz. Bu bütçede gider tarafı gelir tarafından 659,4 milyar TL ağır basıyor. Sonuç itibarıyla, bütçenin mutlaka denk bağlanması gerekiyor ki gelirlerle karşılanamayan giderlerin artan kısmı için borçlanma öngörülerek bütçe denk hâle getiriliyor.

Değerli milletvekilleri, genel bir girişten sonra gelir bütçesi üzerinde yoğunlaşmak istiyorum. Teklif edilen 2023 yılı merkezî yönetim bütçesinin büyüklüğü 4 trilyon 469,4 milyar TL'dir. Bu büyüklük içerisinde gelir bütçesinin payı yüzde 85,2'dir. Diğer bir ifadeyle, toplam bütçenin 3 trilyon 810,1 milyar TL'si gelir bütçesidir. Bu noktada bir benzetme yapmak gerekirse gider bütçesi devletin verdiği, gelir bütçesi de aldığı eldir. "Veren el alan elden üstündür." düsturu gereği; özne devlet, konu da bütçe olunca gelir toplayan yani alan el pek istenmez.

Makro açıdan bakacak olursak; bir gelir bütçesi, bütçe yılındaki gayrisafi yurt içi hasılanın ne kadarının toplanacağını belirler. Bu makro bir karardır, doğrudan bir bütün olarak ekonomik ve mali durumu etkiler, yönlendirir; borç yönetimi de dâhil. 2023 yılı için gelirler toplamı 3 trilyon 810,1 milyar TL dedik; orta vadeli programda 2023 yılı için öngörülen gayrisafi yurt içi hasıla 18 trilyon 654 milyar TL olduğuna göre, önümüzdeki yılda elde edilecek gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 20,4'ünü toplamak üzere Parlamento olarak Hükûmete yetki vereceğiz ya da yetki istenmekte. Bu

oran geçmiş yıllar ortalamalarıyla mukayese edildiğinde çok bir farklılığının olmadığını ifade etmek isterim. Örneğin, 2022 yılında 19,9, 2021 yılında 19,3, 2020 yılında da 20,3 olarak gerçekleşmiştir. Genel ortalama yüzde 20 civarındadır ancak geçmiş yıllarda bunun zaman zaman yüzde 25'lere kadar çıktığını da ifade etmemiz lazım. Bu oran ne kadar yükselirse o kadar sıkılaştırma yapılıyor demektir. Yani bir yıl içerisinde tüm ekonomik birimlerin, devletin, şirketlerin, hane halkının üretecekleri mal ve hizmetlerin parasal karşılığı olarak ifade ettiğimiz gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 20,3'ünü toplama yetkisi veriyoruz; onun için bütçe hakkı gündeme sık sık getiriliyor. Bu çok önemli; 2023 yılı gelir bütçesinin bu anlamda ekonomik birimler yönüyle geçmiş yıllardan farklı olmadığını ifade ettik.

Gelir bütçesinin bu noktadan sonra ikinci önemli ayağı ise kaynaklarının neler olduğudur. Biz gelir bütçesi kaynakları açısından konuya yaklaştığımızda, vergiler ve vergi dışı gelirlerden oluştuğunu görüyoruz. 2023 yılı merkezî yönetim bütçesinin öngörüsünde gelir bütçesinin yaklaşık yüzde 84'ü vergilerden, geriye kalan yüzde 16'sı da vergi dışı gelirlerden yani KİT'lerin kârlarından, sermaye gelirlerinden, cezalardan, özel bütçeli idarelerin düzenleme ve denetleme kuruluşlarının gelirlerinden elde edilecek rakamlar.

Bütçe gelirlerinin sağlam ve sağlıklı olmasının temel dayanağının vergiler olması gerektiği hepimizin malumudur. Gelişmiş ekonomilerde bütçe gelirlerinin bizimkinden çok daha yüksek seviyelerde olduğunu da ifade etmek istiyorum ancak şunu da eklememiz lazım: Vergi gelirlerinin, iktisadi döngülere duyarlılığı, tüm ülke ekonomilerinde bütçe performansı üzerinde de önemli etkisi vardır.

Değerli arkadaşlar, bizim bütçe performansıyla ilgili temel sorunlarımızın başında vergi sistemimizle alakalı eksiklik ve aksaklıkların yer aldığı yine hepimizin sürekli ifade ettiği hususlardır. Ben buralarda tekrara düşmek istemiyorum, dün burada Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına konuşan çok değerli arkadaşlarımız, Konya Milletvekilimiz, vergilerle ilgili konuları, hususları ifade ettiler. On Birinci Kalkınma Planı'ndaki öngörülerini, onlarla bağlantıyı, özellikle kurumlar vergisi ile gelir vergisinin birleştirilerek tek vergi kanununun çıkarılması, Vergi Usul Kanunu'ndaki sadeleşmelerin gerektiği, vergiye uyumlu ilgili düzenlemelerin yapılması gerektiği hususları burada Milliyetçi Hareket Partisinin hatipleri tarafından defalarca tekrar edildi, aynı konuları tekrar etmek istemiyorum ama şunu ifade etmek istiyorum: 2023 yılı cumhuriyetimizin 100'üncü yılı inşallah, bu yılda, cumhuriyetimizin 100'üncü yılında tüm vergi tarafları açısından bir milat olarak değerlendirilebilir bu yıl ve bu noktada hem vergi reformu yapılabilir hem de vergi tarafları açısından, özellikle de mükellefleri açısından bir daha vergi barışlarına ihtiyaç olmayacak, o kapıyı, aslında bir anlamda istisnai görünen ama müesseseseleşmiş o kapıyı da kapatacak düzenlemelerin yapılmasının gerekli olduğunu ifade etmek istiyorum.

Gelişen dijital ekonomiye ve e-ticarete uygun bir vergi yapılanmasının oluşturulmasını buradan defalarca söylemiştik. Daha geçtiğimiz günlerde Maliye Bakanlığının bu konuyla ilgili bir düzenleme yaptığı, özellikle verilerin mükellef tarafından elektronik ortamlarda sunulacağına ilişkin düzenlemeler... Bu önemli bir gelişme. Bu düzenlemeler dolayısıyla teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, gelir bütçesi açısından aslolanın ekonomik büyüme olduğunu da ifade edelim çünkü teknik bir ifadeyle söylemek gerekirse gelir bütçesi aslında gayrisafi yurt içi hasılanın bir fonksiyonudur. Yani gayrisafi yurt içi hasıla arttıkça bütçe gelirleri de artacaktır. Bu açıdan bakıldığında, Türkiye ekonomi modeli tutmuş -gelişmeler yine buradan ifade edildi- gerçekten önümüzdeki yıllar açısından bizleri umutlandırıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Hocam, buyurun, tamamlayın.

MEVLÜT KARAKAYA (Devamla) – Ben bu vesileyle gayrisafi yurt içi hasılanın artması ekonominin büyümesiyle artacak bereketli gelir bütçelerine doğru hep birlikte diyor, bu vesileyle yine, 2023 yılı bütçesinin yüzde Türk milletine hayırlar getirmesini Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyor, hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Şahıslar adına ilk söz, lehinde, Adana Milletvekili Ahmet Zenbilci. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

AHMET ZENBİLCİ (Adana) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin bugünkü görüşmeleri üzerinde lehte, şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün Parlamentoda süreci devam eden bütçe görüşmelerinde önemli tespitler yapıldı; herkes kendi açısından icraatlarını, çalışmalarını anlatmakla birlikte muhalefette bulunan milletvekili arkadaşlarımız da kendilerince değerlendirmelerini ortaya koydular.

Demokrasinin olmazsa olmazlarından en önemlisi muhalefettir, muhalefetteki en kıymetli şeyse demokrasi içerisinde onları eleştirebilmektir; yeter ki eleştirilerimiz şahsileştirilmesin, yeter ki eleştirilerimiz birisine afen yapılmaz. Bütün eleştiriler kıymetlidir, mutlaka icranın içerisindekiler de bunu alacaktır. Ben olumlu katkı koyan bütün herkese yürekten teşekkür etmek istiyorum.

Kıymetli milletvekilleri, AK PARTİ olarak 2002 yılından bugüne kadar, yaklaşık yirmi yıldır, ülkemizde, bizim adımıza verilen yetkiyi yine milletimiz adına kullanarak başarılı hizmetlere imza attık. Bu imzayı atarken elbette sadece yirmi yıl boyunca yapılmış bir hizmet değil, cumhuriyetin kuruluşundan bu ana kadar birçok devlet insanının, siyasetçinin ve halkımızın vermiş olduğu yetkilerle çalışan insanların da güzel şeyler yaptığı aşikârdır ancak bu yapılan güzel şeylerin son yirmi yılda çok daha hızlanmış olması, çok daha ileri seviyeye getirilmiş olması için AK PARTİ'miz mücadele etti. Gazi Mustafa Kemal'in muasır medeniyetler seviyesine ulaşmak hedefiyle yola çıkarmış olduğu genç cumhuriyetin yirmi yılda çok ciddi, önemli katkıları olmuştu. İşte, bizler, bu anlayışla, yirmi yıl boyunca, Türkiye'yi hak ettiği yere ulaştırmak amacıyla Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde -ve son dönemlerde de Cumhur İttifakı'yla birlikte tekrar hızlandırdık- hizmet etmeye devam ediyoruz ancak şunu ifade etmek istiyorum ki cumhuriyetimiz bir asırlık dönem içerisinde birçok kısmında inkitaya uğramıştır. Bu inkitaya uğramaların içerisinde emperyalist düşüncelerin mutlaka etkisi var ve onun buradaki iş birlikçileri ve onun taraftarları bu oyun kurucular tarafından verilen görevleri yapmışlardır. Gün oldu Alevi-Sünni çatışması getirdiler, gün oldu Türk-Kürt kavgası getirdiler, gün oldu sağ-sol çatışması getirdiler ama bu maşalar hiçbir zaman görevlerinden vazgeçmediler. Ülkemizin millî iradenin üstünlüğüne dayanması ve vesayet güçlerine karşı dimdik durabilmesi çok kıymetliydi. Bunun için, geçmişten bugüne rahmetli Adnan Menderesler, rahmetli Turgut Özalpar, Bülent Ecevitler, Süleyman Demireller ve Milliyetçi Hareket Partisinin kurucu lideri Alparslan Türkeş'in de içerisinde bulunduğu bize kadar gelen bütün süreçte birçok defa vesayetçilerce engel olunmuşlardır ve bu engelle bunların başarılarının önü kesilmiştir ancak ülkemizde vesayet yönüyle cumhuriyete ve demokrasiye birlikte sahip çıkmak hepimizin, herkesin bir görevidir, bu zihniyete karşı birlikte durmamız gerekiyor. İşte, milletimiz, bize, bu zihniyeti, 15 Temmuzda bu zihniyetin karşısında dimdik durarak göstermiştir. Elbette, biz de AK PARTİ olarak yirmi yıldır dikensiz bir gül bahçesinde yürümedik, bizim de önümüze birçok engeller çıkarıldı, bizim de önümüzü kesmeye başladılar; gün oldu partimizi kapatma, gün oldu e-muhıralar, gün oldu başka vesilelerle önümüzü kesmeye çalıştılar ama hiçbirine itibar etmeden,

durmadan, yorulmadan “Durmak yok, yola devam.” düsturuyla ekonomiden sanayiye, ticaretten tarıma, sanattan kültüre, edebiyata kadar birçok alanda büyük reformları gerçekleştirdik. Türkiye’de eğitimden sağlığa kadar başarılar var.

Şimdi, sürecin son kısmına doğru gelirken şunu ifade etmek istiyorum: Bizim bir hayalimiz var, aslında bu hayal bizim değil, Türkiye’nin hayali; biz, sivil, demokratik bir anayasa yapmak için yola çıkıyoruz, bu anayasa Türkiye’deki bütün herkesin hayalidir. İşte, Cumhur İttifakı’yla, bir kez daha, 2023’te, bu milletimizden destek isteyerek bu anayasa hayalimizi gerçekleştirmek istiyoruz çünkü bu anayasada herkese ihtiyaç var, herkese yer olacak, herkes kendisinde bir yer bulacaktır. Bu anayasayla birlikte Türkiye Yüzyılı hayalini hayata geçireceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AHMET ZENBİLCİ (Devamla) – Birçok alanda daha çok gelişebilmesi için, yeryüzünde Türkiye’nin daha çok sözünün geçebilmesi için, daha demokratik, daha güçlü bir Türkiye olabilmesi için bu hayallerimizi de Türkiye Yüzyılı’yla ortaya koyduk. Getirdiğimiz bütün birikimlerimizle, cumhuriyetten bu yana kadar kazandığımız bütün kazanımlarımızla hep beraber Türkiye olarak gurur duyacağımız büyük işler başarmak istiyoruz. Bu başarıdan dolayı, milletimizden, 2023 yılında tekrar Cumhur İttifakı’na destek istiyoruz; bundan dolayı şimdiden teşekkür ediyorum.

Bütçemizin, milletimize, icra kurumunda bulunan bakanlarımıza ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ülkemize yapacakları hayırlı, bereketli, güzel işlere vesile olması temennisiyle bir kez daha hepinizi saygıyla muhabbetle selamlıyorum.

Hayırlı uğurlu olsun. (AK PARTİ, CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Bak, Engin Bey de alkışladı Zenbilci.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Biz de alkışladık.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Grup alkışladı Sayın Başkanım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Benim yapacağım konuşmayı yaptı. Nezaketli üslubu gördük AK PARTİ’de.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi yürütme adına Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Başkanım, yetmiş dakikayı kullanacaksınız galiba.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Sabahtan beri dinleyince yetmiş dakika ancak yani.

BAŞKAN – Böyle olsun, böyle, çok güzel bir diyalog ya. Hadi hayırlı olsun.

Buyurun. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bugün Cumhurbaşkanlığı ile Cumhurbaşkanlığına bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşların 2023 yılı bütçeleri ve 2021 yılı kesin hesaplarını Gazi Meclisimizin takdirine sunuyoruz. Gün boyunca yapıcı eleştirileriyle katkı veren milletvekillerine, Cumhurbaşkanlığı ile Cumhurbaşkanlığına bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlarının bütçeleri, kesin hesapları ve faaliyetleri hakkında belirttikleri görüş, düşünce ve önerileri için teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gündemimizin en başında tüm Türkiye’nin içini yakan çocuk istismarı vakası yer alıyor ne yazık ki. Bahsi geçen olayla ilgili, öncelikle bir baba, sonra Cumhurbaşkanı Yardımcısı olarak şunu söylemek isterim: Taciz, istismar gibi olayların tümü “ama”sız, “şart”sız bir

insanlık suçudur, faili -kim olursa olsun- lanetliyorum. Biz ki dünyadaki adaletsizliklere, eşitsizliklere, hak ihlallerine karşı duran, haklının hakkını aldığı bir dünya için mücadele eden kadrolarız. Başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere, nerede bir haksızlık, hukuksuzluk varsa, dünya sussa biz susmayız; siyasi geçmişimiz bu duruşumuzun örnekleriyle doludur. Bir vatandaşımızın, hele ki bir çocuğumuzun temel hakları söz konusu olduğunda elbette tepkisiz kalacak değiliz, kalmadık da zaten.

Aile Bakanlığımız, bu durumun ihbarıyla birlikte, bu kızımızı hemen koruma altına alarak can güvenliğini temin etmiş, ardından da psikososyal destekler verilmesi gereken ilk acil hizmetlerini ve devamındaki rehabilitasyon çalışmalarını sürdürmüştür ve hâlâ da sürdürmektedir. Kızımızın koruma altına alınmasını takip eden dönemde “çocuğun cinsel istismarı” suçundan da derhâl soruşturma başlatılmıştır ve hâlihazırda İstanbul’da ağır ceza mahkemesinde de yargılama devam etmektedir; olay, yargının tasarrufundadır. Artık, bize düşen, bağımsız Türk mahkemelerinin işini yapmalarına müsaade etmek ve hukuki süreci yakından takip etmektir. İsnat edilen suç sabit görüldüğünde suçluların tümünün en ağır cezayı alacaklarına da inancımız tamdır. Devam eden hukuki süreçte çocuklarımızın üstün yararının gözetileceğine inanıyoruz, inanmak istiyoruz.

Çocuğa yönelik, kadına yönelik istismarın nasıl karşındaysak bu gibi toplum vicdanını kanatan olayların siyasi malzeme yapılmasına da karşıyız. Mağdurlar, siyasetin aparatı değildir. Elbette gündeme gelen travmaya tepki son derece doğaldır ve desteklenmelidir ancak bu kardeşimizin bundan sonra da bir hayatı olduğu gerçeği unutulmamalıdır. Özellikle resimlerinin kamuoyu nezdinde paylaşılması, içinde bulunduğu durumun yaralarını sarması açısından son derece önemlidir. Çocuğun ikincil örselenmesinin önüne geçmek için, yaşadığı travmanın atlatılabilmesi için öncelikli olarak muhalefete bu mağduriyetlerin bir siyasi şov malzemesi olmadığını hatırlatmak isterim. Adil yargılamanın sonucunu beklemeden tarafları yaftalamak, toplumda ayrıştırma ve ayrışma oluşturmak topluma da hiçbir siyasi partiye de çıkar sağlamaz.

İddia edilen bu insanlık suçunun belli inanç gruplarına yönelik suçlayıcı ifadelerle, genellenmek suretiyle yapılmaya çalışıldığını da görüyoruz. Bu vesileyle Sayın Kılıçdaroğlu ve 6’lı masaya da Sayın Aslı Baykal’ın dün paylaştığı Twitter mesajlarını da özellikle hatırlatmak isterim. 28 Şubat sürecine benzer bir oyunun başlatılması girişimlerine asla göz yummayacağız, bunu da özellikle ifade etmek isterim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Genel Başkanın hangi inanç grubuna yönelik bir cümlesi oldu ya! Başlarken ayıp ediyorsunuz ama ya!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin güven ve istikrar iklimine...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hangi inanç grubuna yönelik bir laf etti Bay Kemal?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Arkadaşlar, bize ifade edilene cevap veriyorum, bize yöneltilenlere cevap veriyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Allah Allah, bir kelimesini göstere, hayret bir şey ya!

SÜLEYMAN GİRĞİN (Muğla) – Kılıçdaroğlu’nun adını ağzımıza alırken dezenfektanla yıkayın; dezenfektanı nereden alacağımızı biliyorsunuz siz!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin güven ve istikrar iklimine, kardeşliğine, huzuruna en sıkı şekilde sahip çıkmamız gerektiğine inanıyoruz. Aynı şekilde, milletimizin iradesiyle hayata geçirilen Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin kazanımlarına da birlikte sahip çıkmalı, başarılarla gurur duyabilmeliyiz. Sabahtan beridir dinliyoruz, yıllardır da dinliyoruz ancak ne yazık ki yine, aynı şekilde,

muhalefet olarak farklı bir şey de aslında duymadık. İşinize gelmedi mi hemen konfor alanınızdan, hükümet sistemine çamur atmaya başlıyorsunuz ne yazık ki. Bununla da kalmıyor, Cumhurbaşkanımızı hedef alıyorsunuz bazen, ne yazık ki ve çoğu zaman da hadsizce ifadeler kullanıldı.

Türkiye'nin kaybedecek bir dakikası bile yoktur. Köhnemiş zihniyetler, prangalar, vesayet ve vesayetçiler uzun yıllar boyunca memleketimizde bir çivi bile çakılsa kendi akıllarınca engellemeye çalıştılar. İçeride ve dışarıda hiziplenmiş terör grupları ve bunların siyasi, askerî, bürokratik iş dünyasındaki uzantıları, sivil toplum kuruluşlarındaki bağlantıları âdeta Türkiye'yi yıllarca paçasından aşağı çekmeye çalışmış, alacağı en ufak mesafeyi bile hazmedememiştir. Her yıl burada anlattık, anlatıyoruz; bununla da yetinmiyor, sistemin tüm avantajlarını aslında gündelik hayatınızda da yine tüm vatandaşlarımızla birlikte her biriniz de yaşıyorsunuz ama size nafile.

Bir kez daha anlatalım, belki 100'üncü yılın bütçesi vesilesiyle, yine, paslanmış refleksler belki bu kez bir kenara bırakılır. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi sayesinde yasama, yürütme ve yargı erkleri arasındaki kuvvetler ayrılığı ve denetim mekanizmaları işlemektedir. Uygulamada yasama, yürütme ve yargının kendi alanına yoğunlaşması sağlanmıştır. Gücün erklerden birinde toplanması hem sistemin yapısı gereği hem de uygulamada mümkün değildir. Ne tek adamlık ne yasama hegemonyası ne de yargı vesayeti söz konusu olamaz, bu ancak CHP'nin yönetiminde ve CHP zihniyetinde mümkündür. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sen kendi zihniyetine bak, kendi zihniyetine bak!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bu da geçmişte milletimize reva gördüğünüz uygulamalardır, hafızalarımız tazedir.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Millet geçmişi de biliyor, bugünü de biliyor; merak etme.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Türkiye güçlü demokrasi, katılımcı ve kapsayıcı...

ÇETİN ARIK (Kayseri) – YİMPAŞ'ı ne yaptın, YİMPAŞ'ı?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – ...karar alma süreçleri ve etkin işleyen yargı organlarına Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle kavuşmuştur.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – YİMPAŞ'ı ne yaptın, YİMPAŞ'ı?

ERKAN AYDIN (Bursa) – YİMPAŞ'ın paralarına çöktünüz be!

ÇETİN ARIK (Kayseri) – YİMPAŞ'ın paralarına nasıl çöktün? Bir anlatsana.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, uygulamada, ülkemizde...

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Cevap veremezsin değil mi?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – ...kurumlar arası eş güdüm, ortak akıl ve hızlı sonuç gibi avantajlar sağlamıştır.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – YİMPAŞ'a nasıl avantaj sağladın? Hadi, onu da söylesene.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bunu her gün tecrübe ediyor, dinamik karar alma mekanizmalarıyla dört yıldır Cumhurbaşkanımız liderliğinde tarih yazıyoruz. Cumhurbaşkanlığı olarak bakanlıkları, bağlı ve ilgili kurumlarımızı ve konu odaklı takip ettiğimiz kurulları koordine ederek hızlı karar alma irademizin avantajlarını hayata geçiriyoruz. Yasama, yürütme ve yargı erkleri arasında belirli kuvvetler ayrılığını tesis eden yönetim sistemimiz sayesinde risk, kriz ve fırsatları etkin şekilde yönetiyoruz. İdari teşkilatlarımız sisteme hızlı şekilde adapte oluşlarıyla dünyada önemli bir yönetim örneği sergilemektedir. Dünyanın her yerinde her sistemin olduğu gibi tabii ki

bu sistemin de uygulamada aksayan yönleri olduğunu görmezden gelmiyor, her yönüyle iyileştirme irademizi koruyoruz. Elde ettiğimiz kazanımlar, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçişimizin, kalkınmayı demokrasiyle desteklemek, güven ve istikrarı hukuk devleti ilkesiyle güçlendirmek yönünde önemli bir merhale olduğunu teyit etmektedir.

Yargı organlarımız tarafsız ve bağımsız bir şekilde faaliyetlerini yürütüyor.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne tarafsız, ne bağımsız!

ERKAN AYDIN (Bursa) – Hadi oradan be!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Askerî yüksek mahkemeleri kaldırıp Anayasa Mahkemesini sivilleştirilen Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemidir. Yüksek Askerî Şûranın kararlarına karşı yargı denetimi kapalıydı hatırlarsanız, Cumhurbaşkanının tek başına yaptığı işlemlere karşı da yine yargı denetimi kapalıydı; Cumhurbaşkanının resen imzaladığı emirler ve kararlar aleyhine de Anayasa Mahkemesi dâhil hiçbir yargı mercisine başvuru mümkün değildi. Bugün Cumhurbaşkanı makamının tek başına yapacağı işlemlerin tamamı ve resen imzaladığı emir ve kararlar yargı denetimine açıktır. “Tek adam” diye hesap sorulamayan o eski dönemleri bir gün eleştirdiğinizi duymadık ne yazık ki. Eleştiremezsiniz çünkü tek parti dönemi ve 80’lerden sonra hâkim olan vesayet sisteminin, yine tek adamlığın ta kendisidir CHP zihniyeti.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – CHP’nin zihniyeti, bu ülkeyi emperyalistlerden kurtaran Türkiye Büyük Millet Meclisini, Parlamentoyu kurmaktır, senin zihniyetin vesayet zihniyetidir.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Hâkimler ve Savcılar Kurulundaki bürokratik vesayete son veren yine bu sistemdir. Türk yargısı herhangi bir vesayet odağının değil, Türk milletinin yargısıdır ve yargı bağımsızlığına müdahale mümkün değildir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Cumhuriyet Halk Partisinin ve ülkenin kurtarıcısı, kurucusu olmasa sen burada konuşamazdın bile!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin kazanımlarıyla Türkiye bugün dostları ve gönül coğrafyasındaki kardeş ülkelerle çok daha büyük bir gücü ifade etmektedir.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Kimden vesayet aldınız iktidara geldiniz? Ne çabuk unuttunuz Fetullah Gülen’i, Amerika’yi.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bağırmayın.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Haksızsam söyleyin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Haksızsın.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – “Saray” dediğiniz o gazi mekân dört yıldır nice büyük anlaşmalara, tarihî görüşmelere, dünyayı etkileyecek kararlara ev sahipliği yapmıştır ve yapmaya da devam etmektedir. Doğrudan milletin seçtiği Cumhurbaşkanımızla “Egemenlik kayıtsız, şartsız milletindir.” diyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

Hani lafa gelince Atatürkçüsünüz ya, hep söylüyoruz Gazi Mustafa Kemal’in tahayyül çizgisini devam ettiren de bizleriz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Adını ağzımıza almıyorsunuz, adını!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Cumhurbaşkanlığı kadrolarına devlet adamlığından ahkâm kesenler önce bir dönüp birlikte yol yürüdüklerine baksın, sonra konuşunlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Biz halkımızla yol yürüyoruz; sizin kiminle yol yürüdüğünüz tescilli, tescilli. Zekeriya Öz mesela, nerede?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Şeyh Edebali'nin Osman Gazi'ye nasihatini biz zaten şiar edinmişiz.

AHMET KAYA (Trabzon) – O “2 ayaş” lafından utanıyor musunuz?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bizim rehberimiz şanlı ecdadımız, sizin gibi öyle Mr. Rifkin falan da değil. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Aynı menzile kiminle yürüdünüz?

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Mesela kozmik odaya kimler girdi? Vallahi biz açmadık.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Onu siz kendi Genel Başkanınıza tavsiye edeceksiniz, bize değil.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Kozmik odaya kimler girdi Fuat Bey?

AHMET KAYA (Trabzon) – O “ayyaş” diyene bunu hatırlatacaksın, “2 ayaş” diyene. Bu ülkeyi kuran, kurtaran insanlara “2 ayaş” diyenlere onu hatırlatacaksın.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hamdolsun...

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Fuat Bey, sınıra mahkemeyi kim kurdu?

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Sıkışınca Atatürk'e sarılıyor...

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Habur'a nasıl gittiniz, Habur'a?

BAŞKAN – Sayın Cumhurbaşkanlığı Yardımcım...

Çok sevdiğim arkadaşlar var orada ama Grup Başkan Vekilimiz notlarını alıyor arkadaşlar. Dolayısıyla biraz sonra Grup Başkan...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, bir atanmışın Cumhuriyet Halk Partisine o kürsüden fütursuzca konuşmasına müsaade edemeyiz, o kadar uzun boylu değil.

BAŞKAN – Peki.

Buyurun...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Eleştirilere cevap vermek için kürsüde. (CHP sıralarından alkışlar) Eleştirilere cevap vermek için kürsüde.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sen hiç oy aldın mı, oy? Atanmış; 1 tane oy aldın mı, 1 tane?

AHMET KAYA (Trabzon) – Milletten 1 tane oy aldın mı?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Sayın Başkan, birçok anlamsız –söylemeyecektim ama söyleyeyim- iddia, iftira ve kompleksli iddialara cevabımız rahmetli Ziya Paşa'nın cevabı olacaktır: “Sükût etmek gibi âlemde nadana cevap olmaz.” (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – YİMPAŞ'ı batırmaya benzemez bu iş.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hamdolsun, cumhuriyetimizin 100'üncü yılına demokratik, katılımcı ve dinamik bir yapıyla giriyoruz. Sistemin sağladığı avantajlarla 2023'e her alanda daha da gelişmiş bir şekilde ulaşacak ve inşallah Türkiye Yüzyılı'nı hep birlikte başlatacağız. Cumhurbaşkanlığı bütçemiz bu doğrultuda daha müreffeh Türkiye vizyonumuzu ete kemiğe büründürecek, hedeflerimizi fiili neticelere dönüştürecek şekilde hazırlanmıştır. Bütçemiz, doğrudan milletimizin hür iradesiyle seçilmiş olan Cumhurbaşkanımızın bağlı başkanlıklar, kurumlar, politika kurulları, ofisler ve tüm ilgili diğer birimlerle ahenk içinde çalışmasını temin edecek yapıdadır.

İSMAİL ATAĞAN ÜNVER (Karaman) – Ondan mı batıyor memleket?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bu -yine, tüm kurumlarımız ve- yine hem kamu hizmetlerini her geçen gün daha da artan şekilde dijital dünyaya taşıyan hem de ülkemizin dijital mecralardaki marka değerini güçlendiren Cumhurbaşkanlığımızın bütçesidir. Cumhurbaşkanlığı bütçesi, Savunma Sanayii İcra Komitesi, Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu, Bağımlılıkla Mücadele Yüksek Kurulu, Coğrafi Bilgi Sistemi Kurulu, Bürokrasinin Azaltılması ve Dijital Türkiye Koordinasyon toplantılarıyla konu bazlı ve odaklı strateji önceliklerimizi eş güdümlü hayata geçiren bir bütçedir. Onurlu ve bağımsız politikalarımızın sahadaki teminatlarından Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığımız ile her bir projesiyle Millî Teknoloji Hamlemize güç katan ve hiçbir yaptırımın engellemeyeceği, hızını kesemeyeceği Savunma Sanayii Başkanlığı bütçeleri de Cumhurbaşkanlığı bütçemizin içerisinde. Tüm bağlı ve ilgili kuruluşlarıyla Cumhurbaşkanlığı bütçesi her kalemiyle aziz milletimizindir ve toplumumuzun her kesiminin beklenti ve hassasiyetleri göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır. Bugüne kadar Cumhurbaşkanlığı bütçesi için ayrılan her 1 kuruş milletimizin menfaatleri yönünde kullanılmıştır, bundan sonra da böyle olmaya devam edecektir. Bu bütçenin sağladığı imkân ve fırsatlar sayesinde, yasama ve yargı organlarıyla da uyumlu bir şekilde çalışarak milletimizin gönlündeki yerimizi korumayı ve birlik ve beraberliğimizi perçinlemeyi sürdüreceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine, soru önergeleriyle ilgili bir şeyi ifade etmek istiyorum, sürekli gündem oldu -bugün belki fazla olmadı, Plan Bütçeden itibaren, bir önceki toplantıda da- “Niye hepsine cevap vermiyorsunuz?” diye özellikle. “Cumhurbaşkanının uçağının kaç kanadı var?” diye benzerine hiçbir ülkenin muhalefetine rastlayamayacağımız tarzda soru önergeleri aldık, alıyoruz.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sallama ya, öyle kim soru sorar?

İSMAİL ATAĞAN ÜNVER (Karaman) – Sallama, sallama!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Buna niye cevap vermedin, buna? Buna niye vermediniz, buna? Göstereceğim biraz sonra, açıklayacağım.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Var, bizde, bizde.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Dezenformasyon yapıyorsun, dezenformasyon yapıyorsun. Yasayı sen böyle şeyler söyleme diye çıkardılar.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Cumhurbaşkanlığının kaç uçağı olduğu, bunların hangi görevlerde kullanıldığı açıkça ortadadır. Bu konuyu özellikle Cumhurbaşkanlığı bütçesinde gündeme getirmek istedim.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Dezenformasyon yasası o yüzden çıktı, böyle yalan söylemeyin diye.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı envanterine kayıtlı uçak sayısını da daha önce açıkladık, uçakların kanatlarını da siz sayın artık, o kadar matematiğiniz vardır herhâlde. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Ayıp ya!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Gelin, ben size bu milletin kaç uçağı var, havacılıkta nasıl şaha kalkmışız, onu da anlatayım.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Kimmiş o, açıkla bakalım.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – O soruyu kim sormuş, açıkla.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bunu verebiliriz, bizde zaten, sizden gelen önergeler.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Millet açken sarayın harcamalarından bahset.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Bu kadar yalan olmaz ya!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Ülkemizin son yıllarda en büyük atılım yaptığı alanlardan biri de sivil havacılıktır. Sizin söylediklerinizi size söyleyince niye ağırımıza gidiyor arkadaşlar? Sizden gelen soru önergelerinden bahsediyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yalan söyleme, yalan! Yalan söyleme, yalancısın sen!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Yalan söyleyen sensin!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Kim kanat sayısını sormuş? Yalan söylemek yakışır mı Cumhurbaşkanı Yardımcısına?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yalan akıyor ağızından! Hadsiz!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Yalan söyleyen CHP'dir!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Soru önergeleri Meclisten gelen soru önergeleri. Gelin, ülkemizin son yıllarda en büyük atılım yaptığı alanlardan biri de sivil havacılıktır, bundan bahsedelim.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Göster bak, şu soru önergesi diye... Göster nasıl oluyor? Göster dedim ya, al eline, göster. Bak, biz gösteriyoruz, dezenfektancı bakanı. Kardeşine ihale veren bakan yardımcısını...

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Türkiye'de hava yolu sektörü cirosu 2002 yılında 3,6 milyar iken 2022 Haziran itibarıyla 272,59 milyar liraya ulaşmıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Ama alışmışsınız yani kim ne kadar götürürse o kadar itibarlı sizde. En çok götüren en itibarlı.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Hava yolu sektörü istihdamı 2022 Haziran itibarıyla 253.885'e yükselmiştir.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Ahlat'ta kaç tane bakan konutu yapılıyor, ona cevap verin. Kaç lira kamuya hazineden para harcadınız, ona da cevap verin.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sarayın günlük harcamalarını söyle, sarayın günlük harcamasını söyle.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bulunduğu coğrafya itibarıyla insan ve yük taşımacılığının en yoğun olduğu hatların merkezinde yer alan ülkemizi potansiyeline yakışır bir hava yolu altyapısına da kavuşturmuş durumdayız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Senin günlük harcamanın ne kadarını saray ödüyor, onu açıklasana bir.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Gazeteciler soruyor, cevap vermiyormuşsunuz Ahlat'taki bakanlık konutu...

ERKAN AYDIN (Bursa) – Bindiğın Mercedes'in fiyatını söyle.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Havalimanı sayımızı 26'dan 57'ye çıkardık. Hâlen inşası devam edenlerle havalimanı sayımız inşallah önümüzdeki dönemde 62'ye ulaşmış olacak.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Bindiğın Mercedes kaç para? Açıkla da millet öğrensin.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – 52 milyon avro ödediğınız Zafer Havalimanı'ndan bahset.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Kravatını sarayın bütçesinden almış; doğru mu?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Yurt dışı uçuşlarımızın sayısını 50 ülke ve 60 noktadan 126 ülke ve 329 noktaya yükselttik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Ahlat'taki bakan konutları için kaç para harcadınız, açıklayın.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Dinlerseniz belki faydası olur size de. “Bir zafer anıtı” olarak nitelendirdiğımız İstanbul Havalimanı bölgede önemli bir havacılık merkezi hâline geldi.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Bakan konutları için kaç para harcadınız, açıklayın.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Kravatı var ya, kravatını sarayın bütçesinden almış. Kravatını bile sarayın bütçesinden almış.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Zafer Havalimanı'ndan bahset.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Bir de bu Ahlat köşkünü kimler inşa ediyor? Ona da cevap verin. Sayın Erdoğan'ın yakını mı, arkadaşı mı, ona da cevap verin.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – İstanbul Havalimanı ağustos ayında açıklanan verilere göre dünyanın en yoğun 10 havalimanı listesinde 3 milyon 843 bin 343 yolcuyla 5'inci sırada yer almıştır, bununla gurur duyun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Eylül ayında ise günlük ortalama 1.351 uçuşla Avrupa'nın en yoğun havalimanı seviyesine erişti, ilk sıraya oturdu.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Bindiğın Mercedes kaç yetimin hakkıyla alındı, onu anlat! Kaç tüyü bitmemiş yetimin hakkıyla alındı, biniyorsunuz ona! Saraydaki harcamaları anlat! Haksız kazançlarınızı anlatın!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bayrak taşıyıcı markamız Türk Hava Yolları dünyanın en iyi hava yolu şirketleri arasındaki yerini sürekli yükselterek zirveyi zorluyor. Uçuş ağında dünyanın en çok uluslararası noktasına ve ülkesine uçan Türk Hava Yolları ocak-kasım döneminde salgın öncesindeki seviyesine de yaklaşarak 66,3 milyon yolcu taşımıştır.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Cumhurbaşkanlığına ait kaç uçak var? Soru soruyoruz, niye cevap vermiyorsunuz? 13 tane uçak var, bakın, açıklayamıyorsunuz! Ne yapacak ki Cumhurbaşkanı 13 uçağı, nerelere gideceksiniz?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bu gelişimini hizmet kalitesiyle de pekiştiren Türk Hava Yolları, 2022 yılında Skytrax Ödülleri'nde Avrupa'nın en iyi hava yolu ve dünyanın en iyi “business class” ikram servisi ödüllerine de layık görülmüştür. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Yangın söndürmede de keşke böyle yapabilseydiniz!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Türlü ambargolarla Türkiye'nin önünü kesmeye çalıştılar, biz hep daha fazlasını yaptık.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Milletin anasını ağlattınız, anasını!

SÜLEYMAN GİRĞİN (Muğla) – Sayenizde içi boş tost yiyor millet! Yarım simit görüyor millet sayenizde.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Hani şarkıda diyor ya “Yine gözümüz yükseklerde.” diye, Türkiye için bizim gözümüz hep yükseklerde, hep ufukta. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Havacılık sektörü için çok önemli olan kompozit malzemelerinin imalatı için yine yaklaşık bin kişinin görev aldığı kompozit imalat tesisimizi de bu yıl içerisinde ülkemize kazandırdık.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Bütün milletvekillerinin huzurunda soruyorum: Kaç uçak var Cumhurbaşkanlığında? Kaç tane uçak var Cumhurbaşkanlığına ait?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Nara atma, dinle!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Sivil havacılıktaki başarılarımızın pek çok sektörü beslediği gibi tüm üretim ekosistemini besleyen bir alan var ki hepimiz yakinen biliyorsunuz, savunma sanayisi.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Bak, yine cevap veremiyor!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Yaptıklarımızı anlatıyoruz, niye ağrınıza geliyor ya? Dinleyin, bak, faydanıza olur.

ERKAN AYDIN (Bursa) – İftira atıyorsun, iftira! İftiracı!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Belki mutlu olursunuz, bu kadar karanlık görmezsiniz.

ERKAN AYDIN (Bursa) – İftiracı!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Sizi o karanlıktan çıkarmaya çalışıyorum, rahat olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığının uhdesinde savunma sektörü başarılarına, hamdolsun, başarı eklemekte.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hamdolsun(!)

ERKAN AYDIN (Bursa) – Saraylardan çık da gerçekleri gör!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Başkanlık 750'nin üzerinde savunma sanayisi projesi yürütmekte. Görüyoruz ki savunma sanayisi sektörümüz önemli bir ivme kazanmış ve hamdolsun katlanarak da büyüme sağlamıştır ve sağlamaya da devam ediyor bu büyümeyi.

Yerli, millî silah, mühimmat ve füzeler, insansız hava, kara ve deniz araçları, kısa, orta ve uzun menzilli hava savunma sistemleri, helikopterler ve gemiler...

ERKAN AYDIN (Bursa) – YİMPAŞ'ı anlat biraz, YİMPAŞ'ı.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Saymakla bitiremeyeceğimiz kadar geniş bir yelpazede savunma sistemlerini yerli ve millî olarak tasarlıyor, üretiyor ve geliştiriyoruz.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – YİMPAŞ'ı nasıl batırdınız, ondan biraz bahsetsene!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Dünyada savaş gemisini millî imkânlarla tasarlayan ve inşa eden 10 ülke arasındayız, 10 ülke. Mavi vatanın çelik pençesi ada sınıfı 4 korvetimizi hamdolsun devreye aldık. Amfibi gemilerimiz Sancaktar ve Bayraktar Deniz Kuvvetlerimizin hizmetinde görevlerine devam ediyorlar.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Gemicikler nerede?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Türkiye'nin ilk istihbarat gemisi Ufuk'u yine bu sene içerisinde kullanıma aldık.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Gemicikler nerede, gemicikler?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Yeni tip denizaltılarımızdan Hızır Reis'in havuza çekimini ve Selman Reis'in ilk kaynak törenini de yine, hamdolsun, gerçekleştirdik ama bunlarla da yetinmiyoruz; deniz hâkimiyetinde dengeleri değiştirecek çalışmaları da ilerletmiş durumdayız. Ummanlara hükmeden, tarihlere şan veren Barbaros'lar gibi ALBATROS, SALVO, MARLİN, SANCAR, ULAQ ve MİR projeleriyle insansız deniz araçlarımız geliyor. Bütçesini gördüğümüz 2023 yılı savunma sanayisinde inşallah yeni bir milat olacak. TUSAŞ'tan yeni tip, yeni bir insansız jet savaş uçağımız geliyor, bu da yeni müjdemiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İnsansız hava araçlarında kabiliyetimizi daha ileri noktaya taşıyacak yeni nesil bir projemiz ANKA-3 MİUS. ANKA-3 jet motoru ve hızıyla, yüksek yük taşıma kapasitesi ve radarda neredeyse görünmeyen kuyruksuz yapısıyla İHA alanında yepyeni bir sayfa açacak inşallah. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Daha çok öldürmek için mi?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Önümüzdeki yıl ANKA-3 MİUS projemizden inşallah müjdeleri milletimizle paylaşmaya devam edeceğiz.

YUNUS KILIÇ (Kars) – Hadi siz de bir alkışlayın.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Millî Muharip Uçak ve KIZILELMA'yla diğer insansız savaş uçaklarımızla savunma dengeleri yeniden yazılacak. Uzun menzilli hava savunma sistemlerimiz SİPER, KARAOK, BOZDOĞAN ve GÖKDOĞAN'ın ilk teslimatlarını yapacağız. Zırhlı amfibi hücum aracı ZAHA'lar, PARS 6x6 mayına karşı korumalı araçlar, modernize zırhlı muharebe araçları ZMA'lar ve yerli motora sahip Vuran araçlar ilk kez envantere girecekler. ALTAY tankıyla ilgili burada da bazı eleştiriler, sorular gelmişti; bu da yine her yıl geliyor. ALTAY projesi kapsamında, Alman menşeli firmalardan tedarik edilen güç grubu yani motor ve transmisyonla 2 adet ALTAY prototipi üretilerek kalifiye edilmiş ve ALTAY tankı teknik veri paketi oluşturulmuştu biliyorsunuz.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Yirmi yılda geldiğiniz nokta.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bu nedenle, seri üretimin başlatılabilmesini teminen -çünkü bu arada yine birtakım ambargolar konmuştu, hatırlayın, gizli yaptırımlar uygulanmıştı ama biz ısrarla üzerine gittik bu olayın- ana yüklenici firma ile, yaptırımlar ve ambargolara rağmen, Kore firmaları arasında bir başka ülkeyle sözleşme imzalanmış olup yine Nisan 2021 itibarıyla da Kore güç grubunun, ALTAY tanklarına uyumluluğuna yönelik testler başlatılmıştır. Testlerin de inşallah bir ay içerisinde tamamlanması planlanmaktadır. Geçen süre zarfında, geçmişte olduğu gibi, kötü komşu bizi mal sahibi yaptı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALTAY projesi Dönem-I kapsamında, yurt dışından tedarik edilen birçok alt sistem için yerleştirme çalışması yapıldı; yani boş durmadık bu dönemde. 2023 Mayıs ayına dek tüm yerleştirme çalışmalarının tamamlanması beklenmektedir. Ayrıca, pilot tankların üretiminin 2023 Mayıs ayına kadar tamamlanması, 2023 yılı boyunca atışlı test faaliyetleri ve kalifikasyon çalışmaları icra edilerek seri üretim sürecine başlanması öngörülmektedir. Diğer taraftan, millî güç grubu geliştirilmesi BATU Projesi kapsamında ALTAY tankı güç grubu ihtiyacının yine yerli ve millî imkânlarla giderilmesine yönelik faaliyetler sürdürülmekte olup kalifikasyon sonrası ilgili alt sistemlere ALTAY tankı konfigürasyonunda yer verilecektir.

Bugün gururla söyleyebiliriz ki ülkemizde savunma ve havacılık sanayi artık sadece kendi ihtiyaçlarımıza odaklanmanın ötesinde yurt dışı pazarlara da açılma olgunluğuna ulaşmıştır, ünü dünyaya yayılan ürünlerimiz birçok ülkeden talep görmeye de başlamıştır. Ülke ekonomisine katkısının en önemli verilerinden birisi olan ihracatta savunma sanayisi sektörü tarihinin en yüksek seviyesine ulaşmıştır ve hızla da kendi rekorlarını aşmaya devam etmektedir. Savunma sanayisi ihracatımızın yılın ilk on bir ayında 3,8 milyar dolar olarak gerçekleştiğini buradan ifade etmek isterim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu rakam inşallah yıl sonu itibariyle 4 milyar dolara da aşacaktır.

ERKAN AYDIN (Bursa) - Ne oldu Ethem Sancak'a, partiden kaçtı?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Savunma sanayi ürünleri yüksek katma değerli, cari açığın azaltılmasına da fayda sağlayan teknoloji yoğun ürünlerdir. Yapılan ihracatın katma değerini gösteren rakamların başında gelen kilogram başına ihracat birim değeri 2021 yılında savunma ve havacılık sektörü için 70 dolar olup diğer sektörlerin ortalamasının yaklaşık 54 katıdır. Savunma sanayisi sektörünün her geçen gün büyümesi ve gelişmesi istihdama da önemli katkılar vermektedir. Aslında, aynı zamanda da dosta güven, düşmana korku salmaktadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2002 yılında sektörde faaliyet gösteren firma sayısı 56 iken bugün sektörde 2 binin üzerinde firma faaliyet göstermektedir, 2 binin üzerinde. Bugün yaklaşık 80 bin kişinin istihdam edildiği sektör adeta teknoloji okulu vazifesi görmekte ve nitelikli insan kaynağı yetiştirilmesi konusunda ülkemize önemli katma değer sağlamaktadır. Sektörde faaliyet gösteren ana yükleniciler, alt yükleniciler ve KOBİ'lerin yanı sıra üniversiteler, araştırma kuruluşları, teknoparklarla yürütülen iş birlikleriyle güçlü bir ekosistem meydana getirilmiştir. Türkiye Yüzyılı'nda savunma sanayisi alanında ülkemizi dünyanın süper liginde ilk sıralara taşıyana kadar durmayacak, mücadelemizi sürdürüleceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yalan ve iftira üzerine bina ettikleri kısır tartışmaların cenderesinde geleceğimizi bozmak isteyenlere de asla fırsat vermeyeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçemizin önemli kalemlerinden bir diğeri Cumhurbaşkanlığımıza bağlı ofislere aittir. Bu bütçe, nerede olursanız olun telefonunuzdan, tabletinizden bir tıkla eriştiğiniz dijital kamu hizmetlerinin de bütçesidir.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Ne oldu, saray danışmanları ne oldu? Ofislerde iş çeviriyorlardı.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sizin yeni danışmanlardan bahset!

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sen o iş takipçisi saray danışmanlarından bahset biraz! Saraydaki iş takipçilerini anlat sen! Ofislerde para alıyorlardı, ofislerde!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisimiz çağın ötesinde bir yaklaşımla kamu hizmetlerinin dijital ortamlarda en etkin ve verimli şekilde sunulması ve teknoloji altyapımızın gelişimi yönünde çalışmaktadır.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sarayın ofislerinde pazarlık yapmışlar! Orada bir sürü kişiyi dolandırmışlar, sarayın ofislerinde! Onları anlat biraz! Danışmanları anlat biraz!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Teknoloji altyapımızın gelişmesi, kamu hizmetlerinin dijital ortamda sunulması ve bir bütün olarak çağın gerektirdiği dijital dönüşümü sağlamak ve Türkiye'de yatırım ortamının iyileştirilmesi öncelikli hedefimizdir.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Sarayın harcamalarını da o dijital ortamda görebiliyor muyuz?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Adalet hizmetlerinde UYAP sistemi sayesinde hem mahkemelerimiz hem de vatandaşlarımız milyonlarca TL tutarında belge ve kırtasiye maliyetinden kurtulmuştur ve mahkeme süreçleri hızlanmıştır.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – 24 milyona ulaşan icra takiplerinden bahsedin! İcra takip dosyası 24 milyona ulaştı! Her 10 kişiden 1'i borçlu.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Sağlık hizmetlerinde e-nabız sayesinde milyonlarca tahlil, görüntüleme ve benzeri çıktı doktorlarımızın ekranına taşınmış, hem tüm projenin maliyetinden fazla tasarruf sağlanmış hem de hasta memnuniyeti artırılmıştır.

Bugün itibarıyla 934 kuruma ait 6.714 hizmet e-devlet kapısına taşınmış ve 61 milyonun üzerinde kullanıcı sayısına ulaşılmıştır. Tüm sektörlerle ilişkin olarak kamu kurumlarımızın sundukları hizmetlerde dijital dönüşümü esas alan bir yaklaşımla “Bürokrasinin Azaltılması ve Dijital Türkiye” toplantılarıyla çalışmalarımıza yön veriyoruz. Bugüne kadar 13 kez gerçekleştirdiğimiz bu toplantılar sayesinde çevre, sağlık, noter, e-mühür, abonelikler, siber güvenlik ve kamu hizmetleri performansı gibi birçok konu ve alanda önemli kararlar alınmış ve kurumlar arası eş güdüm sağlanmıştır. E-devlet kapısında yer alan hizmetlerin artırılması, içeriklerinin genişletilmesi ve vatandaşlarımızın kamu hizmetlerine tek noktadan kolay, hızlı ve zaman, mekân sınırı olmaksızın erişimi yönündeki çalışmalarımız devam etmektedir. Bunların yanı sıra, Türkiye’yi siber uzayda daha güçlü kılacak yeni ve vizyon teknolojilere hızlı adaptasyon, üretkenlik, yüksek rekabet gücü, çevik veri yönetişimi ve yeşil dönüşüm hedeflerine uygun politika ve stratejileri hayata geçiriyoruz. 2018 yılında kurulan Türkiye Siber Güvenlik Kümelenmesi, bugün 231 üye ve firma, bu firmaların geliştirdiği 350’den fazla siber güvenlik ürünü ve 400’den fazla hizmet kapasitesine ulaşmıştır. Kümelenme, ülkemizin siber güvenlik ihtiyaçlarının yerli ve millî imkânlarla karşılanmasının beraberinde yetkin insan kaynağının geliştirilmesi ve sektörde faaliyet gösteren firmaların desteklenerek yine ulusal ve uluslararası piyasalardaki rekabet gücünün artırılması gibi faaliyetlerle Türkiye’nin caydırıcı bir siber güç olma vizyonunu gerçekleştirmek için çalışmaktadır. Bu kapsamda, yerli ve millî ürün ve teknolojileri geliştirmenin, siber güvenlik ekosistemi oluşturmanın ve teknik altyapının güçlendirilmesi kadar, nitelikli insan kaynağına sahip olmanın da elzem olduğunu düşünüyoruz. 2020 yılında Millî Eğitim Bakanlığımızla yürütülen çalışmalar neticesinde Türkiye’nin siber güvenlik lisesini açarak siber güvenlik meslek yüksekokullarının yaygınlaşmasına yönelik ilk adımı attık. Dijital Dönüşüm Ofisi ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı iş birliğinde yürütülen bu projeye, siber güvenlik meslek yüksekokullarından ara elemanı değil, aranan ve aranan eleman yetiştireceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Türkiye Yüzyılı’nda siber güvenlik alanında savunmacı bir bakışın ötesinde caydırıcı bir siber ve siber güç olacağız.

Yapay zekâ alanında 2021 yılında “Ulusal Yapay Zekâ Stratejisi 2021-2025”i yayımlayarak ülkemizde yapay zekâ alanında yürütülen çalışmaları ortak bir zemine oturtacak tedbirleri de ortaya koyduk. Yapay zekâ ekosistemimizi geliştirecek politikaları, Ulusal Yapay Zekâ Stratejisi Yönlendirme Kurulu çalışmalarımız kapsamında koordine etmekteyiz. Kamuda veriden değer üretmek üzere AB’nin de benimsediği veri alanları konsepti doğrultusunda Kamu Veri Alanı Projesi’ni de başlatmış durumdayız. Kamu Veri Alanı, kamu kurumlarının elindeki verilerin diğer kamu kurumlarınca da işlenebilmesine imkân sağlamaktadır. Projeye, yapay zekâ teknolojilerinden yararlanarak ülkemizin verisini ülkemizin kalkınmasında kullanmış oluyoruz. 2025 yılına kadar 50 kamu kurumumuzun projeye dâhil olması ve gerekli insan kaynağının yetiştirilmesi yönünde de çalışıyoruz.

Bunların yanı sıra, dijital dönüşüm alanında millî teknolojilerin ve yenilikçi çözümlerin geliştirilmesine ve kullanılmasına yönelik çalışmalarımız kapsamında Türkiye Kamu Bulut Bilişim Stratejisi hazırlık çalışmalarımız da devam ediyor. Türkiye Kamu Bulut Bilişim Stratejisi’yle

kurumlarımızı kendi bilgi işlem altyapılarını kurup işletme yükünden kurtararak bulut bilişim hizmetleri ihtiyaçlarını maliyetler açısından daha etkin ve profesyonel kalitede temin edebilme imkânını sağlamış olacağız.

Söz konusu strateji, aynı zamanda, Türkiye'nin veri işleme ve iletimi açısından bölgesel bir merkez olma vizyonuna da katkı sunacaktır. Veri odaklı dönüşüm ve yenilikçi kalkınma hamleleriyle günümüz dünyasında değişen teknolojilere uyum sağlayıp sürdürülebilir bir gelişim süreci ortaya koyabilen ve tüm bunların yanında da küresel gelişmelerden geri kalmadan millî hassasiyetlerini koruyabilen bir anlayışla dijitalin yüzyılına hayata geçireceğiz.

Sayın Kılıçdaroğlu diyor ya: "Millet teknoloji görsün!" diye, CHP'nin teknolojiden anladığı çevrim içi görüntülü konuşma ne yazık ki, çevrim içi görüntülü konuşma yani o da hologramlı, üç boyutlu konuşma gibi bir şey de değil yani düz ekrana yansıtılmış bir konuşmadan bahsediyoruz "Millet bir teknoloji görsün!" dediğimiz konuyu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Bilimi katleden teknolojiden bahsedemez, önce bilimin önünü açın.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Gençler, gençler, gençler; görün bunların vizyonunu, vizyon bu!

ALİ KEVEN (Yozgat) – Onu anlamak için zekâ lazım, zekâ!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Gençlerin gördüğü; işsizlik, işsizlik!

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Gerisini de anlat, gerisini; yeşil enerji...

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Buradan gençlerimize sesleniyorum ben.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Gençlerin gördüğü, işsizlik!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Bunu EBA'yla okulda bizim çocuklarımız yıllardır kullanıyor. Zannediyorum, CHP Antik Çağ'da yaşıyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Millî şairimiz Akif diyor ya: "Ey yolcu, uyan! Yoksa çıkarsın ki sabaha/Bir kupkuru çöl var; ne ışık var, ne de vaha!"

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Yapay zekâyı monte edeceğiz merak etme Sayın Fuat Oktay.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Seçim takvimi başlamadı, seçim meydanında zorlama kendini.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – "Vizyon" diyorlar ya hani, vizyon bu. Karşımızda öyle geri kalmış bir muhalefet var ki ilerleme mevsiminde kış uykusuna yatmış, bir daha da uyanmamış gibi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Doğru, hırsızlıkta sizden geriyiz, dosdoğru!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Artırılmış gerçeklikten, "deepfake"ten...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Rüşvet yok bizde, israf yok, kul hakkı yok!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bizde hırsız yok!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – ...derin öğrenmeden, blokzincirden haberiniz yok.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sayın Oktay, gri liste! Veysel'i göremiyoruz. Veysel, Veysel!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bu ülkeye dair hayalleriniz çölleşmiş, eskiye takılı kalarak geleceğinizi karartmışsınız, bugününüzü de karartmışsınız.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Veysel, Veysel!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Siz kararttınız siz! 6 yaşındaki çocuk istimara uğradı bu ülkede; siz ne yaptınız?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Biz uzayda ay yıldızlı bayrağımızı dalgalandıracamız diyoruz; siz, eski sistemi, tarih olmuş yılları geri getireceğinizi söylüyorsunuz, başka bir şey yok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP sıralarından gürültüler)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Siz kararttınız geleceğimizi!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Ama biz Cumhur İttifakı olarak kararlıyız, biz Cumhur İttifakı olarak kararlıyız.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Hırsız var, hırsız!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bunca emeği, bunca altyapıyı geriye sarmanıza, bu ülkeyi çölleştirmenize müsaade etmeyeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – YİMPAŞ'ı anlat, YİMPAŞ'ı!

ERKAN AYDIN (Bursa) – Hırsız var! Hırsız var!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – TEKNOFEST kuşağı da bu gerçeği görüyor, siz ne dersiniz deyin.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – YİMPAŞ! YİMPAŞ!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Biz gençlerimizle birlikte dijital dönüşümle, inşallah, daha da ileri giderek daima yeniliğe ve yeniliklere kanat açacağız.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – TELEKOM'dan bahset, TELEKOM'dan! TELEKOM'un özelleşmesinden bahset!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı bütçesinde bulunan ve ülkemize önemli katkılar sunan diğer bir kurumumuz Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisidir. 2022 Aralık itibarıyla...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – TELEKOM'un özelleşmesinden bahset!

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Cüzdanımıza sahip çıkıyoruz!

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Hariri nerede? Kaç milyon dolar gitti?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – YİMPAŞ'tan bahset sen, TELEKOM'dan bahset!

ERKAN AYDIN (Bursa) – Hırsız var! Hırsız var!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Biz geçtik orayı arkadaşlar, biz Yatırım Ofisindeyiz. Siz oralarda takılın kalın, teknolojide takılıp kaldığınız gibi. (CHP sıralarından gürültüler)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – TELEKOM'u kim bu hâle getirdi? TELEKOM vurgununu kim yaptı?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Bir başka önemli kurumumuz Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – TELEKOM'u nasıl özelleştirdiniz, ondan bahset.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) - Ülke batarken siz nasıl kalkınıyorsunuz, anlat bakalım, anlat!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - 2022 yılı Aralık ayı itibarıyla Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi tarafından potansiyel yatırım tutarı yaklaşık 55 milyar dolar olan ve 97 bin kişiye istihdam oluşturma potansiyeli bulunan bir proje portföyü takip edilmektedir.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Hariri nasıl adamdı?

ERKAN AYDIN (Bursa) – YİMPAŞ battı, ardından Cumhurbaşkanı Yardımcısı oldu; kariyere bak!

BAŞKAN – Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım... (Gürültüler)

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Yatırım Ofisimizin portföyünde takip edilen bu projelerin yüzde 78'i havacılık, medikal cihazlar veya ilaç gibi yüksek teknoloji sektörlerde ve makine, otomotiv veya kimya gibi orta yüksek teknoloji sektörlerdedir.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Suudi Arabistan'a bir dosya gitti, neyin dosyasıydı o?

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Ülkeyi batırırken nasıl kalkındınız, anlat!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hariri... Hariri... Ne oldu?

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – YİMPAŞ'ı batırırken nasıl kalkındınız, anlat bakalım!

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Rahip nerede, rahip?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Bu bakımdan, uluslararası doğrudan yatırımlarla ülkemizde sadece sermaye değil, ciddi bir teknoloji ve nitelikli istihdam sağlanması söz konusudur.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – TELEKOM vurgunundan bahset, Hariri'nin yaptığı TELEKOM vurgunundan!

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Rahibi nereye gönderdiniz? Brunson... Brunson... Hani şu duruşma olmadan göndermişti ya, nerede?

BAŞKAN – Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, bir dakika...

Değerli milletvekilleri...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – TELEKOM'un vurgunundan bahsedin siz, Hariri'den.

BAŞKAN - Burcu Hanım, bir dakika...

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sayın Başkanım, Rahip Brunson'u söylüyoruz, bir şey demiyoruz ki.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Noel'den bahset, Noel'den!

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, itirazlarınıza saygı duyuyorum ancak kamuoyu bunu duymuyor. Engin Bey biraz sonra kapsamlı bir açıklama yapacaktır.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bayağı kapsamlı bir açıklama yapacağım, hiç merak etmeyin. (Gürültüler)

BAŞKAN – Bir dakika... Bakın, Grup Başkan Vekili konuşuyor arkadaşlar.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Yalnız şunu da söyleyeyim: Eleştirilere cevap verebilir, bize eleştiri de yöneltebilir ama ukala bir üslupla bir atanmışın Parlamente'ye ayar verme hakkı yok! (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Sözü'nü aynen iade ediyorum, sözü'nü aynen kendisine iade ediyorum Sayın Başkanım ve onun seviyesine de düşmeyeceğim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben de 2 mislini iade ediyorum. Ukala adam! Haddini bil! Haddini bil! Sen önce YİMPAŞ'ın hesabını ver. Önce YİMPAŞ'ın hesabını ver.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sen Hariri’den bahset.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Senin seviyene düşmeyeceğim, aynen iade ediyorum sözünü. Sen kompleksinle baş başa kal, kompleksinizle baş başa kalın; biz yolumuza devam ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) - TÜRK TELEKOM’u Hariri’ye peşkeş çekmenden biraz bahset. YİMPAŞ...

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Uluslararası doğrudan yatırımlarla ülkemize sadece sermaye değil, biraz önce de ifade ettim, ciddi bir teknoloji ve nitelikli istihdam sağlanması söz konusudur.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hariri ailesinden bahset sen, TÜRK TELEKOM’u nasıl peşkeş çektiğinden bahset.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Ülkemizde yatırım ortamının iyileşmesine yönelik olarak Ofis ve diğer kurumlarımızın eş güdümüyle iklim değişikliğiyle mücadele politikalarına adaptasyonumuzu sağlamayı hedefleyen ve ihracatta rekabetçiliğimizi güçlendirecek bir yol haritası niteliğinde olan Yeşil Mutabakat Eylem Planı geçtiğimiz yılın temmuz ayında yayınlanmıştır.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – TÜRK TELEKOM ne hâle geldi?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) - TÜRK TELEKOM’daki vurgunundan bahset. TELEKOM ne hâle geldi, ondan bahset.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Geçtiğimiz yılın haziran ayında ülkemizde yenilenebilir enerji kaynaklarının üretimini ve kullanımını artırmak amacıyla Yenilenebilir Enerji Kaynak Garanti Sistemi Projesi de hayata geçirilmiştir. (CHP sıralarından gürültüler)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hariri ailesine nasıl peşkeş çekildiğini anlat. YİMPAŞ’ı batırdınız.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – YİMPAŞ’tan bahset, YİMPAŞ... Tekeli anlat!

BAŞKAN – Bir dakika...

İsim verdimiyim değerli milletvekilleri, bağırın milletvekili arkadaşların ismini vermek istemiyorum. Bitiminde Grup Başkan Vekilleriyle görüşürüz, size söz vereyim. Bağırmanın lütfen!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Saygılı olsun Sayın Başkan, onu söylüyoruz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Her sene aynı şeyi yapıyor, her sene geliyor, hakaret ediyor, her yıl aynı şeyi yapıyor.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Nisan 2022 tarihinde sürdürülebilir bir ekosistemin inşa edilmesi amacıyla elektrikli araç endüstrisinin ülkemizde yaygınlaşabilmesini hızlandıracak Şarj Hizmeti Yönetmeliği yayınlanmıştır.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Her yıl aynı şeyi yapıyor, geliyor, burada hakaret ediyor.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Ticaret Bakanlığı tarafından Türk bilişim sektörünün uluslararasılaştırılması, kurumlarımızın ve iş birliği kuruluşlarının bu sektörde ihracata hazırlanması ve uluslararası pazarlarda rekabet avantajı kazanmaları amacıyla...

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sarayın ofisindeki rüşvetleri anlat biraz! Ofislerdeki rüşvetçileri anlat!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – ...e-Turquality (Bilişimin Yıldızları) Destek Programı da yine, Nisan 2022’de yürürlüğe girmiştir.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sarayda neler dönüyor, onları anlat!

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – 128 milyar dolar mesela...

AHMET KAYA (Trabzon) – Milletın parasını nasıl gasbettiğini anlatsın!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Elektronik ihracatın desteklenmesine yönelik e-ihracatın desteklenmesi hakkında Cumhurbaşkanı kararı Ağustos 2022’de yayınlanmıştır. Hizmet İhracatı Destek Program Paketi 20 Nisan 2022 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Yatırım şartlarını ve özel endüstri bölgesi ilan şartlarını kolaylaştırmak amacıyla Endüstri Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 27 Ekim 2022 tarihinde yayımlanmıştır. Yatırım ortamını iyileştirmeye dönük attığımız adımlarla Türkiye yatırım için bir cazibe merkezi, yatırımcı için ise güvenli liman olmayı sürdürecektir.

Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi...

ERKAN AYDIN (Bursa) – Hah, tam oradan bahset işte! Bütün rüşvetler o Finans Ofisinde oluyor, ondan bahset!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – ...küresel finans piyasalarında ülkemizin önemli bir aktör olarak yer almasını sağlamak ve dünyayla entegre olmasına katkı sağlamak amacıyla da çalışmalarını sürdürmektedir.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Tam doğru yere parmak bastın, anlat biraz! Danışmanlar Finans Ofisinde nasıl rüşvet alıyor, onları anlat!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – İstanbul Finans Merkezi Projesi küresel finans sisteminde öncü rol oynayacak ve reel ekonomiyi destekleyen nitelikli bir finansal ekosistem olacaktır.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Hep saraya hizmet, hep saraya! Vatandaşa bir şey yok! Hep YİMPAŞ’lılara hep!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – İstanbul Finans Merkezi bünyesinde kurgulanmakta olan yeni finansal ekosistemle uluslararası sermaye hareketlerinden ülkemizin daha verimli istifade etmesi imkânı oluşacak ve küresel yatırımlarda ülkemizin payı artacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin medarıftiharı olan ve gençlerimizden büyük rağbet gören Millet Kütüphanemiz Cumhurbaşkanlığı bütçesine dâhildir. Koleksiyonda 2 milyon 250 bin basılı kitap, 2 milyon 100 binin üzerinde süreli yayın mevcuttur. Ayrıca, Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığının sayısallaştırılmış 45 milyon belgesine ve Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığının 500 bin kitabının künye bilgisine ve 100 binin üzerinde nadir yazma eserin dijital görüntüsüne ulaşılmaktadır bu Kütüphanemizde. Açılışından itibaren birçok organizasyona ev sahipliği yapan Kütüphanemiz, son bir yılda 2 milyona yakın kişi tarafından ziyaret edilmiştir. Her gün gençlerle, araştırmacılarla dolup taştan Millet Kütüphanesini milletvekillerimiz arasında hâlâ ziyaret etmemiş olanlar varsa ben buradan bir kez daha davet ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sabahtan beri eleştirdiğiniz Cumhurbaşkanlığı bütçesiyle milyonlarca kişinin faydalanacağı nasıl abide bir eser yapıldığını bu ziyaretinizde de yine gözlemlerinizle görün istiyoruz.

Ülkemizin en büyük peyzaj alanına sahip Rami Kışlası Kütüphanesi’ni de önümüzdeki ay hizmete alıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Rami Kışlası “yaşayan kütüphane” anlayışıyla İstanbul’un kültür yaşantısına inşallah yeni bir boyut katacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – İçine ne dolduracaksınız, önemli olan o.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Gelirsenez sizlerle. Zaten milletimiz dolduruyor, gençlerimiz dolduruyor, hiç merak etmeyin.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Siz dolduruyorsunuz, siz; millete bir şey kalmadı!

AHMET KAYA (Trabzon) – Bunu duyuyorsun ama YİMPAŞ'ı hiç duymuyorsun!

ÇETİN ARIK (Kayseri) – YİMPAŞ'a gelince kulaklar sağır oluyor.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı faaliyetlerine yönelik de yine sorular, eleştiriler oldu. İletişim Başkanlığı "Türkiye" markasını güçlendirme misyonuyla ulusal ve uluslararası düzeydeki temel meselelere ilişkin Türkiye'nin tezlerini ve iddialarını ortaya koyma, ülkemizin tanıtımını yapma ve kamuda söylem birliğini tesis etme çalışmalarını gerçekleştirmektedir. Dünyada gerçek dışı haberlere en çok maruz kalan ülkelerin başında ne yazık ki Türkiye geliyor.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Ya, sahi, YİMPAŞ'ın paraları ne oldu ya?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Ülkemize karşı odaklar, FETÖ ve PKK gibi maşaların lobileri üzerinden Türkiye'ye dair yalanları özellikle servis etmekte.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – YİMPAŞ mağdurlarının ahı var senin üzerinde; sen sarayda gününü gün et!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Yine, DEAŞ'a karşı bizzat sahada mücadele edip irade gösteren tek ülke olmamıza rağmen aksi yönde algılar oluşturulmaktadır.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – YİMPAŞ mağdurlarının ahı var senin üzerinde!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Yine, İslam düşmanlığı ve yabancı karşıtlığı, yayılan dezenformasyonlarda had safhada görülüyor.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – YİMPAŞ mağdurları iki cihanda senin yanını bırakmayacak; sen sarayda gününü gün et!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Ülkemize yönelik dezenformasyonla mücadelede İletişim Başkanlığının çalışmaları önemlidir. Yurt içinde ise kanunlaşan ve dezenformasyonla mücadelede elimizi güçlendirecek bu mevzuat önemli bir kilometre taşı olmuştur.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Dezenformasyonu bizzat kendi yapıyor.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Dünyanın birçok ülkesinde benzerleri yürürlükte olan bu düzenlemeyi ülkemiz hukuk sistemine kazandırarak halkımızı yanlış bilgiden muhafaza etme yönünde kritik bir adım attığımıza inanıyorum.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Size uygulanmıyor ama! Sizin yandaş basın her gün bir yalan atıyor. Bir gün de onları çağırısın ifadeye.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – YİMPAŞ mağdurları iki yanını bırakmayacak senin iki cihanda!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Stratejik bir kurum olan Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, küresel ortamın izlenerek tehdit ve risklerin tespit edilmesi, gerektiğinde güvenlik alanında ikili ve çok taraflı temasların gerçekleştirilmesi ve millî güvenliğimize ilişkin politikaların uygulanması görevlerini ifa etmektedir.

MGK tarafından Seferberlik Kaynak Planlama Sistemi (SEKAPS) 2022 yılı itibarıyla da tamamlanmış ve hizmete alınmıştır.

Ülkemizin Cumhurbaşkanımız liderliğinde verdiği tarihî mücadelede ilk hedef alınan kurumlarımızın başında Millî İstihbarat Teşkilatının geliyor olması tesadüf değildir. Teşkilatın, yurt içinde ve yurt dışında yürüttüğümüz operasyonlarda önemli katkıları vardır. PKK'sı, YPG'si FETÖ'sü, DEAŞ'ı, DHKP-C'si; hepsi biliyor ki dünyanın neresinde olurlarsa olsunlar, hangi deliğe saklanırlarsa saklansınlar Türkiye Cumhuriyeti devletinin nefesi, soluğu enselerindedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İşte bu, Millî İstihbarat Teşkilatımızın başarısıdır.

Bunların yanında, Teşkilatımız kriptoloji, siber, uydu, sinyal istihbaratı alanlarında da yenilikçi çalışmalara imza atmaya devam ediyor. Türk milletinin hakkında gözü olanlar; devletimizin varlığına, birliğine, bütünlüğüne düşman olanlar rahatsız olacak. Teşkilatı teknik, teknolojik kapasitesi başta olmak üzere, önümüzdeki yıl da yine her yönden daha da güçlendirmeye devam edeceğiz. Adı ne olursa olsun, güvenliğimizi ve toplum huzurunu tehdit eden terörle, FETÖ, DHKP-C, PKK-YPG/PYD, her türlü eli kanlı terör örgütüyle mücadelemizi sürdürüyoruz, sürdürmeye devam edeceğiz.

FETÖ'nün siyasi ayağından söz edenler oldu. FETÖ'yle kol kola olan sizsiniz, FETÖ'cülere sahip çıkan sizsiniz. (CHP sıralarından gürültüler)

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Allah'a havale ediyorum! Ya, Allah'a havale ediyorum!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Biz o hainlere dünyanın her yerini dar ediyoruz; dar eden biziz!

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Allah'a havale ediyorum!

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (İstanbul) – Kardeşine benziyor muyuz(!) Kardeşine benziyor muyuz(!)

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Süt paramı istiyorum, süt, süt!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bu hainlere af vadedenlerin kim olduğunu milletimiz gayet iyi biliyor.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Aynaya bak, aynaya! Aynaya bak, aynaya!

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – YİMPAŞ! YİMPAŞ! Süt paramı istiyorum, süt! Benden aldın onu, benden!

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Allah yardımcınız olsun! Senin Allah yardımcın olsun!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – FETÖ'nün siyasi ayağını görmek istiyorsanız kimin FETÖ ağzıyla konuştuğuna ve kimin FETÖ'cülerini korumaya çalıştığına bakacaksınız.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Akıl sağlığına bir dikkat et sen ya! Akıl sağlığına bir dikkat et!

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Verdiğim sütün parasını istiyorum! YİMPAŞ!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Zaten milletimiz de bunların kim olduğunu çok net olarak biliyor.

AHMET KAYA (Trabzon) – YİMPAŞ'ta süt parasını yemişsin adamın, bunun hesabını ver!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Burada HDP gurubunu da dinledik.

AHMET KAYA (Trabzon) – Oradan iftira atma!

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Araştırma raporu nerede? Meclis araştırması raporunu niye yayınlamadınız?

AHMET KAYA (Trabzon) – Kul hakkı yemişsin, kul hakkı! Kul hakkı yemişsin YİMPAŞ'ta, bunun hesabını ver!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Yine, kendilerince, yine kendilerince, yine kendilerince “eleştiri” diye aynı kaos cümlelerini, aynı kâbus hayallerini, karanlık emellerini anlattılar.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Arsız hırsız ev sahibini geçer ya!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bu kirli gidişata Kürt kardeşlerimizi alet ettiğiniz yetmedi mi?

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Pes yani pes! Allah'ım daha neler göreceğiz, neler göreceğiz ya Rabb'i!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – PKK'nın, YPG'nin istismar ettiği çocuklara sesinizi çıkarmadığınız sürece, hakkını savunduğunuzu...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Sen devletsin, sen! Sen işini yapacaksın, sen!

AHMET KAYA (Trabzon) – YİMPAŞ'a süt vermiş, parasını istiyor. Mağdur ettiğiniz arkadaşımız burada.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – ...iddia ettiğiniz Kürt kardeşlerimizin yıllarca geri kalmasına sebep olan teröre “terör” teröriste “terörist” diyemediğiniz sürece hezeyanlarınız yok hükmündedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

ERKAN AYDIN (Bursa) – FETÖ'nün siyasi ayağı şu an kürsüde.

AHMET KAYA (Trabzon) – Hoca efendinin elini eteğini öpüyordunuz!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Siz, ancak terör örgütünün sözcülüğünü yaparsınız, onu üstlenebilirsiniz; Kürt kardeşlerimizi temsil edemezsiniz. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hadi oradan ya! Bize böyle derssen sen de DAES'in sözcülüğünü yapmış olursun.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Biz kendimizden eminiz. Siz ne yaptınız ya! Allah aşkına ya!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bizim Kürt kardeşlerimizle, vatandaşlarımızla özellikle sizin hiçbir alanınız da yoktur.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Hendek operasyonlarını siz yaptınız ya! Biraz Allah'tan korkun.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Ülkemizi Türkiye Yüzyılı'na hazırlarken milletimizin tüm kesimleriyle; birliğini, beraberliğini, kardeşliğini güçlendirecek adımlara özel önem veriyoruz. (HDP sıralarından gürültüler)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Hamaset yapma, hamaset! Var yok, hamaset!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – “Biz bu millete hizmetkâr olmaya geldik.” derken de hiçbir grubu dışarıda bırakmıyoruz.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Vallahi ki cebinizi doldurup gittiniz.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Çünkü biz bu milletin ta kendisiyiz, 85 milyon için ayırım gözetmeden eserlerimizle konuşmaya devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Harun iken Karun oldunuz; milletin malına mülküne çöktünüz!

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Vallahi hırsız değildiler, millet iftiracı da değil!

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – YİMPAŞ!

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ceplerinizi doldurdunuz, milletin varını yoğunu aldınız, gidiyorsunuz.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; enflasyon ve hayat pahalılığına dair eleştiriler de oldu yine bugün.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Bu da mı yalan!

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Fuat, ne istedi de vermediniz, bir anlat!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Enflasyondaki yükselişte, küresel piyasalardaki belirsizlik ve uluslararası emtia fiyatlarında yaşanan dalgalanmalar ile bölgesel ve küresel çatışmalar etkili olmuştur.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – FETÖ ne istedi de vermediniz, bir anlat.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Son dönem enflasyon gelişmeleri enflasyon dinamiklerinin iyileştiğini göstermektedir. Bu yılın ikinci yarısında, ilk yarısına kıyasla aylık enflasyon oranları belirli şekilde gerilemektedir. Söz konusu olumlu gelişme, çekirdek enflasyon verilerinde de görülmekte, çekirdek endekslerin artış hızında gözlenen yavaşlama devam etmektedir. Ayrıca hizmet grubunda da yine aylık artışlar yavaşlamaktadır.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – FETÖ ne istedi de vermediniz; anlat da öğrenelim!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Türk lirasındaki istikrarlı seyr ve emtia fiyatlarındaki göreceli düşüş üretici fiyatlarını olumlu etkilemesiyle yurt içi üretici enflasyonunda da hamdolsun, gerileme başlamıştır.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Enflasyon yüzde 80; ne anlatıyorsun sen ya!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Millet aç, aç! Millet sefil!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Şunu ifade etmek isterim ki: Vatandaşlarımızın enflasyona karşı alım güçlerini ve refah düzeylerini korumak için maliye politikaları son derece etkin bir şekilde kullanılmaktadır.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Fakirden alıp zengine veriyorsunuz, fakirden alıp zengine!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Önümüzdeki dönemde küresel emtia fiyatlarındaki gerileme, TL’deki istikrarlı seyr ve beklentilerdeki iyileşmenin devamıyla birlikte gerek tüketici gerek üretici enflasyonunda düşüşler devam edecektir.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Enflasyonu kim yükseltti, önce onu anlat!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şu adama borcunu öde ya!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; günübirlik hesaplar, dedikodu siyaseti, parti içi hizipler muhalefeti iyice yıpratmış gözüküyor.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şu adama borcunu öde ya!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Önünü arkasını düşünmeden, umudunuzu küçük zaferlere, kâğıttan kaplanlara bağlamışsınız.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Borcunu öde şu adama!

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Kaç para?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – 27 ton süt borcun var ya! Dolandırmış adamı, dolandırmış!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Sosyal medyada her ne popülerse hemen role bürünüyorsunuz.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – YİMPAŞ!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Adama borcunu öde, borcunu! Borcunu öde!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Mesela, iklim değişikliği gündemdeyse birden çevre dostu oluyorsunuz; her neyse popüler olan o role bürünüyorsunuz. Artık, sizin boş tepkilerinizi bu millet ezberledi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Senin yalanlarını da yemiyor bu millet, merak etme! Adama borcunu öde, borcunu! Bak, 27 ton süt borcun var adama.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bu gerici hâlinizin hiçbir karşılığı yok gençlerimizde de. Milletten göremediğiniz ilgiyi yabancı misyon şeflerinde, Berlin’de, Washington’da, Londra’da ararsınız; aramaya devam edin siz.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Aynaya bak! Aynaya bak! “Darbenin finansörü” diyordun, para istemeye gittin yalvar yakar!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bu da yetmez yine kıbleyi de şaşıp Kıta Avrupası’ndan danışman ithal edersiniz; ithal etmeye devam edin siz. Biz ise bu ülkenin gençlerine güveniyoruz, Türkiye Yüzyılı’nı gençlerimizin omuzlarında yükseltiyoruz ve yükselteceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Körfez’de gitmediğiniz, yalvarmadığınız devlet kalmadı be!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – “Gelecek nesilleri düşünmüyorsunuz.” minvalinde de yine haksız ifadeler ve iddialar kullanıldı.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – “Darbenin finansörü bunlar.” diyordun BAE’ye; ne oldu, para istemeye gittin yalvar yakar!

ERKAN AYDIN (Bursa) – Tüyü bitmemiş yetimin hakkını öde önce!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Geçmiş yıl bütçelerinde olduğu gibi 2023 yılı bütçesi hazırlanırken de vatandaşlarımızın ihtiyaçlarına odaklandık.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Milletın parasını iç ettiniz, iç!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bütçede temel önceliğimiz, toplanan gelirlerin vatandaşlarımıza hizmeti esas alan bir anlayışla kullanılması oldu.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Soyguncu! Soyguncu!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Gençlerin güncel yaşam becerilerine, insani ve millî değerlere sahip olarak yetişmeleri ile iktisadi, sosyal hayata ve karar alma mekanizmalarına aktif katılımlarını sağlamak amacıyla yürüttüğümüz gençlik programlarına tahsis edilen kaynağı da yüzde 112 oranında artışla yaklaşık 1,9 milyar liraya yükseltiyoruz.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ülkede genç kalmadı, genç! Meksika Amerika arası gençler koloni şeklinde geziyorlar.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hepsi gençliğini yurt dışında arıyor. Hepsi yurt dışına gidiyor, geleceğini yurt dışında kuruyor.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – 2023 yılında yükseköğrenim gören yaklaşık 550 bin öğrenciye burs ödemeleri için 8,3 milyar lira, yaklaşık 1,5 milyon öğrenciye de öğrenim kredisi ödemeleri için 25,5 milyar lira...

İSMAİL ATAĞAN ÜNVER (Karaman) – Seni vurguncu seni! Hikâye anlatma, vurgunları anlat!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – ...Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı yurtlarda ve vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan derneklere ait yurtlarda barınan öğrencilere beslenme yardımı için 7,7 milyar lira kaynak ayırıyoruz.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Kemal Vekilimizin alacağını ver! 27 ton süt ne olacak?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – 2022’de 506 bin üniversite öğrencimize burs, 913.887 üniversite öğrencimize kredi desteği sağladık. Şehit, gazi çocukları, yüzde 40 ve üzeri engelli olanlar, ana babası vefat etmiş öğrenciler, millî sporcular, sevgievlerinde kalmış yada Darüşşafaka liselerinde eğitimlerini tamamlayanlar ve koruma altındaki öğrenciler burslarımızdan öncelikli faydalanıyorlar. 2023 yılı kredi, burs rakamlarını lisans öğrencilerimizde 850 liradan 1.250 liraya...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – 27 ton süt ne olacak?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – ...yüksek lisans öğrencilerimizde 1.700 liradan 2.500 liraya, doktora öğrencilerimizde 2.500 liradan 3.750 liraya çıkardık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Kredi ve burs alan 1 milyon 424 bin öğrencimize hayırlı olsun.

AHMET KAYA (Trabzon) – Kemal ağabeyin sütleri ne olacak? 27 ton süt ne olacak? Almışsınız, parayı ödememişsiniz.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Dün olduğu gibi bugün de gençlerimizin yanındayız. Bu yıl kredi geri ödemelerinde hesaplanan enflasyon tutarını ortadan kaldırdık...

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Siz iktidara geldiğinizde 90 lirayla 3 çeyrek altın alınıyordu, şimdi 1 çeyrek altın alınıyor 1.750 liraya.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – ...ve gençlerimiz üniversite eğitimleri boyunca kullandıkları kredi tutarı meblağı yani sadece anaparayı geri ödeyerek borçlarını kapatacaklar.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – O sorun çözülmedi çok sıkıntı yaşayan öğrenciler var!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Herhangi bir enflasyon farkı, ÜFE, TÜFE farkı benzeri bir ödeme yapmayacaklar.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Hikâye anlatma! YİMPAŞ’ta nasıl götürdün, onu anlat!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – 2022-2023 akademik yılında yurt ücretlerinde de yine bir güncelleme yapmadık, fiyat artışı yapmıyoruz. Geçen yıl...

ERKAN AYDIN (Bursa) – Yurt mu var insanların kalacağı?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – “Yurt mu var?” diyor; Türkiye’den bu kadar habersizler, biz ne yapalım yani! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET KAYA (Trabzon) – YİMPAŞ! YİMPAŞ!

ERKAN AYDIN (Bursa) – Çocuklar dışarıda kaldı, dışarıda!

AHMET KAYA (Trabzon) – Bak, YİMPAŞ’ı duymuyor.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Yani ağlanacak hâllerine gülüyorlar.

2022-2023 akademik yılında yurt ücretlerinde bir güncelleme yapmadık; tekrar ediyorum.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Bak, bocaladın işte, seni gidi seni!

İSMAİL ATAĞAN ÜNVER (Karaman) – YİMPAŞ ne olacak?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Geçen yıl 275 lira ila 450 lira gibi sembolik bir seviyede belirlenen yurt ücretleri 2023 yılı için artırılmamıştır.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Seni uyanık seni!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Öğrencilerimize beslenme yardımımızı ise geçen yıla göre yaklaşık 2,5 kat artırarak 750 liradan 1.800 lira seviyesine yükselttik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ERKAN AYDIN (Bursa) – Beslenme çantaları boş, onlara da ver.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Seyahatsever Projesi'yle gençlerimiz şehir şehir gezebilsin diye de yine yaz ayı boyunca 81 ilimizin tamamında yurtları ücretsiz bir şekilde gençlerin hizmetine açtık. Öğrenci olsun olmasın 30 yaş altındaki tüm evlatlarımız hem Müze Kartlarıyla kültürel zenginliğimizi keşfettiler hem de yurtlarda ücretsiz şekilde kalma imkânına sahip oldular.

ERKAN AYDIN (Bursa) – “Gençler yurt dışına gitsin.” diyordunuz ne oldu!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ya, adamlar evlerine gidemiyor tatil günleri, evlerine gidemiyor! Evlerine gidecek para bulamıyorlar, nasıl tatile gitsinler bu gençler?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bu yıl 150 binden fazla genç bu projeden dolu dolu faydalandı. Gençlerimizden son derece de olumlu geri dönüşler aldık.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sen öyle san, gençler sandığa gömecek sizi; sen öyle san!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Önümüzdeki yıl daha fazla sayıda gencimizi Seyahatsever Projesi'nde göreceğimize inanıyoruz.

Önümüzdeki yıl 7 adet gençlik merkezinin daha yapımı tamamlanacaktır, 39.267 kapasiteli 111 ilave yurt hizmete açılacaktır; duymayanlara, bilmeyenlere duyurulur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ERKAN AYDIN (Bursa) – Millet dışarıda, millet dışarıda, sokakta; bizi arıyor, öğrenciler yer bulamıyor.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Genç istihdamı, üzerinde özellikle durduğumuz alanların başında geliyor. Hem ülke genelinde hem de gençlerde işsizlik oranlarımız hamdolsun azalmaktadır.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Yirmi yılda yapamadığınız şeyi bir senede yapamazsınız, hayal satmayın! Ama niyet etmeniz de önemli.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Daha fazla sayıda gencimizi çalışma hayatına kazandırmak için KOSGEB'in yeni girişimcilere vermiş olduğu destekten yararlanmanın ön şartı olan uygulamalı girişimcilik eğitimi 81 ilde gençlik merkezlerimizde verilmektedir.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Ev gençleri! Nerede? Nerede? İşsiz!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – İŞKUR'la birlikte, iş hayatına hazırlanmalarına yardımcı olacak birçok başlıkta eğitimler verilmektedir. Gençlerimizin istihdam süreçlerinde onlara destek vermek için istihdama yönelik eğitim başlıkları altında kişisel gelişim atölyesi

faaliyetleri yürütülmektedir. Kod Adı 2023 Projesi'yle gençlere algoritma, programlama, inovasyon, "web" ve mobil uygulama geliştirme, elektronik ve robotik alanlarında eğitimler verilerek yazılım alanında yetkin hâle gelmelerine destek olunmaktadır. Gençlerin iş fikirlerinin oluşma sürecinden iş kurma sürecine kadar aşamaları öğrendiği; "İş planı nasıl hazırlanır? İş nasıl kurulur? İnovasyon nasıl yapılır?" gibi başlıklarda eğitimler aldığı "start up" eğitim programları düzenlenmektedir.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Yurt dışına giden gençler neden gidiyor? Bu gençler neden yurt dışına gidiyor?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Çalışan ve Üreten Gençler Programı 2021 yılında ilk defa uygulamaya başlanmış olup programla yaklaşık 60 bin gencimizin istihdama dâhil edilmesi hedeflenmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sadece gençler ve kadınlar için de değil toplumun tüm kesimleri için 2023 yılı bütçemizde sosyal harcamalar için ayırdığımız kaynak miktarını 258,4 milyar liraya çıkardık. Bu tutar 2023 yılı bütçesinin yüzde 5,8'ine denk gelmektedir. 2002 yılında bu oran yüzde 1,3 ve ayırdığımız kaynak ise sadece 1,6 milyar liraydı.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yoksullaştırdınız ya!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bu kapsamda 2023 yılı bütçesinde, 9 milyon vatandaşın sağlık primi giderleri için 52,6 milyar lira, 65 yaş üstü yaşlılardan, engelli vatandaşlardan ve engelli vatandaşların yakınlarından oluşan yaklaşık 1 milyon 400 bin kişiye bağlanan aylıklar için 31,3 milyar lira, 555 bine yakın engellinin evde bakımına destek amacıyla 28 milyar, TOKİ sosyal konut finansmanı için 10 milyar, Aile Destek Programı için 7,5 milyar lira kaynak ayrılmıştır. Sosyal devlet ikesi gereği toplum kesimlerine 2023 yılı bütçemizde sağladığımız refah katkısı yaklaşık 1 trilyon 200 milyar liraya ulaşmaktadır. Bu tutar bütçenin yaklaşık yüzde 27'sine tekabül etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Başkanım, bir selamlayayım.

YUNUS KILIÇ (Kars) – Güzel şeyler öğreniyoruz, buyurun efendim.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Oktay.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Yine, bu kapsamda 2023 bütçesinde, doğal gaz ve elektrik sübvansiyonları için 600 milyar; asgari ücretin vergi dışı tutulmasıyla 300 milyar; yaşlı, engelli, emekli, dul ve yetimler gibi toplum kesimlerini korumak amacıyla vergi indirimleri kapsamında 51 milyar lira kaynak sağlanacaktır.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; milletimizin refahı ve müreffeh bir geleceğe kavuşması için kurumlarımızla koordinasyon içerisinde yaptığımız çalışmaların olumlu sonuçlarını görmek elbette gurur vericidir ancak geldiğimiz seviyeyi hiçbir zaman yeterli görmüyoruz. Ülkemizin potansiyelinin farkındayız ve azimle, gayretle çalıştıkça farklı boyutta başarıların bizleri beklediğine inanıyoruz. Cumhuriyetin 100'üncü yaşını Türkiye Yüzyılı adımlarıyla karşılayacağız.

2023 yılı bütçesinin bugün gerçekleştirdiğimiz müzakereleri sonucunda şahsıma ayrılan zaman dilimi içerisinde, Cumhurbaşkanlığı ve bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluş bütçeleri ve faaliyetleri başta olmak üzere, dile getirilen konularda kapsamlı değerlendirmeler yapmaya çalıştım. Bütçemizin ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını diliyorum, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime yarım saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.20

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.58****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Necati TIĞLI (Giresun), Rümeyşa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37’nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyorum.

Komisyon yerinde.

Şahıslar adına aleyhinde Antalya Milletvekili Feridun Bahşi. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi üzerine aleyhine olarak kendi adıma söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce Antalya ve ilçelerimiz Kumluca, Finike, Demre, Kemer, Aksu’da meydana gelen şiddetli yağmurda seraları, iş yerleri, evleri ve araçları sular altında kalan vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyor, verdiğimiz yasa teklifi çerçevesinde bölgenin afet bölgesi olarak ilan edilmesini bekliyorum.

Değerli milletvekilleri, bunlar yirmi yıl önce 3Y’yle mücadele etmek üzere iktidara geldi; yoksulluk, yolsuzluk, yasaklar. Partinin adı da Adalet ve Kalkınma. Peki, ne yaptılar bu yirmi yılda? Ülkeyi parsel parsel yağmalayıp FETÖ’ye peşkeş çekerek yolsuzlukla mücadele ettiler. 5’li çetenin sadece vergi borçlarının faizlerini değil, aslını da silerek yolsuzlukla mücadele ettiler. İranlı dolandırıcıya bakan, bakan çocuklarını ve birçok siyasetçiyi zengin ettirerek yolsuzlukla mücadele ettiler. İktidara gelirken simit hesabı yaparken bugün tezgâhlarda yarım simit satılmaya başlanmasını sağlayarak da yoksullukla mücadele ettiler. İnsanımızı çöpten ekmek, pazar yerinden sebze meyve artığı toplar hâle getirerek yoksullukla mücadele ettiler. Yasaklarda ise ilk nasibini Andımız aldı, sonra T.C., sonra eleştiri hakkı, sonra gösteri hakkı, sonra adil yargılanma hakkı, ifade hakkı ve vakit azlığı sebebiyle sayamayacağım onlarca, yüzlerce yasak.

Değerli milletvekilleri, Türkiye dış politikada hiç bu kadar âciz duruma düşmemişti. Türkiye uluslararası alanda hiç bu kadar yalnız kalmamıştı. Demokrasi hiçbir dönemde bu kadar zayıflatılmamıştı. Bütçe görüşmeleri boyunca dile getirdiğimiz konular milletin genel meseleleriydi. Biz “İnsanımız nereye gidiyor? Ailemiz nereye gidiyor? Milletimiz nereye gidiyor? Devletimiz nereye gidiyor? Adalet nereye gidiyor? Özgürlükler nereye gidiyor?” diye soruyoruz. Evet, bütün bunları da sormaya devam edeceğiz.

Kamu yatırımları için ayrılan kaynakların yetersiz olduğunu ifade ediyoruz. Bu bütçenin tek amacı ekonomiyi seçime kadar bu hâliyle götürebilmek. Israrla ve inatla sürdürülen yanlış politikaların bedeli vatandaşımıza yoklukla, yoksullukla, fakirleşmeyle ödetilmektedir. Şimdi bakıyoruz; bu bütçede çiftçi yok, emekli yok, memur yok, asgari ücretli yok, öğrenci yok, EYT’li yok yani bu bütçede millet yok, millet.

Değerli milletvekilleri, devletin birinci görevi vatandaşına insan onuruna, şeref ve haysiyetine uygun standartlar yaratmaktır. Neresinden bakarsak bakalım insanımız yokluk ve yoksulluk içinde biçare düşürülmüş, naçar bırakılmıştır. İYİ Parti iktidarı yakındır ve tüm bu sıkıntılara çözüm bulacaktır. Sokakta kalmış çocuğun koruyucusu biz olacağız; geçinemeyen emeklinin, işçinin, evine

götüreceği ekmeğin derdine düşen asgari ücretli milyonların derdini biz çözeceğiz. Millet fakruzaruret içinde çırpınırken itibarı sarayın ihtişamında arayıp “İtibardan tasarruf olmaz.” diyenlerin durumu ne kadar ibretlidir.

Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener’in de dediği gibi: “Kodamanlar onlarınsa garibanlar bizimidir; eş dost, yandaş onlarınsa emekli, çiftçi, esnaf, köylü bizimidir; ihale arsız 5’li çete onlarınsa atanamayan öğretmenler bizimidir; 5-10 maaşlı danışmanlar onlarınsa işsiz gençler bizimidir; tacizciler, tecavüzçüler, kadın katilleri onlarınsa Türkiye’de boyun eğmeyen kadınlar bizimidir.” Çok az kaldı ve emin olun sayılı günler çok çabuk geçecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

FERİDUN BAHŞİ (Devamla) – Sandıktan yetkiyi aldığımızda Türkiye’yi hak ettiği ciddiyet ve millet odaklı bir anlayışla yöneteceğiz. Seçim güçlü, zengin ve mutlu bir Türkiye’nin müjdecisi olacaktır, çok az kaldı.

Bu duygu ve düşüncelerle Gazi Meclisi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi Grup Başkan Vekillerine söz vereceğim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sataşmadan, şahsi sataşmadan...

SERKAN TOPAL (Hatay) – Sayın Başkanım, şahsi sataşmadan dolayı...

BAŞKAN – Bir dakika, şunu bir belirleyelim, geçin yerinize, ben size yerinizden söz vereyim.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Efendim, 69’a göre iki dakikalık...

BAŞKAN – Tamam, şunu bir bitirelim, sonra yerinizden iki dakika söz vereyim.

Grup Başkan Vekillerimize beşer dakika...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkanım, şöyle: Günlerdir yaptığımız uygulamada yürütmeden sonra grupların beşer dakika bir gelen şeylere cevap hakkı var ama AK PARTİ’nin saygıdeğer milletvekillerinden birkaçının da bizim partimize ayrıca sataşması oldu, onu nasıl yapacağız?

BAŞKAN – Yedişer dakika yapalım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Allah razı olsun.

BAŞKAN – Peki.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Hatay Milletvekili Serkan Topal’ın, Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Fuat Oktay’ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin sekizinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Oktay, şimdi, size bir eleştiri yapıldığı zaman nadanlıkla suçluyorsunuz. Bir kere Şeyh Edebalı bunu verdiği zaman, mevcut olan Devlet Başkanına veriyor, muhalefet partisine vermiyor; zaten Genel Başkanımız bunu içselleştirmiş bir insandır, ona gerek yok. Ayrıca, bu sizin söylediğiniz Ziya Paşa’nın sözü, 800’lü yıllarda İmam Şafi’nin ve 16’ncı yüzyıllarda Mevlevi şeyhi Kefevî Şefii’nin

söylediği bir söz, 1825 yılında da o dönem yine Ziya Paşa'nın kullandığı bir sözdü. Eğer sizin önünüzde verilen bir kâğıt varsa, okuyorsanız; biz bunu kâğıttan, camdan okumuyoruz, biz bunu yürekte biliyoruz. Nadanlığa gelince, nadanın kim olduğu zaten belli Sayın Oktay.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERKAN TOPAL (Hatay) – Bitireyim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Bakın, net ve açık söylüyorum: Siz danışmanlarınızla beraber, bense tek başıma geleceğim ve elimde hiçbir kâğıt olmadan geleceğim. Hodri meydan, bilgilerimizi yarıştıralım istediğiniz bölümde.

Ayrıca, hani, FETÖ'cülükle ilgili yine laf atmışsınız. Ya, arkadaşlar, FETÖ'nün dizinin dibinde kim vardı? Bunu milletimiz bilmiyor mu arkadaşlar? (CHP sıralarından alkışlar) Ya “Bitsin bu hasret, artık gel, dön.” diyenler siz değil miydiniz? Kalkıp bize FETÖ'cü diyorsunuz ya; yazıktır, günahtır ya, bütün milletimiz biliyor.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Erhan Bey, buyurun.

Yedi dakikadan fazla vermeyeceğiz arkadaşlar.

2.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Fuat Oktay'ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, öncelikle şunu söyleyeyim: Bizim, savunma ve güvenlik konusunda, güvenlik personelimize ve bu işle uğraşan insanlarımıza yani askerimize, polisimize ve savunma sanayisindeki mühendislerimize destek olmak için, Meclisin oraya bir desteğini de ifade etmek için onların bütçelerinde olumlu oy kullanacağımızı, bugün de burada Savunma Sanayii Başkanlığının ve MİT Müsteşarlığının bütçesinde olumlu oy kullanacağımızı öncelikle bir ifade etmek isterim.

İkinci konu: Diyanetin bu promosyon meselesi vardı. Diyanet İşleri Başkanı veya yetkilileri buradadır herhâlde. Burada hakikaten bize çok ciddi şikâyetler geliyor yani 2.850 lira gibi bir promosyon veriliyor; benzer maaş alan başka kamu kurumlarında -mesela polisler- 27 bin lira alınırken burada çok düşük. Yani şunu anlamak mümkün değil: Tamam, biri “vade farkı”, biri “faiz” diyor. Vade farkı ve faiz her şeyde aynıyken iş promosyona gelince niye onda 1'ine düşüyor bu iş, bunu anlamak mümkün değil. Diyanet personelinin bu mağduriyetinin mutlak surette giderilmesi gerekir.

Şimdi, az önce Kayseri Milletvekilimiz Dursun Ataş Bey ifade etti, ona bir kısım öğrencilerden, daha doğrusu geçmişte öğrenci olup KHK bursu alan gençlerimizden birtakım mailler gelmiş, orada şu deniliyor: “Hani borçlar silinecekti? Borçlar filan silinmiyor.” Mesela bir öğrenci -elimizde belgesi var- 13.288 lira kredi almış, 1.582 lira düşüş yapılmış. “11.755 faizini vereceksiniz.” diyor, 23.461 lira isteniyor. Yani anaparası 13.288 lira olan bir KHK borcu, kendisinden 23.461 lira olarak talep ediliyor. Bu da verilen sözün tutulmadığını... Veya bir kelime oyunu mu var orada ne var onu bilmiyorum ama bunun da olmaması lazım.

Şimdi, tabii, bu AK PARTİ hükümetlerinin özellikle son dönemlerinde bilgi ve belge sürekli kısıtlanıyor, sürekli bir şeyi kısıyorlar. TMO'da gördük bunu, başka yerlerde gördük, TÜİK'in bir kısım enflasyon verilerinde gördük. Şimdi Strateji ve Bütçe Başkanlığı da -eski ismi Kalkınma Bakanlığı,

daha önceki ismi Devlet Planlama Teşkilatı olan o teşkilat da- bu furyaya uymuş olmalı ki “Ekonomik ve Sosyal Göstergeler” diye önemli bir kitap vardır, bir doküman vardır, bu -şimdi kitabı anlatacak değilim de- seri kırılmalarından doğan mahzurların giderilmesi için akademi dünyasının ve herkesin çok kullandığı bir kitaptır, bu kitap 2017’den sonra revize edilmedi, bu revizyonun yapılması lazım ve bu kitabın yayınlanması lazım internet sitesinde. Yani böyle veri kısmıyla filan bir noktaya gidilmez. Biz devletin verilerini kullanalım yani biz kendimiz veri üretmeye filan çalışmayalım ama bu, tabii, kitap yayınlanırsa görülecek ki... Çünkü geçmişle mukayeseye çok imkân veriyor, onun görülmesini arkadaşlar istemiyorlarmış gibi geldi bana.

Şimdi, diğer bir konu -tabii, çok üzülüm ben bugün burada- Devlet Planlama Teşkilatı gibi dev bir kurumdan bugün neredeyse hiç bahseden olmadı, işin başından beri, bütçe görüşmelerinde hiç bahsedilmedi çünkü Devlet Planlama Teşkilatı veya artık yeni ismiyle Strateji ve Bütçe Başkanlığı diye bir kurum yok piyasada; bütçe açısından değil elbette, özellikle makroekonomi açısından böyle bir kurumun olmadığını görüyoruz. Söyleyeceğim bu kadar, vaktimi başka konularda değerlendirmek istiyorum ama bu da önemli bir husustur, bu konuda da Hükümetin biraz düşünmesi gerekir diye değerlendiriyorum.

Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısına şunu sormak istiyorum: Bu, 3-5 maaş alan danışmanlar meselesi medyada sürekli yer alıyor, hiç de bir yalanlama gelmedi. Ya, ben merak ediyorum, Cumhurbaşkanlığındaki bir danışmanın 3 yerden, 5 yerden, hatta 10 yerden maaş aldığı ifade ediliyor; bunu hangi mevzuata göre alıyorlar, bunu bize açıklasınlar lütfen.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi aslında şu anda temel tartışma konusu, bu seçim de bunun üzerinden gidecek. İktidar tarafı diyebilir ki: “Ya, bu sistem iyidir, şöyledir.” Muhalefet diyebilir ki: “Bu sistemin mahzurları çıktı; bu sistem kötüdür, bu sistem ülkeye yaramadı.” Şimdi, bunlar subjektif değerlendirmeler, bunu kabul ediyorum. Bu subjektif değerlendirmeyi ne bozar? Objektif bir kriter bozar. Bu da nedir? Bu da rakamdır; TÜİK’in rakamları, daha doğrusu devletin rakamları. Devletin kurumlarının rakamlarıyla baktığımızda ben şunu söylüyorum: Cumhurbaşkanı Yardımcısı burada, ekibi burada; makroekonomik göstergeler açısından, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi uygulanmaya başladıktan bugüne kadar iyi giden bir tane makroekonomik gösterge söylesinler bana. Nüfus artmıştır, nüfus zaten olağan trendinde artıyor veya uçak sayısı artmıştır, onları demiyorum. Bir tane makroekonomik gösterge, bir tane iyileşen gösterge söylesinler.

İşte, bunun karşılığında, ben ilk gün konuşmamda -belki hatırlayacaksınız- onlarca göstergeden bahsettim o güne göre kötüleşen. Nedir? Enflasyon bunlardan bir tanesi. İşte, bakıyorsunuz, döviz kurunu zaten hiç söylemeye gerek yok, döviz kurundaki artışlar; yüzde 304 artmış. Bizim gibi ülkelerde yüzde 15-20 döviz kuru artışı varken arkadaşlar, dört buçuk yılda Türkiye’de dolar TL karşısında yüzde 304 artmış. Ücretlerin millî gelir içerisindeki payı 10 puan düşmüş. Şimdi bunları tek tek saymak da istemiyorum. İşsizlik dataları, işsizlik verileri veya atıl iş gücü oranları; onlar artmış. Yani, efendim, merkezi yönetimin borç ödeme yükümlülüğü, ileriye doğru yükümlülüğü, bakın, iç borç faiz yükümlülüğü 348 milyar liradan 2 trilyon 564 milyar liraya çıkmış. Şimdi, bunları söylüyoruz; bunun gibi yine, faiz yükümlülüğünün vergi gelirine oranı, diğer oranlar -yani o kadar çok şey var ki- millî gelir rakamı... Ben bunu söyledim, bakın, bir cevap bekliyordum, kendisi burada yetmiş dakika konuştu. Yani hani ilk gün bizden sonra -gerçi bizden sonra da konuşma imkânı vardı- o anda hazırlanamamıştır. Ama bu sistem çıktıktan sonra Türkiye’nin -reel dolarla söylüyorum- millî geliri 253 milyar dolar azalmış bu sistemde, kişi başı geliri 3.722 dolar azalmış bu sistemde. Ya, bunlara bir cevap verin. Şimdi hâlâ “İyi.” diyorsunuz. Ya “İyi.” diyorsunuz da bir tane gösterge söyleyin arkadaş, iyi olduğunu biz de anlayalım.

Yoksa siz “İyi.”, biz “Kötü.” değil işte, objektif kriterler burada. Bak, buradan söylüyorum, bir tane gösterge söylesin bize. Desin ki: “Şu göstergede Türkiye iyiye gitti.” Yani uluslararası göstergeler var; rezervlerimiz +30 milyar dolardan 60 milyar dolar eksiye dönmüş bu dönemde. “Liralaşma var.” diyorsunuz, liralaşma stratejisinden bahsediyorsunuz, döviz cinsi mevduatın toplam mevduat içerisindeki payı 48’den yüzde 72’ye çıkmış, bütçe açığı olağanüstü artmış, ondan sonra borç stokları, hem merkezî yönetim borcu hem dış borç, bunlarda olağanüstü yani olağan şeyin dışında, normal akışın dışında bir artış var. Nominal rakamla söylemiyorum, millî gelir oranlarıyla söylüyorum. Faiz dışı denge yani kamu faiz dışı dengesinin bakın 2017’de -1’miş millî gelire oranı, şimdi -5,3’e çıkmış; millî gelire oranı 5 kat artmış. Şimdi, bütçe dengesi, KİT dengesi... Fazla veriyormuş ya 2017’de arkadaşlar KİT dengesi. Bakın, nasıl yağmalandığını görün: Şu anda KİT dengesi, faiz dışındaki dengesi 423 milyar lira; millî gelire oran olarak da yüzde 3,1 açık veriyor. Şimdi, ortada bu kadar realite varken hâlâ tutup burada yani “İşte, efendim, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi sayesinde şöyle oldu, böyle oldu.” demek hakikaten komik kaçıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Akçay...

3.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Fuat Oktay’ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin sekizinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Sayın Fuat Oktay’a yaptığı çalışmalar için teşekkür ediyor ve başarılarının devamını diliyorum. İletişim Başkanlığı, Devlet Arşivleri Başkanlığı, Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, Millî İstihbarat Teşkilatı, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, Savunma Sanayii Başkanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığının bütçelerinin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, siyasi ve demokrasi tarihimiz darbelerle, muhtıralarla vesayet girişimleriyle kesintiye uğramıştı ve sistemden kaynaklanan sorunlar nedeniyle de çok sayıda hükümet krizleri çıkmış, istikrarsız hükümetlerin deneme yanılma yöntemiyle ülke meseleleri âdeta yapboz tahtasına çevrilmişti, memleketin temel meseleleri ortada kalmıştı. Ülkemizde çok partili demokratik seçimlerin cumhuriyet döneminde ilk kez yapıldığı 1946’dan Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin yürürlüğe girdiği 9 Temmuz 2018’e kadar tam 51 hükümet Türkiye’de görev yapmıştır. Aradan geçen süre yetmiş iki yıldır ve bu yetmiş iki yıl boyunca 17 koalisyon hükümeti, 6 azınlık hükümeti, 3 darbe hükümeti ve 2 de geçici hükümet kurulmuştur. Türkiye’nin temel problemi bir türlü siyasi istikrarın temin edilememiş olmasıydı ve Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle Türkiye siyasi istikrarını sağlamıştır. Bu, çok önemli bir kazanımdır ve asla göz ardı edilemez.

Aziz milletimiz 16 Nisan 2017 referandumuyla Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine “evet” demiştir, 24 Haziran 2018 seçimleriyle de bu referandum teyit ve tescil edilmiştir, 9 Temmuz 2018 tarihinde de Cumhurbaşkanının Türkiye Büyük Millet Meclisinde yeminiyle birlikte fiilen yürürlüğe girmiştir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi 4 sütun üzerine inşa edilmiştir; yönetimde istikrar-temsilde adalet, demokratik uzlaşma, güçlü yasama-güçlü yürütme ve denge-denetim. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle bu hedeflerin büyük ölçüde gerçekleştiğini rahatlıkla söyleyebiliriz. Türkiye Büyük Millet Meclisi tarihinin en güçlü, en fonksiyonel, en demokratik hâline kavuşmuştur; bunun da kriterleri son derece matematiksel ve somut bir gerçeklik olarak içinde bulunduğumuz hâldir ve inkârı mümkün değildir. 2018 seçimlerinde, seçimlere katılım nispeti -çoğu seçimde olduğu gibi-

yüzde 86,5'tur ve seçmen iradesinin Meclise yansıma oranı yüzde 99'dur. 24 Haziran seçimleriyle birlikte 9 parti Meclise girmiş, 5 parti grup kurmuştur; şu anda Türkiye Büyük Millet Meclisinde 14 siyasi parti temsil edilmektedir ve Türkiye Büyük Millet Meclisi yüksek temsiliyete ve çoğulculuğa sahiptir. Yönetimde sağlanan istikrarla, Türkiye Büyük Millet Meclisi, tarihimizde ilk defa Altıncı Yasama Yılında çalışmalarına devam etmektedir. Biz şimdi Altıncı Yasama Yılındayız, bundan evvel Meclisimiz hiç Altıncı Yasama Yılına yaşamamıştı; bu da istikrarın bir göstergesidir. Meclisimiz sandalye dağılımları itibarıyla da uzlaşmacı bir yapıya sahiptir.

Dolayısıyla, Türkiye, kuvvetler ayrılığına belirgin şekilde sahip, güçlü, fonksiyonel ve demokratik bir yapıya kavuşmuştur. Meclis eski sisteme göre yürütmenin vesayetinden kurtulmuştur ve Meclisin yürütmeye karşı denetim gücü de vardır. Bu sistemle millete, Meclise ve yargıya hesap veren bir Cumhurbaşkanlığı makamı oluşmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine yönelik eleştirilere baktığımızda, bu eleştirilerin aslında sisteme yönelik bir eleştiri yani doğrudan bir sistem eleştirisi olmadığını; bu sistemden önce de yani altı yıl önce, on yıl önce, on beş yıl önce, yirmi yıl önce, yirmi beş yıl önce, otuz yıl önce yapılan eleştirilerin bu defa yeni sisteme yüklenerek yapıldığını görüyoruz; bu, sistemle de alakalı bir durum değildir. Türkiye, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle siyasi istikrarını sağlamış, millî çıkarları ve hedefleri doğrultusunda güçlü bir şekilde kendi çizdiği yolda ilerlemeye devam etmektedir. Millî savunmada, bilişimde, enerjide, teknolojide, sağlıkta ve daha pek çok alanda Türkiye bir atağa geçmiş ve kaybolan yıllarını telafi etmektedir. Bir yandan meşru haklarımıza göz dikenlere hadlerini bildirilirken diğer yandan "Yurtta barış, dünyada barış." parolasıyla Türkiye diplomasinin âdeta bir cazibe merkezi hâline de gelmiştir.

Türkiye, yüksek teknolojinin ve savunma sanayisinin gelecek vizyonunu şekillendirmektedir, 170'ten fazla ülkeye de savunma sanayisi ürünleri ihraç eden bir ülke hâlindeyiz. Karada, denizde, havada, savunma sanayisinde büyük başarılar imza atan, günümüzün alperenleri olarak kabul ettiğimiz, gördüğümüz Savunma Sanayii Başkanı Sayın İsmail Demir ve Selçuk Bayraktar'la birlikte bu projelerde emeği geçen herkese bir kez daha teşekkür ediyoruz ve sizlerle gurur duyuyoruz diyorum. Güvenlik güçlerimizle birlikte terör örgütlerine karşı başarılı operasyonlara imza atan Millî İstihbarat Teşkilatını ve tüm çalışanlarını tebrik ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Yedi dakika doldu.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun.

4.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Sayın Oktay, konuşmanızda dediniz ki "Kürt kardeşlerimizi siz temsil edemezsiniz." Hangi evrende yaşadığınızı bilmiyorum ama ben size biraz temsil sayıları vereyim 2018 seçimlerinden. Bakın, Diyarbakır'da biz yüzde 66 almışız, siz yüzde 21; Mardin'de biz 59 almışız, siz 30; Van'da biz 59 almışız, siz 31; Batman'da biz 62 almışız, siz 25; Şırnak'ta biz 70 almışız, siz 18; Hakkâri'de biz 70 almışız, siz 20; Siirt'te biz 51 almışız, siz 39; Ağrı'da biz 62 almışız, siz 28; Muş'ta 55 almışız, 32

almışsınız; Dersim’de biz 51 almışız, siz 14 almışsınız; Iğdır’da biz 44 almışız, siz 20 almışsınız. Siz neden bahsediyorsunuz! Kürtler karar veriyor kimin kendilerini temsil edeceğine ve siz değil temsil eden, biziz.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul)- Bitlis’te kaç oldu, Bitlis’te? Bir de Bitlis’i oku bakalım; hadi, Bitlis’i de oku.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Biz, ayrıca, sadece Kürtleri temsil ettiğimizi de söylemiyoruz. Biz, evet, Kürtleri temsil ediyoruz ama sadece Kürtleri değil, Türkiye’de yaşayan Türkleri, Arapları, Lazları, Gürcüleri, Boşnakları, herkesi ama herkesi, bütün farklı kimlikleri, farklı inançları, kültürleri, ana dilleri, hepsini temsil ettiğimizi söylüyoruz. Türkiye’nin ancak bu farklılıkları eşit ve özgür şekilde yaşadığı zaman bir zenginlik bahçesi olacağını söylüyoruz. Biz, evet, Kürtleri temsil ediyoruz. Ve size şunu söyleyeyim: 2018 seçim sonuçlarından bu örnekleri size verdim, başka örnekler de verebiliriz, zamanımız az. Bu iyi günleriniz, iyi; 2023’te göreceksiniz kimin temsil ettiğini, kimin temsil etmediğini; birincisi bu. (HDP sıralarından alkışlar)

İkincisi, Kürt’e düşmanlık meselesi. Ya, bir tane örnek vereceğim, çok fazla konuşmayacağım. Sizin Aile Bakanınız Adana’da dedi ki: “Suriye’nin kuzeyinde bir Kürt devleti kurmaya çalışıyorlar, biz de kurduurmamaya çalışıyoruz. Suriye’nin kuzeyinde bir taraftan Türk Silahlı Kuvvetleri bir taraftan da Özgür Suriye Ordusu orada bir Kürt devleti kurduurmamak için ayrı ayrı mücadele ediyorlar.” Kürt’e düşmanlıktan mı bahsediyorsunuz, Suriye’den başlayalım isterseniz konuşmaya.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – PKK, PKK; PKK’dan başla.

HALİL ÖZŞAVLI (Şanlıurfa) – PKK dedi, PKK.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Bakanın söylüyor, Bakanın, hikâye anlatma!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bakanınız söyledi.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – PKK, YPG’den bahsediyor.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Üçüncüsü: Şimdi, aslında biz burada mümkün olduğu kadar temiz dille konuşmaya çalışıyoruz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bizim derdimiz PKK, YPG; Kürtler bizim başımızın tacı.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yani daha evvel de biz tartıştık sizinle, şöyle laflarınızı gerçekten çok talihsiz buluyorum, diyorsunuz ki: “Karanlık emelleriniz var.” Ya, ne karanlık emelimiz var? Demokratik siyasette mücadele ediyoruz. Adalet, eşitlik, özgürlük mücadelesi veriyoruz. Her şeyimizi şeffaf yapıyoruz, karanlık bir emel yok ama siz bu “karanlık emel” lafıyla tartışmak istiyorsanız şöyle şeyleri tartışabiliriz doğrusu Sayın Oktay: Mesela 6 yaşındaki bir çocuğun yıllarca maruz kaldığı istismarı örtmeye çalışmak karanlık bir iştir.

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Ya, ayıptır, kim örtüyor ya? Kim örtüyor be, kim örtüyor ya?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Kim örtüyor?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ensar Vakfında yaşananlar sizin karanlığınızdır. “Bir kereden bir şey olmaz.” diyerek üstünü kapattığınız suçlar karanlıktır.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ya, istismar ediyorsunuz bak, istismar etmeyin.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – “Küçüğün de rızası var.” diyerek çocuk istismarını meşrulaştırmak sizin karanlığınızdır.

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Dağa kaçırılan kızları söylesene, dağa kaçırılanları da kınasanıza!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – IŞİD, ÖSO, HTŞ’yle girdiğiniz ilişkiler sizin karanlığınızdır. IŞİD liderlerinin Türkiye kontrolü altındaki bölgede öldürülmeleri ve yakalanmaları sizin karanlığınızdır.

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – PKK’nın dağa kaçırıldığı kızlardan da bahsetsene!

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Hamaset yapma, hamaset!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – IŞİD’lilerin Türkiye’de cirit atması sizin karanlığınızdır.

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Diyarbakır’daki annelerden de bahsetsene!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Biraz sonra Özlem Hanım konuşurken aynı şeyi yapacağız.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sen insanlık düşmanı PKK’dan bahset!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayısı bilinmeyen IŞİD uyuyan hücrelerinin bu ülkede olması sizin karanlığınızdır. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) FATF’nin Türkiye’yi IŞİD ve El Kaide finansmanını yeterince ve hassasiyetle takip etmediğiniz için gri listeye almış olması sizin karanlığınızdır. Mafyayla ilişkiler sizin karanlığınızdır. Uyuşturucu baronlarıyla fotoğraf çektiren bakanlar sizin karanlığınızdır. Türkiye’yi uyuşturucunun üretim ve pazar merkezi hâline getirmeniz sizin karanlığınızdır. Rüşvet çarkı, kirli ihaleler, yolsuzluklar, soygunlar sizin karanlığınızdır. Kayyum yolsuzlukları ve hırsızlıkları sizin karanlığınızdır. Nereye harcandığı bilinmeyen, denetlenmesine izin verilmeyen örtülü ödenek karanlığınızdır. Saymaya devam etsem bitmez bunlar biliyor musunuz Sayın Oktay.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – İftira, iftira hepsi, hepsi iftira; yalan, çarpıtma. Aynaya baksınlar, ne görecekler.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Onun için, biz, bu lafları konuşmaktan aslında hoşlanmıyoruz. Biz, gerçekten bir bütçeyi tartışırken bu bütçedeki ekonomik eksikleri, bu bütçedeki yanlışları, bu bütçedeki sosyal alana dönük eksikleri ve yanlışları; bunları tartışıp...

Türkiye’de büyük kriz yaşanıyor, işçinin, emekçinin, emeklinin, engellinin, kadının, gencin, esnafın, çiftçinin, köylünün yaşadığı büyük bir kriz var ve “Bu krizin aşılabilmesi için hangi adımlar atılabilir?” diye ortak akıl üretmeye çalışarak eleştirilerimizi yapmaya çalışıyoruz ama siz bütün bu eleştirilere cevap veremediğiniz için böyle laflar ederek bu eleştirileri örtmeye çalışıyorsunuz; doğru bir tutum değil, demokratik siyaset açısından anlamlı bir tutum değil; bunu söyleyeyim. Demokratik siyaset demek, aslında müzakereci bir demokrasiye açık olmak demektir. Demokratik siyaset demek, katılımcı bir demokrasiye açık olmak demektir. Demokratik siyaset demek, muhalefetle birlikte ortak akıl üretmeye açık olmak demektir. Siz bütün bunların hepsine kapalısınız aslında ve bu kapalı olmanız esas itibarıyla Türkiye’yi bugünkü noktaya getirdi.

Bizim “tek adam” rejimi diye eleştirdiğimiz, “kuvvetler ayrılığının ortadan kaldırılması” diye eleştirdiğimiz konuların nedeni aslında sizin demokratik, politik kültüre ve zihniyete sahip olmuyor olmanızdır; bizim eleştirilerimiz esas itibarıyla bunadır. Dolayısıyla yani eleştirileri dinlemeye tahammüllü olun.

Bakın, geçen gün buraya Millî Savunma Bakanı geldi, şurada oturdu, ben en ağır eleştirileri kendisine yönelttim, gayet medeni bir şekilde eleştirileri dinledi ve cevap verdi; ne karanlık emellerden bahsetti bize yönelik ne de başka bir şey, hakaret de etmedi. Yani Millî Savunma Bakanı bile eleştirileri dinleme tahammülünü gösteriyorsa sizin aslında sivil alandan gelen bir siyasetçi olarak çok daha fazla tahammül göstermeniz gerekir ama maalesef demokratik politik kültüre sahip olmadığınız için böyle bir durumu hiçbirimiz yaşamıyoruz ve her sene bütçe tartışmasında böyle tatsız tartışmalarla uğraşmak zorunda kalıyoruz. Bir kez daha aynı şeyi yaşadık.

Dinlediğiniz için teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Altay, buyurun.

5.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Fuat Oktay'ın 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, “Türkiye’de 10 milyon mutlu, varsıl, 75 milyon niye yoksul?” diye hep düşünüyoruz; biz sebebini Tayyip Bey’de aradık, Tayyip Bey, tabii, sebep de Fuat Bey de sonuç mu desek, ne desek? Şunun için diyorum bunu: Fuat Bey YİMPAŞ’ta görev yapmış. Samsun Milletvekilimiz Kemal Zeybek burada, kaç ton süt verdi Kemal Bey?

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – 27 ton.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – 27 ton sütünü almışsın adamın, parasını iç etmişsin. (CHP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ayıp ya! Böyle yalan, iftira, çarpıtma... Yani konuşacak başka bir şey bulamıyorsunuz. Biraz siyaset üretin, iftirayı bırakın. Belden aşağı vurmaktan başka yaptığınız bir şey yok.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ayıp, ayıp! Bunun hesabını ver!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bitmedi. Fuat Bey TÜRK TELEKOM’da görev yapmış, ne olmuş? 6,5 milyara Hariri’ye TELEKOM satılmış; 4,7 milyarını da bizim kamu bankalarımız Hariri’ye kredi vermiş; Hariri devletin bu cebinden almış, bu cebine koymuş; sonra arsaları, malları satın gitmiş -devletin- 4,7 milyar bunların verdiği parayı millet ödemiş.

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Bu hesapları nerede yapıyorsun?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Günümüze gel, günümüze. Vizyon ve misyon açıkla.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Milletten cebindeki kör kuruşu Hariri’ye peşkeş çekmişsin, senin idare ettiğin devletten ne hayır gelir! (CHP sıralarından alkışlar)

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Nerede yapıyorsun bu hesapları?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Amerika’dan, İngiltere’den iktidar arayanlara bir şey diyelim mi ortak? Amerika’dan, İngiltere’den iktidar arayanlara “namert” diyelim mi mesela, diyelim mi?

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Diyelim, sizin mandacılar var ya, mandacı. Sizin milletvekilleriniz var.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hadi, beraber diyelim: Amerika’dan, İngiltere’den iktidar arayan namerttir.

Peki, şimdi şunu merak ediyorum: Sayın Erdoğan AK PARTİ’yi kurduktan altı ay sonra Amerika’ya koşa koşa niye gitti, 8 Şubatta?

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Manda bekleyen var ya, manda bekleyen, mandacılık bekleyen.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Kiminle görüştü kardeşim? New York’ta kiminle görüştü, Washington’da kiminle görüştü? Bay Kemal gitti, “Bilim, teknoloji için gittim.” dedi, kiminle görüştüğünü Türkiye’ye açıkladı, tane tane.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Nasıl açıkladı ya? Hamburgerden başka bir şey kalmadı elinde.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Siz niye Amerika’da kiminle görüştüğünüzü açıklayamıyorsunuz?

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Mandacılık isteyen milletvekilleriniz var, mandacılık.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Daha vahimini söyleyeceğim.

Sayın Başkan...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Arkadaşlar, hamburgerden başka bir şey yok aklımızda bizim şu an.
ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne oldu?

Ortada bir mektup var, Recep Tayyip Erdoğan'ın yazdığı iddia edilen bir mektup. Ne zaman yazmış? 4 Kasım 2002'de. 3 Kasım seçimlerinin ertesi günü. Kime yazmış? İddia, iddia. Paul Wolfowitz'e, Savunma Bakan Vekiline. Mektupta yazılanları okusam yüzünüz kızarır. Niye? Şurasındayım: Niye bu yalanlanmıyor? Bu mektup sosyal medyada döndü dolaştı. Niye bunu yalanlamıyorsunuz?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yalan! Yalanlıyoruz işte.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Amerika'da iktidarı Tayyip Erdoğan aradı, siz aradınız, sizin kafanız aradı, bizim böyle bir derdimiz hiç olmadı. (CHP sıralarından alkışlar) “Soru önergeleleri” diyorsun, dalga geçiyorsun “Kaç kanat var? diye sordular...” 2014'te bir soru sordum ben, şimdi oturduğunuz saray için sordum.

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Sakin olun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayıştay “Birim fiyatı 3 lira 10 kuruş olan malzeme için müteahhide 37 lira ödendi.” demiş. 3 lira nere, 37 lira nere? Sayıştay demiş ki: “4 lira 55 kuruş için 44 lira ödendi.”

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sakin, sakin ol.

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Sakin ol, sakin.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – “3 lira 49 kuruş için 66 lira ödendi.” demiş. “5 lira 63 kuruş için 18,59 lira ödendi.” demiş. Bu önergele niye cevap veremediniz, niye? Sükût ikardan gelir de ondan. (CHP sıralarından alkışlar) Sarayı yaparken bile hırsızlık yaptınız, yazıklar olsun!

Ve “Şeyh Edebalı'yi şiar edindik.” diyorsunuz ya, ben size bir şey söyleyeyim, adama yazık etmeyin ya! İşi bilen bilmeyen de Şeyh Edebalı'yi başka bir şey zanneder ya! Şeyh Edebalı, kimseye “Ulan, ahlaksız!” demedi, “Adiler!” demedi, “Cibilliyetsiz!” demedi, “Zürriyetsiz!” demedi, “Mankafa!” demedi, “Alçak!” demedi, “Affedersin, Ermeni!” demedi, “Dönek!” demedi, “Virüs!” demedi, “Soysuz!” demedi, “Rezil!” demedi. (CHP sıralarından alkışlar) Bunları diyen biri Şeyh Edebalı'yi nasıl kendine içselleştirmiş, onu rehber edinmiş olabilir?

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Ya, senin Genel Başkanın burada hareket çekti millete ya, hareket çekti! El hareketi yaptı senin Genel Başkanın!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şeyh Edebalı, rüşvet aklamayı bilmedi, israf etmedi, kul hakkı yemedi, yolsuzlukları örtbas etmedi. Şeyh Edebalı kim, sen kimsin ya! (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

85 milyonun kanını donduran bir olay yaşandı bu ülkede ve bir milletvekilimiz bizi belli inanç gruplarına yönelik olumsuzlamayla suçladı. Kemal Kılıçdaroğlu'nun bu olayla ilgili bir inanç grubuna bir tek cümlesini bulun getirin hadi bakayım, bulamazsınız. Ama Kemal Kılıçdaroğlu, bu olayda ihmali olan Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Aile Bakanlığı noktasında doğal olarak, bu işe öfkelenen bir baba olarak, sizler gibi, hepimiz gibi feryat etmeyip de ne yapacaktı, ne yapacaktı? Alt sınırı on sekiz yıldan başlayan bir suç var ortada ve suçlular sokakta elini kolunu sallaya sallaya geziyor. “Tweet” atan lise öğrencisini gözaltına alan kafa, alt sınırı on sekiz yıl olan bir suçla ilgili kimseyi gözaltına alamıyor. Bunun adı nedir? Koruma, kollama, kayırma değil midir? (CHP sıralarından alkışlar) Kim yaparsa yapsın, nereden gelirse gelsin, kabul edilebilir mi bu?

Rifkin, kimyanızı bozmuş, hakikaten bozmuş. (CHP sıralarından alkışlar)

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Sizininki bozdu! Milletvekillerini de o oluşturacakmış, milletvekili listesi yapacakmış Rifkin.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hatırlarsınız, Berat Albayrak, damat, McKinsey’le devlet adına bir anlaşma yapmıştı, Türkiye Cumhuriyeti devletinin bütün finans işlerinde McKinsey’i başdanışman atamıştı. Niye o zaman hoplamadınız, niye o zaman hoplamadınız?

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Milletvekilleri listesi yapacaktı, listesi; listeyi de Rifkin yapacaktı.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ha, bir şey daha: 1 no.lu CBK... AK PARTİ’li milletvekili arkadaşlarıma sesleniyorum: Madde 140, 126, 147, 56, 91, bunların hepsi ne diyor biliyor musunuz? “Devlet yabancı personel çalıştırabilir.” diyor, devlet. 1 no.lu CBK’ye niye koydunuz bunu kardeşim? Siz devlete yabancı sokuyorsunuz, biz “Danışmanlık hizmeti alacağız.” diyoruz, hopluyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Şundan: 6’lı masa kimyanızı bozdu, Bay Kemal kimyanızı bozdu, Rifkin de kimyanızı bozdu.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – 6’lı masanın kimyası bozulmuş.

NECİP NASIR (İzmir) – Allah size mübarek etsin Rifkin’i.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Size yakışır Rifkin, yakışır, yakışır!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bir şey söyleyeyim: Yerlilik, millilik... Yerlilik, millilik sizin ağzınıza alacağınız son şeydir be! 34 askeri şehit edenlerin kapısında beklemek yerlilikse biz yerli değiliz kardeşim.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – 7’li masanın kimyası bozuk!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Rifkin size yakışır! Hayırlı uğurlu olsun!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – 3 kuruş için “15 Temmuz finansörü” dediğinin “şerefsiz” dediğinin ayağına gidiliyorsa, bu yerlilik içinse öyle yerliliğe lanet olsun diyorum! Millî sarayların ve müzelerin envanterindeki tarihî eserleri iç etmek yerlilikse lanet olsun öyle yerliliğe! Burada söylüyorum, 6’lı masanın Cumhurbaşkanı adayına sesleniyorum, 13’üncü Cumhurbaşkanı sesleniyorum: İlk işimiz, millî sarayları elinizden almak ve ait olduğu yere, millete, Türkiye Büyük Millet Meclisine getirmek olacaktır. Bunu yapmazsak namerdiz. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Kim o, kim, kim? Olmayan birisine nasıl sesleniyorsun, kim?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ve Süleyman Şah Türbesi’ni kaçırın birisinin yerlilikten, millilikten bahsetmeye hakkı yoktur. Ve kendi vatandaşından esirgediğini Suriyeliye bol bol veren yerlilikten ve millilikten bahsedemez.

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Ayıp! Ayıp!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – 400 bin dolara vatandaşlık satandan yerli de olmaz millî de olmaz. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Özlem Hanım, buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bitmedi ki ya! Başkanım çoğu kaldı ya!

6.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, HDP Grubu adına konuşan hatiplerin “zebanî” kelimesini tekraren kullanmalarına, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın ağabeyinin vefatı ile Ağrı Milletvekili Abdullah Koç’un babasının vefatına, Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli’nin 362 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 363 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin sekizinci tur görüşmelerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, İYİ Parti Grubunun Genel Kurul Salonu’nu terk etmesine ve İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

Tabii, usul olarak her şey en sona kalınca kelimeler bayatlıyor doğruyu söylemek gerekirse ama ben bu manada, önce HDP Grubu konuşmuştu, o yüzden oradan başlayarak...

ERHAN USTA (Samsun) – “İlk önce konuşun.” dedik.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Şimdi, dün yapılan konuşmalarda da biz itiraz etmiştik, bugünkü hatiplerinizin birisinde de vardı, yarın da tekrar duymamak adına şu “zebani” ifadesini artık çıkarmak lazım metinlerden; bugün tekrar vardı Sayın Oluç. Bu “zebani” kelimesi hassaten tekrar eden bir ifade olarak kullanılıyor; bu kadar sekülerlikten bahsedip bu kadar dinî terminoloji kullanmanız da enteresan geliyor.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – E, sana mı ait sadece dinî terimler? Din de mi tekelinizde/
MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sizin tekelinizde mi dinî terimler?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Tabii, bu arada Sayın Meral Danış Beştas Hanımefendi'nin -Grup Başkan Vekilinin- ağabeyi vefat etti, başsağlığı dilemek istiyorum. Abdullah Koç Milletvekilinin de babası vefat etti; onlara Allah'tan rahmet diliyorum, başsağlığı diliyorum.

Şimdi, İYİ Parti Milletvekili Sayın Cinsli'nin konuşmasında 27 Mayısla alakalı bir bölüm vardı. 27 Mayısla alakalı bahsederken şöyle bir konuşma yaptı kendisi, diyorlar ki: “27 Mayıs darbesini devlet yapmadı, 27 Mayısla alakalı olarak hiçbir zaman devlet suçlanmadı ama şimdi, siz, yaptığınız konuşmalarda darbe girişimlerinde devleti suçluyorsunuz.” gibi bir ifade vardı, ben böyle anladım “28 Şubatta da böyle ifade ettiniz.” diyorlar. Şimdi, Türkiye’de darbeyi yapan devlet değil zaten, darbenin içerisindeki gruplar yaptı yani Türkiye’de yükselen ses, devlete yükselen bir ses değildir, buna alet olanlardır. Bazen askerinin içerisinde, bazen yargı bürokrasisindedir, bazen de sivil olması gereken bürokrasinin, yargının ve bir taraftan da askerinin etkisi altında, baskısı altında kalmayı kabul etmesinden kaynaklanan neticelerdir bunlar. O yüzden, bunlarla ilgili konuşurken asıl direnenin millet olduğunu unutmamak lazım ve nihayetinde de hem 28 Şubatta hem geldiğimiz, en son, 15 Temmuzda milletin direnmesiyle... Devlete karşı değil yani millet devletini korumuştur yani en önemli tespit budur.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Aslında yeri geldiğinde, bazen devlet milletini korur demokratik ülkelerde ve yeri geldiğinde de millet devletini korur. Bu en son, 15 Temmuzdaki hadise nihai bir tepe noktasıdır demokrasi açısından bakıldığında. Bunun ben muhakkak düzelmesi gerektiğine inanıyorum, o yüzden altını çizmek istedim.

Tabii, şu da önemlidir: İYİ Parti Grubu bir süredir bizler, AK PARTİ konuşurken dışarı çıkmayı tercih ediyor. Bizler yetişkin, siyaset yapan insanlarız; kelimelerle anlaşamayacağımız ne olabilir?

ERHAN USTA (Samsun) – Demokratik siyaset...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Her şeyi kelimelerle halledebiliriz, bazen susarak da anlaşabiliriz.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Neden yumruk atılıyor o zaman? Yumruk neden atılıyor?

ERHAN USTA (Samsun) – Halledemedik işte, söylüyoruz. Kurumsal olarak bir tane özür dilenmedi Özlem Hanım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ama bunu yapmak yerine, karşılıklı olarak hata yapanların cezasını da almasından sonra burada olmanızı...

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, özür bekliyoruz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bakın, burada olmanızı tercih ederiz.

ERHAN USTA (Samsun) – Özür bekliyoruz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – O zaman Twitter’ı takip ederseniz onu da... Özür değil ama izah görülebilir.

ERHAN USTA (Samsun) – Bireysel özürlerinizi değil, kurumsal olarak AK PARTİ’den özür bekliyoruz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bu manada, burada olmanız siyaset için daha faydalıdır diye düşünüyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Ona biz karar veririz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben kendi kanaatimi ifade etmek istiyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Ona biz karar veririz, siz bizim adımıza karar veremezsiniz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Karar vermiyorum, ben kendi kanaatimizi söylüyorum, ben kendi önerimi söylüyorum. Siz istediğinizi elbette yapmakta özgürsünüz.

ERHAN USTA (Samsun) – Ona biz karar veririz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Burada olmanızı tercih ederiz diye ifade ediyorum. Tabii, şimdi de çıkabilirsiniz yani duymak istemeyen çıkabilir, o da mümkündür yani.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Yok, cevap vereceğim, çıkmaya gerek yok.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Şimdi, bir diğer konu: Sayın Engin Altay, tabii, çok hararetili bir konuşma yaptı. Doğrusu, ben, konuşurken yeni şeyler...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hızlı yaptım, süreden dolayı hızlandırdım o kadar.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Öyle mi?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Tamam.

Tabii, o hararet bana da geçti galiba çünkü bu oranlarla ilgili bir bütün olarak değerlendirmenizi telakki edeceğim.

En son seçimlerde mesela Bitlis’te AK PARTİ 48,9 aldı, HDP 42,5 aldı. Siirt’te...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben demedim onu ya! Bir dakika...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Biliyorum, bütünlük içinde dedim; evet, siz söylemediniz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Beni en sona sakla.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Siz en son, siz en kıymetli, en son.

Siirt’te 80,3 aldı AK PARTİ, 13,7; Siirt Şirvan’da 70,9, HDP 19 aldı.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ya, ilçelere inerseniz biz de... İlçeleri konuşalım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Biraz evvel verdiğiniz bilgiler doğru, ona itiraz etmiyorum. Urfa’da 52,7.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – İl bazını söyle bir!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bakınız, sayın arkadaşlarım, ben sizi yanlışlamıyorum ama tek doğru siz değilsiniz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – İl bazlı mı daha önemli?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bizim de çokça...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Belde bazında mı alalım, köy bazında mı alalım?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Şunu demek istiyoruz: Bakın, siz HDP Grubu, her zaman, Türkiye’de Kürtlerin yegâne temsilcisi olduğunuzu iddia ediyorsunuz.

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Öyleyiz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bak, hâlâ “Öyleyiz.” diyorsunuz.

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Öyleyiz zaten.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – “Temsil edemezsiniz.” diyorsunuz, “Temsil edemezsiniz.” diyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Biz de diyoruz ki: Bu Mecliste her siyasi parti Kürt vatandaşlardan oy alıyor, siz bölerek siyaset yapıyorsunuz.

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Oy almak başka bir şey temsil etmek başka bir şey.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Biz herkesten oy alıyoruz. Oy almak demek, temsil etmek demektir, bunun başka bir izahı yoktur.

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Yo, var var, tartışalım, gel, konuşalım.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Suçlayan sizsiniz Sayın Başkan, siz “Siz temsil edemezsiniz.” diyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Türkiye’de Kürtlerden en çok oy alan parti AK PARTİ’dir ve aynı zamanda Güneydoğu’daki oylara bakıldığı zaman da bölgenin 1’inci partisi AK PARTİ’dir.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Epey Kürt varmış, biz 6 milyon aldık, siz bizden çok aldıysanız 20-30 milyon Kürt var demektir.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Şimdi, HDP’den... Şimdi konuşmalardan yine...

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – O zaman, size Kürtlerden başkası oy vermiyor. Başka kimse oy vermiyor mu?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Biz de “26 milyon aldık.” diyeceğiz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Değerli arkadaşlarım, Sayın Engin Altay, pek çok şey söylediniz. Şimdi, bir defa şu evladımızın başına gelenlerle ilgili dediniz ki: “Dindar insanlar aleyhine tek bir cümle söylenmemiştir.” Daha çok yeni...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet. “Bay Kemal’in ağzından.” dedim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bir saniye...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bir dakika ama öyle...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bakın, bir dakika... Şunu söylemek istiyorum: Bir defa, sadece dışarıya çıkmaya gerek yok. O gün, perşembe günü Genel Kurulda ben de nöbetçiydim. Burada atılan lafların hepsini ben işittim, tamamını işittim, kayıtlarda var.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben duymadım, inceleyeyim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Milletvekiliniz Yıldırım Kaya bütün STK’lerin yani dinî kimliği belirgin o STK’lerin adlarını sayarak onları tecavüzlerin iş birlikçisi olmakla itham etti, iddia etti.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – STK’de dinî kimlik olmaz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Şimdi, siz öyle tanımladığımız için... Ben şahsen öyle kullanmıyorum ama arkadaşlarımız böyle yazıyor.

Şimdi, kürsüye çıkan herkes... Diyorsunuz ki: Örtmek... Allah rıza için örtülen nedir?

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – İki yıldır biliyormuş! Aile Bakanlığı iki yıldır biliyormuş!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Özlem Başkan, iki yıl, iki yıl!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Burada hep beraber konuşmadık mı? “Bu mesele, siyasetüstü bir mesele.” derken bu konuyu hep beraber... İlk günden itibaren bakın, en iddialı sözleri ben söyledim grubumuz adına.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – “Hangi tarikat, ona bile bakmayalım.” dediniz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Araştırma komisyonu kuralım, kim nerede yanlış yapmışsa üstüne gidelim, anne-baba değil, sosyal doku dâhil olmak üzere hepsini sorgulayalım diyen grubumuz adına biziz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Biz de öyle söylüyoruz.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Kimse ona bir şey demiyor ki! Ona itiraz etmiyoruz ki! Bu sözünüze kimse itiraz etmiyor.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Buradan daha ötesi yok, biz hep beraber bunu takip edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Var, iki yıldır biliyormuş!

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Dağdaki kız çocuklarına sahip çıkın da samimi olduğunuzu görelim!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bir cümle Sayın Başkanım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yok, adaletsizlik olur.

BAŞKAN – Yedi dakika doldu.

Devam edelim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir cevap hakkı doğurmadan...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Hayır, Sayın Başkan, cevap vermeyeceğim.

BAŞKAN – Buyurun.

7.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un babasının vefatı ile Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın ağabeyinin vefatına ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; gerçekten şöyle bir durum oldu maalesef: Ağrı Milletvekilimiz Abdullah Koç'un babası vefat etti, Grup Başkan Vekilimiz Meral Danış Beştaş'ın da bugün maalesef ağabeyi vefat etti; her ikisi de cenazeye gittiler. Kendilerine bir kez daha başsağlığı ve sabır diliyoruz, hayatını kaybetmiş olanlara da Allah'tan rahmet diliyoruz.

Farklı parti gruplarından vekiller taziye dileklerini bize ilettiler, onlara da çok teşekkür ediyoruz.

Sağ olun.

BAŞKAN – Evet, sayın milletvekilleri, sekizinci turdaki...

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, konuşmam tamamen farklı, söylemediğim bir söz söylendi.

ERHAN USTA (Samsun) – İç Tüzük 60'a göre...

BAŞKAN – Buyurun.

8.- Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinsli'nin, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Değerli Başkanım, çok teşekkür ederim.

Maalesef, Sayın Grup Başkan Vekili söylemediğim bir sözü söyledi ve beni itham ettiler. Ben “27 Mayısı devlet yaptı.” demedim, tutanaklar ortada; öyle bir şey demem, akıl dışı bir söz. 27 Mayısı tabii ki cunta yaptı; cuntayı devletle karıştıracak kadar bilinç dışı değilim. Herhâlde siz cunta ile devleti aynı zannediyorsunuz; bu, tamamen yanlıştır. Anlamak istedikleri gibi anladıklarını görüyorum. Devleti devamlı yeren kendi tutumlarını benim konuşmamı tahrif etmek suretiyle aklamak istiyorlar. Bunu yine tespit etmiş bulunuyorum. Lütfen, konuşmamı okuyunuz, ondan sonra sağlıklı yorumlar yapınız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Başkanım, bir taziye, mevkidaşımızın...

BAŞKAN – Sayın Altay, buyurun.

9.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın ağabeyinin vefatına ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkanım.

HDP Grup Başkan Vekili Sayın Meral Danış Beştaş'ın ağabeyinin öldüğünü şimdi öğrendik. Allah'ımdan rahmet diyorum, mekânı cennet olsun; kendisine, ailesine, sevenlerine başsağlığı diliyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, bizim de bir taziye...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

10.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın ağabeyinin vefatı ile 16'ncı Dönem Milliyetçi Hareket Partisi Kayseri Milletvekili Mehmet Doğan'ın vefatına ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Evet, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın ağabeyinin vefatı nedeniyle, biz merhuma Allah'tan rahmet diliyoruz, ailesine ve sevenlerine başsağlığı diliyoruz.

Aynı zamanda, yine, az önce bilgimiz oldu; 16'ncı Dönem Kayseri MHP Milletvekili Mehmet Doğan da vefat etmiş. Biz de kendisine Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyoruz; ailesine ve sevenlerine de başsağlığı diliyoruz.

Teşekkür ederim.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (Devam)

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363) (Devam)

A) CUMHURBAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Cumhurbaşkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Cumhurbaşkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ (Devam)

- 1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) MİLLÎ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) İLETİŞİM BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) İletişim Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) İletişim Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SAVUNMA SANAYİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Savunma Sanayi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Savunma Sanayi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GELİR BÜTÇESİ (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 8’inci turdaki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi soru-cevap işlemine geçiyoruz.

Sayın Çepni...

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Diyanet İşleri bütçesinde kâr amacı gütmeyen kuruluşlara aktarılacak para 196 milyon 217 bin TL. Bu kuruluşların içerisinde çocuk istismarcısı cemaatler var mıdır?

Bursa’da bir din dersi öğretmeni sınıfta

“Çoğu Alevi çocuğunun ailesinde babası belli değildir.” ifadesini kullandı, Diyanet sessiz kaldı. Aynı ifade Müslüman çocukları için kullanılsaydı Diyanet ne yapacaktı?

BİRLEŞİK METAL-İŞ ve ÖZÇELİK-İŞ Sendikası Kocaeli’de greve çıktı ve Cumhurbaşkanlığı tarafından “millî güvenliği bozucu nitelikte” gerekçesiyle grevler yasaklandı. Sermayenin kârı eşittir millî güvenlik sorunu mudur?

2022’nin ilk on ayında Cumhurbaşkanlığı örtülü ödenek harcaması 2 milyar 800 milyon TL’dir. Örtülü ödenek neleri örtmektedir?

BAŞKAN – Sayın Kaya...

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

2002 yılında Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın liderliğinde “Burası Türkiye, özgür ve emin insanların ülkesi.” diyerek yola çıktığımızda, ülkemizde 62 savunma projesi yürütülürken bugün bu sayı 750’ye, firma sayısı ise 56’dan 2 binin üzerine çıkmıştır. Bu ülkenin gençlerinin şarkıları yarım kalmasın diye, ateş düştüğü yeri yakmasın diye hava, kara, deniz ve siber güvenlik alanlarında geliştirdiği projelerle vatan savunmasındaki kahramanlarımıza güç veren, ülkemizi özgür ve emin insanların beldesi hâline getirmek için hayalleri gerçeğe dönüştüren Savunma Sanayii Başkanımız ve tüm Savunma Sanayii çalışanlarına teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yedi yıldız...

ŞENEL YEDİ YILDIZ (Ordu) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Evet, bugün bütçenin sonuna geldik. Bu bütçe milletin ihtiyaçlarına odaklanan adil ve sosyal bir anlayışa sahiptir. Bu bütçe, şehitlerin hatırasına sahip çıkarak terör bataklıklarını kurutan Türkiye’nin bütçesidir. Dolayısıyla bu bütçede katkısı olan Bakanlık çalışanlarımıza, Sayın Bakanlarımıza ve hassaten Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’a sonsuz teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, bu bütçeyle Ordu’muza Bolaman Havzası Projesi nedeniyle alınan 70 milyon dolar, bu bütçeyle faaliyete geçmiştir. Bu 70 milyon dolarlık proje içerisinde tarım, fındık bahçelerinde cep teras uygulamalarının yaygınlaştırılması, fındık bahçelerinde iyi tarım uygulamasının yaygınlaştırılması, kivi bahçelerinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Son günlerde ülke gündemini meşgul eden piyasada bulunmayan ilaçlar konusu, ilaçlara erişemeyen hastalarımız kadar eczacı meslektaşlarımızı da zor duruma sokmaktadır. İlaçların piyasada bulunmamasının en büyük nedeni İlaç Fiyat Kararnamesi’dir. Bu sene İlaç Fiyat Kararnamesi’nin uygulanmasında değişikliğe gidilerek ağustos ayında fiyat ayarlaması yapılmış olsa da son günlerde yaşanan ilaç sıkıntısının önüne geçilememiştir. Bir daha bu tür sıkıntıların yaşanmaması için kararnamede değişikliğe gidilerek kur sepetinde yüzde 10’un üzerinde değişiklik olduğunda fiyatların ayarlanmasının yanında, dünyada ham madde piyasasında yaşanan gelişmelere göre hareket edilmelidir. Ayrıca, ilaç sanayisinde yerli ham madde üretimine yapılan destekler artırılmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AK PARTİ olarak Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın güçlü liderliğinde oluşturduğumuz güçlü sosyal altyapı sistemi sayesinde, büyüyen ve gelişen ülkemizin refahını vatandaşlarımızla paylaşmayı sürdürüyoruz. En son Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından açıklanan Başarı Teşvik Programı, bu anlamda başarılı öğrencilerimize önemli bir katkı sağlayacak.

Sosyal yardım alma hakkına sahip ailelerimize mensup devlet okullarında okuyan ve sınıflarında dereceye giren ilk ve ortaöğrenim öğrencilerimize net asgari ücretin yüzde 60'ına kadar, yükseköğretim öğrencilerimize net asgari ücret kadar, dönem arasında yapılacak şekilde, başarı desteği verilecek; YÖK'ün belirlediği dünyadaki ilk 500 üniversiteye girme hakkı kazanan aynı kapsamdaki öğrencilerimize devletlerinin yanında olduğunu hissettirecek, başarı destekleri sağlanacak.

1,5 milyar liralık bütçe ayrılan Başarı Destek Programı'nın hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaboğlu...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Oktay, atanmış bir makamda bulunsanız da Türkiye Büyük Millet Meclisi önünde Anayasa'ya saygı andı içtiniz; buna karşılık, konuşmanızda, Anayasa değil, talimat referansı öne çıktı. Saraya övgü düzerken Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygınlığını zedeleyici sözlerden geri durmadınız; dahası, Anayasa gereği siyaset tek kişili yürütmeye sınırlı olduğu hâlde, siyaseti en çatışmacı ve saldırgan bir dille yapmayı tercih ettiniz. Oysa, Cumhurbaşkanı Yardımcısı olarak yerine getirmekle yükümlü olduğunuz birçok görev var ve Cumhurbaşkanlığı karaminesi bunun tipik örneği; birçoğu torba ve gerekçesiz, çoğu da Anayasa'ya aykırı. Bu nedenle, siyasal hevesiniz doğrultusunda söylemleriniz demokratik hukuk devleti savunucularını geriletme hazzını verebilir size ama bu yaklaşımınız, parti başkanlığı yoluyla devlet başkanlığı ve yürütmenin sonunu getirmeye katkıda... (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özkan...

HACİ ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

2023 yılı kredi burs rakamını lisans öğrencilerine 850 liradan 1.250 liraya, yüksek lisans öğrencileri için 1.700 liradan 2.500 liraya çıkarıyoruz. Sosyal yardım alma hakkına sahip olan ailelerimize mensup, devlet okullarında okuyan, dereceye giren öğrencilerimize net asgari ücretin yüzde 60'ına kadar ve yükseköğretim öğrencilerimize net asgari ücret kadar destek veriyoruz.

Ayrıca, terörden temizlenen Gabar Dağı'nda 150 milyon varillik net petrol rezervine sahip sahayı keşfetmemiz aziz milletimizde mutluluk etkisi yaratmıştır. Her gün yeni müjdelere ülkemizi yeni Türkiye Yüzyılı'na hazırlayan Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a teşekkür ediyor, 2023 yılı bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Taşova ilçemiz için hayati öneme sahip, 363 sicil no'yla kurulan Karma Organize Sanayi'miz Çambükü-Dörtöy köylerimiz arasında 790 dönümlük hazine arazisine kurulmuştur. İstihdam yokluğundan devamlı göç veren ilçemizde göçü durduracak ve aynı zamanda millî gelirin artmasına vesile olacak. Birkaç yıl içinde en az 5 bin işçi istihdamına vesile olacak organize sanayi bölgemiz hem bulunduğu bölgeye ve hem de Taşova'mıza büyük değer katacaktır. Beş yıl içinde bu bölge en önemli sanayi bölgelerimizden biri konumuna kavuşacaktır. Bu bölgedeki tüm köylülerimizin hem arazileri değerlendirilecek hem işsiz genç kalmayacak ve hem de üretilen ürünler artı katma değerle pazar bulacaktır. Bölgemizde bulunan halkımızın, bizlerin "ama"sız, "lakin"siz, "fakat"sız yürekten destek verdiğimizizi ve her an yanlarında olacağımızı bilmelerini istiyor, sanayi bölgemizin hayırlı olmasını Yüce Allah'tan niyaz ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Anneler çocuklarına süt, mama alamazken, çocuklarını boş beslenme çantalarıyla okula gönderirken israfta sınır tanımayanlar “İtibardan tasarruf olmaz.” diyenler vatandaşa tasarruf öneriyor. Ya, vatandaş açlığın neyini tasarruf edecek? Sarayın günlük masrafı 11 milyon lira. Nereden geliyor bu yoğun bolluğu?

Yine, atanamayan binlerce mühendis, mimar, şehir plancısı, veteriner, sağlık çalışanı, öğretmen ve engellilerle ilgili; EYT, çiftçi ve emekliler için ne yapıyorsunuz diye sormak istiyorum.

Adana hafif raylı sisteminin ikinci etap çalışmalarından haberiniz var mı? Adana Büyükşehir Belediyesi onay için Cumhurbaşkanlığına 4’üncü kez başvuru yaptı ve hâlâ onay verilmiyor. Artık Adana’yı üvey evlat olarak görmekten vazgeçin diyoruz.

BAŞKAN - Sayın Kemalbay Pekgözegü...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - Deniz Poyraz’ın katili tetikçi Onur Gencer’in resmî görevle Suriye’nin Münbiç kentinin Haccac bölgesinde görevlendirildiği ve bu görevden döndükten sonra saldırı için aylarca iç ve dış keşif yaptığı, İzmir’de poligona gittiği, özel eğitim aldığı ifadesinden anlaşılmaktadır. MİT neden bu saldırının istihbaratını almamış ve önlememiştir? Tetikçi Onur Gencer, 24 Ocak tarihli ifadesinde Suriye’de bulunduğu sırada bir yarbayla birlikte suikast girişimine maruz kaldığını beyan etmiştir. Böyle bir olay yaşanmış mıdır? Nerede kim tarafından yapılmıştır? Sanığın o yarbayla aynı araçla birlikte bulunma gerekçesi konusunda bilginiz var mıdır?

NASCO şirketine bağlı “Poligon İzmir” isimli atış poligonunun SADAT üyelerine silah ve “drone” uçuşu eğitimi verdikleri, tetikçi yetiştirdikleri, zaman zaman alanda patlamaların olduğu iddiaları MİT tarafından araştırılma konusu yapılmış mıdır?

BAŞKAN – Şimdi, soruları cevaplamak üzere, sözü Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay’a veriyorum.

Süremiz on dakika Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle, Siirt Milletvekili Sayın Beştaş’a başsağlığı diliyorum. Aynı şekilde, 16’ncı Dönem Milliyetçi Hareket Partisi Milletvekili Sayın Mehmet Doğan’a Allah’tan rahmet diliyorum ve yakınlarına da sabırlar diliyorum.

Sayın Başkan, cevap vermek istemezdim ama yine siyasi nezaket ve ahlak sınırlarını aşan bazı iddialarda bulunuldu şahsımla ilgili; bu, âdet haline gelmeye başladı “Çamur at, izi kalsın.” taktiğinin bir başka ürünü diye düşünüyorum ama milletimiz yine gerçekleri görecekler çünkü benim bugüne kadarki bulunduğum görevlerde -buna Müsteşarlık da dâhildir, Cumhurbaşkanı Yardımcılığı da dâhildir, öncesi ve sonrası da dâhil olacaktır- her yerde attığım tüm imzalar hukukun ve yasaların denetimine açıktır ve yine, aziz milletimizin ve kamuoyunun da takdirine açıktır.

Burada, TÜRK TELEKOM konusu gündeme getirildi. Başbakanlık Müsteşarlarının -normalde Başbakanlık Müsteşarı olduğu zaman- böyle bir teamül gibi, TÜRK TELEKOM’da yönetim kurulunda olduğu bir uygulama. Başbakanlık Müsteşarı olduğum dönemde, Temmuz 2016-Temmuz 2018 dönemlerinde benim burada yönetim kurulu üyeliğim var ama ilginçtir ki söylenenlerin ve iddiaların tam aksine -demek ki rahatsız etti bazılarını- yönetim kurulunda bulunduğum süre içerisinde; bir, hiçbir şekilde temettü dağıtılamayacağına dair, ödeme yapılamayacağına dair karar...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – TELEKOM’un içi neden boşaldı, onu cevapla!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Yine, herhangi bir şekilde döviz cinsi borçlanılamayacağına dair karar ve hazinenin haklarının ve alacaklarının garanti altına alınacağı hukuki çerçevenin oluşturulması ve sürecin başlatılmasına dair kararlar bu dönemde, benim yönetim kurulunda olduğum dönemde alınmıştır.

Şimdi, özellikle hazinenin haklarının korunmasıyla ilgili atılan bu hukuki adımlarla hazinenin hissedarlar sözleşmesinden ve ana sözleşmeden kaynaklanan tüm hak ve yetkileri kullanılmıştır; bunlara ilişkin belge ve kayıtlar da açıktır. Bu hakikat ve gerçek ortadayken salt siyasi hamasetle...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne alakası var ya!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – ...yalan ve iftira dolu yolla yapılmış hakaretlere de...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yalanı şimdi sen söylüyorsun! Şimdi sen söylüyorsun! 4 dosyaya 1 milyar dolar kredi vermediniz mi bu adama?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Bunu bir daha gündeme getirdiniz ve bu Millet Meclisi kayıtlarında mevcuttur.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Aç sen bak, aha, burada, aha!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Yine, bütçe görüşmeleri sırasında önceki yılların kayıtlarına bakabilirsiniz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yalan söyleyen namerttir! Sen yalan söylüyorsun şu an!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Hiç kimsenin şeref ve onurunu siyasi, politik polemik oluşturmak üzere yaptığımız bir itibar suikastına kurban edemezsiniz. Dedğim gibi, her yerde, bulunduğum her yerde aldığım kararlar hukukun ve yasaların denetimine açıktır ve her şekilde kontrol edilebilir.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ya, ayıp ya!

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Sütü ne yaptınız, sütü?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Yine, başka bir konu vardı.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Kemal Bey’in sütü ne olacak?

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Kemal Bey’in sütü ne olacak?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi döneminde...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Kemal Bey’in sütü ne olacak? 27 ton.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Açıklamayı yaptım.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Süte de açıklama yapsana!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Süt, süt! Adamın 27 ton sütü gitmiş!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – “Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi döneminde iyileşen bir şey varsa bunu da bizimle paylaşsınız...” Paylaşayım: Büyüme, 2018-2022 döneminde ortalama 4,2; dünyanın birçok yerinde negatif büyüme olduğu bir dönemde.

ERHAN USTA (Samsun) – 253 milyar dolar azalmış.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – 2021’de yüzde 11,4; 2003-2021 döneminde, tüm -normal- AK PARTİ iktidarlarına baktığımızda da yüzde 5,4. İstihdam, 2018 yılında 28,7 milyon, 2022 yıl sonunda 30,5 milyon yani 1,8 milyon artış.

ERHAN USTA (Samsun) – Çalışılan gün sayısı... Hayır, yanlış rakam, yanlış rakam!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – İhracat, 2018 yılında 177 milyar dolar, 2022 yıl sonunda 255 milyar dolar.

ERHAN USTA (Samsun) – Dış ticaret açığı, ihracata bakma, dış ticaret açığına bakacaksın. Yanlış rakam!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Dinle.

ERHAN USTA (Samsun) – Dış ticaret açığı fırlıyor.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Dört yılda 88 milyar dolar yani yüzde 50'ye yakın artış.

ERHAN USTA (Samsun) – Cari açık, cari açığa bakacaksın. Hepsinin içinde olduğu şey cari açık. Çok ayıp, çok!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Yine, seyahat gelirleri, 2018 yılında 25,9 milyar, 2022 yılında 42,5 milyar. Yine, dört yılda yaklaşık 16,6 milyar, yüzde 60'ın üzerinde bir artış.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya, biz milyardan vazgeçtik, şu 27 ton sütün parasını soralım.

ERHAN USTA (Samsun) – Çok ayıp, yanlış gösterge hepsi.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Bütçe açığı, 2019'da dünyadaki birçok yerde özellikle pandemi döneminde bütçe açıkları fırlarken 2019'da yüzde 2,9; 2020'de yüzde 3,5; 2021'de 2,8; 2022'de 3,4'le dünya ortalamasının çok üzerindedir.

ERHAN USTA (Samsun) – 2017'de 48 milyar lira, 461 milyar liraya çıkartıyorsunuz, 10 katına çıkmış bütçe açığı, siz neden bahsediyorsunuz! Hepsi yanlış! Hepsi yanlış ya, Allah'tan korkun!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Yine, istikrar: Biraz önce Sayın Akçay çok detaylı bir şekilde, net bir şekilde açıkladı, tekrar oraya girmiyorum, zaten onun verdiği artıyı başka hiçbir şeyle ifade edemezsiniz.

ERHAN USTA (Samsun) – Tamamı yanlış, tamamı yanlış rakam.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Şimdi, diğer bazı konular vardı, onlara da yine girmek istiyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Tamamı yanlış rakam.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Süte gir, süte.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Cumhurbaşkanımızın maaşıyla ilgili genelde sorulan soru bugün de gene soruldu, iddialar vardı.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya, şu YİMPAŞ'taki Kemal Bey'in sütü ne olacak?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Ben bunu da cevaplamak istiyorum özellikle.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – YİMPAŞ'ta içtiğiniz Kemal Bey'in 27 ton sütü ne olacak Sayın Oktay, ona cevap verin.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Cumhurbaşkanımızın maaşına bağlı olarak önceki cumhurbaşkanları, Meclis başkanları, emekli milletvekillerinin ödenekleri belirlenmekteyken 7417 sayılı Kanun'la emekli Meclis Başkanları ve emekli milletvekillerinin maaşlarının Cumhurbaşkanlığı ödeneğiyle ilişkisi kesildiği tarihten itibaren 2022 yılı ikinci yarısı ve 2023 yılı ödeneklerinde herhangi bir artışa gidilmemiştir. Sayın Cumhurbaşkanımızın 2022 yılı bütçesinde net maaşı da sadece 66 bin 445 TL'dir.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bak, bu doğru. Başkanım, bu dediği doğru.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Zaten her şey bedava.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Bu tarihten itibaren de Sayın Cumhurbaşkanımızın maaşında herhangi bir artış yapılmamıştır.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Vekilimizin süt parası ne olacak? Süt parası, YİMPAŞ'taki süt parası kaldı.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Yine, başka bir soru vardı. Sayıştay raporuna göre, Millî Saraylara bağlı Beykoz Cam ve Billur Müzesi, Resim Müzesi, Aynalıkavak Müzik Müzesi, Ankara Palas'ta bulunan tarihî eserlerin kayıp olduğu ifadesi; bu da gerçekleri yansıtmamaktadır.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayıştay raporları...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya, rapor var! Ya, demek ki yalan söylemişler!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Millî Sarayların Sayıştay raporunda böyle bir ibare yoktur. Sayın Milletvekilinin özellikle ifade ettiği müzeler Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından geçtiğimiz yıl açılmış ve dünya çapında ilgi gören, son derece başarılı ve örnek müzelerdir. Dolayısıyla, Sayın Vekilimizin de ne zaman arzu ederse bu müzeleri gezip eserleri yerinde görebileceğini özellikle ifade etmek isterim.

Yine, aynı hatibimizin gelirlerle ilgili ifade etmiş olduğu hususlar vardı; bunlar da gerçeği yansıtmamakta. Söz konusu gelirlerin yasal olarak restorasyon faaliyetleri dışında kullanılması mümkün değildir.

Yine, MGK bütçesiyle alakalı, niye arttığıyla alakalı sorular vardı. Buradaki artışın başlangıç ödeneği, ek bütçe dâhil 73 milyon 2022 yılında. 2023 yılı 114 milyon 297 bin. Dolayısıyla, bütçenin yüzde 73,65'i personel gideri, yüzde 8,38'i cari giderler, yüzde 1,70'i cari transferlerden, yüzde 16,28'i de sermaye giderlerinden oluşmaktadır. Bir de 25 milyar dolar olduğuyula ilgili bir ifade kullanıldı, zaten herhangi bir kurumumuzun bütçesinin dolarla ifade edilmesi de mümkün değildir.

Bir başka, orman yangınlarıyla alakalı “Savunma Sanayii Başkanlığına aktarılan paralar ne oldu?” diye bir eleştiri vardı, soru vardı. Savunma Sanayii Başkanlığınca orman yangınlarıyla mücadele faaliyetlerinde kullanılması maksadıyla 35 adet hafif sınıf, 10 adet ağır sınıf ve 10 adet gece de görev yapabilmek üzere toplamda 55 adet helikopter; 14 adet küçük tanker uçağı, 1 adet büyük tanker uçağı, 4 adet amfibik uçak olmak üzere toplam 19 adet de uçak 2022-2024 yılları arasında kapsayacak şekilde üç sene için, yine 6 adet İHA da bir yıllığına kiralanmıştır. Bu çerçevede, bugüne kadar yangınla mücadelede kullanılan helikopter, uçak ve İHA sayısı açısından en yüksek seviyeye erişilmiş ve söz konusu bu araçlarla 2022 yangın sezonu boyunca da başarılı bir şekilde yangınlara müdahalede bulunulmuştur. Dolayısıyla, Tarım ve Orman Bakanlığında bu kiralama için şimdi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Şimdi sırasıyla sekizinci turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ile kesin hesaplara geçilmesi hususu ile bütçeleri ve kesin hesaplarını ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Başkanım bana “yalancı” dedi, asıl o yalan söyledi.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sütü kaynattık ama sütü.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Süte cevap vermedin, süte.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – 27 ton ya! 27 ton ya!

ÇETİN ARIK (Kayseri) – 27 ton süt ya!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Helalleşmen lazım Sayın Oktay.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Bari hakkını helal ettir. Yarısını ver de hakkını helal etsin.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, oraya geçmeden önce sadece tutanaklara geçmesi açısından... Açmanızı istemiyorum.

Benim “Bir tane makro gösterge var mı?” dediğimde verdiği şeylerin hepsi, hiçbir metodolojisi olmayan, yanlış rakamlardır. Buna ilişkin kapsamlı değerlendirmemi ben perşembe günü yapacağım. Tutanaklara geçsin.

BAŞKAN – Tamam.

Cumhurbaşkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

CUMHURBAŞKANLIĞI

1) Cumhurbaşkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	6.637.060.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Cumhurbaşkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Cumhurbaşkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Cumhurbaşkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	4.214.388.000,00
---------------	------------------

Bütçe Gideri	3.653.795.907,29
--------------	------------------

Kullanılmayan Ödenek	560.592.092,71
----------------------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Cumhurbaşkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI

1) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	7.729.120.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	3.115.407.886,77
---------------	------------------

Bütçe Gideri	3.115.014.484,65
--------------	------------------

Kullanılmayan Ödenek	393.402,12
----------------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ

1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	114.297.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	42.072.000,00
---------------	---------------

Bütçe Gideri	41.736.501,71
--------------	---------------

Kullanılmayan Ödenek	335.498,29
----------------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI**1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi***ÖDENEK CETVELİ**

GENEL TOPLAM	35.910.653.000
--------------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

*2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı***(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	13.243.124.977,35
---------------	-------------------

Bütçe Gideri	13.039.381.646,71
--------------	-------------------

Ödenek Üstü Gider	369.472,03
-------------------	------------

Kullanılmayan Ödenek	204.112.802,67
----------------------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Devlet Arşivleri Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI**1) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi***ÖDENEK CETVELİ**

GENEL TOPLAM	362.941.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Arşivleri Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Devlet Arşivleri Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

*2) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı***(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	174.958.500,00
---------------	----------------

Bütçe Gideri	150.491.218,01
--------------	----------------

Kullanılmayan Ödenek	24.467.281,99
----------------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Arşivleri Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Milli Saraylar İdaresi Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

MİLLİ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	669.800.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Milli Saraylar İdaresi Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Milli Saraylar İdaresi Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	422.500.025,63
---------------	----------------

Bütçe Gideri	333.276.810,95
--------------	----------------

Kullanılmayan Ödenek	89.223.214,68
----------------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Milli Saraylar İdaresi Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Strateji ve Bütçe Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI

1) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	89.145.195.000
--------------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Strateji ve Bütçe Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Strateji ve Bütçe Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	422.587.158,00
Bütçe Gideri	370.187.381,49
Kullanılmayan Ödenek	52.399.776,51

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Strateji ve Bütçe Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

İletişim Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

İLETİŞİM BAŞKANLIĞI

1) İletişim Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	1.631.576.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İletişim Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

İletişim Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) İletişim Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	606.919.000,00
Bütçe Gideri	598.773.728,05
Kullanılmayan Ödenek	8.145.271,95

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İletişim Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Savunma Sanayii Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

SAVUNMA SANAYİ BAŞKANLIĞI

1) Savunma Sanayi Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	344.899.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	344.899.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Savunma Sanayii Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Savunma Sanayii Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Savunma Sanayii Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	141.369.542,88
Bütçe Gideri	139.584.781,62
Kullanılmayan Ödenek	1.784.761,26

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	120.063.000,00
Bütçe Geliri	141.475.809,76
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	1.049,16
Net Bütçe Geliri	141.474.760,60

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Savunma Sanayii Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, sekizinci turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ve kesin hesapları kabul edilmiştir. Hayırlı olmalarını temenni ederim.

Sekizinci tur görüşmeleri tamamlanmıştır.

Böylece, 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 1'inci maddeleri kapsamına giren kamu idarelerinin bütçeleri ve kesin hesapları ile 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin gelir ve finansmanla ilgili 2'nci maddesinin görüşmeleri tamamlanmış bulunmaktadır.

Şimdi, program uyarınca sırasıyla 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin maddelerini görüşüp oylamalarını yapacağız.

2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin gider bütçesi ile 1'inci maddesini tekrar okuttuktan sonra oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TEKLİFİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Gider, Gelir, Finansman ve Denge

Gider

MADDE 1- (1) Bu Kanuna bağlı (A) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine 4.423.341.574.000 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelere 365.390.724.000 Türk Lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara 19.535.347.000 Türk Lirası, ödenek verilmiştir.

BAŞKAN – 1’inci maddeyi daha evvel kabul edilmiş bulunan cetvelleriyle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir bütçesine ilişkin 2’nci maddeyi tekrar okutuyorum:

Gelir ve finansman

MADDE 2- (1) Gelirler: Bu Kanuna bağlı (B) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçenin gelirleri 3.762.439.808.000 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin gelirleri 37.133.891.000 Türk Lirası öz gelir, 329.737.621.000 Türk Lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 366.871.512.000 Türk Lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri 19.102.343.000 Türk Lirası öz gelir, 433.004.000 Türk Lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 19.535.347.000 Türk Lirası,

olarak tahmin edilmiştir.

(2) Finansman: Bu Kanuna bağlı (F) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin net finansmanı 372.785.000 Türk Lirası olarak tahmin edilmiştir.

BAŞKAN – Şimdi, 2’nci maddeye bağlı cetvelin bölümlerini okutup ayrı ayrı oylarınıza sunacağım:

Buyurun, okuyun.

B – CETVELİ

Kodu	Açıklama	2023 Yılı Bütçe Geliri
01	Vergi Gelirleri	3.673.735.478.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	141.968.689.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	40.833.163.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
05	Diğer Gelirler	373.296.151.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
06	Sermaye Gelirleri	16.018.531.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
08	Alacaklardan Tahsilat	2.814.258.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
	Toplam Bütçe Geliri	4.248.666.270.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
09	Ret ve İadeler (-)	486.226.462.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
	Net Bütçe Geliri	3.762.439.808.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		

2'nci maddeyi kabul edilen ekli cetveliyle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, 3'üncü maddeyi okutacağım.

Buyurun okuyun:

MADDE 3- (1) 1 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen ödenekler toplamı ile 2 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan tahmini gelirler toplamı arasındaki fark, net borçlanma ile karşılanır.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen İYİ Parti Grubu adına Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır.

Buyurun Sayın Dikbayır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ÜMİT DİKBAYIR (Sakarya) – Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi 23 Nisan 1920 tarihinde, bir cuma günü, cuma namazından sonra yapılan dualarla ve kurban kesilerek açılmıştır. Bu Meclis Türk milletinin ortaya koyduğu iradeyle milletinin derdine derman olmak için, çözüm bulmak için kurulan anayasal bir devlet organıdır. Ülkemizin her bir şehirden milletimizi vekâleten temsil etmek ve sorunlarına çare bulmak için biz buradayız. Ancak Gazi Mecliste, cumhuriyetimizin ve hürriyetimizin büyük evinde son dönemlerde, özellikle son günlerde yaşanan çirkin olaylar karşısında vatandaşımız bize şöyle diyor: “Biz sizi oraya kavga etmeye göndermedik, biz sizi oraya birbirinize hakaret edin diye göndermedik.” Vatandaşın bu tepkileri alıyoruz ve son derece haklılar, ben utanıyorum ve Türk milletinden özür diliyorum, eğer siz de kabul ederseniz Meclis adına da özür diliyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi gerekli kanunu yapamadığı için... Biz teklif etmemize rağmen burada maalesef kabul görmedi. Evladını bu ülkeye kurban vermiş ve “TOKİ’den bir daire verelim.” dedik, bu Meclisten bu kanunu geçiremedik. Şehit ailelerine bu Meclis TOKİ’den bir daireyi çok gördü, onlardan da özür diliyorum. Ülkemizin bekası için gözünü, kolunu, bacağına kaybetmiş ve bir protez için katkı payı istenildiği için bugüne kadar çare olamadığımız gazilerimizden de özür diliyorum.

Yine, gerekli kanunları bu Meclisten çıkaramadığımız için ülkem açlıkla, yoksullukla, işsizlikle, beden ve ruh sağlığını kaybetme korkusuyla, kadın cinayetleriyle, şiddetle, hayvan katliamlarıyla, hak tecavüzleriyle, çocuk tacizleriyle ve çirkin adaletsizliklerle boğuşurken bu çirkin şiddet içeren görüntülere maruz kalanlardan, SMA hastası çocuklarımızdan -biz burada 5’inci bütçemizi yapıyoruz, maalesef, bu 5 bütçenin hiçbirinde SMA hastası çocuklarımıza çare olacak bir bütçeyi, bir payı koyamadık- bu çocuklardan ve ailelerinden, anne babalarından da özür diliyorum.

Bu ülkede bakan yardımcısı 325 bin lira maaş alırken 3.500, 4.000, 4.500 lira maaşla geçinmeleri yetmezmiş gibi “Nasıl tasarruf etmeliyiz?” demeçlerine maruz bırakılan emeklilerimizden de özür diliyorum. “Açlık sınırı” ve “yoksulluk sınırı” diye iki kavram arasına sıkıştırılmaya çalışılan, buna bağlı olarak asgari ücretin belirleneceği çalışanlarımızdan, yıllarca vergisini ödemiş ancak hastane kapısında aylarca sıra bekleyen tam “Derdime çare bulundu.” derken eczanelerde ilaç bulamayan vatandaşlarımızdan da özür diliyorum.

Vergi sistemi adaletsizliğinden dolayı 15 milyonluk aracına mazot alan ile aynı mazotu kamyonuna, otobüsüne, traktörüne alamayan, aynı fiyatla alan kamyoncumuzdan, otobüsçümüzden ve çiftçimizden de özür diliyorum.

Yine, gerekli para bütçeye konmadığı için bu ülkede 105.772 evladımız kazandığı üniversiteye sadece imkânsızlıklardan, parasızlıklardan ve yurt sorunundan dolayı kayıtlarını yaptıramadı; belki bu çocuklardan bizim helallik istemeye yüzümüz yok ancak bu çocuklardan da özür diliyoruz, bu çocukların hayalleriyle oynadık. Maalesef bir ev almayı, bir araba almayı veya bir yuva kurmayı hayal bile edemeyen gençlerimizden de özür diliyorum. Atanamayan öğretmenlerimizden, kıymetli öğretmenlerimizden özür diliyorum. “Hudut namustur.” yazan sınırlarımız aşılmış kaçak göçmenler ülkemizi, şehirlerimizi, hatta mahallelerimizi istila etmiş ve bunlarla yaşamaya mecbur bırakılmış milletimizden, ülkemde kendilerini kaçak göçmenlerden daha kıymetsiz gören Uygur Türkleri soydaşlarımızdan da özür diliyorum. 1974 Harbi’nde, 1999 depreminde defalarca yaşadığımız ekonomik krizlerde birliğini, beraberliğini ve gücünü defalarca gösteren milletimizden, kısa bir süre de olsa “Devletim bana sahip çıksın.” diyen ama kendisini sahipsiz hisseden milletimizden özür diliyorum. Yıllardır söylenen ama bir türlü çare bulunamayan, Sakarya’da bir türlü kentsel dönüşüm için bütçe ayrılmayan ve oradaki on binlerce vatandaşımızın beton tabutlarda yaşamasına çare bulamadığımız için Sakaryalı hemşehrilerimden de özür diliyorum. Müslümanlığı siyaset aracı olarak değil de dinimizi layıkıyla yaşamaya çalışıp dinimizi dilsiz şeytanlardan korumaya çalışan ahlaklı, faziletli gerçek Müslümanlardan da özür diliyorum. Bu ülkenin kurucu lideri Gazi Mustafa Kemal Atatürk, silah arkadaşları ve toprak altında kefensiz yatan binlerce vatan evladından özür diliyorum. Eğer kabul ederseniz Meclis adına da özür dilemek istiyorum, saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.26



DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 21.37****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Necati TIĞLI (Giresun), Rümeyşa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37’nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak.

Buyurun Sayın Taytak. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi’nin “Denge” başlıklı 3’üncü maddesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Gazi Meclis bütçe hakkını Türk milleti adına kullanmaktadır. Bu nedenle bütçe, toplumsal gerçekleri kavramalı, Türk milletinin beklentilerine cevap vermelidir. Cumhuriyetin ilanıyla “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” ilkesi devlet yönetiminde en belirgin şekliyle yerini bulmuştur. Türkiye Cumhuriyeti’nde egemenliğin tek sahibi doğrudan milletin ta kendisidir. Bugün bizler de milletimizin emanetine sahip çıkmak, refah seviyesini yükseltmek, ülkemizin iç ve dış güvenliğini sağlamak, kalkınmayı hedeflemek, istihdamın artırılmasına katkıda bulunmak ve ülkemizin ihtiyaçlarını desteklemek için hazırlanmış bu bütçeyi görüşmek üzere buradayız.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak istiklale tutkun, istikbale hazır bir şekilde, ülkemiz uğruna, ülkemiz hayrına atılan ve atılacak her adımın dün yanındaydık, bugün yanındayız, yarın da yanında olacağız.

Görüyoruz ki bazıları bütçe hesapları yerine başka hesap peşindeler. Bu bütçe, bazılarının söylediği gibi, oranın buranın bütçesi değildir; bu bütçe, yüce Türk milletinin bütçesidir, cumhuriyetin 100’üncü yıl bütçesidir, kaynağını milletinin alın terinden alan bütçedir, devam eden yatırımların bütçesidir, yeni yatırımların bütçesidir, emekçinin bütçesidir, sosyal yardımların bütçesidir, yeni yüzyılda “lider ülke Türkiye” yapma yolunda atılan adımların bütçesidir.

Değerli milletvekilleri, “cumhuriyetin 100’üncü yılı” denilince, “cumhuriyet” denilince akla cumhuriyetin kazanıldığı topraklar yani Afyonkarahisar gelir. Afyonkarahisar tarihin, termalin, mermerin, lezzetin, zaferin başkenti ve bölgesinin yıldızıdır, Anadolu’nun kilididir; lezzetli sucuklarının, pastırmanın, etin, sütün, kaymağın şehridir; vatansız, misafirperver insanların şehridir. Bu şehir her şeyin daha güzeline layıktır.

Afyonkarahisar aynı zamanda bir sanayi şehridir. İlimizin 2023 yılı ihracatı 380 milyon 795 bin dolardır. 2022 yılında ihracat geçen yıla göre 6,7 artarak 400 milyon 50 bin dolar olmuştur. En çok ihracat doğal taş ve mermer sektörüne aittir. Sanayi ekonominin temel sektörlerindedir. Sanayi sektörü ne kadar önemliyse nitelikli iş gücüne sahip olmak da bir o kadar önemlidir. Bu nedenle, Afyonkarahisar’da organize sanayi bölgesi, mesleki ve teknik Anadolu liselerinin artırılmasıyla sanayicimizin ihtiyacı olan meslek becerisi yüksek, yenilikçi, üretken vizyona sahip gençler

yetiştirilecektir. Millî Eğitim Bakanlığımız bu konuyla ilgili çok başarılı çalışmalar başlatmıştır. Bu sayede mesleki eğitim merkezlerimizdeki çırak, kalfa sayımız 159 binden 1 milyon 100 bine çıkmıştır. İnaniyoruz ki önümüzdeki dönemlerde iş arayan değil, işte aranan nesiller yetişecektir.

Afyonkarahisar aynı zamanda bir tarım şehridir. Bölgemizde tarım meslek liselerinin açılmasıyla tarım sektörü için nitelikli insanlar yetiştirilecektir. Ayrıca, çiftçimize mesleki bilgi ve beceri kazandırmak amacıyla çiftçi eğitim merkezlerinin kurulması ilimiz tarımına önemli bir katkı sağlayacaktır.

Afyonkarahisar aynı zamanda bir jeotermal şehridir. İzmir ve Balıkesirlilerimizle dünyanın en büyük jeotermal ısıtmalı tarıma dayalı ihtisas organize sanayisi kurulmuş ve bu bölgelerde çok başarılı çalışmalar yapılmaktadır. Afyonkarahisar ilimizde jeotermal ısıtmalı tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgesinin kurulmasını canıgönülden istiyoruz. Bu sayede ısıtma faaliyetlerimizin düşeceğine, dolayısıyla hem verim hem de kârlılığın artacağına inanıyoruz. Afyonkarahisar merkez, Gazlıgöl ve Sandıklı'da jeotermal seracılık yapılmaktadır. Jeotermal seracılıkla Sandıklı ilçemizde domates üretiminde 2022 yılı içinde 100 bin ton üretim gerçekleşmiş, 1,4 milyar ciro elde edilmiştir ve 500 milyon TL gibi ciddi bir rakamla da kâr sağlanmıştır. Önümüzdeki dönemde kurulacak olan sağlık serbest bölgesi projeleri hayata geçirildiğinde tıp, termal ve yaşlı turizmi konseptinde çalışmalar yapılacaktır. Bu projeye bölgemizde yabancı sermaye girişi ve istihdam artacak, yüksek tıbbi teknoloji girişi hızlanacaktır.

Afyonkarahisar aynı zamanda bir mermer şehridir. Dünya doğal taş mermer potansiyelinin yüzde 40'ı Türkiye'dedir. Mermer ocak işletmeciliği yapan firmalarımızın faaliyete başlayıncaya kadar geçen süreçte gerek mülkiyet izinleri gerekse güvenlik soruşturması süreciyle ilgili problemleri vardır. Ülkemiz ihracatını her yıl ortalama yüzde 40 artıran ve ülkemiz ihracatının yüzde 3'ünü karşılayan mermer sektörümüz, yönetmelik üzerinde istenen değişiklikler yapılarak hem ruhsat aşamasında hem de mülkiyet izinleri aşamasında ayrı ayrı güvenlik soruşturmasına gerek kalmaksızın direkt ruhsat aşamasında geçirilen güvenlik soruşturmasıyla daha hızlı hareket edebileceklerdir.

Afyonkarahisar aynı zamanda bir lezzet şehridir. Gaziantep ve Hatay'la birlikte ülkemizin 3 gastronomi şehriden biridir. Millî Eğitim Bakanlığımız tarafından, gastronomi şehri olan Afyonkarahisar'a gastronomi enstitüsü açılacaktır.

Kıymetli milletvekillerim, bugün sizler Meclis restoranımızda Afyonkarahisar'ımızın yemeklerini tattınız, inşallah beğenmişsinizdir; tatmayan arkadaşlarımızı da Afyon'a bekliyoruz efendim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Merkez Gazi Mahallesi Harbiş semti anaokulu ve 24 derslik Anadolu lisesi yapımı 2023 yatırım programlarına alınmıştır.

Afyonkarahisar aynı zamanda bir spor şehridir. 2021 yılında Gençlik ve Spor Yatırımları Protokolü'nü imzaladık. Bu protokolle spor turizminde marka şehir olan Afyonkarahisar'ımızın 18 ilçesinde gençlik merkezleri kurulacaktır. Akarçay'da, Su Sporları Merkezimizde kano sporunda iddialıyız ve su sporlarıyla ilgilenen herkesi Akarçay'a bekliyoruz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Karavan festivali de var.

MEHMET TAYTAK (Devamla) – Ona da bakalım Başkanım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Nereye geleceğiz Mehmet Bey?

MEHMET TAYTAK (Devamla) – Akarçay'ımıza efendim. Afyonkarahisar'ımızın merkezinde Akarçay'ımız var.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hiç bilmiyoruz ama.

MEHMET TAYTAK (Devamla) – Efendim, açıklıyoruz ki gelesiniz diye. Hepinizi bekliyoruz inşallah efendim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İnşallah geliyoruz bütçeden sonra, ayarlayın.

MEHMET TAYTAK (Devamla) – Spor otoriterlerinden hem doğası hem çim alanları hem de altyapısıyla tam not alan ve her yıl yüzlerce futbol takımını ağırladığımız, 14 adet futbol, 1 adet atletizm sahasını barındıran futbol kamp merkezimize başta Süper Lig takımlarımız olmak üzere tüm takımlarımızı bekliyoruz.

Afyonkarahisar’ımız için yapılan ve yapılacak olan tüm yatırımlardan dolayı ilgili tüm Bakanlıklarımıza ve bürokratlarımıza teşekkür ediyorum. 2023 yılı bütçesinin vatanımıza, milletimize, devletimize ve Afyonkarahisar’ımıza hayırlı olmasını diliyorum.

Değerli milletvekilleri, Büyük Taarruz’un 100’üncü yıl dönümünü müthiş bir farkındalık ve millî bir şuurla Afyonkarahisar’ımızda gerçekleştirdik. “Değmesin göğsümün üstüne namahrem eli.” düsturuyula vatan toprağını koruyanların can pahasına muhafaza ettiği bu topraklar düşmana geçit vermemiş ve zaferin müjdecisi olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Taytak.

MEHMET TAYTAK (Devamla) - Toprağın kara bağrında sıradağlar gibi duran şehitlerimizin aziz hatırasını yaşatmaya devam edeceğiz. Allah’ın izniyle, 2023’te, cumhuriyetimizin 100’üncü yılında Afyonkarahisar yine başaracak, Milliyetçi Hareket Partisi ve Cumhur İttifakı zaferle buluşacak, büyük ve güçlü Türkiye’nin müjdecisi olacaktır. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Ülkü Ocakları özü sağlam, sözü sağlam, Türk gençliğinin yarım asırlık yadigarıdır, ilim ve irfan yuvasıdır. Kuşatmaları yararak, pusları dağıtarak, ülkücü olmanın zor, ülkücü kalmanın daha zor olduğu dönemlerde ülkü ve ülke mücadelesini şanla, şerefle yapan yiğitlerin “Ne mutlu Türk’üm diyene!” diye haykırması, ırkçılığı reddeden ve tüm insanlığı kucaklayan bir haykırıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam et, kayda girsin, zapta girsin.

MEHMET TAYTAK (Devamla) – Bu millete ve devlete sevdalı herkesi memnun eden, ihanet içerisinde olan tüm çevreleri de rahatsız eden bir haykırıştır.

(Mikrofon Başkan tarafından kapatıldı)

MEHMET TAYTAK (Devamla) – Bu duygu ve düşüncelerle, son söz olarak diyorum ki: Kahrolsun şer odakları, yaşasın Ülkü Ocakları! (MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Ne mutlu Türküm diyene!

Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Son bir dakikayı vermedim ben esasında, yanlış anladı. Ben “Söyleyin, kayda geçsin.” dedim. Arkadaş mikrofonu açtı.

MEHMET TAYTAK (Devamla) – Efendim, kayda geçti inşallah.

BAŞKAN – Tamam, peki.

Hadi hayırlı olsun.

MEHMET TAYTAK (Devamla) – Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Pero Dunder.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA PERO DUNDAR (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2023 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde partim adına söz almış bulunmaktayım. Öncelikle, ekranları başında bizleri izleyen değerli halklarımız, cezaevindeki tüm arkadaşlarımız ve altı yüz kırk beş gündür adalet mücadelesi veren Emine anneyi selamlıyorum.

Yıllar önce nihai zaferini ve tarihin sonunu ilan eden kapitalist sistemin bugün yapısal bir kriz içinde olduğunu biliyoruz. Özellikle savaşların ve çatışmaların olmayacağı iddialarının derin bir aldatmacadan ibaret olduğu ortaya çıkmıştır. Çünkü sistem, bu krizden çıkmak için tüm dünyayı âdeta savaş ve kaos alanına çevirmiştir.

Tekinsiz bir ortamı yaratan gerçekliğin kalbinde yine bu sistemin kendisi vardır. Yıllardır Orta Doğu üzerinden derinleşen savaş, Rusya-Ukrayna savaşıyla birlikte Avrupa'ya da sıçramıştır. Küresel güçlerin bu paylaşım savaşları dün olduğu gibi bugün de Orta Doğu'da en derin hâliyle yaşanıyor. Bu savaş, düzenli orduların yanında paramiliter güçlerle, cihatçı çetelerle, bölgesel iş birlikçilerin eliyle yürütülüyor. Hem savaşlar hem de kapitalizmin sebep olduğu iklim değişikliği büyük bir soru işareti olarak ortada dururken, yıkımın yarattığı fatura halklara çıkmakta ve milyonlarca insanı mülteci ya da göçmen durumuna düşürmektedir. Ulus devletin çizdiği sınırlar, şimdi milyonların akın ettiği bir trajedinin hakikatiyle dolup taştı. Bunun sorumluluğunu almayan güçler, savaşa ve yıkıma devam ediyor. Esas sahnesinin Orta Doğu olduğu bu savaş, halkların, kadınların, farklı inançların özgürlüğüne, bir arada eşit ve adil bir yaşam kurma isteğine karşı açılan 3'üncü dünya savaşıdır. Bu savaşta birçok tarafla beraber tüm programını Kürt düşmanlığı üzerinden yürüten bu iktidar da bir taraftır. Kürt düşmanlığı, kadın düşmanlığı, farklılıklara tahammül edememe üzerinden geliştirilen yüzyıllık kodlarla oluşturulan bir taraflılıktır bu. İşte, bu kodlarla, cinsiyetçi, militarist politikalarla cumhuriyetin 2'nci yüzyılımı tekçilik üzerinden inşa etmeye çalışan bir iktidar gerçekliğiyle karşı karşıyayız. “Güvenlik” adı altında içeride ve dışarıda esasında Kürt halkını statüsüz bırakmak isteyen, kazanımlarına saldıran savaş politikaları bunun en açık göstergesidir. “Beka sorunu” diyerek savaş politikalarını meşrulaştırmaya çalışan, imha, inkâr siyasetiyle Kürt sorununu yok sayan, bunu bir kardeşlik meselesi olarak görenler bu sorunu hiç anlamamış demektir. Oysaki beka sorununun çözümünü aradığımız yer bizzat bu sorunun kaynağıdır, savaş ekonomisi ve ona dayanan ölüm siyasetidir. Örneğin, ağır bir insanlık suçu olarak ortada duran ekolojik tahribatları bu siyasetin dışında düşünmek mümkün müdür? Dağlar, taşlar, ağaçlar, ormanlar havadan ve karadan bombalanıyor. Başta Cudi olmak üzere, yaşanan ekolojik kırımın izahı nedir; bu bölgeyi insansızlaştırma ve halkı göçe zorlama politikasıyla Kürt'e yaşam alanı bırakmamaktan başka nedir?

Bakın, bugün 90'ları aşan zulmünüzle karşı karşıyayız. Sokak ortasında insanlar vuruldu; Kemal Kurkut'u, Servet Turgut'u ve Hacı Lokman Birlik'i hatırlıyor musunuz? Cenazesi yedi gün sokakta bekletilen Taybet anayı, cenazesi buzdolabında saklanan Cemile'yi hatırlıyor musunuz? Sur'da Rozerin Çukur'u, Kızıltepe'de Uğur Kaymaz'ı, İstanbul'da Berkin Elvan'ı, Nusaybin'de Selamet Yeşilmen'i hatırlıyor musunuz? Mehmet Sincar'ı, Ape Musa'yı unuttunuz mu? İşte, “90'lar geride kaldı.” dediğiniz günlerin içinde bu olaylar yaşandı. “Kürt meselesi benim meselemdir, çözüm yolu Diyarbakır'dan geçiyor.” dedikten hemen sonra kendi sözlerinizin inkârına koşunuz. “Kadın da olsa çocuk da olsa gereğini yaparız.” diyerek şiddet sarmalına sığındınız.

“Yok ettik, bitirdik.” demekle bu sorunun çözülmediğine, bu söylemlerin de kalıcı olmadığına halklar da şahit oldu; sizin gidişinize de şahit olması yakındır. Yine söylüyoruz: Kürt sorunu inkâr ve imhayla çözülemez. “Sorun yok.” diyerek de sorun yok olmuyor. Hakikatlerle yüzleşmeden, sizin raporlarınızdan geçen faili belli cinayetler araştırılmadan, Diyarbakır zindanında yaşananlarla yüzleşmeden bu sorun çözülemez.

Kürt siyasal hareketi, geçmişten bugüne, yapılan tüm saldırılara, işkencelere rağmen diz çökmeyen, boyun eğmeyen bir mücadele geleneğine sahiptir; bunu ne zaman anlayacaksınız? Anlaşılması gereken bir diğer konu şudur: Kürt kadın özgürlük mücadelesi büyük emek ve bedellerle bugüne gelmiştir, büyük kazanımlar elde etmiştir. Kadın komisyonlarından kollaşmaya bugünlere gelen, kota sisteminden eşit temsiliyete, eş başkanlık sistemine uzanan ve kadın meclisi olarak her yerde örgütlenen kadın özgürlük mücadelemizi kriminalize ederek bu sorunu çözemeyeceksiniz. Binbir emek ve bedelle Kürt kadınların elde ettikleri kazanımlarını hedef alarak Rojava’da, Şengal’de, kadınların öncülüğünde gelişen devrime açtığınız savaş kadınların direnişinden geri dönecektir.

İktidarın saldırıları elbette ki sadece Kürt kadınlarına değildir. Bu, her defasında çıkardıkları yasalarla, kadın katillerini, çocuk istismarcılarını koruyan erkek yargısıyla defalarca kez tescillenmiştir. Tüm toplumu ilgilendiren çocuk istismarını göz ardı ederek nasıl meşrulaştırdıklarına tüm ülke şahit oldu, bunu yapan da bu ülkenin Aile Bakanıydı. İki yıl önce Bakanlığa giden 6 yaşındaki çocuğun istismar olayı kamuoyuna yansiyana kadar Bakan sessiz kalmayı tercih etmiştir. Başta Aile Bakanı olmak üzere bu olaya sessiz kalan, sorumlu olan herkes istifa etmelidir, yargının önünde hesap vermelidir fakat...

Savaş hukukunu bile tanımadan, uluslararası sözleşmeleri yok sayarak defalarca kez kimyasal kullanıldığına dair görüntüler uluslararası basında yer aldı. Bunun araştırılması için araştırma ve soru önergeleri verdik ancak iktidar oylarıyla reddedildi. Fakat geçen gün, Millî Savunma Bakanı, bu Mecliste, bir heyet oluşturduklarını ve heyetin kimyasalı araştırmak için gittiğini, yapılan incelemenin sonucunda kimyasal verilere ulaşılmadığını söyledi. Madem heyetiniz gidebiliyor, o hâlde bağımsız bir heyetin gitmesinde de sorun yoktur. Soruyoruz: Gönderdiğiniz heyet kimlerden oluşuyor? Bu heyetin içinde bağımsız kurum temsilcileri var mıdır?

Bir diğer önemli konu, İmralı’da inşa ettiğiniz tecrit rejimidir, yirmi dört yıldır mutlak tecrit ve yirmi aydır mutlak iletişimsizlik altında Sayın Abdullah Öcalan’ın kaldığı İmralı’dır; yasaların uğramadığı, hukukun uygulanmadığı tek mekândır. Özel bir infaz rejimi olarak uygulanan tecrit, Kürt sorununda çözümsüzlüğün adıdır, Kürt sorununu muhatapsız bırakma çabasıdır; Kürt halkı başta olmak üzere demokrasiden, eşitlikten, özgürlükten yana olan tüm kesimleri sindirme çabasıdır. Üç yıl devam eden müzakerelerde çözümün de çözümsüzlüğün de yolunun bu meseleden geçtiğini tüm dünya görmüştür. Kürt sorununun, asıl muhataplarını yok sayarak çözülmeyecek kadar tarihsel ve toplumsal kökleri vardır. Kürt sorununa dönemsel yaklaşan, farklı hesaplara giren her türlü politika sorunu derinleştirmekten öteye gidemez. Öyle, bağırarak çağırarak, “Yoktur.” diyerek bu sorun yok olamaz. Unutulmamalıdır ki yine bu sorunun en büyük taraflarından biri de bu Meclistir.

Gelinen noktada, dünyada ve Türkiye’de yaşanan üç temel kriz vardır; toplumsal, siyasal ve ekonomik kriz. Bunların derinleşmesinin temelinde ise tecrit, savaş, Kürt sorunu vardır ve buna bağlı olarak savaşa ayrılan bütçe vardır, halkın kaynaklarının savaşa aktarılması vardır, bunların tamamını bakanlıkların itiraflarında gördük. AKP ise her açıdan yaşadığı çoklu krizin bedelini topluma ödetmeye devam ediyor.

Değerli vekiller, biz HDP olarak diyoruz ki acilen siyasi ve iktisadi adımlar atılmalıdır. Çözüm, Rojava’da savaş değil, İmralı’da ağırlaştırılmış bir tecrit uygulayarak Kürt kazanımlarına saldırmak değil; bu durum, siyasetisizliktir, akıl tutulmasıdır. Ülkenin durumu da işte ortadadır. Bundan ötürü, derin ekonomik kriz altındaki halkların, emekçilerin dertlerine çözüm için gerekli adımlar atılmalıdır.

Kadına yönelik şiddetin önlenmesi için gerekli yasal değişiklikler yapılmalıdır. İstanbul Sözleşmesi yeniden yürürlüğe konulmalıdır. Cezaevlerindeki tutukluların merkezî bir karar sonucu içerisinde yer aldıkları ağır hak ihlalleri sonlandırılmalıdır. Hasta tutsaklar derhâl serbest bırakılmalıdır; bu, hem

ahlaki ve hem de vicdani sorumluluğunuzdadır. Doğa talanı ve rant politikasına son verilmelidir. Yandaşlara ve en önemlisi, 5'li çeteye aktarılan kaynaklar derhâl geri alınıp gerçek sahibine, halka verilmelidir. Bunların, ne yönetenlerin ne de yönetmeye aday olduklarını söyleyenlerin ajandasında olmadığını çok iyi biliyoruz. Fakat, herkes şunu bilmelidir: İnsanca çalışacak ve yaşanacak olan bir ekonomik düzeni, gasp siyasetine karşı halkın egemenliğine dayanan bir demokrasiyi, Kürt sorununda barışçıl ve demokratik çözümü; kadınlar ve gençler için adaleti, eşitliği ve özgürlüğü...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

PERO DUNDAR (Devamla) – ...doğanın, çevrenin ve kültürel varlıkların korunmasını savunan HDP var; emek ve özgürlük ittifakı vardır. Tüm bunları öreceğ üçüncü bir yolumuz, gücümüz, inancımız ve umudumuz var. Bu bütçe, gücü elinde bulundurmanın bütçesidir; bu bütçe, bir seçim ve savaş bütçesidir, bu bütçeyi reddediyoruz halklar adına. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Fethi Açıkel. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yirmi yıllık AK PARTİ iktidarının sonunda oylanan bu bütçe ülkemizi yüksek bütçe açığı, yüksek dış ticaret açığı, yüksek işsizlik, yüksek rezerv açığı, yüksek yetenek ve teknoloji açığıyla yüz yüze bırakan, Türkiye'nin çeyrek asrını heba eden, kayıt dışılaştırılmış bir kara düzenin bütçesidir. AK PARTİ'nin adını maalesef Türkiye Yüzyılı koymak istediği bu dönem gerçekte Türkiye'nin değil, ülkemizin yüz yıllık birikimlerinin, kurumlarının, kadrolarının ve itibarının heba edildiği Külliye zihniyetinin bütçesidir. (CHP sıralarından alkışlar) Türkiye'yi yirmi yılın sonunda küresel millî gelirden aldığı pay itibarıyla 1980'lere yani kırk yıl geriye götüren, Güney Kore gibi bizimle aynı kategorideki ülkelerin önümüze geçmesine, memleketimizin ise yerinde saymasına âdetâ seyirci kalanların bütçesidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu anlamda mevcut bütçe asla Türkiye'nin değil, Külliye'nin bütçesidir. (CHP sıralarından alkışlar) Milletimizin hak ettiği, milletimize layık bir bütçe değildir. Zira, asgari ücretle çalışan milyonlarca işçimize, liyakatli kamu görevlilerine, yoksullaşan emeklilere, dul ve yetimlere, gazilerimize layık bir bütçe değildir; işsiz gençlerimize umut veren bir bütçe hiç değildir. KOBİ'lerimizde ve organize sanayi bölgelerinde çalışan milyonlarca işçimize, teknisyenimize, mühendisimize; üniversitelerdeki akademisyenlerimize, tarladaki çiftçimize, küçük esnafa gelecek ve umut vadeden bir bütçe değildir. Cumhuriyetimizin ve halkımızın değil Külliye'nin oligark ve mültezimlerinin, sarayın göz bebeği gibi himaye ettiği imtiyazlı âyanların, zümrelerin çıkarlarına hizmet eden bir servet transferi bütçesidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ'nin yirmi yıllık uzun, karanlık ve nobran yönetiminin sonunda maalesef Türkiye büyük bir kurumsal tasfiye, büyük bir sosyal yıkım, büyük bir yoksullaşma ve büyük bir gerileme içine sokulmuştur. Devlet düzenimiz, demokrasimiz, dış politikamız, dış ticaret dengemiz, değerler sistemimiz yerle edilmiştir. Türkiye tamamen kayıt dışı ve merdiven altı bir yönetim, üretim ve bölüşüm sistemine; büyük bir kurumsal çöküş ve ekonomik bağımlılık girdabına itilmiştir. Külliye yüzüylünü maalesef halkımıza pazarlayanlar Türkiye'yi Doğu Avrupa'nın otoriter, Latin Amerika'nın mafyatik ve narkotik, Orta Doğu'nun ise kabileci ve despotik rejimleriyle aynı kategoriye ve aynı kadrja sokmuştur. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu bütçenin zihniyeti devleti, kamu iktisadi teşebbüslerini ve yatırımcı kamu anlayışını tasfiye etmiştir. KİT'leri ve halkımızın yüzlerce yıllık amme arazilerini, kamu mülkiyetini, fabrikalarını, selüloz ve kâğıt fabrikalarını, TÜRK TELEKOM'u, şeker ve gübre fabrikalarını, göz bebeğimiz Tank Palet Fabrikasını, milletin otoyollarını, limanlarını malum mültezim ve âyan şebekelerine tahsis etmiştir. Külliye düzeni kamu mülklerini sadece özelleştirmemiş, aynı zamanda az sayıdaki şirkete, az sayıdaki sınırlı zümreye ve aileye bölüştürmüştür. Buna mukabil, bu bütçenin müellifleri kendi samimi ve dürüst tabanlarına hitaben “Siz, Okçular Tepesi'ni terk etmeyin.” derken kendileri ise Anadolu'nun kentlerini ve kaynaklarını ganimet gören Moğol orduları gibi halkımızın kara gün güvencesi olan yüzlerce yıllık kamu arazilerini ve fabrikalarını bölüp kendi yandaşlarına dağıtmıştır. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu bütçenin zihniyeti, yoksulluğa, rüşvete, yolsuzluğa ve iltimasa uzak duran yöneticiler yetiştiren memleketimizin medarıfiharı okulların, kurumların neredeyse tümünü tasfiye etmiştir; TODAİE, Boğaziçi, ODTÜ ve Mülkiye gibi ülkenin medarıfiharı kurumları hiçe saymıştır; kamuya partizan yöneticiler atayarak cemaatlerden, vakıflardan ve akrabalardan oluşan, aklını ve vicdanını kamu çıkarları için değil, âdeta mankurtlaşmış siyasi kadrolar için tahsis eden yeni ekipler kurmuştur; devlet kadrolarını merdiven altı cemaat transferleriyle âdeta kölemenleştirmiş, lümpenleştirmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu bütçenin müellifleri Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve AYM kararlarını hukuksuz bir biçimde hiçe saymıştır. Belediye ve il başkanlarımızı düzmece iftiralarla İstanbul ve Mersin Büyükşehir Belediyeleri başta olmak üzere, sevgili Ekrem İmamoğlu ve sevgili Vahap Seçer gibi çalışkan belediye başkanlarımızı sindirmeye çalışmıştır. Belediyelerimizin dağıttığı, çocukların beslenme çantalarına bile engel çıkarmıştır.

Bu bütçenin zihniyeti, medyada özgürlükleri sıfırlamış ve “tweet” atan ilkokul yaşındaki çocukları bile karakollara çağırıştır. Âdeta saray tipi bir dijital despotizm ihdas etmiştir. (CHP sıralarından alkışlar)

Siyasi kültürümüze bir utanç vesikası olarak giren “Silivri soğuktur.” sözünü bu bütçenin müellifleri milletimizin hafızasına kazımıştır.

Velhasılıkelam, bu otoriter ve kayırmacı rejim yüzünden milletimizin yetişmiş beyinleri yurt dışına göç etmiş, Türkiye Cumhuriyeti kimliği ve pasaportu IŞİD'ci, Nusracı, İhvanı, El Kaideci teröristlere, uluslararası mafya örgütlerinin suikastçılarına âdeta armağan edilmiştir.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Çok ağır konuşuyorsunuz.

FETHİ AÇIKEL (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu bütçenin müellifleri, yoksul vatandaşlarımızı kendi vatanında sığınmacılardan bile daha fakara ve daha sahipsiz hâle getirmiştir; kendileri Afrika'dan araziler ve madenler, Amerika'dan ve Avrupa'dan gökdelenler ve lüks konutlar alırken halkımızı halk ekmek kuyruklarında, semt pazarlarında arta kalan döküntü sebze ve meyveleri toplamaya mahkûm etmiştir. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Kim yazdı metni, kim yazdı?

FETHİ AÇIKEL (Devamla) – Bu bütçenin sahipleri, yirmi yıldır aralıksız beton dökmekle övünürken emekli vatandaşlarımız için bile bir ev, bir araba lüks olmuştur, dört duvar ve dört teker Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için âdeta lüks hâline gelmiştir. Aziz halkımız tarihte görülmemiş bir pahalılık, beslenme ve barınma kriziyle yüz yüze bırakılmıştır. Külliye yüzyılı daha başlamadan, çocuklarımız ve gençlerimiz okullarda aç kalmış, çalışanlar ve emekliler ise öğün atlamak zorunda bırakılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu bütçenin zihniyeti, diplomasi alanında “Yurtta barış, dünyada barış.” politikası yerine “Yurtta hamaset, dünyada hamaset.” politikası izleyerek dış politikada büyük tavizleri ve neredeyse onur kırıcı manevraları rutin hâline getirmiştir. (CHP sıralarından alkışlar) Bir zamanlar, siyasete yakışsız biçimde alet ederek ağız dalaşına girilen Orta Doğu’nun ve bölgenin liderleriyle “çarkıfelek” misali, ülkemize itibar kaybettiren samimiyetsiz yakınlaşmalar ve söylemsel tutarsızlıklar yaşatılmıştır.

AK PARTİ hükümetleri, Atatürkçü dış politikadan ve komşularımızın iç işlerine müdahale etmeme ilkesinden uzaklaştığı ölçüde ulusal itibarımız ve jeopolitik çıkarlarımız zarar görmüştür. Bakınız, F-35 projesi bir yana, kırk yıl önce ortak üretime başladığımız F-16 uçakları dahi ambargolardan etkilenmiş, ulusal güvenliğimiz belli alanlarda kırılan hâle getirilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz yirmi yılın sonunda Türkiye, devlette, demokrasimizde, dış politika ve değerler sistemimizde çok derin erozyonlara ve ilkesel kayıplara maruz bırakılmıştır. AK PARTİ döneminde iktidarlar, maalesef her alanda, her türlü Makyavelizmi, kayırmacılığı, inkârcılığı ve fırsatçılığı kural hâline getirmiştir. İşte, bu yüzden bizler bu ülkenin tüm vatansever ve demokratlarıyla birlikte Cumhuriyet Halk Partisi kadroları olarak halkımıza daha kamucu, daha halkçı ve daha adil bütçeler hazırlama sözü veriyoruz. Milyonlarca emekçimizle birlikte iktisadi kamu teşekküllerini yeniden imar etme vaadimizi yineliyoruz. Aynı şekilde, egemenlik ve güvenlik krizine dönüşen düzensiz göçmen akımına, mafyanın, uyuşturucu baronlarının ve kara para şebekelerinin istilasına son vereceğimizin altını çiziyoruz. İstanbul Sözleşmesi’ni yeniden yürürlüğe sokmaya ve en önemlisi, merdiven altı zihniyetlerden, tacizci ve tecavüzlerden çocuklarımızı ve küçük kızlarımızı korumaya ant içiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

FETHİ AÇIKEL (Devamla) – İnanıyoruz ki Türkiye’yi özgür, dürüst ve emekçi yurttaşların cumhuriyeti hâline getirecek bütçeleri 2023 yılında hep birlikte bizler hazırlayacağız. Bu ülkede bunu hazırlayacak namuslu ve cesur yurttaşlarımız var.

Bu duygu ve düşüncelerle yüce Meclisimizi ve yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

11.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, 16’ncı Dönem Milliyetçi Hareket Partisi Kayseri Milletvekili Mehmet Doğan’ın vefatına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir süredir sağlık sorunları nedeniyle tedavi gören ve geçirdiği rahatsızlık sonrasında hayatını kaybeden... Milliyetçi Hareket Partisi Genel İdare Kurulu üyeliği yapmış ve Milliyetçi Hareket Partisi Genel Muhasipliği de yapan ve 16’ncı Dönem MHP Kayseri Milletvekili Muhterem ağabeyimiz Mehmet Doğan vefat etmiştir. Merhum Mehmet Doğan’a Allah’tan rahmet, ailesine başsağlığı ve camiamıza taziyelerimi iletiyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Başkanım...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Altay, buyurun.

12.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, 16'ncı Dönem Milliyetçi Hareket Partisi Kayseri Milletvekili Mehmet Doğan'ın vefatına ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok teşekkür ederim.

Sayın Akçay'dan şimdi öğrendik, biz de 16'ncı Dönem Milliyetçi Hareket Partisi Kayseri Milletvekilimiz Mehmet Doğan'a Allah'tan rahmet diliyoruz, mekânı cennet olsun. Ailesine, sevenlerine, Milliyetçi Hareket Partisi camiasına başsağlığı diliyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Elitaş...

13.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, 16'ncı Dönem Milliyetçi Hareket Partisi Kayseri Milletvekili Mehmet Doğan'ın vefatına ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kayseri'mizin 16'ncı Dönem Milletvekili Sayın Mehmet Doğan'a Allah'tan rahmet diliyorum. Ailesine başsağlığı dileklerimi iletiyorum. İnşallah mekânı cennettir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Ayhan Bey, buyurun.

14.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, ehliyet affına, atama bekleyen ziraat mühendislerine ve kadro bekleyen taşeron işçilere ilişkin açıklaması

AYHAN EREL (Aksaray) - Başkanım teşekkürler.

Vatandaşlarımız aylardır feryat ediyor: “Bir hatanın bedeli bu kadar ağır olmamalıdır. Kış kapıya dayandı, çocuklarımıza ekmek, evimize huzur götürmek için mala ve cana zarar vermemiş, hatalarının farkında ve pişman olan bizlere bir şans verin, ehliyet affı çıkarınız.”

Yine, artan nüfusun, azalan tarım alanlarının ve gıdaya olan ihtiyacın her gün artması ziraat mühendislerine olan ihtiyacı da artırmaktadır. Millî ekonomimizin temeli tarımdır; tarımın temeliyse yetişmiş, nitelikli ziraat mühendisleridir. Ziraat mühendislerimiz en az 15 bin atama bekliyor.

Yine, taşeron çalışanları arasında ayırım yapılması büyük bir adaletsizliğe sebep olmuştur. Yüzde 70 ihale şartından dolayı bozulan çalışma huzuru ve barış için taşeron işçiler kadro beklemektedir. Yapacaksınız yapın, yapmayacaksınız çok az kaldı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (Devam)

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller; 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363) (Devam)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu Adına Bingöl Milletvekili Sayın Cevdet Yılmaz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve vatandaşlarımızı da saygıyla selamlıyorum.

Ben de öncelikle Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum Sayın Mehmet Doğan'a; ailesine, Kayseri'ye, Milliyetçi Hareket Partisi camiasına başsağlığı diliyorum.

Konuşmama geçmeden, benden önceki Cumhuriyet Halk Partisinden hatibi dinlemiştim; çok ağır suçlamalarda bulundu partimize, hükümetlerimize yönelik. Sadece şunu söylemekle iktifa edeceğim: Dediği gibi bir parti ve hükümet olsaydı bu aziz millet bize 21'inci bütçemizi hazırlama yetkisi vermezdi. Bu aziz milletin basiretine, ferasetine havale ediyorum bütün söylediği ağır eleştirileri. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Söz aldığım “Denge” başlıklı madde, 3'üncü madde ve borçlanma sınırını belirleyen bir madde. 2023 yılı bütçesinde 660 milyar 901 milyon 766 bin TL şeklinde bu sınır belirlenmiştir. Bütçe açıkları veya likidite ihtiyaçları çerçevesinde hükümetlerimiz bu sınırlar dâhilinde borçlanma yetkilerini kullanacaklardır.

Değerli arkadaşlar, müzakerelerini yürütmekte olduğumuz bütçe, cumhuriyetimizin 100'üncü yılının bütçesidir. Bu bütçe aynı zamanda AK PARTİ hükümetlerinin 21'inci bütçesidir ve yine, yeni yönetim sistemimizin 5'inci bütçesidir; bu bakımdan sembolik anlamı yüksek bir bütçedir. Böyle bir bütçenin müzakerelerinde Plan ve Bütçe Komisyonuna Başkanlık yapmaktan büyük bir onur duyduğumu belirtmek isterim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bütçeler kolay metinler değil, büyük bir süreç var burada ve çok sayıda insanın emeği var, katkısı var. Ben her birisine teşekkür ediyorum; teknik düzeyde, bürokratik düzeyde emek harcayanlara; Plan ve Bütçe Komisyonunda yoğun mesai harcayanlara; yine, Genel Kurulumuzda katkıda bulunan bütün partilerden, gruplardan arkadaşlarımıza çok teşekkür ediyorum.

Plan ve Bütçeyle ilgili bazı istatistikleri de paylaşmak istiyorum, ne kadar yoğun bir süreçten bugünlere geldiğimizin anlaşılması bakımından.

Bu görüşmeler 21 Ekim 2022'de Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımızın genel sunuşuyla başladı, 25 Kasım 2022 tarihinde de sona erdi. Otuz altı gün boyunca yaklaşık iki yüz otuz saatlik bir mesai harcandı. 21 birleşim ve 70 oturumda tamamlandı bu müzakereler; sadece Komisyon aşamasından bahsediyorum. Bu süreçte Komisyon üyeleri dâhil 262 farklı milletvekilimiz söz aldı, konuşma yaptı; önemli bir kısmı da 1'den fazla konuştu. 1.875 arkadaşımızın, milletvekilimizin söz talebi karşılandı yani yaklaşık 2 bine yakın konuşma gerçekleşti, yoğun bir müzakere gerçekleşti, bunu da ifade etmek isterim. 225 kamu kurumunun bütçesi ve 224 kamu kurumunun kesin hesabı müzakere edildi. Yine, Sayıştayın 4 genel denetim raporu ve 201 kamu idaremizin Sayıştay raporlarını topladığımızda 205 Sayıştay raporu da bu müzakerelerde ele alındı.

Değerli milletvekilleri, cumhuriyetimizin 100'üncü yılı bütçesi, aynı zamanda cumhuriyetimizin istikrarını gösteren bir bütçe; yüz yıllık bir cumhuriyetin ne kadar sağlam temeller üzerinde inşa edildiğini ortaya koyuyor ve bu çerçevede ben cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere bu cumhuriyeti kuran ve bugünlere, 100'üncü yıl bütçesine getiren, katkıda bulunan herkese şükranlarımı sunuyorum. Yaşasın cumhuriyet diyorum, yaşasın demokrasi ve yaşasın milletin kayıtsız şartsız egemenliği. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Bütçe, bu egemenliğin önemli

bir parçası, demokrasinin, cumhuriyetin önemli bir parçası; bütçeler meclislerin varlık sebeplerinden bir tanesidir. Dolayısıyla, demokratik bir kültürün gelişiminde son derece kıymetli olduğunu ifade etmek isterim.

Değerli arkadaşlar, bütçe vesilesiyle sadece rakamları tartışmıyoruz, ülkemizin bütün meselelerini tartışıyoruz aslında. Bazen haklı olarak arkadaşlarımız diyorlar ki: “Ya, bir virgülünü bile değiştiremedik, rakamlar niye değişmedi?” Bütün dünyada da aslında bütçelerde rakamlar çok fazla değişmez, küçük değişiklikler yaşanır ama çok köklü değişiklikler yapılmaz. Bu bütçe tartışmalarının asıl anlamı gelecek politikalara ışık tutmasıdır. İktidarıyla, muhalefetiyle bütün grupların burada ifade ettiği politikalar bürokrasi tarafından, Hükümet tarafından, toplumun geneli tarafından çok yakından takip ediliyor ve değerlendiriliyor. Burada ifade edilen nitelikli fikirlerin, tekliflerin mutlaka geleceğimize bir etkisi oluyor, bunun da altını çizmek isterim.

Değerli arkadaşlar, bu bütçe aynı zamanda AK PARTİ'nin 21'inci bütçesidir, bundan daha güçlü bir istikrar sembolü olamaz. Geçmişte yaşadığımız birçok sorundan tecrübeyle biliyoruz ki siyasi istikrar olmadan ekonomik istikrar olmaz. Siyasi istikrar öngörülebilirliği artırarak, reformların arkasına güçlü bir siyasi irade koyarak uzun vadeli bir bakış açısını ve icraatı getirmiştir, Türkiye son yirmi yılında bu ayrıcalığı yaşamıştır. Bu bütçe aynı zamanda yeni sistemimizin 5'inci yılını ifade etmektedir, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi veya başkanlık sisteminin 5'inci bütçesidir.

Bütçe süreci boyunca yeni yönetim sistemimiz de çok tartışıldı; doğal olarak yeni bir yönetim sistemi artısıyla, eksisiyle çok tartışıldı. Burada şunu ifade etmek isterim: Dünyada “mükemmel yönetim” diye bir şey yok değerli arkadaşlar; her yönetim sisteminin artıları vardır, eksileri vardır. Hangi yönetim sistemini tercih edeceğiniz hayalî bir mükemmel sistemle mukayese ederek olmaz; mevcut sistemlerden, reel sistemlerden birini geçmiş sistemlerle mukayese edersiniz, daha iyi veya kötü olduğunu söylersiniz. Bizim sistemimizin de mukayese edileceği sistem bir önceki sistemdir, Türkiye'nin daha önceki sistemidir. Başkanlık sistemini çok eleştirdiniz ama şunu ifade etmek isterim: Daha önceki yönetim sistemimizde yani parlamenter sistemde 1994'te ekonomik kriz yaşadık, 1999'da ekonomik kriz yaşadık, 2001'de cumhuriyet tarihimizin en derin krizlerinden birini yaşadık.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkan, şimdi de yaşıyoruz, millet aç!

CEVDET YILMAZ (Devamla) – Üstelik o dönemlerde dünyada pandemi yoktu, küresel finansal kriz yaşanmamıştı, dış şartlar gayet normaldi. Dünyada kriz yokken Türkiye'de krizler yaşanmıştı. Başkanlık sistemi döneminde ise dünyada pandeminin yaşandığı, finansal krizlerin yaşandığı bir dönemde Türkiye nispi olarak çok daha güçlü ve hızlı karar alan mekanizmalarıyla etkili bir performans ortaya koymuştur. Büyüme rakamlarından bunu görebilirsiniz; ihracattan, turizmden, birçok rakamlardan. Sorun alanlarımız yok mu? Elbette var. Özellikle enflasyon konusunda hepimiz ifade ediyoruz, elbette sorun olarak görüyoruz ve bu konuda da birçok adım atılıyor, onları da ifade etmek isterim.

İstatistiğe giriş derslerinde bir konu okutulur değerli arkadaşlar, eş zamanlılık ile nedensellik aynı şey değildir. Bir hadise ile başka bir hadise aynı zamanda cereyan ediyor diye aralarında zorunlu bir nedensel ilişki kuramazsınız. Türkiye'ye başkanlık sistemi geldi, işte, Rusya ile Ukrayna bu arada savaştılar. “Bizim başkanlık sistemi buna yol açtı.” diyebilir misiniz? Diyemezsiniz, aynı zamanda oldu. Aynı şey ekonomide de geçerli; pandemi yaşandı ve pandeminin son derece derin olumsuz etkileri oldu sosyal alana, ekonomik alana; bütün dünyada oldu. Pandeminin olumsuz etkilerini yeni yönetim sisteminin olumsuz etkileri gibi sunmak son derece yanlıştır; bu, doğru değildir, bir algı çarpıtmasıdır,

bunu böyle görmek yanlıştır. Yeni yönetim sistemini eleştiremez misiniz? Elbette eleştirebilirsiniz, eksikler söyleyebilirsiniz, zaten hiçbir yönetim sistemi eleştiriden muaf değildir, iyileştirmeye her zaman açıktır, tecrübelerle yeni bir kültür oluşturmaya da her zaman açıktır.

Değerli arkadaşlar, bugün, büyük oranda dünyadan kaynaklanan ve yeni sistemin imkânlarıyla oldukça başarılı bir şekilde yönettiğimiz sorunlar vardır. Elbette yaşadığımız tecrübeyle yeni sistemin zaman içinde geliştiğini hep birlikte göreceğiz. Bir taraftan da bu sistemin performansını bütçeyle ilgili rakamlardan ölçebiliriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

CEVDET YILMAZ (Devamla) – Çok az bir vaktim var ama ifade etmek isterim ki Türkiye'nin bütçe açıklarının millî gelire oranı ve kamu borç stokunun millî gelire oranı, bu iki gösterge kamu maliyesinin performansını ölçmek açısından son derece anlamlı, önemli rakamlardır. Her iki rakamda da Türkiye iyi bir performans koymuştur ortaya. Geçen yıl kamu açıklarımızın millî gelire oranı yüzde 2,8'di; bu sene yüzde 3,4 bekliyoruz, muhtemelen gerçekleşme bunun da oldukça altında olacak. Kamu borç stokumuzun millî gelire oranı geçen yıl yüzde 40'ların üzerindeydi, bu yıl yüzde 36'lar civarına düşmesini bekliyoruz; burada da olumlu bir performansımız var. Dünyada kamunun borçluluğunun yükseldiği, açıkların yükseldiği bir dönemde Türkiye başarılı bir maliye performansı ortaya koymuştur ve böyle de yoluna devam edecektir.

Ben tekrar bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Metanet Çulhaoğlu, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

15.- Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun, Adana Aladağ Kökez Göleti ve Sulaması Projesi'ne ilişkin açıklaması

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Adana Aladağ Kökez Göleti ve Sulaması Projesi'nin, 13/6/2018 tarihinde Devlet Su İşleri 6'ncı Bölge Müdürlüğü tarafından 22 milyon 990 bin 575 Türk lirası bedelle ihale edilerek sözleşmesi yapıldı. Proje'nin bitmesi hâlinde 4.250 dekar tarımsal alanın sulaması sağlanacaktır. 31/12/2022 tarihinde biteceği sözleşme hükümlerine konulmuştur yani 17 gün sonra sulama yapılacak hâlde olması gerekirken bu tarihte inşaatın bitirilmesi mümkün görülmemektedir. Aladağlı, Kökezli hemşehrilerim tarlalarını ne zaman sulayacaklarını Tarım ve Orman Bakanımızdan öğrenmek istiyorlar.

Teşekkür ediyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (Devam)

2.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Ceveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363) (Devam)

BAŞKAN – Gruplar adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Şahsı adına söz isteyen Trabzon Milletvekili Salih Cora... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Gel bakalım şimdi Salih! Çantacı geldi! Çantacı geldi, geldi!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Salih Cora'ya laf atıyoruz, hepimiz Salih Cora'ya laf atıyoruz.

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2023 yılı merkezi yönetim bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Salih Cora'nın bütün Meclis konuşmaları sırasında herkese sataşmasını hatırlatırcasına baştan sona bütün konuşması boyunca Salih Cora'ya laf atmaya devam edeceğim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sataşmayacak herkese! Sataşmayacak herkese! Cora, orada oturmakla olmuyor!

SALİH CORA (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bizler son yirmi yılda milletimizin bize çizdiği istikamet doğrultusunda, inandığımız değerler etrafında, Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde Türkiye'de ilkleri ve enleri gerçekleştirmiş, tarihî reformları ve yatırımları hayata geçirmiş bir siyasi hareketiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Salih, buraya bak Salih! Salih, sola bak Salih!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Bütün sene boyunca Salih Cora en ön koltukta oturarak konuşmacının kim olduğuna bakmaksızın herkese laf atmaktadır. Aslında Salih Cora bundan çok daha fazlasını hak etmektedir ama ben sadece Salih Cora'nın herkese yaptığıнын herkesin nasıl dikkatini dağıtmaya yönelik olduğunu hatırlatmak için buradan konuşması boyunca ona söz atmaya devam edeceğim. Çünkü Salih Cora konuşmanın içeriğiyle ilgilenmiyor; Salih Cora için kimin konuştuğunun, hangi konuda konuştuğunun önemi yok.

SALİH CORA (Devamla) – Eğitimden sağlığa, ulaşımdan altyapıya, savunma sanayisinden terörle mücadeleyle, sosyal güvenlik sisteminden sağlık sistemine, iç güvenlikten dış politikaya her alanda Türkiye'nin kronikleşmiş sorunlarına yenilikçi çözümler üreterek milletimizin gönlünü kazandık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Salih kızardın iyice! Ver gazı ver, yağcılarda inecek var! Ya, işte böyle, bu işler böyle Salih!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Herhangi bir muhalefet partisi kürsüye çıktığında baştan sona, konu ne olursa olsun, konudan bağımsız olarak sataşmalarda bulunmakta, hatiplerin dikkatini dağıtmaya çalışmaktadır. Bunun çok kötü bir yöntem olduğunu Salih Cora'nın kendisi de bilmektedir.

SALİH CORA (Devamla) – Tabii ki bunlar öyle kolay olmuyor; büyük mücadeleler ortaya koyduk. Onun için AK PARTİ sıradan bir parti değildir, Recep Tayyip Erdoğan da sıradan bir lider değildir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Hatta bundan birkaç bütçe önce Salih Cora'ya bunu hatırlatmak için neredeyse muhalefet partilerinin tamamı kendisine laf atmıştır.

SALİH CORA (Devamla) – Tabii, burada bir hakkı da teslim etmemiz gerekiyor; bunları her şeyden evvel milletimizin teveccühüyle, yine milletimizin sandıktan bize verdiği her bir oya duyduğumuz saygıyla, hürmetle gerçekleştirdik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Helal olsun sana!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Bunun yanlış olduğunu bir kez daha kendisine hatırlatıyorum. Söylediği sözün insanlar tarafından, buradaki, Genel Kuruldaki milletvekilleri tarafından dinlenilmesini istiyorsa Salih Cora önce dinlemesini öğrenecek.

SALİH CORA (Devamla) – Hatırlayın, 27 Nisan e-muhtırası oldu, parti kapatma davası oldu, o muhteşem parlamenter sisteminiz bize Cumhurbaşkanı seçtirmemişti; Gezi olayları oldu, MİT krizi oldu; 17-25 Aralık Emniyet, yargı kumpası oldu; 15 Temmuzda hain FETÖ darbesi gerçekleşti; ardından, ekonomik saldırılar gerçekleşti. Spekülatif ve manipülatif kur saldırıları oldu. Tüm bunlar bitti derken Covid salgınıyla karşı karşıya kaldık.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Salih Cora eğer dinlemesini öğrenmezse bizler muhalefet milletvekilleri olarak Salih Cora her kürsüye çıktığında onun konuşmasını ve dikkatini dağıtmak için bu tür konuşmalar yapacağız.

SALİH CORA (Devamla) - Dünyada seyahat kısıtlamalarının olduğu, üretim çarklarının tahrip edildiği, arz ve talep dengesinin bozulduğu, tedarik zincirinin koptuğu, fiyatların darmadağın olduğu bir süreci yaşadık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Salih Cora’ya laf atacağız, Salih Cora’ya sataşacağız. Çünkü Salih Cora, aslında, bundan çok daha fazlasını hak etmektedir.

SALİH CORA (Devamla) - Ardından, Ukrayna-Rusya savaşı yaşandı. Tabii, bu, enerji fiyatlarını yükseltti, buna bağlı olarak da emtia fiyatları yükseldi, sonuç olarak enflasyonist bir ortam oluştu.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Buradaki konuşmacılara baştan sona laf atan, konuşmacıların dikkatini dağıtmaya çalışan Salih Cora’nın aslında Meclise, hiçbir hatibe saygısı yoktur; Salih Cora’ya da misliyle cevap vermek gerekir.

SALİH CORA (Devamla) - Tabii, biz, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle etkin ve hızlı kararlar alarak birçok ülkeye nazaran çok daha hızlı bir normalleşmeyi gerçekleştirdik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Salih Cora’nın, tekrar altını çiziyorum, Meclise de hatiplere de saygısı yoktur. Salih Cora, konuşmacıların ne söylediğiyle ilgilenmemektedir.

SALİH CORA (Devamla) - Şu anda istihdam 31,2 milyonla Covid öncesi rakamları yakaladı. İşsizlik oranları tek haneli rakamlara döndü.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Trabzon Milletvekili Salih Cora, ne zaman canı sıkılsa, sağ taraftaki ön kürsülerden birisine gelip herkese laf atmaktadır.

SALİH CORA (Devamla) - Politika faizi yüzde 9,5’lara indi, kısa zamanda piyasa faizinin de bu oranı yakalayacağını düşünüyorum.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Salih Cora’yı dinlemek istemiyoruz çünkü Salih Cora’nın kendisi, hiçbir hatibi dinlemedi bugüne kadar.

SALİH CORA (Devamla) - Şunu ifade etmeliyim: Yerli ve millî ekonomik modelimizle beraber yatırımla, istihdamla, üretimle, ihracatla beraber Türkiye büyüme trendini devam ettirecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Biz de Salih Cora’yı dinlemeyeceğiz. Salih Cora’nın söylediğiyle ilgilenmiyoruz çünkü Salih Cora, hiçbir hatibin söylediğini dinlemiyor; söylediğinden bağımsız olarak dikkatini dağıtmak için, sadece kayıtlara girsin diye sataşmada bulunmaktadır.

SALİH CORA (Devamla) - Bu şekilde, inşallah, bu yıl ihracatta 255 milyar dolarla rekor kırdık, gelecek yıl daha da yukarılara taşıyacağız. Aynı şekilde, turizmde de 50 milyar dolara yakın bir gelir hedeflemekteyiz. 50 milyon turistle beraber rekorlar kırıyoruz.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Salih Cora’ya misliyle cevap vereceğim.

SALİH CORA (Devamla) - Hiçbir zaman bahanelerin arkasına sığınmadık, vatandaşımızı çaresiz bırakmadık.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Muhalefet partilerine saygı duymayan, hatiplere saygı duymayan Salih Cora’ya muhalefet partileri de muhalefet milletvekilleri de saygı duymayacak, bunu kendisine hatırlatıyorum.

SALİH CORA (Devamla) - Böyle bir dönemde kendi aşısını yapan bir ülke olduk. Uzaya 5B uydusunu fırlatan bir ülke olduk. Şehir hastaneleriyle sağlıkta şifa olduk. Böyle bir dönemde bile yatırımlara hiç ara vermedik. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Eğer, Salih Cora bundan sonra da hatiplere saygısızlık yapmaya devam ederse...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – E, Salih, işte, etme bulma dünyası bu Salih.

SALİH CORA (Devamla) – Dünyanın en büyük köprüsünü, Çanakkale Köprüsü’nü açtık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – ...Salih Cora her kürsüye çıktığında, ben, milletvekili olarak aynısını yapacağım, misliyle kendisine cevap vereceğim.

SALİH CORA (Devamla) – İstanbul Havalimanı, dünyanın en büyük lojistik merkezlerinden biri oldu. Bölünmüş yolları açmaya devam ettik, tünelleri, köprüleri açmaya devam ettik.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Konuşmasıyla ilgilenmediğimi, hitabetiyle ilgilenmediğimi, içeriğiyle ilgilenmediğimi, sadece dikkatini dağıtmak istediğimi ona hatırlatacağım.

SALİH CORA (Devamla) – Bir taraftan da terörle mücadele etmeye devam ettik.

Dünyanın en yüksek barajını geçtiğimiz günlerde açtık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Kendi imkânlarımızla bulduğumuz doğal gazı kendi imkânlarımızla çıkarmaya devam ediyoruz.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – O bundan nasıl rahatsız oluyorsa bütün milletvekillerinin de bundan rahatsız olduğunu bilmelidir.

SALİH CORA (Devamla) – Yerli ve millî otomobilimiz banttan indi, inşallah, yerli ve millî savaş uçacağımız da hangardan çıkacaktır. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Bu iyi bir yöntem değildir ama Salih Cora bunu her gün yapmaktadır.

SALİH CORA (Devamla) – İHA’larla, SİHA’larla, savunma sanayimizdeki başarılarımızla terörle mücadelede destanlar yazıyoruz. Suriye’nin kuzeyinde oluşturulmaya çalışılan terör koridorunu güvenlik koridoruna dönüştürdük.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ne anlatıyorsun Salih?

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Salih Cora Meclise geldiği her gün muhalefet milletvekillerinin konuşmasına sataşmaktadır, muhalefet milletvekillerine devamlı laf atmaktadır.

SALİH CORA (Devamla) – Mavi vatana sahip çıktık. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Hiçbiri konuşulanları anlamıyor Salih. Salih, boş boş alkışlıyorlar.

SALİH CORA (Devamla) – Bu şekilde mücadele ederken, bir taraftan da dünyada yaşanan krizlere müdahil olduk.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Salih Cora Parlamentosu, milletvekillerini dinlemiyor. Biz de Salih Cora'yı dinlemeyeceğiz. Salih Cora her çıktığında Salih Cora'ya laf atacağız.

SALİH CORA (Devamla) – Ukrayna-Rusya savaşında tahıl krizini çözen, esir takasını gerçekleştiren bir Türkiye vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

SALİH CORA (Devamla) – Türkiye, dünyanın çözüm merkezidir.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Bunun ne kadar kırıcı bir şey olduğunu Salih Cora da öğrenmelidir, Salih Cora da anlamlıdır. Bu, iyi bir yöntem değildir.

SALİH CORA (Devamla) – Dünya diyor ki: “Ümit Türkiye’dedir.” Milletimiz diyor ki: “Ümit, Recep Tayyip Erdoğan’dadır; çözüm, Cumhur İttifakı’ndadır.”

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Böyle bağırarak çağırarak bu işler olmuyormuş Salih Cora; biraz da dinlemeyi öğrenmek gerekiyor, bazen dinlemeyi öğrenmek gerekiyor.

SALİH CORA (Devamla) – Biz bu düşüncelerle “Tek vatan, tek bayrak, tek millet, tek devlet.” diyerek ilerliyoruz.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Bazen dinlemeyi öğrenmek gerekiyor, bazen hatipleri dinlemek gerekiyor.

SALİH CORA (Devamla) – Sıraların üstüne çıksanız da masaları yumruklarsanız da pankartları fırlatsanız da önünüzdeki dokümanları gönderseniz de terörle mücadele etmeye devam edeceğiz. Bizi susturamayacaksınız, başaramayacaksınız. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Bazen hatiplerden öğreneceğin olduğunu anlamam gerekiyor. Salih Cora, bunu sana her seferinde hatırlatacağım.

SALİH CORA (Devamla) – Bütçemiz hayırlı ve uğurlu olsun. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Yerinden oturarak konuşmanın ne anlama geldiğini gördün mü?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Salih Cora, toplu olarak sana cevap verdim!

BAŞKAN – Arkadaşlar, Engin Altay bugün gayet güzel jestler yapıyor.

Buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Sayın Başkan, ben Salih Çora'yı duymadım ama mutlaka bize sataşmıştır. (CHP sıralarından gülüşmeler, alkışlar)

BAŞKAN – Yok, yok, sataşmadı. Ruştü Bey de tam beş dakika konuştu.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Başkanım, ben söyledim.

PERO DUNDAR (Mardin) – Ama yerinden, otururken konuşulmasının nasıl olduğunu kendisi de anladı.

SALİH CORA (Trabzon) – Başkanım, CHP'ye teşekkür etmek istiyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Erkan Bey, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, Salih Cora’yı laf atmalardan, güdültüden duyamadık. Eğer İç Tüzük el verirse Salih Cora’nın konuşmasını tekrar dinlemek istiyoruz efendim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet, evet, biz de istiyoruz.

BAŞKAN - Şahsı adına söz isteyen Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu.

Buyurun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi’nin 3’üncü maddesi üzerine şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Metehan’dan bugüne mazisi kahramanlıklarla dolu, asırlardan beri arayışını ve Türk milletinin yeniden şahlanışını bir imparatorluğun küllerinden yepyeni bir cumhuriyet doğurarak gerçekleştiren Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını, günümüze kadar Gazi Meclisimizde devletimize ve milletimize hizmet etmiş, Rahmetirahman’a kavuşmuş tüm vekillerimizi saygı ve minnetle anıyor, hayatta olanlara sağlık ve huzur diliyorum. Vazife başında olan siz değerli vekillerimizi ve ekran başında bizleri izleyen asil milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bundan tam yüz yıl önce, 29 Ekim 1923’te kurulan Türkiye Cumhuriyeti, necip milletimizin binlerce yıllık tarihinde ulaştığı en parlak, en muhteşem zirvedir. Cumhuriyetimizin kuruluş süreci de millî tarihimizin kaydettiği en büyük ve en şanlı mücadelelerden birine sahne olmuştur. Bu destansı mücadele, yakılıp yıkılmış, istila edilmiş bir coğrafya üzerinde milletçe yeniden dirilişimizin ifadesidir. Bundan dolayı cumhuriyetin bir değerler manzumesi olduğu asla unutulmamalıdır. Onu bir bütün olarak algılamak, tüm niteliklerine eşit değerler atfetmek, evrensel kabullerle hayata geçirmek gerekmektedir. Keza, cumhuriyet, tek bir fikre yönelik peşin kabuller sisteminden çok, bölücü ve yıkıcı unsurlar taşımadığı sürece farklı fikirlerin ifade edilmesinin teminat altına alındığı, hoşgörü temeli üzerine bina edilen bir rejimin adıdır. Dolayısıyla kimseyi ötekileştirmeden, bu topraklar üzerinde yaşayan herkesi birinci sınıf vatandaş olarak görmemiz elzemdir. Farklılıkları kutsamadan ama farklılıkları da yok saymadan ortak bir tarihle ve kültürle güçlü Türkiye idamesinde katkı sağlamak her vatandaşımızın ve bizlerin öncelikli vazifesidir. Kısaca, cumhuriyet, ortak bir varoluşun, ortak yaşama kararlılığın ta kendisidir. Türkiye Cumhuriyeti, bugün, kurucusu Mustafa Kemal Atatürk’ün gösterdiği muasır medeniyet yolunda dev adımlarla yürüyen, güçlü, modern bir dünya devletidir. Amacımız, şanlı bir mücadelenin ürünü olan cumhuriyetimizden, üniter yapımızdan, demokrasimizden ve buna bağlı diğer kazanımlarımızdan hiçbir taviz vermeden, emin adımlarla görkemli geleceğimize yürümektir. Demokrasi ve hukukun üstünlüğüyle tezyin edilmiş farklılıklarımızı zenginlik olarak gören aidiyet duygusunun perçinleştiği, insan odaklı devlet-millet kaynaşmasını sağlamış Türkiye Cumhuriyeti devletini ileriye taşımak, günlük hadiselerin bu büyük hedefimizi gölgelemesine de asla izin vermemek millî görevimizdir. Ve en önemlisi, korunması gereken ve sorumluluğu istisnasız hepimizin omuzlarında olan yüce Türkiye Cumhuriyeti devletinin itibarının korunmasını sağlamak ve sahip çıkmak hepimizin görevidir. 100’üncü yılında lider ülke Türkiye için herkes bilmeli ve unutmamalıdır ki Türk milleti son vatanında ettiği yüz yıllık yemininden şartlar ne olursa olsun dönmeyecek, bin yıllık kardeşlik hukukunu ihlal etmeyecek ve ihanete sevineceği imkânı inşaallah sunmayacaktır. Asla unutulmamalıdır ki emanete sahip çıkmak hem yüce dinimizin hem de kutlu töremizin emridir. Bu vesileyle 2023 bütçemizin ülkemize ve asil milletimize hayırlı olmasını Cenab-ı Allah’tan dilerim. Sadakatimiz devletedir.

Saygılarımla. Allah’a emanet olun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 3’üncü madde üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.39

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 22.40****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Necati TIĞLI (Giresun), Rümeyşa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 37’nci Birleşimin Beşinci Oturumunu açıyorum.

Buyurun Sayın Kabukcuoğlu.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

16.- *Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Türkiye'nin CDS puanına ve ekonomik büyüklüğünün dünyada kaçınıcı sırada olduğuna; şimdi ve iki yıl önce ücretlilerin millî gelirden aldıkları paya ilişkin açıklaması*

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Türkiye'nin CDS puanı kaçtır? Ekonomik büyüklüğümüz dünyada kaçınıcı sıradadır? Şimdi ve iki yıl önce ücretlilerin millî gelirden aldığı pay ne kadardır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam edeceğiz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) *KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- *2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (Devam)*

2.- *2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 363) (Devam)*

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Programa göre, 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 4 ila 13'üncü maddelerini sırasıyla görüşmek için 14 Aralık 2022 Çarşamba günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.42

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 6

**37'NCİ BİRLEŞİM
13 ARALIK 2022 SALI
SAAT: 11.00**

DANIŐMA KURULU ÖNERİŐİ

1.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifinin Türkiye Büyük Millet Meclisinin 5 Aralık 2022 Pazartesi günkü gündeminin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmının 1’inci ve 2’nci sıralarında yer alması, bütçe görüşmelerine 5 Aralık 2022 Pazartesi günü saat 12.00’de başlanması; Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin görüşmelerinin bitimine kadar, resmî tatil günleri dâhil, her gün saat 11.00’den günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalarına devam olunması,

Görüşmelerin on iki günde tamamlanması, bütçe görüşmelerinin son günü olan 16 Aralık 2022 Cuma günü görüşmelere saat 14.00’te başlanması ve bu Birleşimde Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin görüşmelerinin bitimine kadar çalışmalarına devam olunması,

Başlangıçta bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerde yürütme adına yapılacak sunuş konuşmasının süreye tabi tutulmaksızın yapılması, siyasi parti grupları ve İctüzük’ün 62’nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye de 70’er dakika söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların ise onar dakikayla sınırlandırılması,

Kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesapları üzerindeki görüşmelerin 8 turda tamamlanması, kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarının görüşülme günlerini belirten programın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca bastırılarak duyurulması, turların bitiminden sonra Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin maddelerinin oylanması,

Birinci turda, istemi hâlinde, TBMM Başkanlığı ile İctüzük’ün 62’nci maddesi gereğince, görüşlerini bildirmek üzere yürütme adına yapılacak konuşmaların 80 dakika, bu turda siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların 80’er dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir); siyasi parti grupları ve İctüzük’ün 62’nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütme adına yapılacak konuşmaların beşinci turda 80’er dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), altıncı turda 60’ar dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), yedinci turda 65’er dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), diğer turlarda ise 70’er dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), kişisel konuşmaların beşer dakika olması, kişisel konuşmalarda her turda İctüzük’ün 61’inci maddesine göre biri lehte, biri aleyhte olmak üzere 2 üyeye söz verilmesi ve 1 üyenin sadece bütçenin tümü üzerinde veya sonundaki görüşmelerde ya da bir turda söz kaydı yaptırması,

Bütçe görüşmelerinde soruların gereğesiz olarak yerinden sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin on dakika soru, on dakika cevap olarak sınırlandırılması,

Bütçe görüşmelerinin sonunda siyasi parti gruplarına ve İctüzük’ün 62’nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye 60’ar dakika süreyle söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) İctüzük’ün 86’nci maddesine göre yapılacak kişisel konuşmaların ise onar dakika olması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 23.11.2022 tarihli 24’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*Dışişleri Komisyonu

13.12.2022 Salı- Saat:15.00

*Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

14.12.2022 Çarşamba- Saat:11.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

37^{NCİ} BİRLEŞİM

13 ARALIK 2022 SALI

SAAT: 11.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI



2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1.- (S. Sayısı: 362) 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/286) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.12.2022) (X)

2.- (S. Sayısı: 363) 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/285), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2021 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 201 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2021 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/2076) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.12.2022) (X)

3 – SEÇİM



4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER



5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI



6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER



7 – KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER



(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

BUGÜNKÜ PROGRAM

9'uncu Gün

13.12.2022 SALI

Saat : 11.00 – Program bitimine kadar

VIII. TUR

217-.CUMHURBAŞKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

218-.MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

219-.MİLLİ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ (Bütçe + Kesin Hesap)

220-.DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

221-.DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

222-.MİLLİ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

223-.STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

224-.İLETİŞİM BAŞKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

225-.SAVUNMA SANAYİ BAŞKANLIĞI (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

226-.GELİR BÜTÇESİ

(HDP, CHP, AK PARTİ, İYİ PARTİ, MHP)

(Siyasi parti grupları ve istemi hâlinde Yürütme adına yapılacak konuşma süresi:
70'er dakika)

(Kişisel konuşmaların süresi biri lehte ve biri aleyhte olmak üzere: 5'er dakika)

(Soru – Cevap işlemi: 10 dakika soru - 10 dakika cevap)

-2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 4'üncü maddesine kadar
(4'üncü madde dâhil) oylanması